

Pedagógiai program

IHÁSZ GÁBOR ÁLTALÁNOS ISKOLA

Jóváhagyta: Polhammerné Frend Adrienn
intézményvezető

Életbe lép: 2020. szept. 1-től

Tartalomjegyzék

A pedagógiai program célja, jogszabályi alapja.....	3
Bevezető.....	5
Az iskola nevelési programja.....	7
Nevelő-oktató munkánk alapelvei.....	8
Az iskolai nevelés-oktatás alapvető céljai a referencia-intézményi szerep által meghatározva.....	11
Nevelő – oktató munkánk feladatai	13
A kulcskompetenciák	21
A kulcskompetenciák fejlesztése	22
Állandó jellegű távlati feladataink.....	27
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai	27
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	28
Kiemelt fejlesztési feladatok	29
Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	36
Az egészségnevelés tanulásszervezési és tartalmi keretei	41
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	42
Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások.....	44
A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	46
A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos kiemelt preferenciájú pedagógiai feladatok.....	49
A pedagógusok helyi feladatai.....	52
Az osztályfőnök feladatai és hatásköre.....	53
A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	56
Tehetséggondozás	56
A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program.....	64
A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézséggel vagy részképesség zavarral küzdők segítése	66
A gyermek- és ifjúságvédelemi feladatok ellátása	69
A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	74
Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje.....	79
A Diákönkormányzat Működési Szabályzata.....	79
Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....	83
Tanulóink	83

A pedagógus.....	86
A szülő	87
A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata.....	92
A vizsgatárgyak valamint a magasabb évfolyamba lépés részei és követelményei.....	95
A vizsgatárgyak valamint a magasabb évfolyamba lépés részei és követelményei 2020.	
09. 1-től felmenő rendszerben	158
Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai.....	239
Az intézmény helyi tanterve	243
A választott kerettantervek feletti óraszám	245
A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	253
Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	258
A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	260
A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	266
Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái .	267
Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása.....	276
Alapelveink a házi feladatok meghatározásában és a számonkérésében	277
A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	279
A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	280
Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	285
A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	293
Könyvtárpedagógiai program	298
A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések	
I. A pedagógiai program érvényességi ideje	311
II. A pedagógiai program módosítása	311
A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala	312
Záró rendelkezések.....	313

A pedagógiai program célja, jogszabályi alapja

A Pedagógiai Program célja, törvényi háttere:

Meghatározza az intézmény nevelési programját, ennek keretein belül:

1. az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveit, értékeit, céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait;
2. a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat;
3. az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokat;
4. a közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatokat;
5. a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formáit;
6. a pedagógusok helyi intézményi feladatait, az osztályfőnöki munka tartalmát, az osztályfőnök feladatait;
7. a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendjét;
8. a tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való rendjét, jogai gyakorlásának rendjét;
9. a tanulmányok alatti vizsgák szabályait;
10. a felvétel és az átvétel – Nkt.(50.§) keretei közötti – helyi szabályait;
11. az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervet.

A Pedagógiai Program tartalmazza az iskola helyi tantervét.

A Pedagógiai Programra vonatkozó jogszabályi előírások:

1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény

2. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet

3. 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

4. A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók alkalmazásáról:

Az irányelvek alapján készült kerettantervek a 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben (1., 5., 9. évfolyamokon, valamint a 6 évfolyamos gimnáziumok 7. évfolyamán) bevezetésre kerülő Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat 2020) foglalt szabályozásnak megfelelnek. Ezeket a Nat 2020 bevezetésével párhuzamosan, felmenő rendszerben kell alkalmazni.

A jogszabály alapján az iskola a pedagógiai programjának részeként a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tantervben meg kell nevezni az alapjául szolgáló kerettanterveket.

Az intézmények számára a helyi tantervük készítéséhez a Nat 2020 Alapóraszámok tanulási területenként kétéves bontásban (II.2.1.1. táblázat) és A tanulók heti kötelező alapóraszama és maximális óraszama évfolyamonként (II.2.1.2. táblázat) az irányadó.¹

¹ https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/bevezeto alapján

Bevezető

Arra törekszünk, hogy tanulóink boldog, együttműködésre kész, az erkölcsi értékeket ismerő és tisztelő, a munkaerőpiacon érvényesülni tudó, a körülményekhez jól alkalmazkodó, saját akarattal, egészséges önbizalommal rendelkező, döntésekre képes magyar és európai polgárok legyenek.

Célunk, hogy tanulóink az iskolai munkájuk során olyan korszerű, az életben is alkalmazható tudást és képességeket szerezzenek, amelyeket az iskolából kikerülve egész életük folyamán képesek lesznek hasznosítani.

Vállaljuk, hogy a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján az általános iskolai nevelési, oktatási célok mellett a tanulókat hazafias szellemben erkölcsös polgárrá neveljük.

A gyermekek iránt érzett közös felelősségünk, a szülők irántunk érzett bizalma és együttműködő támogatása lesz garanciája pedagógiai programunk megvalósításának, iskolánk jó hírnevének.

A kerettantervek alapján elkészített helyi tantervben megfogalmazott oktatási célokon és a nevelési programban kitűzött feladatokon keresztül iskolánk pedagógiai programja – az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével – teret ad a sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak és a munkának. Arra törekszünk, hogy a program járuljon hozzá életmódjuk, szokásaik, pozitív gondolkodásuk fokozatos kialakításához, fejlessze a tanulók önismeretét.

Iskolai munkánk célja, hogy a ránk bízott gyermekeknek korszerű, értékálló tudást biztosítsunk, a világ kihívásaival szemben vértessük fel őket. Megtanítsuk őket az önálló tanulásra, melyet életük során is használni tudnak. Megismertessük velük nemzeti hagyományainkat, hogy globalizálódó világunkban is megmaradjanak

magyarnak. Olyan emberekké alakítsuk őket, hogy tudjanak úgy élni, hogy hasznára váljanak hazánknak és embertársainknak.

Nevelőink – a szülők támogatásával – olyan szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges, a kor követelményeinek és értékrendnek megfelelő tudással rendelkező fiatalokat kívánnak nevelni, akik a mindenkori körülményekhez jól alkalmazkodnak. Rendelkeznek az emberre jellemző pozitív értékekkel, a szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezetüket ismerik, szeretik és védik.

Erre garancia az iskola szakmailag jól felkészült, humánus, a kihívásokra és megújulásra nyitott, gyermekszerető nevelőtestülete és az iskola valamennyi dolgozója, akik elkötelezettek az iránt, hogy iskolánk jó hírnevét továbbra is megőrizzük.

Az iskola nevelési programja

„Amit az iskolának el kell végeznie,

elsősorban az, hogy megtanítsa nekünk, hogyan kell tanulni,

hogy felkeltse a tudás iránti étvágunkat, hogy megtanítsa bennünket

a jól végzett munka örömére és az alkotás izgalmára,

hogy megtanítsa arra, hogy szeressük azt, amit csinálunk,

és hogy segítsen megtalálni azt,

amit szeretnénk csinálni. ”

(Szentgyörgyi Albert)

Az iskola:

📖 értékrendjében **emberközpontú**, humanista;

📖 tanulóinak elsősorban az **EMBER tiszteletén, megértésén** és szükség szerinti **segítésén**,

📖 **a másság elfogadásán** alapuló humanista értékekkel kell rendelkezniük. A gyermeket nem érheti semmilyen okból hátrányos megkülönböztetés;

📖 értékként preferálja **az aktivitást, kezdeményezőkétséget, döntési képepséget**,

📖 **az innovativitást**, mert ezek olyan tulajdonságok, amelyek birtokában a tanulók irányítani képesek majd későbbi életüket.

📖 tanulói a sokoldalú személyiségfejlesztés eredményeképp maguk is aktív részesei legyenek egy derűs, harmonikus **iskolai közösségnek**.

NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁNK ALAPELVEI

Iskolánk pedagógiai programja az **életkori sajátosságok figyelembevételével** teret ad a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, munkának, a játéknak.

A gyermeki fogékonyságra, érdeklődésre építve a tanulók személyiségének formálása a feladat. Arra törekszünk, hogy a program fejlessze a tanulók **önismeretét**, járuljon hozzá **egészséges életmódjuk, logikus gondolkodásuk fokozatos** kialakításához.

Fejlessze tudásukat, készségeiket és képességeiket. Mivel az oktatás a teljes gyermeki személyiségre ható folyamat, az oktatási célt egyben nevelési célként is értelmezzük.

Nevelésen olyan céltudatos tevékenységet értünk, amelyet szoros kapcsolatba hozunk a tanulási folyamattal, melynek eredményeként a gyermek egész személyisége fejlődik. Nevelőtestületünk az oktatást tudatos és tervszerű tevékenységnek tekinti, melynek során a pedagógus és a tanuló egyaránt célokat tűz ki maga elé, előrevetíti a tanítási-tanulási folyamat kívánt eredményeit, s ezek elérése, megvalósítása érdekében szervezi meg tevékenységét.

Lehetőséget adunk tanulóinknak arra, hogy az iskolai munkájuk során olyan korszerű, az életben is használható tudást és képességeket szerezzenek, amelyeket az iskolából kikerülve egész életük során képesek lesznek hasznosítani. Iskolánk feladatait **az emberi, keresztényi és nemzeti értékek** tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása határozza meg. Miközben ezeket az értékeket megismerik, bennük meggyőződéssé válik, meghatározza jelenlegi és későbbi viselkedésüket, magatartásukat, egész életüket. Munkánkat úgy végezzük, hogy eredményeképpen nevelő és nevelt egyaránt növekedjék tudásban és emberségben. Az oktatás és nevelés egységét kívánjuk megvalósítani.

Legfőbb feladatnak tekintjük az általános emberi értékek továbbadását.

Nagy hangsúlyt fektetünk a hazaszeretet érzésének növelésére, múltunk, örökségünk megbecsülésére, tiszteletére.

Ihász Gábor emlékét őrizve ápoljuk anyanyelvünket, őrizzük tisztaságát. Meg kell tanítanunk diákjainkat helyesen kommunikálni, véleményt, ellenvéleményt kifejezni, érvelni.

Iskolai könyvtár. A könyvtár az iskola szellemi bázisa és forrásközpontja. Segíti a tanulók egyéni tanulását, önképzését, tanulmányi versenyekre való felkészülését. A tanulókat a különböző típusú információforrások használatára, a szellemi alkotások tiszteletére, az olvasás szeretetére neveli. Kb. 10 ezer kötetes, jól működő könyvtárunk van. Annak folyamatos fejlesztése napirenden lévő feladat.

A tehetségek kibontakoztatását és a gyengék felzárkóztatását egyaránt segíti az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.

Ki kell alakítanunk tanulóinkban a szépség iránti igényt. Ennek szellemében ismertetjük meg velük a művészeteket, az irodalmat, a zenét, a képzőművészetet, a mozgásművészetet és minden művészi alkotást, mely hozzájárul személyiségük gazdagodásához.

A jóság az igaz erkölcsi magatartás alapja. Érzékenyvé neveljük gyermekeinket mások bajának megítélésére, segítségadásra.

Alapérték gyermekeink **testi, lelki egészségének** megőrzése és fejlesztése, az optimista szemléletmód kialakítása. Az egészség tudatos megtartása, önfegyelemre, önnevelésre készítjük gyermekeinket. Szeretnénk elérni, hogy erősítsék, eddзék testüket, egészségüket, teherbírásukat és akaraterejüket a rendszeres mozgással és sporttal.

A nevelés alapvető céljává kell válnia a szociális, az együttéléshez szükséges képességek fejlesztése. Előtérbe állítjuk az **emberi együttéléshez** nélkülözhetetlen értékeket, mint a hűség, a felelősségtudat, az önérték, az áldozatvállalás, az önzetlenség, az őszinteség, a türelem, a kulturált magatartás.

Legyen **iskolánk és környezete** esztétikus, vonzó, ahol a munka végzése megfelel a XXI. században jogosan elvárhatónak. Tanulóink óvják, ápolják és szépítsek környezetüket!

A tanulás és a munka szeretetére a tudás közvetítésével, az érdeklődés felkeltésével, az igaz értékek bemutatásával, sikerélmények biztosításával neveljük tanítványainkat.

A nevelés-oktatás során arra kell törekedni, hogy a tanulóknak kialakítsuk a fogékonyságot az alábbi értékekkel kapcsolatban:

 Nemzeti, lelki, érzelmi, tradicionális és konzervatív értékrendünk

 Az emberiség közös értékei

 A demokrácia értékei

 Európai, humán értékek

A nevelés keretében kívánatosnak tartjuk a tanulók személyes szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő és ún. önfejlesztő magatartásának alakítását, az ennek megfelelő tevékenységi formák gyakoroltatását. Törekszünk a nemkívánatos tanulói megnyilvánulások leépítésére.

Társadalmi elvárás, hogy felkészítsük tanulóinkat a magasrendű és közjót szolgáló aktivitásra. A személyiség fejlesztésben meghatározó szerepet töltenek be a **jó szokások, példaképek, eszményképek** és meggyőződések. Ehhez partnernek kérjük a szülői házat, a családot.

AZ ISKOLAI NEVELÉS-OKTATÁS ALAPVETŐ CÉLJAI A REFERENCIA-INTÉZMÉNYI SZEREP ÁLTAL MEGHATÁROZVA

Főbb tevékenységeink:

- A hálózati tanulás feltételeinek kiépítése.
- Hospitálási rendszer, műhelymunka, órabemutatók rendszerének beépítése a napi gyakorlatba.
- Jó gyakorlatok átadásának menedzselése.
- Önfejlesztő iskolai gyakorlat tervszerű fejlesztése.
- Pedagógusok intézményközi együttműködésének biztosítása.
- Nyitott oktatási környezet kialakítása és fejlesztése.
- Külső és belső szakmai kapcsolati rendszer létrehozása és működtetése.
- Korszerű IKT eszközök és módszerek elterjesztése a mindennapi pedagógiai munkában.
- Mentorpedagógusi feladatokra való felkészülés.
- Intézményi önértékelési rendszer működtetése.
- Tehetséggondozás feladatainak kidolgozása, népszerűsítése
- Felzárkóztatás feladatainak kidolgozása, népszerűsítése
- Partneri igénymérések és ezekre épülő fejlesztések.
- Horizontális tanulási formák erősítése.
- Fejlesztő csoportok kialakítása és működtetése.
- Felsőoktatási gyakorlóhelyi feladatellátás feltételeinek kialakítása.

Referenciaterületünk

"A kompetencia alapú nevelési, oktatási,
programot átfogóan, mintaadóan alkalmazó
intézmény, referenciahely."

A referencia-intézménnyé válás előnyei

- ☀ ***A szervezeti és módszertani kultúra folyamatosan fejlődik***
- ☀ ***Az innovációs tapasztalatok hasznosulnak***
- ☀ ***Az intézményközi együttműködés erősödik***
- ☀ ***Nő az iskola kapcsolatrendszer***
- ☀ ***A pozitív visszajelzések új lendületet adnak a pedagógusoknak***

Szolgáltatásaink

- ▶ jó gyakorlatok, tapasztalatok átadása
- ▶ mentorálás a választott területen
- ▶ hospitálások biztosítása
- ▶ közös kidolgozó, fejlesztő munkában való részvétel
- ▶ konferenciák, szakmai napok, értekezletek
- ▶ lebonyolításában részvétel /helyszín biztosításával, szakmai segítségnyújtással/

NEVELŐ – OKTATÓ MUNKÁNK FELADATAI

A módosított Nemzeti Alaptanterv 2020. szeptember 1-i, felmenő rendszerű bevezetésével nevelő-oktató munkánkat a következő alapvetések mentén fogalmazzuk és tervezzük meg:

„Alapvetés

A Nat a magyar kulturális és pedagógiai örökség gyökereiből táplálkozik, annak hagyományaira épül. Meghatározza azokat a nevelési-oktatói alapelveket, amelyek a nemzeti köznevelésről szóló törvény 5. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően biztosítják az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot. A Nat emellett meghatározza az elsajátítandó tanulási tartalmakat, valamint kötelező rendelkezéseket állapít meg az oktatásszervezés körében. A Nat lefekteti a köznevelés elvi és tartalmi alapjait és kereteit, azaz meghatározza az alapműveltség kötelezően közvetítendő tartalmait az alap- és középfokú oktatási intézmények számára, beleértve a különleges bánásmódot igénylő tanulókat ellátó intézményeket is. A Nat a köznevelés szemléleti alapjainak meghatározásával kiegészíti a gyermekek, tanulók családban megvalósuló nevelését, erősíti ezzel a hazához és a nemzet történelméhez való kötődést, a generációk közötti

kapcsolatot, a közös kulturális gyökereket, az anyanyelv használatát. Így rögzíti azt a minden magyar emberben közös tudást, amely megalapozza a nemzeti identitást. A Nat elsődleges felhasználója a nevelési-oktatási intézményben dolgozó pedagógus, valamint az intézményvezető. Ez a dokumentum az ő munkájukhoz ad iránymutatást, keretet.”²

„I.1.2. Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés.

A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

A pedagógus a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot – a tanuló szükségleteinek megfelelően – közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti. A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai

² Magyar Közlöny 2020. évi 17. szám 293. p.

lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert). A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására. Az iskoláknak tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését ajánlott beilleszteniük a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását.

Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Tanulási környezet

A tanulás közvetlen helyszínéként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) lehetőség szerint úgy kell biztosítani, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára. Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe,

valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szem előtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul.

A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani. A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük. A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez. Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején ismertté váljanak. Az iskolai légkör bizalmi jellege elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. Ennek a bizalomnak a megteremtése és fenntartása minden intézményvezető és pedagógus állandó felelőssége.

Az aktív tanulási alapelvek szerint szerveződő, több tantárgy, tanulási terület ismereteinek integrálását igénylő témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témanapok, témahetek, tematikus hetek és projektek alkalmazása segíti a tanulót a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni. Fontos alapelv, hogy a tanulók közti különbözőségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érzés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse. E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében a képességtartományok mindkét határán – tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte – kihívást jelentő feladatok megtervezése kívánatos. Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat. Ezek közül kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhöz illeszkedő fejlesztő tevékenység. Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén. Ennek a feladatnak az ellátásában felértékelődik a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. Ez nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában tanító pedagógus kizárólagos felelőssége. A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai

kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját. Előremutató folyamatként értékelhető a teamtanításnak olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, az együttnevelést megvalósító iskolában pedig a tanulót tanító pedagógus és a gyógypedagógus közösen tervezett tanulási-tanítási programjára, a közös tanításra, valamint az e tevékenységet követő közös értékelésre épül. A differenciálás speciális megvalósulása lehet az együttnevelés során a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai színtereken.

A tanulói szükségletek ismeretében az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózatok működtetésére kijelölt intézmények és más szakemberek szolgáltatásainak igénybevételével egészítendő ki a tanulók és pedagógusok szakmai támogatása. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a Nat-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak. A tehetséges tanulók tekintetében ezek a szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókusz és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani. A tehetséggondozást valamennyi nevelési-oktatási szakaszban, minden neveléssel, oktatással foglalkozó intézménynek alkalmaznia kell, és a pedagógiai programjába

szükséges beillesztenie. A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal.

A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat. Olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak a pedagógus-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztathatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a pedagógus. Ennek gyakorlati leképezése azonban csak úgy valósulhat meg hatékonyan, ha ennek az intézmények pedagógiai gyakorlatában és szemléletmódjában is elfogadott, elismert helye és szerepe lesz.

Képesség-kibontakoztatás támogatása

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Ennek érdekében a kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett

adatgyűjtés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására. Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá a pedagógiai célokat. Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról. A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékozódó jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését. Mindkét értékelési típus (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása.

Az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek. Az összegző értékelés minősítő jellegű, de lehet részletes szöveges értékelés is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel. Az első évfolyam végén a tanuló összegző értékelése szöveges formában történik.

Az első nevelési-oktatási szakasz fő feladatainak megvalósítását leghatékonyabban a fejlesztő, tanulást támogató értékelés szolgálja, összekapcsolva a diagnosztikus mérésekkel, amelyek segítik a tanulók hatékony fejlesztését, az aktuális pedagógiai tevékenység meghatározását, szükség esetén felülvizsgálatát. Az iskolakezdést követő első félévet minden szempontból bevezető, fejlesztő szakasznak szükséges tekinteni, ezért a pedagógus ebben az időszakban a szöveges formában

megfogalmazott fejlesztő, tanulást segítő értékeléseket elsősorban szakmailag megalapozott megfigyeléseire építheti. A szöveges értékelés lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló és a szülő részére a tantárgyi előrehaladásról és a kompetenciák fejlődéséről a pedagógus a tapasztalatain és a követő méréseken alapuló, részletes tájékoztatást nyújtson.

Az értékelés az 1. évfolyamot követően az iskola pedagógiai programjában rögzített módon, a jogszabályoknak megfelelően történik. Az iskola pedagógiai programjában egyértelműen meg kell határozni és nyilvánossá kell tenni az értékelés minden formájának – beleértve az osztályozást is – szempontjait, az ehhez kapcsolódó eljárásokat. A nyilvánosságra hozatal időpontját úgy kell megválasztani, hogy a tanulók és a szülők, gondviselők előzetesen, már az iskolaválasztáskor megismerhessék azokat. A mérésekkel és az értékeléssel kapcsolatos feladatokat, adminisztratív tevékenységeket, továbbá a tanulók és a szülők, gondviselők értesítésével kapcsolatos szabályokat is meg kell jeleníteni az intézmény pedagógiai programjában.”³

A kulcskompetenciák

A NAT az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák

³ Magyar Közlöny 2020. évi 17. szám 293-295. p.

5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A kulcskompetenciák fejlesztése

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

Cél: Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. A szókincsnek és a funkcionális nyelvtannak, valamint a szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak az ismerete. A társadalmi hagyományok, a nyelvek kulturális vonatkozásainak és változatosságának az ismerete.

Magyar nyelv és irodalom tantárgy területén alapvető célok:

Alapvető cél a Kárpát-medencei magyarság által létrehozott nyelvi, irodalmi kultúra legkiemelkedőbb alkotásainak megismertetésével olyan műveltségsztenderd kialakítása a tanulóknál, amely biztosítja a nemzeti kultúra generációkon átívelő megmaradását és fejlődését. A magyar nyelv és irodalom tanításának kiemelt célja a harmonikus, sokoldalúan felkészült, olvasó, az anyanyelvüket tudatosan használó, biztos szövegértéssel, illetve szövegalkotási kompetenciával rendelkező tanulók képzése, akik a nyelv tudatos és reflektív alkalmazásával eredményesen kommunikálnak, írásban és szóban is képesek önmagukat pontosan, az adott helyzetnek, illetve műfajnak megfelelően kifejezni, képesek a kulturált viselkedésre, nyelvhasználatra. Nyelvi ismereteik és kompetenciáik lehetővé teszik a mérlegelő gondolkodást, az élethosszig tartó folyamatos tanulást, mely által boldogulnak a munka világában, tudnak önállóan és csapatban hatékonyan dolgozni. Nemzetünk kulturális hagyományait ismerik, értik és tisztelik, kötődnek azokhoz.

Feladat: A tanuló rendelkezzen azzal a képességgel, hogy különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban kommunikálni tudjon, és a helyzetnek megfelelően

alakítsa mondanivalóját. Képes legyen megkülönböztetni és felhasználni különféle típusú szövegeket, megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat, segédeszközöket használni, érveit a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni. A szóbeli üzenetek megértése, beszélgetések kezdeményezése, folytatása, a szövegolvasás, - értés és – alkotás az egyéni igényeknek megfelelően. Legyen képes a tanuló a segédeszközök megfelelő használatára és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására.

Követelmény: A fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezése és értelmezése szóban és írásban egyaránt. A helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben megfelelő módon alkalmazni. Az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhetően a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban. Olyan képességeket is igényel, mint a közvetítés, más kultúrák megértése.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

Cél: A számok, mértékek és struktúrák, az alapműveletek és alapvető matematikai reprezentációk fejlődő ismerete. A matematikai fogalmak, összefüggések és azon kérdések megértése, amelyekre a matematika választ adhat.

Feladat: A tanuló rendelkezzen azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában. Követni és indokolni tudja az eredményeket, megérti a matematikai bizonyítást, a matematika nyelvén kommunikál, alkalmazza a megfelelő segédeszközöket.

Követelmény: A matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képességével felkészíteni az egyént a mindennapok problémáinak megoldására.

A digitális kompetenciák

Cél: A főbb számítógépes alkalmazások - szövegszerkesztés, adattáblázatok, információtárolás, - kezelése, az Internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció megértése, alkalmazása.

Feladat: A tanulónak értenie kell, miként segíti a IST (Information Society Technology) a kreativitást, ismernie kell az elérhető információ megbízhatósága körüli problémákat, valamint az IST interaktív használatához kapcsolódó etikai elveket. Az információ megkereséséhez, összegyűjtéséhez, alkalmazásához való képességek kialakítása.

Követelmény: A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén.

A tanulás kompetenciái

Cél: A tanuló megfelelő ismeretekkel rendelkezzen a szükséges kompetenciákról, képességekről és szakképesítésekről. Ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és képességeinek erős és gyenge pontjait. Képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket.

Feladat: Olyan alapvető képességek alakítása, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata. Saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása. A tanuló legyen képes a közös munkára és tudásának másokkal való megosztására, saját munkájának értékelésére, szükség esetén támogatás kérésére.

Követelmény: A tanuló képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban. Hatékonyan gazdálkodni az idővel és az információval. Ismerje szükségleteit és lehetőségeit, a tanulás folyamatát.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

Cél: A tanuló rendelkezzen saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel. Elengedhetetlen a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése. Fontos az egyénnel, a csoporttal, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciók ismerete.

Feladat: Különféle területeken hatékonyan tudjon kommunikálni, figyelembe venni és megérteni a különböző nézőpontokat. A változások iránti fogékonyság, a stressz és a frusztráció kezelésének ismerete.

Követelmény: Tegye képessé az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben. A demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismerete.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Cél: A tanuló legyen tudatában személyes, szakmai, üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek felismerésében, értelmezésében.

Feladat: Olyan készségek, képességek kialakítása, mint tervezés, szervezés, irányítás, tapasztalatok értékelése, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

Követelmény: Segítse a tanulót a mindennapi életben, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgató lehetőségek megragadására.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Cél: A főbb művészeti alkotások értő- és beleérző ismerete, a közízlés fejlődésének, az esztétikum mindennapi életben betöltött szerepének a megértése.

Feladat: A művészi önkifejezés, műalkotások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével. Művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonyának megismerése, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatásuk.

Követelmény: Az esztétikai megismerés, élmények és érzések kreatív kifejezésének fontossága a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével.

ÁLLANDÓ JELLEGŰ TÁVLATI FELADATAINK

- 📖 Magas színvonalú szakmai munkánk által intézményünk tanulói létszámának folyamatos megfelelő szinten tartása és lehetőség szerint növelése.
- 📖 A tanévenkénti kirándulások pedagógiai szempontból értékes programjának megszervezése és megvalósítása.
- 📖 Az idegen nyelvi kommunikáció gyakorlatának fejlesztésére a külföldi tanulmányutak lehetőségének megteremtése.
- 📖 A természetjárás, nyári táborozás igényeinek kielégítése.
- 📖 Az iskola külső és belső környezetének folyamatos karbantartása, rendjének, esztétikailag igényes megjelenítésének biztosítása.
- 📖 A tanítási napok és tanórák védelme, a tanulói mulasztások csökkentése.

A tantestület karakterének alakításával kapcsolatos feladatok

- 📖 Kiemelt feladatunk a pedagógiai színvonal emelése, az iskolafejlesztés.
- 📖 A pedagógiai színvonal emelése érdekében fontosnak tartjuk az ön-és továbbképzéseket.
- 📖 Fokozzuk igényességünket a mindennapi pedagógiai munkában.
- 📖 Tiszteljük egymást és érdeklődünk egymás munkája iránt. Kötelességünknek érezzük minden tevékenységünkkel a tantestület egységét erősíteni, az iskola célkitűzéseit szolgálni.
- 📖 Törekszünk a kiegyensúlyozott testületi élet kialakítására, a munkahelyi légkör javítására.

AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

- 📖 A tankönyv feleljen meg az életkori sajátosságoknak. Segítse az adott téma sokoldalú megközelítését.
- 📖 Meghatározóak a tanulói és nevelői segédletek és a tantárgy jellegéhez megfelelő egyéb eszközök. Nagy hangsúlyt fektetünk a sokoldalú szemléltetésre, így lépést tartunk az audiovizuális eszközök fejlődésével. Az

egyes témákat osztálymunkában, csoportmunkában vagy egyénileg dolgoztatjuk fel. Ezek megfelelő alkalmat adnak a lassabban haladók felzárkóztatására, és a tehetséges tanulók fejlesztésére.

📖 A tanulási zavarral küzdő tanulók fejlesztő foglalkozását fejlesztő pedagógusaink végzik.

📖 A felzárkóztatásra jó lehetőséget nyújtanak a korrepetálások.

📖 Az idegen nyelv oktatása csoportbontásban történik. Az eredményes oktatást segíti a nyelvi labor és idegen nyelvű oktatóanyagok használata.

📖 Az egyes tantárgyak oktatását korszerű számítógépek és internet hozzáférés, interaktív táblák, oktatástechnikai eszközök is segítik.

📖 A tehetség kibontakoztatására nemcsak a tanítási órák adnak lehetőséget, hanem számos szakkör is rendelkezésre áll.

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A pedagógiai munka fejlesztő szándékú beavatkozás a tanuló személyiségébe. Iskolai munkánk lényege a tanulói személyiség megismerésében, fejlesztésében és továbbfejlesztésében gyökerezik. A pozitív személyiség kialakításának folyamatában rendszeresen együtt kell működni a családi házzal, hiszen a szülők a gyerekeik legjobb ismerői, hatásuk a gyerek személyiségfejlődésére meghatározó, és a felelősség közös.

A megismerés fontos színterei

- a tanóra,
- tanórán kívüli iskolai tevékenységek (szakkör, sportkör, óráközi szünet, tanulmányi kirándulás, stb.),
- otthoni tevékenységek (tanulási szokások, hobbi, stb.),
- egyéb családon és iskolán kívüli tevékenységek (baráti kapcsolatok, szabadidős programok, játékok, szórakozás stb.).

A személyiségfejlesztés sikere attól függ, hogyan hangoljuk össze az iskola egészének tevékenységét a tanórai és az órán, iskolán kívüli alkalmakat.

Munkánk, akkor lesz sikeres, ha

- a tanulók keresztény személyiségét formáljuk,
- színes, sokoldalú teret biztosítunk a tanulásnak, a játéknak, a munkának,
- fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, segítjük akaratuk nevelését,
- hozzájárulunk életmódjuk, szokásaik, az értékekhez való pozitív viszonyuk kialakításához, megszilárdításához,
- szorosan együttműködünk a tanulók szüleivel.

KIEMELT FEJLESZTÉSI FELADATOK

Énkép, önismeret

A Nemzeti alaptantervben megnevezett értékek és kompetenciák csak akkor épülnek be a tanulók önképébe és válnak magatartást irányító tényezőkké, ha a tanulók maguk is részeseivé válnak az értékek megnevezésének, azonosításának, megértik következményeiket, és megismerik az elsajátított tudás, készségek, működését, felhasználhatóságát.

Feladat:

- az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll,
- felelősség önmagukért,
- az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

Hon- és népismeret

Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Ennek során tanulmányozzák a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók,

költők, sportolók tevékenységét, munkásságát, ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék meg a városi és falusi élet hagyományait, jellegzetességeit.

Feladat:

- a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel,
- a nemzettudat megalapozása,
- a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése,
- a hazánkban és a szomszédságában élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése.

Európai azonosságtudat-egyetemes kultúra

Tanulóinkat iskolás éveik alatt is olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal kell gazdagítani, amelyek birtokában meg tudják találni helyüket az európai nyitott társadalmakban. Fontos az is, hogy európai identitásuk megerősödésével nyitottak és elfogadóak legyenek az Európán kívüli kultúrák iránt is.

Feladat:

- tanulók ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit,
- váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt,
- szerezzenek információkat az emberiség közös, globális problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről,
- növekedjék érzékenységük a problémák lényege, okai, az összefüggések és a megoldási lehetőségek keresése, feltárása iránt.

A demokratikus jogállamban a társadalom fejlődésének és az egyén sikerességének egyik fontos feltétele az egyén részvétele a civil társadalom, a lakóhelyi, a szakmai, a kulturális közösség életében. Olyan észrevétel, amelyet a megfelelő tudás, a társadalmi együttélés szabályainak kölcsönös betartása, az erőszakmentesség jellemez, és az emberi jogok, a demokrácia értékeinek tisztelete vezérel.

Feladat:

- olyan tanulási lehetőségek biztosítása, amelyek elősegítik a tanulók aktív állampolgárrá válását,
- a szükséges ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság lehetőségeinek biztosítása, az iskolai élet demokratikus gyakorlásával.

Gazdasági nevelés

A gazdaság alapvető összefüggéseit eltérő és a javaikkal okosan gazdálkodni képes egyének nélkül nem képzelhető sem működő demokrácia, sem életképes piacgazdaság.

A társadalom számára is nélkülözhetetlen, hogy tagjaiban pozitív attitűd alakuljon ki az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség iránt. Értsék a fogyasztás gazdaságot mozgató szerepét, saját fogyasztói magatartásuk jelentőségét, felelősségét.

Feladat:

- a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak,
- mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket,
- ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát,
- megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú előnyök között,

- képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is,
- a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztése,
- tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

Környezettudatosságra nevelés

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy segítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezet megóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

A fenntartható fejlődés feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatívan gondolkodnak, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság területén, és felelősséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikért.

Feladat:

- ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak,
- konkrét hazai példánkon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait a környezeti követelmények tükrében,
- értsék a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét,
- életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése válják meghatározóvá,
- szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

A tanulás tanítása

Minden pedagógus feladata:

- felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt,
- útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban,
- tanítsa a gyerekeket tanulni,
- törekedjen arra, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében,
- a hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása,
- az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása,
- a könyvtári és más információforrások használata,
- megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait,
- figyelembe vegye a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, és ezekre alapozza a tanulás fejlesztését,
- olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni (előtérbe kerül az új ötletek kialakítása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése).

Testi és lelki egészség

Az iskolában nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Feladat:

- az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére nevelés,
- a gyerekeket felkészíteni arra, hogy életükben egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani,
- a beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése,
- ismerjék meg a környezet, egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit,
- felkészíteni a tanulókat az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utas balesetek elkerülésének módjaira,
- támogatást nyújtani a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében,
- foglalkozni a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel.

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaaorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását.

A pályaaorientáció csak hosszabb folyamat során és csak akkor lehet eredményes, ha a különböző tantárgyak, órán és iskolán kívüli területek, tevékenységek összehangolásán alapul. Kiemelt figyelmet igényel a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége.

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, pedagógiaailag tervezett fejlesztése.

Feladat:

- az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése,
- a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján,
- annak tudatosítása a tanulóban, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra,
- a személyiség, individualitás az ember legalapvetőbb jellemzője. Minden gyermek egyedi, más-más személyiség.
- Minden szinten figyelembe kell venni a gyermek öröklött adottságait és környezetének egyediségét. Külön bánásmódban részesüljenek a szociálisan hátrányos gyermekek.
- Az iskola a tanulók második otthona. (Napjaink zaklatott életvitele, egyéb okok miatt, pl.: egyre több a csonka család, szociálisan sérült gyermek. Így egyre több gyermeknek az iskola ad "igazi otthont")
- Az iskola egyik legfontosabb feladata az ide kerülő gyermek gondolkodási műveletének és öntudatának kialakítása, önismeretének fejlesztése.

Absztrakt szinten álló logikus műveletekre csak az iskolaérettség idején képesek a gyerekek. A fiatalabb iskolás gyermekek csak akkor képesek helyesen következtetni, ha a következtetés előfeltételeit nagyon szemléletesen és élénken maguk elé tudják képzelni. Itt kap fontos szerepet a tanítási órák színessége. pl. az élő beszéden kívül szemléltető és interaktív táblák, elektrotechnikai, infokommunikációs eszközök stb. használata.

A szigorú időbeosztás, a tevékenység módja, a tanítóval-tanárral szembeni viszony egészen újszerű, és az iskolába lépő gyermek részéről különleges szociális alkalmazkodást követel. A saját én, és az öntudat a szociális környezettel való kölcsönhatások révén formálódik ki. A tanítóknak és a tanároknak kiváló

lehetőségük van arra, hogy befolyást gyakoroljanak a gyermeki személyiség és öntudat fejlődésére. E téren is egységesen kell a tanítóknak, illetve a tanároknak a csoportklímát és az ideálalkotást befolyásolni.

A személyiségfejlődés egyik legfontosabb fázisa a nyelvhasználat (anyanyelv) "gazdagítása". Erre a kötelező tanórákon kívül a lehetőségek gazdag tárháza nyílik ki pld: nyelvművelő versenyek, mesemondó vetélkedők, színházlátogatás stb. Az iskoláskor a tanulás ideje.

A tanulás egyrészt ismeretek felvétele, másrészt készségeknek az elsajátítása.

Fontos szerepet kap a készségek csiszolásában a gyerekek tanórán kívüli iskolai tevékenysége. Jelentős feladat a tehetséges gyerekek gondozása. Pl.: bábozás, furulyázás, énekkar, zongoraoktatás stb.

Idegen nyelv oktatásával (német, angol) teret kell adni más népek kultúrájának megismerésére. Fontos az idegen nyelv oktatását már az alsó évfolyamban elkezdni. A nyelvtanulásban meg kell adni a tanulóknak a választás lehetőségét is.

Fontos, hogy az iskolában folyó oktatás megalapozza a tanulók műveltségét, világképük formálódását, segítséget nyújtson ahhoz, hogy megtalálják a helyüket a világban.

Néphagyományaink megőrzésével magyarságtudatukat, hazaszeretetüket erősíthetjük.

Minden esélyt illetve lehetőséget meg kell adni a tovább tanulásra. Érezzék, hogy a tudás nem csak lehetőség, hanem "hatalom" is.

AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti - minden tanulóval, a nevelőtestület és a szülők bevonásával, a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálóban szereplő kliensek ésszerű bevonásával:

Egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés - helyi fogyasztás összekapcsolásával);

Mindennapos testnevelés/testedzés minden gyermeknek (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);

A gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.); számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló **egészségfejlesztési** (modulszerű) **tantárgy hatékony** (= bensővé váló) **oktatása**.

Az iskola, más társadalmi intézményekkel és szereplőkkel állandó kölcsönhatásban létezik, hatást gyakorol szűkebb és tágabb környezetének kapcsolatrendszerére, a környezet viselkedésére.

Mindezeket figyelembe véve tehát, az iskola és az óvoda, a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

Mentálhigiénés feladatok

- A nevelés a gyermeki személyiség egészére irányuljon
- Vegye figyelembe az egyéni képességeket

Az egészségmagatartás szempontjából veszélyeztetettnek tekinthetők a következő csoportok:

- azok a gyermekek, akik valamilyen oknál fogva nincsenek abban a helyzetben, hogy problémáikat meg tudják beszélni szüleikkel
- azok, akik úgy érzik, hogy iskolai problémáikban nem kapnak segítséget szüleiktől és tanáraiktól sem

- azok, akik az iskolát negatívan értékelik, nem szeretnek iskolába járni. Ezek a gyermekek nagyobb valószínűséggel tartoznak a gyengébb tanulók közé, az iskola számukra kudarc
- azok, akik szabadidejüket és estéik nagy részét társaik társaságában töltik, szabadidejük eltöltésére inkább a csavargás és nem a szervezett minőségi elfoglaltság jellemző

A tanulók egészséget veszélyeztető szokásai és a szüleik hasonló szokásai között is nagyon szoros az összefüggés, és sokkal magasabb arányban élnek egészségre ártalmas szerekkel azok a fiatalok, akiknek baráti köre is ugyanezt teszi.

Hátránykompenzáló programok

A veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók problémáinak felmérése, nyilvántartás készítése az osztályfőnökök bevonásával.

Anyagi hátrányos helyzet enyhítésére irányuló feladatok:

- étkezési támogatás
- ingyenes tankönyvellátás,
- kapcsolattartás a szociális ellátással foglalkozó szervekkel,

A tanulók személyiségfejlődésére irányuló feladatok:

- tanár-diák segítő kapcsolata
- továbbtanulás irányítása
- felzárkóztató ill. tehetséggondozó programok szervezése,
- drog- és bűnmegelőzési programok
- osztálykirándulások

Az eredményesség és hatékonyság fokozása érdekében az iskola vezetése rendszeres munkakapcsolatot tart az ifjúságvédelmi felelős pedagógussal és az osztályfőnökökkel, biztosítva ezzel a folyamatos információcserét.

Egészségre káros szokások megelőzése

- kábítószer-megelőzési stratégia kidolgozása
- rendkívüli osztályfőnöki órák, előadások, dramatikus játékok
- egészségnevelési programok bevezetése, felhasználása
- ismertető filmek, pályázatok, egyéb programok
- tematikus előadások összevont osztályokkal
- együttműködés kialakítása: iskolaorvos, drog-ambulancia, rendőrség

A testi fejlődéssel kapcsolatos egészségnevelési programok

Mozgástevékenység – mozgási igényre nevelés

Minden pedagógusnak szem előtt kell tartania, hogy a testmozgás a fizikai és lelki egészséget egyaránt erősíti

Mindennapos testedzés programja

Az iskola köteles megteremteni a tanulók mindennapi testedzéséhez szükséges feltételeket, valamint köteles biztosítani az iskolai sportkör működését.

Testnevelés a helyi tantervben

A 2012-2013-as tanévtől a mindennapos testnevelés felmenő rendszerben az első és ötödik évfolyamon az órarendben is bevezetésre került.

Diáksport

Az iskola a nem kötelező tanórai foglalkozások megszervezéséhez rendelkezésre álló időkeret terhére szervezi meg az iskolai sportkör foglalkozásait. Az iskolai sportköri foglalkozások megszervezéséhez hetente legalább kétszer negyvenöt percet biztosítani kell.

Mindennapos testnevelés, testmozgás

A játékos egészségfejlesztő testmozgást a tanítási órák részeként, és szükség szerint legfeljebb egy óraközi szünet felhasználásával lehet megszervezni. A napközis foglalkozások között biztosítani kell a tanuló életkorához és fejlettségéhez igazodó

játékos egészségfejlesztő testmozgást. A játékos testmozgást, ha az időjárási viszonyok megengedik, a szabadban kell megszervezni. A játékos testmozgás ideje legalább napi negyvenöt perc.

Higiéniás magatartásra nevelés

- Vetélkedők, versenyek, bemutató filmek
- Serdülőkori programok
- Felvilágosító védőnői előadások

Egészséges táplálkozásra nevelés

- Technika, biológia, egészségtan és osztályfőnöki órák keretében
- Az iskolai étkeztetés legyen egészséges!
- A konyhatechnika gyakorlati óráin, háztartási ismeretek szakkörön az egészséges táplálkozás szempontjait tükröző ételek készítése
- A táplálkozás körülményeinek fontossága, esztétikus terítés, tálalás
- Gyümölcsnap

Biztonság megőrzése

- közlekedésbiztonságra nevelés
- elsősegélynyújtás
- iskolai KRESZ-OKTATÁS és vetélkedők szervezése
- kockázatok, veszélyek felismerésének segítése, a felelősségvállalás kérdései
- iskolarádió, faliújság
- Az egészséget kockáztató magatartás nagyobb valószínűséggel jellemző az olyan serdülőre, akinél a kortárskapcsolatok színtere az utca és tartalma a csavargás, nélküli a szabadidő tartalmas és szervezett eltöltésének feltételeit.

Növekedés, változás, emberi szexualitás, családi életre készítés

- Tanórai keretben
- Szakköri keretben

- Tájékoztató programok, előadások iskolaorvos, védőnő bevonásával

AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS TANULÁSSZERVEZÉSI ÉS TARTALMI KERETEI

Tanórai keretek

Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez!

- ✓ Tantárgyakba építve
- ✓ Etika – a közösség normáinak ismerete, megfelelés
- ✓ Tanulmányi kirándulás
- ✓ Sportnap
- ✓ Egészségtan modul
- ✓ Osztályfőnöki óra
- ✓ Testnevelés

Tanórán kívüli foglalkozások

- ✓ Napközis foglalkozások.
- ✓ Délutáni szabadidős foglalkozások
- ✓ Sportprogramok, témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások
- ✓ Egészségnap
- ✓ Az iskola egészét átfogó előre tervezett program, külső szervek (Mentők, ÁNTSZ, Vöröskereszt, Rendőrség) bevonásával
- ✓ Vendégcsapatokkal megvalósított iskolai program
- ✓ Ihász kupa
- ✓ Szakkörök
- ✓ Hagyományörző – családi életre nevelés
- ✓ Háztartási ismeretek - életre nevelés
- ✓ Néptánc, tömegsport, futball- a mozgás szeretete, szabadidő hasznos eltöltése
- ✓ Táborok
- ✓ A táboroztatás az egészségnevelés fontos színtere – a napirend szabályozásával, tornával, tánccal, kézműves tevékenységgel

megszerettethetjük a gyerekekkel a rendszerességet, a mozgást, az alkotás örömét.

- ✓ Diákönkormányzati nap
- ✓ Az iskolai programoknak mindig lehet egészségügyi része

AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSA

Az új Nemzeti alaptantervben foglaltaknak megfelelően minden iskolában kötelezően bevezették az elsősegélynyújtás oktatását. A tanterv szerint a 7. és 8. évfolyamon az alapfokú ismereteket kell elsajátíttatni a diákokkal, illetve balesetek elemzésével a közlekedési veszélyekre is fel kell hívni a figyelmüket.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia, fizika, kémia, technika óra) és szervezett egészségnap keretében szakemberek közreműködésével történik.

Az elsősegélynyújtás alapmózzanatainak megtanítása már nem csak a szakemberek számára fontos, hanem a laikus emberek képzésében is jelentős szerepet kap, és már kisgyermekkortól együtt jár a segítségnyújtó attitűd kialakításával. Ennek azért van különös jelentősége, mert azok, akik a balesetek vagy a hirtelen egészségkárosodások első szemtanúi, családtagok, barátok, ismerősök, kollegák. Rájuk nehezedik az a felelősség, hogy tudásukhoz mérten próbáljanak segíteni a bajbajutotton. A megfelelő szintű segítség nyújtásához elengedhetetlen az elsősegélynyújtás alapvető elveinek ismerete, amit folyamatosan illik szinten tartani.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja

- A veszélyhelyzetek során alkalmazandó magatartásformák, tudnivalók elsajátítása; hasznosítása; felelősségérzet átérzése.
- Alapozza meg a felelősségteljes és szabálykövető magatartás kialakulását.
- A testi, lelki, szociális egészség megbecsülésére, megőrzésére való nevelés, az egészséges életvezetésre való felkészítés.

- Fontos a sürgősségi szemlélet kialakítása, a baleset valamint a hirtelen bekövetkező egészségkárosodás alapszintű ellátásának elsajátítása.
- Fontos, hogy éles helyzetben, saját kompetenciáinak ismeretében a tanuló
- hatékonyan tudjon és merjen segíteni embertársainak.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén.
- A tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit.
- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:
- Támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- A helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY–NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
Kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
Fizika	- égési sérülések - forrázás
Testnevelés	- magasból esés

– az ötödik – nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele az ötödik – nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

AZ EGÉSZSÉGNEVELÉST SZOLGÁLÓ EGYÉB (TANÓRÁN KÍVÜLI) FOGLALKOZÁSOK

Évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó *projektnap (témnap)* szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára, vagy a téma beépítése a *pályaorientációs nap és/vagy a diákönkormányzati nap* programkínálatába.

A mindennapok során számos alkalommal találkozunk potenciális veszélyforrással, mely akár súlyosan károsíthatja egészségünket. Nem csupán a sérüléssel járó balesetek tartoznak ide, hanem a szervezetünkben hirtelen kialakuló változások, melyek gyors lefolyásukkal jelentenek fokozott veszélyt az emberre. Súlyos állapotú beteg esetében rendkívül lényeges az ellátást megkezdők gyorsasága és hatékonysága. Késlekedés esetén csökken a beteg túlélési esélye, illetve nő a maradandó egészségkárosodás valószínűsége.

Megoldhatatlan azonban, hogy ilyen esetben a szaksegítség azonnal a helyszínen legyen, így az első észlelő szerepe kulcsfontosságú.

Az elsősegélynyújtás olyan beavatkozás, melyet hirtelen egészségkárosodás esetén annak elhárítása, vagy a további állapotromlás megakadályozása érdekében végez az észlelő személy. Legfontosabb szerepe, hogy helyes alkalmazásával lehetővé válik az idővesztés minimálisra csökkentése, mely a maradandó egészségkárosodás nélküli túlélés alapvető feltétele.

A felnőtt személyek elsősegélynyújtó motiváltsága magas, de tudásszintje alacsony, teljesítőképessége esetleges, továbbképzésre való hajlandóságuk alacsony. Az elsősegélynyújtás gyermekkorban történő oktatása a későbbi elfogadható tudás alapja lehet.

Alkalmazott módszerek és eszközök:

- ✓ Előadás
- ✓ Szituációk elemzése
- ✓ Helyzetgyakorlatok
- ✓ Elsősegélydoboz, ambu baba
- ✓ British Heart Foundation kampányfilm gyűjteménye
- ✓ American Heart Association's kampányfilm gyűjteménye
- ✓ Stroke kampányfilmek
- ✓ Újraélesztési kampányfilmek
- ✓ Baleset-megelőzési kampányfilmek magyarul
- ✓ Alapszintű elsősegélynyújtás magyarul

- ✓ Középiskolások által készített kampányfilmek
- ✓ Animációk magyarul
- ✓ Stroke animációk és kisfilmek
- ✓ Újraélesztési kampány animációk
- ✓ Interaktív elsősegély-oktatás felső tagozat:
- ✓ Elsősegély teszt magyarul
- ✓ Elsősegély tudásteszt – magyar

A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Elősegíti az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben.

Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei

szaktárgyi órák

- tanórák: hit- és erkölcstan/etika órák

osztályfőnöki órák

napközi, tanulószoba

- tanórán kívüli séta, kirándulás

foglalkozások: sportkör, szakkörök

- diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenységek

Arra törekszünk, hogy mind a négy terület - a maga sajátos foglalkoztatási formáival tevékenyen járuljon hozzá:

- a tanuló közösségi magatartásának kialakításához,
- személyes meggyőződéshez, keresztény világszemlélet és világkép kialakításához
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához,
- a másság elfogadásához,
- az együtt érző magatartás kialakulásához, a harmonikus emberi kapcsolatok fejlesztéséhez.

A tanulók, annak érdekében, hogy:

- megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit;
- érvényesíthessék jogaikat és kötelességeik teljesítéséhez segítséget kaphassanak;
- gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való éleést, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez;
- a tanuló egyéni problémáival keresse meg tanárát?

Az intézmény feladata:

- az osztályközösségek, a diákképviselői fórumok és az iskolagyűlés működésének pedagógiai tartalmú tevékenységét elősegíteni és koordinálni;
- az osztályfőnöki órák tartalmi kereteit adó tematikus célok meghatározása;
- az éves munkatervben ütemezettak szerint a közösségfejlesztés tanórai, és tanórán kívüli programjainak meghatározása.

A pedagógusok, annak érdekében, hogy:

- képesek legyenek kollégáikkal, a szülőkkel, de főleg a tanulókkal a mindennapos kapcsolattartásra, vegyék észre gondjaikat, hallgassák meg véleményüket, javaslataikat;
- rendelkezzenek alkalmazható és ténylegesen is alkalmazott kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőképességgel

Az intézmény feladata:

- o kialakítani a kapcsolattartás kommunikációs csatornáit és azok hatékony működtetésének feltételeiről gondoskodni;
- o a szakmai műhelymunkák intézményén keresztül a nevelési-szakmai együttműködés lehetőségeit megteremteni az iskolavezetés bevonásával és aktív részvételével;
- o a diákképviselőt és az osztályközösségek pedagógusokkal való konzultációjának tereit megteremteni;
- o a pedagógusok és a tanulók valamint a szülők között a nevelési tartalmak alakítása vonatkozásában a folyamatos érintkezés lehetőségeit megteremteni (szülői fórumok, egyeztető fórumok, szülők akadémiaja-programorozat);
- o a hatékony kapcsolattartás, továbbá a közösségformálás és -fejlesztés céljait szolgáló pedagógusképzési formákat az anyagi lehetőségeknek megfelelően kezeli a továbbképzési és beiskolázási tervek kialakításánál.

A szülők (gondviselők) annak érdekében, hogy:

- mindenkor bizalommal fordulhassanak véleményeikkel, javaslataikkal vagy problémáikkal a pedagógusokhoz;
- kapjanak támogatást az iskolától problémáik megoldásához;
- együttműködhesse a pedagógusokkal gyermekük nevelésében

Az intézmény feladata:

- a partnerközpontú hálózat kiépítése a szülőkkel, az érintettek neveléssel kapcsolatos kérdések megvitatásának folyamatába való minél szélesebb körű bevonásával;
- intézményvezetői tájékoztatás a szülői összejövetelek alkalmával
- a szülőkkel való találkozás alkalmával a családi nevelés és a gyermek pozitívumait erősíteni, őszinte légkört kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét;
- a szülők bevonása az intézmény különféle programjaiba.

A TANULÓI KÖZÖSSÉGEK FEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS KIEMELT PREFERENCIÁJÚ PEDAGÓGIAI FELADATOK

- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Ennek keretében: Létrehozni, működtetni kell a közösségen belüli a kölcsönhatások, a közvélemény irányításának speciális feltételrendszerét: az információs és értékelő fórumokat, szerveket, kereteket, valamint a perspektívákat és hagyományokat. Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

- A tanulók életkori sajátosságainak, fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Ennek keretében: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a gyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

- Az önkormányzás képességének kialakítása.

Ennek keretében: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréseért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Ennek keretében: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

- Az iskolai közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Ennek keretében: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

A tanórán részt vevő tanulók egy osztályközösség tagjai, akiket: a közösségi érdek, a közös cél, a közös értékrend és a tudat tart össze.

Célunk ebből a (leginkább) nem nevelési szempontból összetömörült csoportból olyan valódi közösséget formálni, amely

- a közös cél érdekében hajlandó a közös értékrend elfogadására,
- képes az iskola szervezett keretein belül ennek megfelelően viselkedni, munkálkodni.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

A tanórán kívüli foglalkozások a közösségfejlesztés kötetlenebb tevékenységi formái, az iskolai hagyományok továbbvitele, a közösen átélt kirándulások, a napközis szabadfoglalkozások érzellemmel teli élményei a közösségfejlesztés kiváló területei.

Feladata:

- nevelje a tanulókat az önértékelésre, egymás segítésére,
- átgondolt játéktervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését,
- ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek,
- a sokoldalú és változatos foglalkozások (irodalmi, zenei, képzőművészeti stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez,
- a séták, kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését.
- az iskolába érkező új diákok beilleszkedésének megkönnyítése, a közösség normáinak elfogadtatása

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

A diákönkormányzat érdekérvényesítő funkciója mellett hangsúlyozott szerepet kap az öntevékenységre, önszerveződésre való nevelés is, melynek keretében a tanulók a pedagógusok segítségével saját fejlettségüknek megfelelő szinten, önállóan intézik saját ügyeiket. A diákönkormányzatnak célirányos tevékenységéhez szervezettségre van szüksége. Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására, határozathozatalra.

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

A szabadidős tevékenységek olyan örömet adó munkaformák köré szervezett foglalkozások, amelyek kötődnek a tanulók személyes életéhez, társadalmi és egyéni problémáihoz, és hatása nemcsak a csoporton belül érvényesül, hanem kihat az iskola más területeire is.

A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése az e-naplóban,
- különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása, lebonyolítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyekre való felkészítés,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális- és sportprogramok szervezése, lebonyolítása
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,

- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése, lebonyolítása,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása,
- az iskolában folyó oktató-nevelő munka pedagógiai alapelveit, céljait és értékeit, feladatait ismeri és önmagára nézve kötelezőnek elfogadja,
- szakmai felkészültségével, megjelenésével, viselkedésével és beszédstílusával példaként áll a diákok és szülei előtt,
- elvégzi a személyiség- és közösségfejlesztéssel, valamint az egészség- és környezeti neveléssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységet a helyi rend szerint végzi.

AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI ÉS HATÁSKÖRE

Az osztályfőnököt az intézményvezető bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban – a munkaközösség vezetőjével konzultálva – a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök olyan pedagógiai kompetenciával rendelkező szakember, akinek erkölcsi és jogi felelősséget kell vállalnia valamennyi rábízott tanulóért. Nevelő munkáját a tanuló egyéni fejlődéséhez, tempójához és szociális háttéréhez igazítja, tiszteletbe tartva az egyes tanulók emberi méltóságát és az esélyegyenlőség érvényesülését. Tartja a kapcsolatot az osztályában tanító pedagógusokkal, és a gyermekek szüleivel.

Az osztályfőnök folyamatosan képviseli az iskola terveit és törekvéseit tanítványaik és a szülők körében, információkat ad és kap, bevonja a gyerekeket és a szüleiket az iskolai programokba, képviseli a tanulók érdekeit, gyermekvédelmi feladatokat lát el, esetmegbeszéléseket tart különféle szakemberekkel. Folyamatosan keresi azokat a megoldásokat, módszereket, eszközöket, amelyek hatékonyan alkalmazhatóak a deviáns, az agresszív tanulók megfékezésére, a tanulók jogainak védelmére, a személyiség- és közösségfejlesztésre, illetve a hatékony egészség- és környezeti nevelésre.

Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálása kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, klubdelutánok, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások stb.

Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

Az osztályfőnök nevelő munkájának szerves része a közvetlen nevelőmunka.

Az osztályfőnöki órákon sajátos analizáló - szintetizáló módszerrel kerül sor a tanulók nevelésében szerepet játszó nevelési tartalmak, témakörök feldolgozására. Jellemezze az osztályfőnöki órákat a mai fiatalokhoz közel álló tartalom és forma! Az osztályfőnöki óra a helyes vitakultúra kialakításának nélkülözhetetlen gyakorlóterepe.

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Megismeri a rábízott tanulók szociokulturális hátterét.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: e-napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Szükség esetén beszámolót, esetjelentést vagy helyzetelemzést készít megadott szempontok alapján.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.

- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Esetenként órát látogat az osztályban.
- A szülőket tájékoztatja a házirendről, gyermekük iskolai teljesítményéről, viselkedéséről, az iskolai eseményekről és programokról.
- Gondoskodik a szülői munkaközösség elnökének és tagjainak megválasztásáról.
- Képviseli osztálya érdekeit az iskolai fórumokon.
- Adminisztrációs munkáit határidőre elvégzi.
- Pályaorientációs teendőket lát el, segítséget nyújt a tanulók pályaválasztásában.

A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

Tehetséggondozás

A tehetség- és a képességek kibontakoztatása szempontjából elsődleges, hogy tanulóink versenyképes, használható, gyakorlatias tudásra tegyenek szert. Mindehhez szükséges az egyéniség, személyiség erőteljesebb fejlesztése. A magasabb szintű gondolkodási képességek erősítése, a természeti és gazdasági jelenségek értelmezése, a probléma megoldási technikák megismertetése, igazi műveltségélményhez juttatás.

Tehetségen azt a velünk született, adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagosat túlhaladó teljesítményt tud létrehozni. A tehetség jellemzői: átlagostól magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség kibontakoztatását serkenti:

- a megfelelő légkör megteremtése,

- a motiváció, a pedagógus ösztönző attitűdje,
- a bizalom,
- a megfelelő szervezeti strukturáltság,
- a játékosság.

A tehetség kibontakoztatását gátolja:

- a kreativitás lebecsülése,
- a túlzott fegyelem,
- a teljesítménykényszer.

A tehetséggondozás az iskolai oktatás egyik lényegi kérdése. Erre kötelez minket a világban elszórtan élő magyar származású tudósok öröksége is.

Legfontosabb feladatunk idejében felfedezni a gyermekek speciális képességeit, s készségeiket az adott iskolatípus adta maximális szintig fejleszteni. Ehhez pedagógusaink rendelkezzenek megfelelő pedagógiai-pszichológiai ismeretekkel.

Forrásaink:

- óvodai vélemények
- egyéb jelzések (zene, sport stb.)
- pedagógusok megfigyelései
- szülők, környezet véleménye

Módszerek:

- óvodai látogatás
- iskolán kívüli elfoglaltságok megismerése
- kötetlen beszélgetések (szülők, edzők stb.)
- pedagógus (osztályfőnök, szaktanár) céltudatos munkája

– adatgyűjtés

A tehetséget fel kell fedezni, alakítani, fejleszteni, ösztönözni kell. Ez a környezet, s ezen belül ez az iskola feladata. Ehhez azonban ismernünk kell a tehetség megnyilvánulási formáit:

1. tudományos tehetség
2. vezetői tehetség
3. pszichomotoros tehetség
4. művészi tehetség

Tudjuk, hogy idejekorán, a szükséges valószínűséggel bármely társadalmi rétegben született gyermekről megállapíthatjuk a vele született vagy tanult tehetséget. Az esélyegyenlőség csak abban az esetben valósulhat meg, ha a kedvezőtlen helyzetben élő, jó adottságokkal rendelkező gyermekek minél hamarabb hozzájuthatnak adottságaik, képességeik kifejlesztésének a lehetőségeihez. A speciálisan szervezett, céltudatos munkával, speciális gondozással és feltételekkel a kiemelkedő képességek fejleszthetők. Ahányféle emberi adottság és képesség van, annyi fejleszthető tehetséggé, s szinte ahány ember, annyi tehetséges ember is van. A felismert tehetség neveléséhez világosan megfogalmazott célra, mindenre kiterjedő nevelési koncepcióra és következetes, szorgalmas munkára van szükség.

A tehetséggondozás szervezeti formái

- A tanítási órán differenciált feladatok biztosítása. Csoportbontásnál fontos a viszonylagos homogenitás, hogy a tehetséges gyermekek a velük versenyképes kortárstanulókkal ismételten összemérhessék képességeiket, erejüket. Megvalósulhat a tantervdúsítás, tananyag gazdagítás. Egyes anyagrészekkel elmélyültebben foglalkozhatnak, gazdagíthatják a

követelményrendszert, projektet készíthetnek, gyűjtő- és kutatómunkát végezhetnek.

- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása
- Szakkörök
- Pályázatok
- Képzőművészeti kiállítások
- Versenyekre felkészítés
- Vetélkedők
- Középiskolai előkészítők
- Szaktáborok, sporttáborok, nyelvi táborok, erdei iskolák

Iskolánk profiljából adódóan tanulóink eddigi sikereire alapozva a következő ALAPELVEKET fogalmazzuk meg:

📖 Felfedezni tanulóinkban az emberi értékeket, a bennük rejlő képességeket és hozzásegíteni őket tehetségük kibontakoztatásához.

📖 Az egészséges önbizalom, a megmérettetés, a versenyszellem és a helyes önértékelés kialakítása diákjainkban.

📖 Együttműködési képességük, segítőkészségük fokozása, fejlesztése.

📖 Segíteni őket, hogy megérjenek a szabadság felelős megélésére,

📖 érzékük legyen az igazi értékek iránt,

📖 megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot,

📖 felülemelkedjenek a közepszerúségen,

📖 ne fáradjanak bele a folytonos önképzésbe, önévelésbe.

CÉLUNK, hogy szilárd alapokat teremtve nyitottá, fogékonyá tegyük tanítványainkat az értékek befogadására, és kreatívvá a szerzett képességek alkalmazásában. Ezek a célok tanórai és tanórán kívüli tevékenységek során

valósulnak meg, amelyeket át kell haszna a motiváció, a szemléletesség, a cselekedtetés, az egyéni bánásmód, az önálló munkáltatás és a differenciáltság.

Segítsük a diákokat abban a folyamatban, hogy művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, embertársait szerető felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.

FELADATAINK e területen a következők:

- 📖 Kínáljunk diákjaink számára képességeiknek, érdeklődésüknek megfelelő programot, s ehhez találjuk meg a kellő tevékenységi formákat.
- 📖 Keressük meg azokat a színtereket, fórumokat, amelyek hatékonyan segítik a tehetség kibontakoztatását.
- 📖 Keressük a lehetőségeket a szülők tehetségfejlesztésbe történő bevonására.
- 📖 Törekszünk a helyes tanulási módszerek megismerésére és megismertetésére, mind a tanulók, mind a szülők részére.
- 📖 Folyamatosan fejlesszük a kommunikációs képességeket, tökéletesítsük a beszédkulturát. Kezeljük kiemelten az anyanyelvi nevelést a tehetségfejlesztésben.
- 📖 Az alulteljesítő tehetségeseknél végezzük el a háttérvizsgálatot a személyes és környezeti háttér elemzésével.
- 📖 Teremtsünk számukra megmérettetési lehetőségeket, indítsuk őket sport- (minden diákolimpiai sportágban) és tanulmányi versenyeken. A versenyeztetésnél alapvető szempont, hogy ne csak az egyéni ambíciók, hanem az iskoláért érzett felelősség is motiváló legyen.
- 📖 A tehetséggondozáson belül a versenyfelkészítés legyen intézményi alapfeladat.
- 📖 Törekedjünk a sikerek reális értékelésére, az egységes nevelőtestületi hozzáállás kialakítására.

 Ismertessük meg és propagáljuk eredményeinket.

Az iskola keretein belüli pedagógiai munka:

a.) tanórán végzett tevékenységek:

- differenciált foglalkozás az eltérő szinten teljesítő tanulók részére
- (plusz feladatok, kutatómunka, nehezebb gyakorlatok)
- csoportfoglalkozás, mely szerveződhet a hasonló érdeklődési körű tanulókból egy-egy tantárgyon belül; lehet az azonos képességekkel bíró tanulók foglalkoztatása
- az osztályok csoportokra bontásával folytatott oktatás (pl. idegen nyelv)
- egyéni foglalkoztatás (kiselőadás, egy téma feldolgozása)
- házi feladatok differenciált adása fontos, hogy tanulóink ezt a formát ne tekintsék valamiféle büntetésnek
- IKT eszközökkel folytatott tanítás-tanulás

b.) a tanórán kívüli pedagógiai munka:

- nem kötelező tanórai foglalkozások: lehetőséget biztosítanak a különböző érdeklődésű tanulók speciális képességeinek fejlesztésére
- iskolai szakkörök: biztosítják tanulóink számára a speciális képzés lehetőségét (báb, színjátszó, néptánc, háztartási, furulya, citera, énekkar, sakk, hagyományörző, tömegsport, rejtvényfejtő), illetve a meglévő képességek erőteljesebb fejlesztését (matematika, sport).
- az intézményen belüli házi versenyek, vetélkedők: a tanulók érdeklődésének felkeltésére, képességeik, tehetségük felismerésére szolgálnak. (szép- és helyesírási, másolási verseny, nyelvművelő verseny, mesemondó verseny, természetismereti vetélkedő, versmondó verseny, Ihasz Kupa)
- a diákönkormányzati rendezvények: vannak tanulók, akik kiemelkedő szervező képességgel rendelkeznek, így tehetségüket egy-egy rendezvény előkészítésében, lebonyolításában kamatoztatják, pl. kiállítások,

teremdíszítések, karácsonyi ünnepi délelőtt, farsangi délután, diákforum, diákönkormányzati nap.

- egyéb tanórán kívüli programok: akik a zenei vonalon éreznek magukban képességet, citera és furulyaszakkörön, valamint énekkaron; akik pedig az általános iskola elvégzése után középiskolában szeretnének továbbtanulni, matematikából és magyarból előkészítőn vehetnek részt.

A fentiekből látszik, hogy az oktatás szinte valamennyi területén tudjuk biztosítani tanulóinknak tehetségük, képességük minél szélesebb körű kibontakoztatását.

Célok	Feladatok	Kritériumok
Iskolánk célja a tehetséges tanulók korai felismerése, hogy minél hamarabb elkezdhessük fejlesztésüket.	Látogatás az óvodában, illetve az óvónők látogatása az iskolában, az óvónők véleményének kikérése. Osztályfőnökök, szaktanárok megfigyelései, céltudatos adatgyűjtés. Iskolán kívüli elfoglaltságok megismerése beszélgetés a szülőkkel, edzőkkel, tanárokkal.	A partnerekkel való permanens kapcsolattartás.
↓ Célunk a felismert tehetség fejlesztése, ösztönzése, kibontakoztatása az önmegvalósítás jegyében.	A szükséges szakmai támogatás biztosítása, melynek eszközei: • tanórai csoportbontás, differenciálás; • érdeklődés alapján szerveződő szakkörök, klubok; • tagozatos, speciális tantervű osztályok létrehozása; • tantervdúsítás; • tanulmányi versenyekre való felkészítés; • középiskolai előkészítő tanfolyamok; • táborok, erdei iskola.	A szakkörök és klubok sikeres működése. Tanulmányi versenyeken való sikeres részvétel. Sikeres felvételi vizsgák (továbbtanulás). Közösségi produkciókban való sikeres szereplés. Egyéni produktumok, publikációk, műalkotások létrehozása. Kiegyensúlyozott, elégedett, sikeres gyerekek

Célok	Feladatok	Kritériumok
Célunk az esélyegyenlőség biztosítása valamennyi tehetséges gyermek számára társadalmi hovatartozástól függetlenül.	Meg kell próbálnunk kompenzálni a családi és anyagi háttér hiányosságait. Pályázatok útján biztosítanunk kell a szükséges anyagi, tárgyi feltételeket azon tehetséges tanulók részére, akik rossz anyagi körülmények között élnek. Hozzáférhetővé kell tennünk számukra a különböző szakkönyveket, folyóiratokat, feladatgyűjteményeket.	Táborozási hozzájárulások elnyerése, a kerületi önkormányzati stb. pályázatok felhasználásával.
Célunk, hogy a tanulók vállalják tehetségüket és használják fel az érvényesülésükhöz.	Feladatunk a lehetséges helyes utak, lehetőségek minél tágabb körét bemutatni.	A tanulók találják meg a tehetség gyümölcsöztetésének módját.
Tudjuk, hogy a tehetséggondozás csak a család támogatása mellett lehetséges, ezért célunk a családdal való együttműködés.	A családnak tudtára kell adni a felismert tehetséget, a fejlesztés lehetőségét, formáját, helyét. Folyamatosan informálni kell az aktuális helyzetről, az elért (rész) eredményekről, sikerekről, kudarcokról.	A család lehetőségeihez mérten támogassa mind anyagilag, mind erkölcsileg a gyermek fejlesztését.

Iskolán kívüli oktatási-nevelési lehetőségek a tehetséggondozásban

Egy kiemelkedő képességű gyermek gondozása nem állhat meg az intézmény keretein belül, ha ennek további szélesítésére már nincs lehetőségünk.

Ha a pedagógus felismeri ezt a helyzetet, igyekszik megtalálni azt a helyet, ahol ezek a képességek továbbfejleszthetők. Ezek többnyire speciális képzési formákat igénylő tevékenységek, s a folytatáshoz immár elengedhetetlen a családi háttér, a szülői segítség.

a.) az iskolán kívüli szakkörök, foglalkozások

- zeneiskola
- művészeti közösségek
- középiskolák felkészítő tanfolyamai
- sportköri tevékenységek

b.) iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, pályázatok (rajz, életmód, népdaléneklési, hittanos, könyvtárhasználati, közlekedési, sakk, szaktárgyi versenyek, olvasópályázat)

c.) sportversenyek (mezei futás, atlétika, futball, kézilabda)

d.) kulturális bemutatók (néptánc, népdaléneklés, furulya, énekkar)

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Hátrányos helyzetűnek tekinthetjük pedagógiai értelemben azokat a gyermekeket, akik iskolai kudarcot szenvedtek: megbuktak, lemorzsolódtak, lemaradtak az oktatás során.

Ezeknek okai lehetnek többek között, hogy:

- egy részük képzetlen, gyógypedagógiai eset
- a család elhanyagolja
- a család alacsony életszínvonal (pl.: munkanélküliség miatt)
- ingerszegény környezetben nevelkedik
- túlzott szülői elvárásnak van kitéve, amely szintén gátolja őt a teljesítésben.

Mindennek az lesz a következménye, hogy a közösségbe nehezen illeszkedik be, peremhelyzetbe kerülhet, melynek akár komoly következményei is lehetnek, mint az alkoholizmus, kábítószer-fogyasztás, bűnözés.

Az iskolának egyik feladata, hogy az ilyen kudarokat a legminimálisabbra csökkentse, és az ezzel járó veszélyeket elkerülje. Természetesen ezt teljesen egyedül nem tudja felvállalni.

Az iskolai életet segítő tevékenységek:

1. Abból kiindulva, hogy minden ember valamilyen téren tehetséges,

- fontos meggyőzni a tanulási kudarcnak kitett tanulót arról, hogy képes teljesíteni. Fejlesztjük önismeretét, amire nagyon jó mód nyílik az osztályfőnöki órákon, szakkörökön, diákönkormányzatban, versenyeken stb.

2. A tanulási nehézségek enyhítését szolgálja:

- A kudarc okának feltárása.
- A differenciált tanóraszervezés, ahol saját tempójában, képességeinek megfelelően végzett feladatmegoldással juttatjuk sikerélményhez.
- Elsajátíttatjuk a helyes tanulási technikát a különböző tárgyakban.
- Alsó tagozatban a legfontosabb, hogy az alapokat maximálisan elsajátítsa, /alapműveletek matematikából, a helyes olvasási technika, írás elsajátítása, kommunikációs készség elsajátítása/.
- A szülő külön kérésére felmentést kap az idegen nyelv osztályozása alól az, akinél ezt a Pedagógiai Szakszolgálat vagy a Szakértői Bizottság javasolja.
- Fontos a játékközpontú, egyéni bánásmód, a korrepetálás megszervezése, a napköziotthon biztosítása.
- A BTMN-es vagy SNI-s tanulókkal fejlesztő- és gyógypedagógus foglalkozik.
- Folyamatosan igénybe vesszük a védőnő és a Pedagógiai Szakszolgálat segítségét.
- A felzárkóztatáshoz segítségül hívjuk a számítógépparkot, szemléltető eszközöket, IKT eszközöket, stb.

- A nevelők különféle továbbképzéseken vesznek részt, hogy mind jobban tudják segíteni a rászoruló gyermekeket.
- Az összhang megteremtésére törekszünk az iskola és a szülők, az óvoda és az iskola között.

A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI ÉS TANULÁSI NEHÉZSÉGGEL VAGY RÉSZKÉPESSÉG ZAVARRAL KÜZDŐK SEGÍTÉSE

A fejlesztő munka eltér a „hagyományos” pedagógiai tevékenységtől. A fejlesztés nem felzárkóztat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét javítják.

A komplexitás elvének érvényesítése szellemében a fejlesztés többek között az alábbi területeket öleli fel:

- mozgás (nagy- és finommozgás),
- testséma,
- téri orientáció,
- percepció (vizuális, auditív, taktilis), melyekhez mindig kapcsolódik a verbális tudatosítás.

A fejlesztésbe bekerülők köre:

- Azon tanulók, akik az intelligencia szintjük alapján elvárhatóan lényegesen alacsonyabb tanulási teljesítményt mutatnak.
- A tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok (továbbiakban: szakértői bizottságok) tanulási képességvizsgálata alapján a részképesség zavarokkal küzdők (SNI), a Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleménye alapján a tanulási nehézséggel küzdők (BTMN).

A képességfejlesztés a szülő beleegyezésével és aktív támogatásával végezhető. A fejlesztés tartalmilag kiterjed mindazon részterületekre, amelyeket a szakértői bizottság megjelöl (mozgás, testséma, téri orientáció, percepciófejlesztés, stb.).

Szervezeti formái:

- Egyéni fejlesztés (1-3 fő),
- Kiscsoportos fejlesztés (4- 6 fő), a szakértői véleményben rögzített óraszámok szerint.

A fejlesztés célja:

- Személyiségfejlődés, boldog, egészséges, erkölcsös ember
- Pozitív énkép, jó kommunikációs képesség
- Idegrendszer fejlődésének biztosítása
- Mozgásfejlődés
- Érzelmi élet fejlődése
- Beszéd fejlődése
- Érzékszervek fejlődése
- Reedukáció

Részképesség zavarok megszüntetése:

- Figyelem-, viselkedési-, tanulási zavarok csökkentése
- Egészséges működéssel való ellensúlyozás (korrekció, kompenzálás)

Ismeretek bővítése:

- Iskolai szerepeknek, elvárásoknak való megfelelés.

A tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek fejlesztése a Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleményében foglaltaknak megfelelően, a részképesség zavarral küzdők fejlesztése a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján egyénre szabottan történik, melyhez egyéni fejlesztési tervet készítenek a fejlesztésben részt vevő szakemberek - fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus - gyermekként, tanulónként. A fejlesztést a törvényben meghatározott időkeretben végzik.

Módszerek:

- Életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó, lehetőség szerint játékos, az érzelmi motivációra építve kerülnek kialakításra.

Egyéb fejlesztő terápiák:

- Érzékszervek működésének fejlesztése
- Érzelmi intelligencia
- Beszédfejlesztés
- Mozgás, illetve idegrendszer fejlesztő tornák
- Számolás, írás, olvasás zavarok kezelése
- Viselkedés korrekciós módszerek
- Figyelem fejlesztő gyakorlatok
- Kommunikációs készség fejlesztése
- Tanulást segítő programok
- Informatika és audiovizuális technika alkalmazása

A probléma kezelésének folyamata:

A beiratkozásnál az iskola gondosan áttanulmányozza az óvodáktól megküldött iskolaérettségi véleményt. Amennyiben problémára utaló jelet találnak, - diszlexiára, diszgráfiára, diszkalkuliára, ezekre utaló jelek, magatartászavar, beszédhiba, hiperaktivitás, figyelemzavar vagy egyéb részképesség-zavar - a szakvéleményt meg kell ismerni a gyermekkel foglalkozó pedagógusoknak.

A már óvodáskorban diagnosztizált és szakvéleménnyel rendelkező tanuló az iskolába lépéskor bekerül az ellátó rendszerbe.

A gyermekkel foglalkozó nevelő a tanév megkezdésekor ismerkedjen meg a szülőkkel, gyermekkel. Segítőképz magatartása, a szülő bizalmának elnyerése, a jövő szempontjából nagyon fontos.

A gyermekkel foglalkozó logopédus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, pszichológus sokat segíthet a probléma eredményes megközelítésében, a pedagógus kérje ki véleményüket.

DIFER mérésre az első osztályokban az iskolai év első félévében kerül sor.

Amennyiben a beilleszkedési, magatartási, tanulási problémára a beiratkozásnál nem derül fény, úgy az osztálytanító, szaktanár kötelessége, hogy a probléma észlelésekor a megfelelő intézkedést tegye:

- konzultáljon nevelőtársaival, fejlesztő szakemberekkel az adott eset kapcsán, valóban a jelzett probléma áll-e fenn;
- beszélje meg az észlelt problémát tapintatosan a szülővel, ifjúságvédelmi felelőssel;
- kérje a tanuló vizsgálatát a nevelési tanácsadótól, véleményezése legyen korrekt, szakmailag megalapozott, küllemében igényes;
- kísérje figyelemmel a gyermek sorsát, ha szükséges, erősítse meg a szülőt a további vizsgálatokat illetően, legyen támasza a nehéz döntések meghozatalában;
- tájékoztassa az iskolavezetést a vizsgálatokról, kérjen intézkedést, ha szükséges;
- munkáját szakmai hozzáértéssel, empátikusan, segítőkész módon, tapintatosan végezze.

A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSA

A közoktatási törvény rendelkezése alapján az általános iskolában is gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst kell alkalmazni.

Iskolánkban a gyermekvédelmi teendők ellátása nem csak az ifjúságvédelmi felelős, hanem az intézményvezető és a pedagógusközösség feladatkörébe is tartozik.

Gyermekvédelmi tevékenységünk három területre terjed ki. Ezek a gyermek fejlődését veszélyeztető okok **megelőzésére, feltárására, megszüntetésére.**

A gyermekvédelmi problémák súlyossága alapján különböztethetjük meg a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű gyerekeket.

A veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű tanulók – a sok hasonlóság ellenére sem – sorolhatók azonos kategóriába. A hátrányos helyzetű tanulónak – kulturális, tanulmányi szempontból – az esélyegyenlősége kisebb, míg a veszélyeztetett tanulónak a személyiségjegyei károsodnak.

Iskolánk a **megelőzés érdekében** a következő fontos feladatokat látja el: Egyetlen tanuló sem kerülhet hátrányos helyzetbe származása, neme, színe, vallási hovatartozása, anyagi helyzete miatt. (pl. az iskolai ünnepélyeken az osztályközösség vesz részt, pl.: kevesebb anyagi terhet igénylő egynapos tanulmányi kirándulások bevezetése. Minden pedagógusnak, különösen az osztályfőnöknek figyelemmel kell kísérnie a tanulók iskolai és iskolán kívüli kortárs kapcsolatait, a szülőkhöz fűződő viszonyát.

Tisztában kell lenni a tanulókat ért környezeti ártalmakkal, konfliktushelyzetekkel, lelki-személyi traumákkal.

A megelőzést szolgálja, hogy iskolánknak biztosítani kell a biztonságos és egészséges környezetet a tanuláshoz, sportoláshoz, szabadidős tevékenységhez, étkezéshez, pihenőidőhöz, napközis ellátáshoz.

Biztosítani kell, hogy a tanuló megismerje nemcsak kötelességeit, hanem jogait is.

A megelőzés érdekében a pedagógusoknak együtt kell működnie a gyermekvédelemmel foglalkozó más személyekkel is. Együttesen döntenek a további tennivalókról.

A megelőzéshez tartozik még, hogy elsősorban az osztályfőnöknek – illetve a többi pedagógusnak ki kell szűrnie azokat a gyermekeket, akik viselkedésükben, szociális

magatartásukban, életvezetésük gyakorlatiasságában, illetve felnőttekhez fűződő viszonyában eltérő – zavaró személyiségjegyeket mutatnak.

A gyermek- és ifjúságvédelem másik fontos területe a gyermek fejlődését veszélyeztető **okok feltárása**. Ezek a következők:

1. A gyermek testi fejlődését, egészségét veszélyeztető okok

Egészségtelen életmód pl. alkoholizmus, dohányzás, kábítószer-fogyasztás. Személyes elbeszélgetés, családlátogatás után a helyzet súlyosságát felmérve, az osztályfőnökök az ifjúságvédelmi felelősök közreműködésével segítséget kérhetnek a gyermekorvostól, nevelési tanácsadótól, gyámhatóságtól, a rendőrség helyi megbízottjától.

2. A gyermek pszichés károsodásának okai

Pl. mindkét szülő hiánya, ez esetben a gyermek nevelését a nagyszülők is végezhetik. A pedagógusnak fokozottan oda kell figyelni a gyermek érzelmi értelmi fejlődésére. Csonka család (lehet elhalálozás, válás).

A gyermekvédelmi gondozómunka nemcsak a veszélyeztetett gyermekekre, hanem a családjára is kiterjed. Az osztályfőnök közvetítésével a gyermekvédelmi felelős javaslatot tehet a gyermek segélyezésére, a gyermeket nevelési tanácsadói vizsgálatra küldheti, a szülő ellen panaszt tehet, sőt kérheti a gyermek intézeti elhelyezését.

A családi légkörből adódóan is szenvedhetnek a gyermekek pszichés károsodást.

Pl. a szülő a gyermek korához és képességeihez mérten magas mércét állít fel.

A gyermek testi-szellemi fejlődését gátolja az alkoholizmus, a brutalitások és az erkölcstelen bűnöző családi környezet.

3. Az iskola környezeti ártalmai

Az iskola környezeti ártalmai igen széleskörűek. Az ártalmak lehetnek abszolútak és relatívak is. Pl.: leggyakoribb abszolút ártalmak a következők: egyes gyerekek beszédstílusukkal, viselkedésükkel, tanuláshoz való viszonyukkal negatív hatással lehetnek társaikra.

A pedagógus személyes ráhatásának van fontos szerepe abban, hogy a gyerekek a „rossz” mintát ne tartsák követendő példának.

Egyes gyerekeknél a sikerélmény hiánya, folytonos kudarcélmény vezethet a személyiségfejlődésének a lelassulásához.

Ezáltal csökken a gyermek tűrő-, ellenálló-, alkalmazkodó-, teherbíró képessége. A tanulóban alacsony önértékelési szint alakul ki, amely alacsony teljesítménnyel jár együtt. Az ilyen tanulókkal szemben a pótló nevelés alkalmazása válik szükségessé. E nevelés célja, hogy a lelkileg sérült gyermekeket pozitív élményekhez juttassuk, ezáltal énképüket gazdagítsuk, önértékelési szintjük emelkedik. Ilyen élményekhez közösségi programokon belül juthat a tanuló (pl.: kirándulás, klubdélután, szakköri foglalkozás, Mikulás, farsang).

A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók tehát nem sorolhatók azonos kategóriába. A hátrányos helyzetű tanulókat a környezeti tényezők akadályozzák az adottságaikhoz mért fejlődési lehetőségük elérésében.

Az ifjúságvédelem harmadik fontos területe a gyermek fejlődését veszélyeztető **okok megszüntetése**.

Az iskolának illetve a pedagógusoknak a veszélyeztető okok megszüntetésében együtt kell működnie a polgármesteri hivatallal, az iskolaorvossal, nevelési tanácsadóval, rendőrséggel, bírósággal, a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel.

Amennyiben az osztályfőnök (illetve a többi pedagógus) veszélyeztetettségre utaló jelet észlel, a gyermekjóléti szolgálatot kell értesíteni a probléma megoldása érdekében.

A pedagógiai munkán belül az alábbi tevékenységek alkalmasak a gyermekvédelem céljainak megvalósítására.

Felzárkóztató foglalkozást kell a betegség- vagy egyéb okok miatt hiányzó tanulók részére, ami elsősorban tanórán kívül oldható meg. (Korrepetálás, napközi otthon, differenciált tanóraszervezés)

A pedagógus fontos feladata, hogy a tehetséges tanulók ne szenvedjenek hátrányt az iskolai oktatásban.

Tanórán belül egyénre szabott feladatokat kell nekik nyújtanunk.

Tanórán kívül szakköri foglalkozásokon foglalkozhatunk velük. Ezen kívül a tanulmányi versenyeken való részvétel is segíti a tehetséges tanulókkal való egyéni foglalkozást.

A pedagógus feladatai közé tartozik a beiskolázás körülmekintő megszervezése, a tanítónők az óvónőkkel személyes kontaktusban vannak, megbeszélnek a problémás gyerekekkel történő egyéni bánásmódot.

Az óvónők felhívják a figyelmet a beszédhibás vagy magatartászavaros gyermekekre, akiknek a továbbhaladása logopédus vagy pszichológus segítségével történik.

A tanulóknak differenciált oktatásban és képességfejlesztésben kell részt venniük, ezáltal az indulási hátrányok minimálisra csökkenthetők.

A tanulókat, elsősorban a hetedikes-, nyolcadikos évfolyamban fel kell készíteni a pályaválasztásra is. (Szakkönyvek, folyóiratok, meghívott előadók, iskolai látogatások stb.)

Közben a pedagógusnak, elsősorban az osztályfőnöknek a szülőkkel is tartani kell a személyes kapcsolatot, kontaktust.

Az iskola feladata az egészségvédő-, mentálhigiénés programok megszervezése, a családi életre történő nevelés. (Védőnő-iskolaorvos kapcsolattartása az iskolával.) A tanulók rendszeres éves – orvosi ellenőrzésen vesznek részt. Ha szükséges egészségügyi szűrővizsgálatokon esnek át.

A pedagógusok feladatához tartozik a tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok megszervezése, tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgáltatásokról.

A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

A család hatása létfontosságú a személyiségfejlődés szempontjából. Ebben az alapközösségben kezdődik a gyermekek szocializálódása.

A családtól függ, hogy hasznossá válik-e az egyén a társadalom számára. Alapmintákat, modelleket szolgáltat, kapcsolatrendszereket mintáz, melyekre épül az élet.

A család mellett az iskola másodlagos közösség, fontos intézmény. Oktatási-nevelési - képzési feladatok mellett nevel is. Tehát az iskola a családi nevelés alternatívájaként jelenik meg. A nevelés többek között tovább segíti a szocializációt, amely által az egyének olyan tudásra, képességre tesznek szert, ami alkalmassá teszi őket, hogy bizonyos csoportok és a társadalom hasznos tagjává váljanak.

A gyerek úgy próbál beilleszkedni egy adott környezetbe, hogy megtanul normákat, szerepeket. Ezt segíti az utánzás, érzelmi azonosulás. A szocializáció és az individualizáció (a környezettől független személyiség alakulása) hatásából alakul ki a személyiség.

Mivel a gyermek nyugodt neveléséhez elsősorban anyagi javak kellenek, égető probléma a szegénység, a nincstelenség.

Gyermekétkeztetés

- a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő tanuló térítésmentes étkező
- három- vagy többgyermekes családoknál gyermekenként az intézményi térítési díj 50 %-át,
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50 %-át fizetik

A Polgármesteri Hivatallal kialakult jó kapcsolatnak köszönhetően a rászoruló gyermekek megsegítése a lehető leghamarabb megtörténik.

Az iskolai könyvtáros rendszeresen felméri, hogy az egyes évfolyamokon milyen kötelező olvasmányokra, szótárakra, kiegészítő könyvekre van szükség. (Tartós tankönyvek) Ezek beszerzése az elsődleges feladat. Így akár az egész tanév során is használhatják a tanulók ezeket, nem kell megvásárolni.

A szegényeket megkülönböztető eljárások erősítik a szegénytudatot és a másság fogalmát. A szegénység és deviancia kettőssége tartósíthatja a leszakadási tendenciát. A szocializációs folyamatban a gyermekek önbecsülése romlik, másságuk elkerülhetetlenül tudatosodik.

Az anyagi szegénység mellett szólni kell az érzelmi szegénységről is, mely szintén deviáns következményekkel járhat.

Napjaink mindennapos jelensége a munkanélküliség. A szegénység és munkanélküliség együttesen súlyos következménye lehet a szenvedélybeteggé válás (alkohol, kábítószer, bűnözés). Általában így csak súlyosbodik a probléma.

A kábítószer-fogyasztás is egyre elharapódzó jelenség. Életviteli, életszínvonalbeli változás okozta túlterheltség, stressz miatt, vagy éppen valamilyen rendszer ill.

személy felé irányuló szembeszállás, életcél hiánya, konfliktusból való menekülés, felfokozott érzelmi feszültség miatt nyúlnak a droghoz és az alkoholhoz.

A bűnözés, a deviancia (a normáktól való eltérés) a városiasodással, munkanélküliséggel egyre növekedő jelenség. Antiszoziális család, jellem- és lelki egyensúlymegbomlás lehet az oka.

A válás általános jelenség, rengeteg gyermeket érint, mely alapján megrendíthetik a gyermekeket. Önmagukat vádolják, kiábrándulnak a felnőttek világából, kihat erkölcsi fejlődésükre, és beilleszkedési nehézségeik lehetnek. Depresszióhoz, pszichózis jellegű állapothoz vezethet a gyász, egy szeretett személy elvesztése is.

A serdülőkor nevelési problémái válságkorszaknak is nevezhetőek, a testi-lelki problémák mellé biológiai és szociális érés szétválása is társul.

Társadalmi kisebbség, etnikum, a másság, az eltérő kultúra, az alacsony műveltségi színvonal és igény is hozzájárulnak a szociális hátrányok kialakulásához.

Pályaválasztási gondok is felléphetnek (tanácstalanság, tájékozatlanság, tudatlanság). A mindenkori nyolcadikos osztályfőnökök feladata a tájékoztatás, valamint olyan továbbtanulási lehetőségek felkutatása, amelyek bizonyos anyagi terheket levesznek a szülők válláról (pl. Arany János program).

Beszélnünk kell még a gyermeket érintő károsító konkrét családi ártalmakról:

- károsító nevelési módszerek (brutalitás, kényeztetés, elhanyagolás)
- károsító szülői személyiség típusok (alkoholisták, elmebetegek, hideg, túl aggályos, kényszeres, erőszakos, skizofrén)
- károsító helyzetek (anya nélkül nevelődés, szabálytalan családi helyzet)
- korlátozás, fegyelmezés hiánya, neveletlenség, mely teret nyit a devianciának

- aszociális, kiszámíthatatlan szülői magatartás következményeként hazudozó, megbízhatatlan lesz a gyermek
- büntudatos szülő
- szeretetmegvonásos-, túlvédő- és túljutalmazó nevelés

Meg kell említeni még a viselkedési zavarokat.

A gyermek értékítélete szemben áll környezetének értékítéletével. Ennek oka lehet biológiai, pszichológiai, szociális, ill. ezek kombinációja. A viselkedési zavar megnyilvánulhat beszédben, az értelmi és szociális fejlődés visszamaradásában. Ezek tovább fokozódhatnak tanulási zavarokként is.

Tünetei: visszavonulás (kerüli a normákat), támadó, agresszív magatartás. Tanulási nehézség (figyelmetlen, mozgékony, mozgásai nem koordináltak).

Dadogás: oka lehet öröklött vagy az idegrendszer fejletlensége. Szülő-gyermek kapcsolat, szülői dominancia, brutális és deviáns szülő.

Az iskola korrekciós hatású is lehet a családi nevelés fogyatékoságaival szemben. A segítő program, mint egy mentálhigiénés program valósuljon meg. A segítő tevékenységben döntő jelentőségű, hogy az iskola milyen normákat képvisel. Ezen belül a tanárok személyisége, egyénisége is meghatározó, mint modell és mint normaközvetítő.

A segítő tevékenység célja a hátrányos, alulprivilegizált helyzetű, problémás gyerekek felismerése, társadalmi rétegekre jellemző nehézségek felderítése.

Ebben nagy szerepe van a családlátogatásoknak. Egy-egy ilyen alkalommal a pedagógus feladata a háttérben lappangó okok felkutatása. Fontos a szülők érzelmi, nevelési befolyásolása, melyre a jótékony rábeszélés legyen a jellemző. Ha szükséges, az iskola ifjúságvédelmi felelőse is bekapcsolódik ebbe a segítő tevékenységbe.

Ha a gyerek eredményes felkészülése csak iskolai keretek között valósulhat meg, akkor az iskola nem tagadhatja meg az első-negyedik évfolyamra járó tanuló napközis foglalkozásra való felvételét.

A közös munka célja a segítség, az együttműködés, a kitartás, a bizalom és a tisztelet egymás iránt. Kiemelendő a kapcsolatban a személyközpontúság, melyben a biztonságos, nyugodt légkör elengedhetetlen.

Fontos spontán vagy irányított, célzott beszélgetés, sokrétű, szerteágazó szakmai ismeret.

A segítő kapcsolat egyénre szabott legyen. Jó, ha előre tisztázzuk a gyermekkel a problémahelyzetet. Így ők is pozitívabban állnak a megoldáshoz, és aktívabban vesznek részt a folyamatban.

A segítség komplex feladat: oktatási-nevelési problémákon túl társadalmi, szociális- és egészségügyi krízisek megelőzése, prevenciója ill. a meglévő probléma korrekciója a cél.

A szociális hátrányok gyakori velejárója a beilleszkedési, magatartási zavar, valamint a tanulási kudarc. Ezért e három terület szoros összefüggésben van egymással.

- Polgármesteri hivatal
- Gyámhatóság
- Szociális osztály
- Pedagógiai Szakszolgálat
- segélyezési fórumok
- Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat
- logopédus

- szakorvosi-, háziorvosi- és védőnői hálózat
- szociálpedagógus, szociális munkás
- pályaválasztási tanácsadó
- lelki segélyszolgálat
- Máltai Szeretetszolgálat
- kisebbségi önkormányzatok
- plébániahivatalok

Fontos, hogy az iskola nyitott és partner legyen ezen intézményekkel működésük során. Folyamatos, állandó kapcsolattartás jellemezze viszonyukat. S a segítő tevékenység pozitív lezárulásával sem szűnjön meg a kapcsolatuk, hanem fokozott figyelemmel kísérik továbbra is tanulóikat.

AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTELI RENDJE

A döntések, döntési helyzetek átszövik mindennapjainkat, gyakori, hétköznapi események. A tanulóban azonban tudatosítani kell, hogy még ezeknek a kicsi, rutinos döntéseknek is lehet hatása az őket körülvevő környezetre, az osztályukra, családjukra.

Az intézmény tanulói közösségét diákönkormányzat képviseli intézményünkben, így a diákönkormányzat által biztosítja az iskola a lehetőséget, hogy a tanulók összességét érintő ügyekben tájékozódhassanak, valamint azokban a kérdésekben, melyekben a jogszabályok erről rendelkeznek, egyetértési, illetve véleményezési jogukat gyakorolhassák.

A DIÁKÖNKORMÁNYZAT MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA

Általános rendelkezések

1. A Diákönkormányzat az Ihász Gábor Általános Iskola részeként, az iskola székhelyén végzi tevékenységét.
2. A Diákönkormányzat vezetőjét a nevelőtestület választja meg. Képviselőinek

száma 8, osztályonként 2-2 tanuló, kiket az iskola tanulói választanak.

3. Megszűnik a diák-önkormányzati képviselői tagság, ha a vezető, illetve a tanuló arról lemond, illetőleg képviseleti jogát a választók szóban visszavonják.

A Diákönkormányzat feladata

- A tanulók, a tanulóközösségek és a diákkörök érdekeinek a képvisellete.
- A tanulók közösségi életének tervezése, szervezése.
- Tisztségviselők választása.
- A Diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.
- A Diákönkormányzat nevelői felügyelettel működteti az iskolarádiót.

A Diákönkormányzat egyetértési jogot gyakorol a tanulókat érintő következő kérdésekben:

- jogszabályban meghatározott ügyekben
- az iskolai Szervezeti és Működési Szabályzat elfogadásakor és módosításakor
- tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásakor
- a Házi rend elfogadásakor, illetve módosításakor

A Diákönkormányzat működése

1. A Diákönkormányzat üléseit havonta egy alkalommal a Diákönkormányzat vezetője által megjelölt időpontban és helyen tartja.

2. A Diákönkormányzat ülésén a Diákönkormányzat vezetője és az osztályok képviselői jelennek meg.

3. Az ülésen értékelni kell az elmúlt hónap programjait, ismertetni kell a következő hónap tervezetét, meg kell hallgatni a képviselők beszámolóját, javaslatait, észrevételeit.

4. A Diákönkormányzat évente egy tanítási nappal szabadon rendelkezik. Ennek a napnak a programját a Diákönkormányzat vezetője és a képviselők javasolják az iskola tanulóinak véleménye alapján, és a nevelőtestület elé tárják elfogadásra.

5. A Diákönkormányzat éves munkáját IKT eszközökkel megőrökíti.

Iskolánkban egy diákönkormányzat működik, az járhat el a nevelési-oktatási intézmény egészét érintő ügyekben

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt

- a) saját működéséről,
- b) a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- c) hatáskörei gyakorlásáról,
- d) egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- e) az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről.

A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá. Az SZMSZ jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő vagy ellentétes az iskola SZMSZ-ével, házirendjével. Az SZMSZ jóváhagyásáról a nevelőtestületnek a jóváhagyásra történő beterjesztést követő harminc napon belül nyilatkoznia kell. Az SZMSZ-t vagy annak módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha a nevelőtestület harminc napon belül nem nyilatkozik.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az iskolai diákönkormányzat véleményét – az Nkt. 48. § (4) bekezdésben meghatározottakon túl –

- a) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,

- b) a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához
- c) a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- d) az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- e) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- f) a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- g) az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben

ki kell kérni.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – a tárgyalás határnapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola működését.

A diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint.

A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

A diákönkormányzatok jogosultak szövetséget létesíteni, továbbá ilyenhez csatlakozni. A szövetség az iskolában a diákönkormányzat jogait nem gyakorolhatja.

KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL, TANULÓKKAL, AZ ISKOLA PARTNEREIVEL

Elvárásaink a hatékony nevelés és oktatás érdekében

Tanulóink

- kapjanak az iskolától értékálló tudást az anyanyelv, az idegen nyelv, a művészet, a sport és az informatika területén;
- ismerjék meg és érvényesítsék jogait: vegyenek részt az iskola színes, sokoldalú életében (működő diákönkormányzat);
- értékeljék saját és mások tudását, a tanulásnak legyen tekintélye;
- fejlődjön önismeretük;
- saját képességeiknek megfelelő maximális tudást (jártasság, készség) szerezzenek,
- olyan humán értékeket sajátítsanak el, mint becsület, tisztesség, egymás tisztelete, hazaszeretet, magyarságtudat;
- kapjanak személyiségfejlődésüknek és képességeiknek megfelelő egyéni bánásmódot

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Alakuljanak ki a személyiség olyan értékes tulajdonságai, mint a szervezőkészség, aktivitás, önállóság, kitartás, érdeklődés, kollektivitás.	<u>Az osztályközösség</u> az iskola és a diákönkormányzat legkisebb működő egysége, amelynek alapértékei: - tanulói joggyakorlás, - célok demokratikus meghatározása, - közösségen belüli vita, kritika, - választott tisztségviselők tevékenysége,	A tanulók tudjanak: - együttműködni társaikkal, - mások szempontjait is figyelembe véve cselekedni, - felmerülő akadályok esetén dönteni az életkoruknak megfelelő szinten, - tetteikért felelősséget vállalni.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	Az osztályközösség választja meg az osztály tisztségviselőit, s delegál képviselőket az iskola diákönkormányzatába. Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Feladata sokrétű. Az ezzel kapcsolatos legfőbb elvárások: - Szabad véleménynyilvánítás lehetőségének és a demokratikus döntés létrejöttének biztosítása. - irányítsa úgy a tanulókat, hogy minél többen jussanak érdemi munkával járó megbízáshoz (tanterem-, tanulmányi-, kulturális-, sport-, faliújság-, lecke-, szekrényfelelős, hetesek, ügyeletesek stb.), - az iskolai és osztály önkormányzattól kapott információkat építse be nevelő munkájába.	
A tanulók megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit, jogaikat és kötelességeiket.	<u>Diákönkormányzat (DÖK)</u> működtetése: - Az iskolai diákmozgalmat a DÖK-segítő pedagógusok támogatják és fogják össze. - A DÖK-nek legyen a tanulók által elfogadott szervezeti és működési szabályzata.	A tanulók: - tudják érdekeiket felmérni, megfogalmazni, képviselni, - tudjanak érvelni, vitázni mások nézeteinek tiszteletben tartásával, - legyenek képesek kompromisszumra jutni,

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	- Tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. - Véleményt nyilváníthat: - a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések tárgyalásakor, - a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetésekor, szervezésekor, - a tanórán kívüli tevékenységek formáinak meghatározásakor, - a könyvtár és az iskolai sportkör működési rendjének megállapításakor, - más, jogszabályban meghatározott kérdésekben. A tanulóifjúságot az iskola vezetősége és a nevelőtestület előtt az iskolai diákönkormányzat képviseli. A DÖK képviseli tanulóitársait az iskola vezetősége, a nevelőtestület, az SZMK értekezleteinek vonatkozó napirendi pontjánál. A diákönkormányzat a tanulókat faliújságon, iskolarádióon keresztül, valamint az iskolagyűlésen tájékoztatja.	- az elfogadott döntéseket hajtásák végre, tartásák be, - tudjanak és merjenek véleményt mondani.
Gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való élet, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez.	Az Iskolagyűlés a legmagasabb fórum, amelyet évente legalább egy alkalommal össze kell hívni. Az iskolagyűlésen a DÖK és az iskolavezetés beszámolhat az előző iskolagyűlés óta eltelt időszak: - munkájáról, és minősítheti azt,	Az alá- és fölérendeltségi viszony tanítsa meg a tanulókat a vezetésre és az alkalmazkodásra egyaránt.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	- a tanulói jogok helyzetéről, érvényesüléséről, - tanulmányi versenyekről, - ügyeletesi munkáról. Az iskolagyűlésen: - bárki felszólalhat, közérdekű észrevételt, javaslatot tehet, kérdezhet, - döntést csak a megtárgyalt ügyekben születhet.	
A tanuló egyéni (akár magánjellegű) problémáival keresse meg tanárát.	- Az osztályfőnök, vagy bármelyik pedagógus keressen megoldást a felmerülő problémára. - Szükség esetén álljon rendelkezésre a pszichológus is.	A tanuló teljes biztonsággal és bizalommal fordulhasson segítségért a pedagógushoz.

A pedagógus

- rendelkezzen színvonalas, korszerű szaktudással, pedagógiai ismeretrendszerrel, befogadási és önművelődési készséggel;
- készüljön fel a tanítási óráira szaktárgyilag, didaktikailag, és módszertanilag;
- ismerje és alkalmazza a differenciált képességfejlesztés formáit, módszereit;
- legyen képes kollégáival, a szülőkkel, de főleg a gyermekekkel a mindennapos kapcsolattartásra, vegye észre gondjaikat, hallgassa meg véleményüket, javaslataikat;
- értékvalláló magatartással hitelesen érvényesítse az iskola által közvetített nevelési elveket;
- rendelkezzen kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőkészséggel;

- nevelőtestületünk tagjaként egységesen képviselje a munka tiszteletét, megbecsülését, valamint a műveltségnek és igazságosságnak, mint feltétlen értékeknek a fontosságát.

A szülő

- ismerje saját és gyermeke jogait, kötelességeit;
- mindenkor bizalommal fordulhasson véleményével, javaslatával vagy problémáival a pedagógusokhoz;
- kapjon támogatást az iskolától problémáinak megoldásához;
- együttműködhesen a pedagógusokkal gyermeke nevelésében.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Az iskolában a nevelő és oktató munka segítése, a nevelőtestület, a szülők és a tanulók, az intézmény-fenntartó, intézmény működésében érdekelt más szervezetek együttműködésének előmozdítása.	A partnerközpontú hálózat kiépítése.	Közös gondolkodás, a felelősség vállalása.
Tanulóink többsége különböző társadalmi és természeti környezetből érkezik. Ezért különösen fontos a szülői közösségek kialakítása és fejlesztése. Nagyon sok a hátrányos helyzetű, csonka család, és az ő érdekeiket nehéz feladat összefogni.	A környéken lakók segíteni tudnak minket: - iskoláink környezetének - ápolásában, tisztán-tartásában, - programjaink megvalósításában. - Az iskola segítséget adhat: - rendezvények megtartásához, - hasznos hulladék gyűjtéséhez, - akciók, kulturális és sport programok szervezéséhez.	Ki kell alakítani az iskola és a környéken lakók barátságos, kölcsönös segítségnyújtáson alapuló kapcsolatát.
A szülők szervezett együttműködése törvény adta jogaik és kötelességeik érvényre juttatására.	Szülői munkaközösség (SZMK) - dönt saját szervezeti és működési rendjéről. - feladata az iskolai és családi nevelés összehangolása, vélemények és javaslatok közvetítése az iskola felé,	Az iskola életének ne csak szemlélői, hanem aktív résztvevői legyenek a szülők.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	- az intézményt segítő kezdeményezések, munkák szervezése, - mozgósítás az iskolai rendezvényekre, - pályázatok írása, - szülők közötti kapcsolattartás, - vezetőit az intézményvezető összehívhatja, ahol tájékoztatást ad az intézmény munkájáról, feladatairól, aktuális problémákról.	
Ismerjék meg a szülők az iskola helyzetét, céljait, feladatait, terveit, és az elért eredményeket.	Intézményvezetői tájékoztatás a szülői összejövetelek alkalmával: - tanévnyitó ünnepély, - tájékoztató értekezletek (évente két alkalom), - évzáró ünnepély a tanulmányi év értékelése, - jutalmak, oklevelek kiosztása.	A szülők legyenek jól tájékozottak az iskola életéről. Konstruktív véleményükkel segítsék az iskolai munkát.
A szülők nevelő munkájának intenzívebbé tétele. A szülők elméleti és gyakorlati pedagógiai ismereteinek fejlesztése. Az iskola és a család pedagógiai törekvéseinek összehangolása.	Szülői értekezlet (3 alkalom/év) - Az azonos osztályba járó tanulók szülei számára az osztályfőnök tartja. - A szülők tájékoztatást kapnak a tanév rendjéről, az aktuális feladatokról. - Az osztályfőnök beszámolót tart az osztály tanulmányi eredményeiről, magatartásáról, szorgalmáról, a munka körülményeiről, a nevelést segítő és gátló tényezőkről. 5. évfolyamon szeptemberben összevont formában a tantárgyi követelményeket,	Legyenek tájékozottak a szülők gyermekük osztályával kapcsolatban. Kapjanak használható segítséget a gyerekek problémáinak megoldásához.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	8. évfolyamon decemberben a beiskolázás rendjét ismertetjük. - Az osztály sajátos pedagógiai-pszichológiai problémáit alapul véve az osztályfőnök tartson előadást a nevelés minden fontos és időszerű kérdéséről. - A szülőkkel beszélje meg a hallottakat, s közösen tűzzenek ki feladatokat nevelő-munkájuk irányára vonatkozóan. - Rendkívüli szülői értekezlet hívható össze, ha a szülők vagy pedagógusok ezt kérik. - Pszichológusi, fejlesztő pedagógusi előadások a szülők problémáinak csökkentése érdekében.	
A tanuló körülményeinek objektív megismerése.	Szükség esetén az osztályfőnök a gyermekvédelmi felelőssel, esetleg családgondozóval családlátogatásra megy. A családlátogatás keretében lehetőség nyílik környezettanulmány végzésére. Ez alkalomból a következőket vizsgáljuk: - szociális helyzet, a tanuló helye a lakásban, - családi légkör, a gyermek helyzete a családban, - nevelési elvek, konkrét nevelés (testi, értelmi, erkölcsi, esztétikai), - szabadidő eltöltése, - a család véleménye az	A látogatás hatása úgy befolyásolja a szülőket, hogy tudatosuljanak bennük nevelési feladataik, s a család életében megvalósuljanak az eredményes nevelés feltételei.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	iskoláról, a pedagógusokról, - a gyermek iskolai munkájának támogatása a szülő részéről.	
Közvetlen kapcsolat kialakítása pedagógus és szülő között.	Fogadóórák tartása - Szaktanári és tanítói fogadóóra az éves munkatervben megjelölt időpontokban - Rendkívüli fogadóóra (a szülő vagy pedagógus külön kérésére) a kialakult különleges helyzet azonnali megoldására. - Intézményvezetői fogadóóra. A szülőkkel való találkozás alkalmával - Meg kell erősíteni a családi nevelés és a gyermek pozitívumait, és erre alapozva kell a hibák kijavítását megkezdeni. - Öszinte légkört kell kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét; - A családról megtudott adatokat titkosan kell kezelni. - Együttműködési területet kell keresni a szülőkkel, de csak tanítási időn kívül. - Megállapodás a közösen meghatározott eljárás végrehajtásáról.	Emberi, bizalmon alapuló, őszinte kapcsolat kialakítása a szülőkkel.
Az iskola és a család közti állandó, naprakész kapcsolattartás.	Írásbeli tájékoztatás (tájékoztató füzet) - Érdemjegyek beírása:	A szülők tájékozottak legyenek gyermekük iskolai életével kapcsolatban.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	a tanár feladata (szóbeli feleletet aznap, az írásbelit a kiosztás napján). - Az egyes tantárgyaknál félévente legalább három érdemjegy alapján osztályozhatók a tanulók. - A fejlesztő pedagógusok értékelése a tanuló egyéni haladásáról. - Magatartással, szorgalommal, kapcsolatos közlemények. (dicsérek, elmarasztalások) - Szülői értesítések, meghívók. - A szülők közlései, igazolások. - Telefonos kapcsolat olyan sürgős esetekben, ami nem tűr halasztást.	Tisztában legyenek azzal, hogy a pedagógusokat a szülőkkel azonos célok vezérelnek.
A szülők lássák gyermeküket iskolai körülmények között.	Nyílt napok szervezése a szülőknek - Minél többféle tantárgyi óra bemutatása, hogy a szülők minél többféle helyzetben láthassák gyermeküket. - Érzékeljék a tanuló helyét az osztályközösségben. - Érezzék a tanórák légkörét.	Gyermekek megítélése realisztikusabb legyen. Fontos mutató számunkra a részvételi arány.
Az iskola mutassa be a nevelő-oktató munka sikereit.	Kulturális bemutató - A legjobbak mutassák be, mit tudnak az irodalom, zene, színpálya, tánc területén. - Különböző korábbi programok sikeres szereplőinek, versenyek (nem csak iskolai) helyezettjeinek bemutatója.	A szülő: - tudjon tájékozódni gyermeke helyéről az iskolában, - ismerje meg gyermeke tehetségét.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	Kiállítás: - tanulók munkáiból: a legszebb (legjobb) füzetek, rajzok, kerámiák, kézműves munkák. - versenyeken szerzett díjak, oklevelek, sporttrófeák bemutatása. Szakmai konferencia: - Bemutató órák és foglalkozások az érdeklődő kollégák és szülők számára. - Magas színvonalú szakmai előadások és szekciófoglalkozások.	Váljanak széles körben ismertté más szakmai berkekben az intézmény szakmai munkájának eredményei
Teremtsen oldott hangulatú találkozást a tanulók, szülők és a nevelőtestület között.	További programjaink: - farsang, - pályaaorientációs nap, - Mikulás - karácsony, - kirándulások, - alkotóház, - Bemutatkozik az iskola - ballagás.	A közös programok erősítsék meg a sokoldalú kapcsolatot. A szülők érezzék a pedagógus gondoskodását, megértését, szeretetét gyermekük iránt.

A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA VIZSGASZABÁLYZATA

A tanulmányok alatti vizsgák (a továbbiakban: vizsga) a következők:

- javítóvizsga
- osztályozó vizsga

c) különbözeti vizsga

d) pótló vizsga

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni, azzal, hogy az intézményvezető ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
- A vizsga időpontjait az intézményvezető jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon valamint az intézmény honlapján közzétesz.
- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, perc) és helyszínéről (cím, épület, terem száma) a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal tértivevényes postai értesítést kap
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben intézményvezetői engedéllyel lehet vizsgázni.
- Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét az intézményvezető engedélyezi. Az osztályozó vizsgára való jelentkezés az iskola titkárságán elérhető formanyomtatványon történik, az intézményvezető által meghatározottak és kihirdetettek szerint. A jelentkezési lapot a tanuló, valamint kiskorú tanuló esetében a gondviselő is aláírja). Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.
- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt legalább 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap. A tantervi követelmények az iskola honlapján folyamatosan megtekinthetők.
- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, az intézményvezető adhat engedélyt.

Vizsgaforma, vizsgarészek

- szóbeli vizsga
- írásbeli vizsga

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási - szabályai

1. Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.
2. Egy napon legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet tenni.
3. A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az intézményvezető által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
4. Az elnöki teendőket az intézményvezető vagy a megbízottja látja el.
5. A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
6. A tanulónak az írásbeli vizsgán kihúzott tétel (ami több feladatból állhat) kidolgozására legalább 20 percet kell biztosítani, kivéve a 1. pontban tett kivételt.
7. A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, vagy teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 20 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.
8. A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
9. Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem megengedett eszközt használ, az intézményvezető a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli, indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.

- 10.A vizsga a vizsgázó számára díjtan.
- 11.A szabályosan megtartott vizsga nem ismételtető meg.
- 12.A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- 13.A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- 14.A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
- 15.A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbelyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthe, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
- 16.Az írásbeli dolgot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell alkalmazni.
- 17.A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
- 18.Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

A VIZSGATÁRGYAK VALAMINT A MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS RÉSZEI ÉS KÖVETELMÉNYEI

A tantárgyak megnevezései

2020. 08. 31-ig	2020. 09. 01-től felmenő rendszerben
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom
Matematika	Matematika
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	Történelem

	Állampolgári ismeretek
Erkölcstan/Hit- és erkölcstan	Etika/Hit- és erkölcstan
Idegen nyelv	Első élő idegen nyelv
Fizika	Fizika
Kémia	Kémia
Biológia-egészségtan	Biológia
Földrajz	Földrajz
Természetismeret	Természettudomány
Környezetismeret	Környezetismeret
Ének-zene	Ének-zene
Vizuális kultúra	Vizuális kultúra
Technika és életvitel/ Életvitel és gyakorlat	Technika és tervezés
Informatika	Digitális kultúra
Testnevelés és sport	Testnevelés
Hon – és népismeret	Hon – és népismeret
	Dráma és színház
Osztályfőnöki	Osztályfőnöki

Magyar nyelv és irodalom

1. évfolyam

A tanuló érthetően beszéljen, legyen tisztában a szóbeli kommunikáció alapvető szabályaival, alkalmazza őket. Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit. A kérdésekre értelmesen válaszoljon. Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban. Használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének udvarias nyelvi formáit. Követhetően számoljon be élményeiről. Szöveghűen mondja el a memoritereket.

Ismerje az írott és nyomtatott betűket, rendelkezzen életkorának megfelelő szókinccsel. Ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvasson fel. Tanítója segítségével emelje ki az olvasottak lényegét. Írása legyen rendezett, pontos.

Jelölje helyesen a *j* hangot 15–20 begyakorolt szóban. Helyesen válassza el az egyszerű szavakat.

Az értő olvasás fejlődésében fontos szerepe van a szöveggel való foglalkozásnak. A fejlesztés eredményeként elvárható, hogy a tanuló néma olvasás útján megértse tankönyvei szövegének, a feladatok utasításainak a lényegét.

A tanuló

- olvasási tevékenysége motivált, érdeklődő;
- ismeri a magyar ábécé nyomtatott kis és nagybetűit;
- ismeri a betű-hang, fonéma-graféma megfeleltetési szabályait;
- biztos betűfelismerési, összevonási képességgel rendelkezik;
- ismeri olvasással kapcsolatos erősségeit, hibáit;
- rendelkezik az olvasásra, annak folyamatára vonatkozó szókinccsel, ismeretei az életkornak megfelelőek;
- biztonsággal, pontosan olvas szavakat, szószerkezeteket, mondatokat életkori sajátosságának megfelelő egyszerű, rövid szövegeket.
- ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvas fel,
- felismeri, szükség esetén modellkövetéssel javítja olvasási hibáit,
- használja az előzetes áttekintés, egyszerű összefoglalás, az érzékszervi képek alkotásának stratégiáit a megértés érdekében;
- a szöveg megértését bizonyítja a következő tevékenységekkel: következtetés, lényegkiemelés, tartalommondás, események összefoglalása, egyszerű értékelése az életkornak megfelelő szinten.

2. évfolyam

Szóbeli és írásbeli közlések, utasítások megértése. Kérdésekre értelmes, rövid válaszadás. A mindennapi kommunikáció alapformáinak alkalmazása a szokás szintjén: köszönés, bemutatkozás, megszólítás, kérdezés, kérdés, köszönetnyilvánítás, köszöntés a felnőttekkel és a társakkal való kapcsolatokban. Feldolgozott szövegek megértésének igazolása: válaszadás kérdésekre, tartalom elmondása tanítói segítséggel. A vers és a próza megkülönböztetése. A magyar ábécé ismerete. A magánhangzók és a mássalhangzók megkülönböztetése; az időtartam helyes jelölése

a begyakorolt szókészletben. Szavak, szószerkezetek, két-három mondat helyes leírása másolással, tollbamondás után. A kiejtéssel megegyezően írt rövid szavak biztos helyesírása. 30-40 begyakorolt szóban a j/ly helyes jelölése. Szavak szótagolása, elválasztása. Szöveg tagolása mondatokra. A kijelentő és a kérdő mondat felismerése, megnevezése. A szótő és a toldalék felismerése.

A tanuló

- ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvas fel,
- felismeri, szükség esetén modellkövetéssel javítja olvasási hibáit,
- használja az előzetes áttekintés, egyszerű összefoglalás, az érzékszervi képek alkotásának stratégiáit a megértés érdekében;
- a szöveg megértését bizonyítja a következő tevékenységekkel: következtetés, lényegkiemelés, tartalommondás, események összefoglalása, egyszerű értékelése az életkornak megfelelő szinten.

3. évfolyam

Egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések eseményeinek elmondása néhány összefüggő mondattal. A feldolgozott művek témájával kapcsolatos kérdések, válaszok megfogalmazása. Ismert feladattípusok szóbeli és írásbeli utasításainak megértése. Fél oldal terjedelmű, ismert témájú szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegek felolvasása felkészülés után. Öt-hat mondatból álló elbeszélő fogalmazás írása felkészülés után, ismert témákban. A fogalmazások tagolása. Egyéni tempójú, rendezett, tiszta íráskép. Az írásbeli munkák javítása tanítói segítséggel. Az igék, a főnevek és a melléknevek felismerése, megnevezése. A személynevek, állatnevek, lakóhely nevének helyes leírása a gyakorolt szavakban. A begyakorolt szavak helyesírása a kiejtés szerint, a szóelemzés alapján. Egyszerű és összetett szavak elválasztása önállóan. További 25-30 begyakorolt szóban a j/ly helyes jelölése. A mondatfajták felismerése, megnevezése és megfelelő jelölése.

4. évfolyam

Érthető, folyamatos beszéd a mindennapi kommunikációban. Az udvarias beszédfordulatok használata a mindennapi beszédhelyzetekben. Előzetes felkészülés után ismert tartalmú szöveg értelmes felolvasása. 15-20 soros szöveg önálló olvasása, a szövegértés igazolása feladatok megoldásával. Rendezett egyéni írás. Mondatok leírása. A mondatfajták felismerése, megnevezése. A szavak szófajának megnevezése a tanult szófajok esetében. A szavak toldalékos alakjának leírása. Az igealakok felismerése, az igekötős igék helyesírása ismert szavak esetében. A tulajdonnevek fajtáinak megkülönböztetése. A főnevek tárgyragjának, a többes szám jelének felismerése. A hibák javítása tanítói segítséggel, önellenőrzéssel.

Magyar nyelv

5. évfolyam

Írása legyen rendezett, olvasható.

Megfelelő tempóban írjon diktálás esetén.

Kevés hibával másoljon 8-10 soros szöveget vagy 10-15 nehéz szót.

Tudja, mit jelent a kommunikáció szó, mik a tényezői.

Tudja felsorolni a beszélőszerveket.

Ismerje a következőket: hangok felosztása, a magán-és a mássalhangzók felosztása

Ismerje a mély és magas magánhangzókat.

Tudja, mi a hangrend törvénye, és azt ismerje fel a szavakban, ill. maga is tudjon példákat gyűjteni.

Tudja felsorolni a helyesírási alapelveket: a kiejtés, a hagyomány és a szóelemzés elvét.

Ismerje az abc-t, a betűrendbe sorolás szabályait, ezt a gyakorlatban is tudja alkalmazni.

Tudjon egyjelentésű és rokon értelmű szavakat gyűjteni, ismerje fel az ellentétes jelentést a szavak között.

6. évfolyam

Írása olvasható, rendezett legyen.

Megfelelő tempóban írjon diktálás esetén.

Kevés hibával másoljon 8-10 soros szöveget vagy 15-20 nehéz szót.

Ismerje a nyelvi illem alapvető szabályait, és azokat alkalmazza a kommunikáció iskolai helyzeteiben.

Nevezze meg és ismerje fel az alapszófajokat.

Tudja elkülöníteni a közneveket és a tulajdonneveket, ismereteit a helyesírása is tükrözze.

Szöveges megnyilvánulásaiban, stílusában is jelenjen meg a szófajokról tanultak ismerete.

Tudjon információkat gyűjteni a könyvtárban a korosztály számára készült lexikonokból.

7. évfolyam

Rendelkezzen a tanuló a 6. osztályban tanult nyelvtani ismeretekkel: ismerje fel a következő szófajokat: főnév, melléknév, számnév, névmás, igék, névelő. Ismerje a névszók fogalmát.

Tudja felsorolni az alárendelő szószerkezetek fajtáit (tárgyas, jelzős, határozós), ismerje a mondatrészek jelölését (aláhúzás módját, jelölését az ágrajzban).

Tudja elmondani az állítmány fajtáit, az alany és az állítmány kérdéseit.

Ismerje fel az alanyt, az igei és a névszói állítmányt.

Tudja elmondani a tárgyas szószerkezet kérdését, ismerje jelölési módját.

Tudja felsorolni a határozók fajtáit, azok kérdéseit.

Ismerje fel a határozós szószerkezetek gyakoribb fajtáit: hely, idő, ok, cél, részes, ismerje jelölésük módját.

Tudja felsorolni a jelzők fajtáit, azok kérdéseit.

Írása legyen olvasható és rendezett. Diktálás után írt szövegben legyen képes a hibáit javítani. Az alapvető és gyakran használt tulajdonneveket (saját adatai) írja hibátlanul.

8. évfolyam

Rendelkezzen a tanuló az előző években szerzett nyelvtani ismeretekkel minimális szinten.

Ismerje fel a mondatokat a beszélő szándéka szerint, az írásjeleket helyesen alkalmazza a mondatok végén.

Tudja megkülönböztetni az egyszerű és az összetett mondatokat.

Tudja elmondani az alárendelő összetett mondatok ismérveit, fajtáit, egyszerűbb összetett mondatot tudjon ábrázolni.

Ismerje a mellérendelő összetett mondatok fajtáit, jeleit, néhány kötőszót, és tudjon elemezni egyszerűbb mellérendelő összetett mondatot.

Írásképe legyen olvasható, áttekinthető

Tudjon szöveget leírni hallás után, 10-15 mondatot kb.10 perc alatt. Írástempója legyen megfelelő.

Az alapvető tulajdonneveket írja helyesen (saját adatai)

Ismerje a mondatvégi és mondatközi írásjeleket, tudja kis hibával alkalmazni.

Ismerje az iskolai könyvtárat, tudjon benne eligazodni.

Magyar irodalom

5. osztály

A tanuló olvasása közelítse meg az előbeszéd tempójával egyező folyamatos hangos és néma olvasást.

Alapvető kérdésekre tudjon válaszolni az olvasott szövegből.

Tudjon leírást készíteni tárgyról, személyről, tájról.

Ismerje fel a nép- és műköltészet közti különbségeket.

Tudja elmesélni a János vitéz történetét egyszerű szavakkal.

Tudja megfogalmazni röviden személyes élményeit szóban és írásban.

Ismerje A Pál utcai fiúk cselekményét, szereplőit és helyszíneit.

Tanuljon meg részleteket Petőfi Sándor János vitéz c. költeményéből.

Tudjon tájékozódni a könyvtárban, ismerje a korosztálya számára készült szótárakat.

6. osztály

Tudjon felolvasni különböző témájú és műfajú szövegeket értően és érthetően.

Az olvasott művekről kérdések alapján tudjon fontos adatokat elkülöníteni / helyzet, helyszín, szereplők, cselekmény/

Tudja megfogalmazni néhány mondatban az irodalmi műben megjelenített élethelyzeteket, érzelmeket.

Tudja elkülöníteni a lírai és epikai műveket.

Ismerje a Toldi cselekményét, szereplőit, helyszíneit.

Ismerje az Egri csillagok c. regény történetét, szereplőit.

Tanuljon meg részleteket Arany János: A walesi bárdok és a Toldi c. művéből.

Legyen jártas a korosztálya számára készült lexikonok használatában.

7. osztály

A tanuló legyen képes a szöveg értő olvasását biztosító olvasásra, továbbá az olvasott művek tartalmáról szabatosan beszámolni.

Ismerje a reformkor legfőbb jellemzőit, tudja elhelyezni a korban, tudja íróit, költőit felsorolni.

Tudja megfogalmazni, hogy mit tanultunk irodalomból a 7. osztályban, vagyis a tanult írókat, költőket, irodalmi alkotásokat tudja felsorolni.

Tudja felsorolni a műfajokat.

Ismerje a következő költők életét: Petőfi Sándor, Arany János.

Tudja a következő memoriterek: Himnusz, Szózat, Reszket a bokor, mert + még két a tk-ből szabadon választott Petőfi-verset.

Legyen tisztában a kijelölt kötelező olvasmány: Jókai Mór: A kőszívű ember fiai cselekményével, tudja felsorolni a főszereplőket.

Ismerje és tudja elmondani: A néhai bárány Mikszáth-novella cselekményét.

8. osztály

A tanuló legyen képes a szöveg értő olvasását biztosító olvasásra, az olvasott szöveg tartalmának elmondására.

Tudja elmondani, hogy mit tanultunk irodalomból 8. osztályban felsorolni az írók költők nevét, tudjon említeni 8.-ban tanult irodalmi alkotásokat.

Tudja az irodalmi műfajokat műnemek szerint elrendezni, ismerje a következő fogalmakat: líra, epika, dráma, regény, novella.

Ismerje a következő költők életét vázlatosan, a tk.-ben lévő szöveg alapján: Ady Endre, Móricz Zsigmond, József Attila, Radnóti Miklós.

Tudjon 3 idén tanult költeményt. (szabadon választható)

Tudja elmondani Móricz Zsigmond: Hét krajcár című novellájának tartalmát.

Ismerje Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig c. regényének tartalmát, ismerje a szereplők nevét, Tamási Áron: Ábel c. regényét. (Segítség: tk. szövege)

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

5. osztály

A tanuló tudjon különbséget tenni a történelem forrásai között

Tudja, hogy mi történt előbb, melyik esemény történt később- a kerettantervben megjelölt lépték szerint.

Tudjon tanult történetet elmondani kérdések alapján, a kerettantervben megjelölt fogalmak alkalmazásával.

Tudja a térképen megmutatni a tanult történelmi események helyszíneit.

Tudjon kérdéseket megfogalmazni a tanultakkal kapcsolatban.

6. osztály

A diák legyen képes a korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni.

Tudjon információt gyűjteni adott történelmi témában, tanári segítséggel.

Tudjon tanult történetet önállóan elmesélni a kerettantervben megjelölt fogalmak felhasználásával. Tudja a tanult történet lényegét kiemelni.

Tudjon különböző korszakokat térképen beazonosítani. Tudjon távolságot becsülni és számításokat végezni történelmi térképen

7. osztály

A tanuló tudjon önállóan vázlatot készíteni az adott témáról.

Megadott irodalom alapján tudjon összeállítani kis előadást egy adott témáról.

Ismerje az egyes történelmi korok nevét, sorrendjét, egy-egy korszak fontosabb jellemzőit.

Tudjon egyszerűbb diagramokat összehasonlítani, változásokat leolvasni.

Tudja összehasonlítani különböző időszakok térképeit, legyen képes leolvasni a területváltozásokat.

Tudja megállapítani, hogy a megjelölt személyek közül kik voltak a kortársak.

8. osztály

A diák tudjon önálló könyvtári munka alapján kiselőadást tartani.

Tudja, mi történt Európa más régióiban a magyar történelem egy-egy kiemelkedő eseménye idején.

Legyen képes összefüggéseket találni a történelmi események és a technikai-gazdasági fejlődés legfontosabb állomásai között.

Tudja a XX. századi magyar és egyetemes történelem legfontosabb fordulópontjait, idejét.

Tudja ismertetni a demokráciák és diktatúrák legjellemzőbb vonásait.

Legyen képes néhány jelentős eseményhez kapcsolódó forrást összehasonlítani.

Ismerje a mai Magyarország közjogi és politikai rendszerének alapelemeit.

Környezetének, lakóhelyének fontos történelmi eseményeit el tudja helyezni a köztörténet folyamában.

Angol és német nyelv

4. évfolyam

Hallás utáni megértés

A tanuló: értse meg a pedagógusnak az óravezetéssel kapcsolatos egyszerűbb utasításait; a pedagógus, társai és hanghordozó által megfogalmazott kérdésre tudjon nonverbális választ adni, mozgással vagy egyéb cselekvéssel a kérést teljesíteni (TPR, teljes testi válasz); képes legyen az ismert gyermekirodalmi alkotásokat (dal, mondóka, játék stb.) megérteni; értsen meg ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérdést.

Beszédképesség

A tanuló: a legalapvetőbb tanult kommunikációs szándékokat legyen képes kifejezni (a köszönés, bemutatkozás, megköszönés nyelvi formái); legyen képes a tanórai egyszerű interakciókban részt venni és ezekben rövid válaszokat adni; a tanult verseket, dalokat, mondókákat legyen képes reprodukálni; a tanult nyelvi elemeket legyen képes a megfelelő szituációkban használni és szerepjátékokban részt venni; tudjon egyszerű információkat adni és kapni saját közvetlen világáról

Olvasási készség

A tanuló: ismerje fel az idegen nyelvi ábécé betűit; ismerje fel a tanult szavak írott alakját; a tanult gyermekirodalmi alkotásokat tudja írott alakjukban követni; ismert nyelvi elemekből álló rövid mondatokat értsen meg; tegye meg a kezdő lépéseket az alapvető olvasási stratégiák kialakítására

Íráskészség

A tanuló: legyen képes az idegen nyelvi ábécé betűinek leírására; legyen képes helyesen lemásolni ismert szavakat; legyen képes elkülöníteni az idegen nyelven és a magyar nyelven írott szövegeket.

5. évfolyam

Beszédértés

A tanuló: értse meg: a tanár idegen nyelvű utasításait, a tananyaghoz kapcsolódó kérdéseit; ismeretlen szavakat nem tartozó beszélgetést, hanganyagot, abból tudjon információt kiszűrni. Tudjon: helyes kiejtéssel, hangsúllyal, hanglejtéssel mondatokat mondani, ismételni; egyszerű információkat kérni, adni; néhány mondatban beszélni arról, amit maga körül lát (berendezés, emberek külseje, stb..) néhány mondatból álló szöveget elmondani memoriterként.

Olvasási készség

A tanuló tudja: a feldolgozott szöveget érthetően, kifejezően felolvasni; ismeretlen elemeket nem tartalmazó szöveget csendes olvasással önállóan megérteni, az ahhoz kapcsolódó egyszerű feladatokat megoldani.

Íráskészség

A tanuló legyen képes: ismert szavakból álló szöveget lemásolni, hallás után vagy emlékezetből leírni.

6. évfolyam

Beszédértés

A tanuló: értsen meg rövid, összefüggő, ismeretlen szavakat is tartalmazó szöveget, abból szükséges információkat kiszűrni; a szövegösszefüggésből próbálja kikövetkeztetni az ismeretlen szavak jelentését.

Beszédkészség

A tanuló tudjon: információt kérni, adni; helyeket, tárgyakat egyszerűen leírni: összehasonlítani személyeket, dolgokat; a tanult témakörökhöz kapcsolódó képről néhány összefüggő mondatot mondani; egyszerű beszédhelyzetben párbeszédet folytatni.

Olvasási készség

A tanuló: értse meg az ismert nyelvi elemekből álló hosszabb szöveget; tudjon az olvasott szöveggel kapcsolatban igényesebb feladatokat megoldani; hangos olvasásnál a kifejező, helyesen tagolt olvasásra törekedjen; ismerkedés a kétnyelvű szótárral.

Íráskészség

A tanuló tudjon: a tananyaghoz kapcsolódó feladatokat megoldani (szöveghez feltett kérdésre válaszolni); egyszerű eseménysort önállóan leírni.

7. évfolyam

Beszédértés

A tanuló értse meg a természetes beszédtempót megközelítő, a tananyaghoz kapcsolódó szöveget, tudjon a szövegre reagálni (táblázatot kitölteni, kérdésekre válaszolni).

Beszédkészség

A tanuló tudjon: egyszerűen, röviden beszélni a vele, családjával történekről; szerepjátékokban kezdeményezni, részt venni; kifejezni, érzelmeit, véleményét, ezekről másoknál érdeklődni; tananyaghoz kapcsolódó összefoglalóbb jellegű kérdésekre válaszolni.

Olvasási készség

A tanuló tudjon: hosszabb szöveget jó kiejtéssel, helyes intonációval felolvasni; rövid, ismeretlen szöveget önállóan is megérteni, abból számára szükséges információt kikeresni; törekedjen arra, hogy ismeretlen szövegelemek jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztesse; rövid ismeretlen szöveg otthoni feldolgozása kétnyelvű szótár segítségével.

Íráskészség

A tanuló tudja a saját véleményét írásban megfogalmazni, indokolni. Írjon fogalmazásokat különböző műfajokban, tudjon embereket, helyzeteket leírni, feladatai megoldásakor tudja használni a kétnyelvű szótárt.

8. évfolyam

Beszédértés

A tanuló tudjon: egyszerű, természetes beszédtempójú szöveget megérteni, melyben számára ismeretlen nyelvi elemek is vannak; a szövegből kiszűrni a lényeget, fontos információt, az esetleg ismeretlen nyelvi elemek kitalálásával; kísérelje meg a tananyaghoz kapcsolható rádió, TV műsorokat követni (pl. időjárás előrejelzés).

Beszédképesség

A tanuló: tudja megfogalmazni, indokolni véleményét; tudjon kezdeményezni és fenntartani rövid beszélgetést, és váratlan fordulatokra reagálni; legyen képes adott képről összefüggően 2-3 percig beszélni; tudjon idegen nyelven kommunikációs feladatokat végrehajtani (pl. vásárlás, útbaigazítás)

Olvasási készség

A tanuló: tudjon ismeretlen szöveget önállóan feldolgozni szótár segítségével; gyakorolja az autentikus szövegeken való eligazodást; (használati utasítás, műsorfüzet, hirdetés) tudjon az olvasott szöveggel kapcsolatos igényesebb feladatokat végrehajtani; tudjon érthetően, megfelelő hanglejtéssel, kiejtéssel szöveget felolvasni.

Íráskészség

A tanuló: tudja saját véleményét írásban megfogalmazni, indokolni; írjon fogalmazásokat változatos műfajokban (beszámoló); tudjon embereket, helyzeteket, környezetet leírni, jellemezni; írásbeli feladatai megoldásakor tudja használni a kétnyelvű szótárt.

Matematika

1. évfolyam

- Gondolkodási módszerek alapozása
 - tudjon tárgyakat, elemeket sorba rendezni, összehasonlítani, szétválogatni kettő tulajdonság alapján;

- legyen képes a halmazok számosságának megállapítására;
- használja helyesen a több, kevesebb, ugyanannyi szavakat, jeleket;
- tudjon igaz-hamis állításokat alkotni; állítások helyességét eldönteni;
- Számтан, algebra
 - tudja a halmazokat összehasonlítani számosságuk szerint;
 - biztosan írja, olvassa, rendezze sorba nagyság szerint a számokat húszas számkörben;
 - tudjon összeadni és kivonni húszas számkörben;
 - ismerje fel a páros és páratlan számokat;
 - tudja a számok szomszédjait;
 - tudjon hozzátevést, elvételt tevékenységgel elvégezni, a műveletet szóban megfogalmazni;
 - legyen képes csökkenő és növekvő számsorozatok szabályának felismerésére, a számsorozat folytatására;
- Geometria, mérés
 - legyen képes helymeghatározásra a tanult kifejezések alkalmazásával;
 - ismerje fel, tudja kiválasztani az alakzatok közül a háromszöget, négyszöget és a kört;

2. évfolyam

- Gondolkodási módszerek alapozása
 - tudja halmazok számosságát megállapítani és összehasonlítani;
 - tudjon halmazokat képezni adott tulajdonság alapján;
 - tudja állítások igazságát eldönteni, igaz állításokat fogalmazni;
 - legyen képes tárgyakat, számokat sorba rendezni adott szempont szerint;
 - ismerje a szöveges feladat megoldásának menetét;
- Számтан, algebra
 - legyen képes számok képzésére és bontására helyi érték szerint;

- pontosan ismerje és használja a matematikai jeleket: +, -, :, =, ()
- ismerje a műveletek sorrendjét,
- tudjon tárgyakat meg- és leszámolni egyesével, kettesével, ötösével, tízesével;
- ismerje a számok nevét és jelét 100-as számkörben;
- tudjon számokat összehasonlítani nagyság szerint, sorba rendezni 100-as számkörben;
- legyen képes csökkenő és növekvő számsorozatok szabályának felismerésére, a számsorozat folytatására;
- találja meg a számok helyét a számegyenesen;
- tudja értelmezni az összeadást, kivonást, szorzást, osztást 100-as számkörben;
- végezze el az összeadást, kivonást, pótlást eszközhasználat nélkül 100-as számkörben;
- ismerje biztonságosan a kisegyszeregyet;
- tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatokat.
- Geometria, mérés
 - ismerje fel a téglalapot, négyzetet; kört.

3. évfolyam

- Gondolkodási módszerek alapozása
 - tudjon elhelyezni elemeket adott tulajdonságú halmazokba;
 - állapítsa meg egyszerű sorozatok szabályát, tudja folytatni az elkezdett sorozatot,
 - tudjon megfogalmazni igaz, hamis állításokat, állítások igazságát eldönteni;
 - értelmezzen egyszerű szöveges feladatokat, tudja az adatokat lejegyezni, megoldási tervet készíteni.
- Számtan, algebra
 - Tudjon biztosan tájékozódni 1000-es számkörön belül.

- Helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint.
- Tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni.
- Ismerje a számok egyes, tízes, százaskörének szomszédait.
- Tudja értelmezni, elvégezni a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást.
- Tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal.
- Legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 1000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás egyjegyű szorzóval).
- Tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával.
- Geometria, mérés
 - Ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat, nevezze meg néhány tulajdonságukat.

4. évfolyam

- Gondolkodási módszerek alapozása
 - tudja halmazok számosságát megállapítani, összehasonlítani;
 - tudja eldönteni állítások igazságtartamát, igaz, hamis állításokat fogalmazni;
 - tudja megkeresni egyszerű nyitott mondatok igazsághalmazát;
 - ismerje és alkalmazza a szöveges feladatok megoldási algoritmusát;
 - tudjon folytatni számsorozatok a felismert szabály alapján;
- Számtan, algebra
 - tudjon biztosan tájékozódni a 10 000-es számkörön belül;
 - helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint;
 - tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni;
 - ismerje a számok egyes, tízes, százaskörének szomszédait.

- tudja értelmezni, megoldani a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást;
- tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal, 1000-rel;
- ismerje a helyes műveleti sorrendet több művelet esetén;
- legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 10 000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás kétjegyű szorzóval, osztás egyjegyű osztóval);
- Geometria, mérés
 - ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat;
 - ismerje fel az alakzatok geometriai tulajdonságait, válassza ki a megadott tulajdonságú alakzatokat;
 - tudja kiszámítani a téglalap és a négyzet területét.

5. évfolyam

- A tanult számok helyes leírása, olvasása, számegyenesen való ábrázolása, két szám összehasonlítása.
- A tízes számrendszer biztos ismerete.
- Összeadás, kivonás, szorzás, kétjegyűvel való osztás.
- Tört, tizedes tört, negatív szám fogalma. Pozitív törtek szorzása és osztása pozitív egészszel.
- Helyes műveleti sorrend ismerete a négy alpművelet esetén.
- Egyszerű egyenletek, szöveges feladatok megoldása következtetéssel.
- Konkrét pontok ábrázolása, pontok koordinátáinak leolvasása.
- A térfogat, űrtartalom, idő, tömeg, hosszúság, terület mértékegységei.
- Szakasz másolása, adott távolságok felmérése.
- Felezőmerőleges szemléletes fogalma.
- Téglalap (négyzet) területének, területének, kocka felszínének és térfogatának kiszámítása konkrét esetekben.

- Konkrét feladatok kapcsán a biztos és a lehetetlen események felismerése.
- Egyszerűbb grafikonok, elemzése.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.
- Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.
- Néhány szám számtani közepének kiszámítása.
- Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.

6. évfolyam

- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- Ellentett, abszolút érték, reciprok felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű arányossági feladatok megoldása következtetéssel, az egyenes arányosság értése, használata.
- Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel, (szimbólumok segítségével összefüggések felírása a szöveges feladatok adatai között).
- Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- A százalék fogalmának ismerete, a százalékkérték kiszámítása.
- Számok osztóinak, többszöröseinek felírása. Közös osztók, közös többszörösök kiválasztása. Oszthatósági szabályok (2, 3, 5, 9, 10, 100) ismerete, alkalmazása.

- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.
- Elsőfokú egyismeretlenes egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása szabadon választott módszerrel.
- Térelemek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete.
- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák pontos szerkesztése. A körző, vonalzó célszerű használata.
- Alapszerkesztések: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelező merőleges, szögfelező, szögmásolás, merőleges és párhuzamos egyenesek.
- Alakzatok tengelyese tükörképének szerkesztése, tengelyes szimmetria felismerése.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.
- Téglalap és a deltoid kerületének és területének kiszámítása.
- A téglatest felszínének és térfogatának kiszámítása.

7. évfolyam

- Egyszerű állítások igazságának eldöntése, sorba rendezés, kiválasztás.
- Alapműveletek elvégzése egészek, törtek, tizedes törtek körében.
- Egyenes és fordított arányosság felismerése és alkalmazása. Egyszerű százalékszámítási feladatok.
- Egyszerű elsőfokú egyenletek és szöveges feladatok megoldása következtetéssel-

- Lineáris függvények ábrázolása értéktáblázattal. Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Négyszögek – téglalap, deltoid, rombusz, trapéz – területe, kerülete.
- Kör területe, kerülete.
- Háromszög, négyszög területének kiszámítása, belső szögeinek összege.
- Háromszögek, sokszögek nevezetes pontjai és vonalai.
- Háromszöggel kapcsolatos egyszerű szerkesztési feladatok.
- Háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb felszíne és térfogata.
- Egyszerű grafikonok olvasása és készítése.

8. évfolyam

- A tanult halmazműveletek felismerése két halmaz esetén. Sorba rendezés, kiválasztás, négy-öt elem esetén.
- Alapműveletek helyes sorrendű elvégzése a racionális számok körében.
- Elsőfokú egyenletek megoldása mérlegelvvel különböző típusú egyszerű szöveges feladatok megoldása egyenlettel.
- Lineáris függvény ábrázolása táblázat nélkül.
- Pitagorasz tétel ismerete és alkalmazása.
- Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi szituációkban.
- Adott pont eltolása adott vektorral.
- Egyenes hasáb, henger felszíne és térfogata.
- Gyakoriság fogalma és alkalmazása. Adatok ábrázolása különböző diagramokon.
- Arány, arányosság, százalék.
- Egyszerűbb algebrai kifejezések összevonása.

- Egybevágósági transzformációk elvégzése, egyszerűbb szerkesztési feladatok megoldása.
- Sorozatok, számtani sorozatok képzése.

Fizika

7. osztály

- A tanuló legyen képes egyszerű jelenségek, kísérletek irányított megfigyelésére, a látottak elmondására, egyszerű tapasztalatok életkorának megfelelő értelmezésére.
- Tudja értelmezni és használni a tanult fizikai mennyiségeknek (út, sebesség, tömeg, erő, hőmérséklet, energia, teljesítmény) a mindennapi életben is használt mértékegységeit.
- Ismerje fel a tanult halmazállapot-változásokat a mindennapi környezetben (pl. hó olvadása, vizes ruha száradása, stb.)
- Legyen tisztában az energia-megmaradás törvényének alapvető jelentőségével. Értse, hogy egyszerű gépekkel csak erőt takaríthatunk meg, munkát nem.
- Legyen képes a közlekedésben, a hétköznapi életben előforduló egyszerű mozgások jellemzésére. Ismerje a sebességváltozás és az erő kapcsolatát, tudja fizikai ismereteit felhasználni a járművek sebességváltozásakor fellépő jelenségek magyarázatára.
- Legyen képes kisebb csoportban, társaival együttműködve egyszerű kísérletek, mérések elvégzésére, azok értelmezésére.

8. osztály

- A diák ismerje fel a tanult elektromos és fénytani jelenségeket, a tanórán és az iskolán kívüli életben egyaránt.
- Ismerje az elektromos áram hatásait és ezek gyakorlati alkalmazását.
- Ismerje és tartsa be az érintésvédelmi és baleset-megelőzési szabályokat. Legyen képes tanári irányítással egyszerű elektromos kapcsolások összeállítására, feszültség- és árammérésre. Tudja értelmezni az elektromos berendezéseken feltüntetett adatokat.
- Ismerje a háztartásokban, a közlekedésben alkalmazott energiahordozókat, értse az energiatakarékosság szükségességét, a fenntartható fejlődés fogalmát.
- Tudja az anyagokat csoportosítani elektromos és optikai tulajdonságaik szerint.
- Legyen tisztában a szem működésével és védelmével kapcsolatos tudnivalókkal, ismerje a szemüveg szerepét. Ismerje a mindennapi optikai eszközöket. Ismerje a hang és a fény jellemzőit, a hallás és látás fizikai hátterét. Ismerje fel a gyakorlati életben tapasztalható fény- és zajszennyezéseket. Ismerje az ultrahang gyakorlati jelentőségét.
- Ismerje a Naprendszer objektumait, legyenek ismeretei az Univerzum felépüléséről.
- Legyenek ismeretei az időjárási jelenségek, természeti katasztrófák fizikai hátteréről.
- Ismerje fel az ember környezetszennyező, természetkárosító tevékenységét.
- IKT ismereteit tudja alkalmazni fizika témájú információgyűjtésben, rendezésben, megjelenítésben. Legyen képes mérési adatok táblázatos és grafikus ábrázolására. Ismerje, és önálló tanuláshoz tudja használni a tanórák során megismert online tananyagbázisokat, enciklopédiákat, elektronikus könyvtárakat.

Természetismeret

5. osztály

- Legyen képes konkrét tárgyak, élőlények és egyszerű jelenségek megfigyelésére, tapasztalatainak rögzítésére. Tudjon képzei alapján ítéleteket alkotni, következtetéseket levonni. Értse meg a vizsgált jelenségekben, folyamatokban megmutatkozó összefüggéseket, törvényszerűségeket. Legyen képes méréseket, egyszerű kísérleteket balesetvédelmi szabályok betartásával elvégezni.
- Ismerje a háztáj termesztett növényeit, a házban és ház körül élő állatait.
- Ismerje fel szűkebb és tágabb környezetében az emberi tevékenység környezeti hatásait.
- Tudja azonosítani a környezete leggyakoribb szennyező anyagait és szennyező forrásait
- Legyen képes egyszerű kísérleteket, megfigyeléseket, méréseket önállóan, illetve csoportban biztonságosan elvégezni, a tapasztalatokat rögzíteni, következtetéseket levonni.
- Ismerjék a betegség terjesztő állatokkal szembeni védekezési módokat
- Ismerje az emberi szervezet felépítését, működését, serdülőkori változásait és okait. Tudatosuljanak az egészséget veszélyeztető hatások, alapozódjon meg az egészséges életvitel szokásrendszere.
- Ismerjék a falut, mint élőhelyet.
- Legyenek képesek konkrét természeti formák, tárgyak, élőlények és egyszerű jelenségek, folyamatok megfigyelésére, tapasztalatainak rögzítésére élőszóban, rajzban és írásban.
- Tudják felidézni a természeti és az ember által létesített környezetre vonatkozó konkrét, szemléletes képi tartalmakat. E képzetek alapján tudjanak ítéleteket alkotni, következtetéseket levonni.

- Legyenek képesek a leggyakoribb térképjelek alapján elemi térképhasználatra.
- Fogalmazzák meg, milyen az aktuális időjárás. Tudják a tanult mértékegységek alkalmazásával a vizsgált jelenségeket mennyiségileg is jellemezni, és a mért adatokat értelmezni.
- Tudják megkülönböztetni a különböző halmazállapotokat és értsék azok változásait. Jellemezzék az évszakokat időjárásuk szerint. Ismerjék az időjárást kialakító legfontosabb tényezőket.
- Jellemezzék éghajlatunkat. Ismerjék az időjárási események és a felszín változása közötti összefüggéseket.
- Ismerjék fel a megfigyelt táj legfontosabb felszínformáit. Tudják értelmezni az egyszerű felszínformákat kialakulásuk szerint.
- Tudjanak jellemző tulajdonságokat mondani megfigyelt kőzetmintákról.
- Ismerjék fel az emberek földrajzi környezetet veszélyeztető tevékenységét. Értsék meg, hogy a környezet állapotának romlásáért az emberek a felelősek.
- Tudják megkülönböztetni leggyakoribb gyümölcsseinket, zöldségnövényeinket. Megfigyelt tulajdonságaik alapján jellemezzék azokat. Ismerjék a táplálkozásunkban betöltött szerepüket.
- Ismerjék fel a települési környezet leggyakrabban előforduló állatait és a háziállatokat. Legyenek tisztában az állatvédelem jelentőségével, erkölcsi szabályaival.

6. osztály

- Ismerje hazánk legjellemzőbb életközösségeit
- Ismerje meg az életközösség felépítését, az élőlények kapcsolatait, a hazai életközösségek növényeinek és állatainak testfelépítését és annak működését
- Legyen képes egyszerű táplálékláncokat, hálózatokat összeállítani. Értse meg a természet védelmének jelentőségét.

- Ismerje meg az élővilág szerveződési szintjeit. Legyen képes az élőlényeket megadott szempontok alapján csoportosítani.
- Tudja azonosítani a környezete leggyakoribb szennyező anyagait és szennyező forrásait
- Ismerje fel a környezet- szervezet-életmód, valamint a szervek felépítése és működése közötti összefüggéseket.
- Tudják a leggyakoribb hazai élőlények nevét, a környezethez való alkalmazkodás különböző formáit.
- Legyen képes egyszerű kísérleteket, megfigyeléseket, méréseket önállóan, illetve csoportban biztonságosan elvégezni, a tapasztalatokat rögzíteni, következtetéseket levonni.
- A tanuló legyen képes egyszerű társadalmi-gazdasági jelenségek megfigyelésére a tapasztalatok szóbeli megfogalmazására, feljegyzésére és értékelésére.
- Tudjon biztonsággal tájékozódni a térképen. Olvasson le egyszerű információkat különböző térképekről. Legyen képes tanári irányítással tájékozódni a különféle földrajzi-környezeti tartalmú információs anyagokban és ezek gyűjteményeiben. Tudjon alapvető földrajzi tartalmú adatokat, információkat értelmezni, összehasonlítani és azokból következtetéseket levonni. Legyen képes földrajzi tartalmú adatok, információk ábrázolására. Ismerje fel és nevezze meg térképen a közvetlen földrajzi térben való eligazodáshoz nélkülözhetetlen topográfiai fogalmakat.
- Ismerje fel a természetföldrajzi folyamatok és a történelmi, társadalmi-gazdasági események időnagyságrendi és időtartambeli különbségeit. Tudja bemutatni példák alapján a legfontosabb gazdasági ágazatok, illetve tevékenységek szerepét, jellemzőit.
- Ismerje fel az egyes településtípusok sajátos vonásait.

- Ismerje fel a földrajzi környezetre kifejtett emberi, társadalmi hatások következményeit, bizonyítsa példákkal az egyéni felelősség fontosságát a környezetkárosító folyamatok mérséklésében.
- Tudjanak a konkrét környezeti jelenségekből általánosítani, legyenek képesek konkrét természeti formák, tárgyak, élőlények és egyszerű jelenségek, folyamatok megfigyelésére, tapasztalatainak rögzítésére előszóban, rajzban és írásban. Tudják felidézni a természeti és az ember által létesített környezetre vonatkozó konkrét, szemléletes képi tartalmakat. E képzetek alapján tudjanak ítéleteket alkotni, következtetéseket levonni.
- Legyenek képesek a leggyakoribb térképjelek alapján elemi térképhasználatra. Fogalmazzák meg, milyen az aktuális időjárás. Tudják a tanult mértékegységek alkalmazásával a vizsgált jelenségeket mennyiségileg is jellemezni, és a mért adatokat értelmezni. Tudják megkülönböztetni a különböző halmazállapotokat és értsék azok változásait. Jellemezzék az évszakokat időjárásuk szerint. Ismerjék az időjárást kialakító legfontosabb tényezőket. Jellemezzék éghajlatunkat. Ismerjék az időjárási események és a felszín változása közötti összefüggéseket.
- Ismerjék fel a megfigyelt táj legfontosabb felszínformáit. Tudják értelmezni az egyszerű felszínformákat kialakulásuk szerint. Tudjanak jellemző tulajdonságokat mondani megfigyelt kőzetmintákról. Ismerjék fel az emberek földrajzi környezetet veszélyeztető tevékenységét. Értsék meg, hogy a környezet állapotának romlásáért az emberek a felelősek.
- Tudják megkülönböztetni leggyakoribb gyümölcsöinket, zöldségnövényeinket. Megfigyelt tulajdonságaik alapján jellemezzék azokat. Ismerjék a táplálkozásunkban betöltött szerepüket.
- Ismerjék fel a települési környezet leggyakrabban előforduló állatait és a háziállatokat. Legyenek tisztában az állatvédelem jelentőségével, erkölcsi szabályaival.

Biológia

7. osztály

- A tanulók ismerjék az egyed feletti szerveződési szintek neveit, főbb jellemzőit.
- Ismerjék a távoli tájak életközösségeinek legjellemzőbb fajait, testfelépítésüket, életmódjukat.
- Tudjanak táplálékláncot összeállítani a különböző életközösségek megismert fajaiból.
- Legyenek képesek kiemelni és összehasonlítani a különböző tájakon élő növények és állatok lényeges ismertetőjegyeit.
- Lássák az élőlény testfelépítése, életmódja és a környezete közötti összefüggéseket, kölcsönhatásokat.
- Tudjanak példákat mondani az erdők, szavannák, füves területek károsodásának módjára, a tengerek szennyezésére és azok megakadályozására.
- Ismerjék a termelés és a technológiai fejlődés természetes környezetünkre gyakorolt hatásait. A tanulóknak alakuljon ki energiatakarékos szemlélet gyakorlata a hétköznapi életben.
- Ismerjék a tudományos rendszerezés elveit, a rendszertan főbb kategóriáit. A megismert élőlényeket tudják a rendszertan kategóriáiba sorolni.
- Tudjanak önállóan és csoportmunkában megfigyeléseket, méréseket, vizsgálatokat, kísérleteket tervezni és végezni, a kapott eredményeket a feladatnak megfelelően értelmezni, rögzíteni.

8. osztály

- Lássák a sejtek, szövetek, és szervek felépítése és működése közötti összefüggést. Értse a sejtszintű és a szervezetszintű életfolyamatok közötti kapcsolatot.

- Ismerje az ivaros és az ivartalan szaporodás előnyeit és hátrányait, szerepüket a fajok fennmaradásában, a földi élet változatosságának fenntartásában.
- Legyen tisztában saját teste felépítésével és alapvető működési sajátosságaival, a férfi és a nő közötti különbséggel és a kamaszkor biológiai-pszichológiai problémáival.
- Ismerje a betegségek kialakulásának okait, megelőzésük és felismerésük módjait, az egészséges életmód és az elsősegélynyújtás legfontosabb szabályait. - Értse a szűrővizsgálatok jelentőségét a betegségek sikeres gyógyításában.
- Önállóan és társaival együttműködve tudjon megfigyeléseket, vizsgálódásokat, kísérleteket végezni, tapasztalatairól feljegyzéseket készíteni, valamint rendelkezzen jártassággal a mikroszkóp használatában.

Kémia

7. évfolyam

- Atom felépítése, elemi részecskék, tulajdonságainak ismerete.
- Rendszám fogalmának ismerete és alkalmazása a periodikus táblázatban.
- Tanult atomok, molekulák, ionok megnevezése és jelölése.
- Tanult anyagok felismerése tulajdonságaik alapján.
- megismert anyagoknak, változásoknak a szerepe a mindennapi életben.
- Tanult anyagok összetétel szerinti csoportosítása. Elem, vegyület, keverék, oldat.
- Kémiai reakciók fogalma és fajtái. A kémiai reakciók felírása kémiai egyenlettel. Égés folyamatának ismerete, mindennapi jelentősége.
- Egyszerű számítások elvégzése az anyagmennyiség alapján.

8. évfolyam

- Tanult elemek és vegyületeik legfontosabb tulajdonságaik.

- A különböző típusú kémiai reakciók megfelelő értelmezése. Egyesülés, bomlás, protolitikus, redoxi kifejezések pontos ismerete.
- A megismert anyagok szerepe a mindennapi életben, megfelelő anyagcsoportba való besorolása.
- A köznapi életben is fontos szerves anyagok legfontosabb tulajdonságainak ismerete.
- Egyszerű számítások elvégzése a tanult kémiai egyenletek alapján.
- Az életben fontos fém és vegyületeinek ismerete, előállítása és felhasználása.
- Legyen képes egyszerű, tudományos leírás önálló értelmezésére és felhasználására.
- Kémia a természetben. Legfontosabb anyagaink: a víz és a levegő. Ásványvíz, gyógyvíz.
- Al, Fe, Ca legfontosabb tulajdonságai, vegyületei.
- Környezetvédelem.
- Papírgyártás.
- Szerves vegyületek fogalma, fajtái.
- Egészséges táplálkozás.
- A háztartásban használt tisztítószer, csomagolóanyagok.

Környezetismeret

1. évfolyam

- tájékozódjon jól saját testén,
- tudja az irányokat helyesen használni a gyakorlatban,
- ismerje iskolája nevét és pontos címét, helyiségeit, rendeltetésszerű használatát,
- tudja elmondani saját lakcímét,
- ismerje a napszakokat, a hét napjait, a hónapok és az évszakok elnevezéseit és egymást követő sorrendjét,
- konkrét esetekben tudja az élő az élettelenről megkülönböztetni,

2. évfolyam

- ismerje fel a környezete tárgyainak és élőlényeinek néhány érzékelhető tulajdonságait.
- tudjon önállóan tájékozódni az otthona és az iskola környékén.
- ismerje a leggyakoribb közlekedési veszélyforrásokat, valamint azok elkerülésének módját.
- tudjon megfigyeléseiről, tapasztalatairól beszámolni szóban kérdések segítségével.
- a megismert növényeket tudják leírni szóban.
- nevezzék meg a tanult állatok néhány jellemző tulajdonságát.
- tudja, hogy az élőlények táplálkoznak, lélegeznek, szaporodnak, növekednek, fejlődnek, elpusztulnak.
- tudja az emberi test főbb részeit megnevezni.

3. évfolyam

- Vegye észre a növények és az állatok sokrétű kapcsolatát, tudjon rá példát mondani.
- Ismerje a növény részeit.
- Tudja, hogy az élőlények életben maradásához tápanyagokra, levegőre, vízre, megfelelő hőmérsékletre, fényre van szükség. Ismerje a növények és az állatok legfontosabb hasonlóságait, lássa a táplálékuk megszerzése közötti különbséget.
- Tudja megkülönböztetni az egészséges és a beteg állapotot.
- Ismerje fel, hogyan kerülhetők el a betegségek.
- Tudja a mentők, tűzoltók, rendőrség telefonszámát, értesítésük módját.

- Tudja megnevezni a fő világtájakat.
- Ismerje a különböző település típusok közötti különbségeket.
- Vegye észre, hogy a helytelen emberi magatartás hogyan veszélyezteti az élőlények életét.

4. évfolyam

- Ismerje fel, nevezze meg és jellemezze a tanult életközösségek legjellemzőbb élőlényeit
- Értse az élőlények élőhelye, életmódja és testfelépítése közötti egyszerű összefüggéseket.
- Tudja az élőlényeket a megfelelő csoportba besorolni. Ismerje ezeknek a csoportoknak a jellemző tulajdonságait.
- Legyen képes a megismert élőlényekből egyszerű táplálékláncot összeállítani.
- Lássa az emberi tevékenység és a természet veszélyeztetettsége közötti összefüggést.
- Érezze át a természet védelmének fontosságát, cselekedjen a természet megóvása érdekében.
- Ismerje az életünkhöz szükséges környezeti feltételeket.
- Legyen képes elemi szinten tájékozódni Magyarország domborzati térképén.
- Tudjon irányokat meghatározni a fő világtájak segítségével.
- Találja meg lakóhelyét és nagytájainkat a domborzati térképen.
- Nevezze meg a különbségeket az eltérő településtípusok között.
- Ismerje a mentők, tűzoltók, rendőrség telefonszámát, értesítésük módját.

Földrajz

7. osztály

- Európa földrajzi-környezeti jellemzői ok-okozati összefüggéseikben: természetföld-rajzi kép (fekvés, határok, domborzat, felszínformálódás, éghajlat, vízrajz, természetes élővilág, talaj, tájak), társadalom-földrajzi kép (népesség, települések, életmódok, termelés, kereskedelem, infrastruktúra), környezeti kép (állapot, problémák, lehetséges megoldások).
- Az Európai Unió, mint gazdasági szerveződés; az európai kulturális sokszínűség földrajzi alapjai.
- A kontinensrészek (Észak-Európa, Nyugat-Európa, Dél-Európa, Közép-Európa, Kelet-Európa) földrajzi jellemzői, különböző életterek közös és egyedi földrajzi-környezeti jellemzői, azok okai és következményei.
- Az egyes kontinensrészek meghatározó jelentőségű országainak (Németország, Franciaország, Egyesült Királyság, Oroszország, Olaszország, Észak-Európa országai, Lengyelország, Csehország) egyedi földrajzi-környezeti jellemzői, azok okai és következményei.

8. osztály

- A tanuló tudja bemutatni hazánk földrajzi környezetének természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit megadott szempontok alapján.
- Tudja ismertetni hazánk tájainak természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit különböző térképi információk felhasználásával.
- Ismerje fel a természeti adottságok szerepét, hatását az egyes térségek gazdasági életében.
- Ismerje hazánk környezeti értékeit.
- Legyen képes önálló információgyűjtésre a megadott szempontok szerint különböző földrajzi-környezetvédelmi tartalmú információhordozókból, és tudja feldolgozni ezeket tanári irányítással.
- Tudja megmutatni térképen és felismerni kontúrtérképen a topográfiai fogalmakat.

- Tudja meghatározni és megfogalmazni földrajzi fekvésüket, kapcsoljon hozzájuk tartalmi jellemzőket kontinensek, tájak, országok természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit bemutató képek, ábrák, adatok elemzésére, tanári irányítás alapján alapvető összefüggések felismerésére. Tudja megadott szempontok alapján bemutatni az egyes kontinenseket, tipikus tájaikat, legfontosabb országaikat.

Testnevelés és sport

1. évfolyam

- Legyen képes 3-4 percig folyamatosan futni.
- 1-2 fogás a kötélén.
- Tudjon az eszközökkel balesetmentesen bánni, azokat rendeltetésszerűen használni.
- Ismerje a vezényszavakat.

2. évfolyam

- Legyen képes 6-8 percig folyamatosan futni.
- 2-3 fogás a kötélén.
- Bukfenc előre és hátra.
- Távolba dobás kislabdával.
- Labdavezetés pattogtatással, labdafeldobás magasba.
- Távolugrás tanult technikával.
- Kötélhajtás.

3. évfolyam

- 8-10 perc folyamatos futás.

- 3-4 fogás a kötélén.
- Fejenállás kis segítséggel, fellépegetés kézállásba bordásfalnál.
- Gurulóátfordulás előre, hátra.
- Labdavezetés kézzel, lábbal, adogatás, passzolás, labdaelkapás.
- Kislabda hajítás a tanult technikával.
- Távolugrás a tanult technikák végrehajtásával.

4. évfolyam

- 12 perc folyamatos futás.
- 3-4 fogás a kötélén.
- Fejenállás kis segítséggel, fellendülés kézállásba a fal mellett.
- 2-3 részes svéd szekrényre felguggolás és homorított leugrás
- Gurulóátfordulás előre, hátra
- Labdavezetés kézzel, lábbal, adogatás, passzolás, labdaelkapás.
- Kislabda hajítás a tanult technikával.
- Távolugrás a tanult technikák végrehajtásával.

5. évfolyam

- A vezényszavakat pontosan ismerjék és használják.
- Tudjanak 6-8 gyakorlatot (4 ütemű) önállóan összeállítani és bemutatni.
- Legyenek képesek 10-12 percen át folyamatosan futni.
- Ismerjék az ugrásnak és nekifutásnak a lényegét és a légmunka legelemibb szabályait.
- Sajátítsák el a hajításnak a kar és a vállmozgásának összhangját,
- Tudjanak bemutatni több tanult elemből összeállított gyakorlatot; talajon, gyűrűn, gerendán, lányok: zenére etűdöt, táncot.
- Kézilabdában tudjon 3-5 m-es távolságra pontos átadásokat végrehajtani.

- Labdaátíveléshez való helyezkedésben törekedjen a védőtől elszakadni.
- A kosárlabdában rendelkezzen a fogás- és dobásbiztonsággal mozgás közben a társukkal végzett labdaadogatásban.
- Törekedjen a labdaátvételtre a védőtől elszakadni, üres helyre futni.
- A labdarúgásban szerezzen biztonságot a labda megállításában, a labdavezetésben belsővel.
- Védekezésben, a támadó fedezésében.
- Támadásban a védőtől való elszakadásban üres helyre helyezkedésben.
- Röplabdában törekedjen a nyitás (alsó, felső) elsajátítására, érintés (korsár, alkar) helyes végrehajtására.
- Ismerjen és játsszék legalább két sportjátékot.
- Ismerjék meg a téli foglalkozások örömet és veszélyeit.
- Fiúk: a grundbirkózás szabályait ismerjék és alkalmazzák.
- Alkalmazkodjon a növekvő terhelés elviselésére.

6. évfolyam

- Tudjanak gyakorlatokat zenére, vezényszóra végezni.
- Tudjanak 6-8 gyakorlatot (4 ütemű) önállóan összeállítani (esetleg saját zenére).
- Legyen képes 12-15 percen át folyamatosan gimnasztikai gyakorlatot végezni.
- Sajátítsák el a váltófutásnál, lassú mozgás közben az egy és kétkezes váltást.
- Tudatosuljon bennük tapasztalataik alapján az energikus kar és láblendítés felugrásban, váljon kifejezetté ez a mozzanat ugrásciklusban.
- Tudatosuljon a dobószer minél hosszabb úton való gyorsításának módja.

- Törekedjenek az ugrások során támaszhelyzeteket követően második ívet létrehozni.
- Alakuljon ki a helyes ugródeszka használata.
- Mutasson be néhány gyakorlatelemből álló összefüggő gyakorlatot: talajon, gyűrűn, gerendán; lányok: etűdöt, táncot.
- Szekrényen: felbukfenc, átguggolás helyes végrehajtására törekedjen.
- Gyűrűn: sajátítsa el az alaplendületet, lebegőfüggést, hátsófüggést, fészek, leugrás.
- Kézilabdában: a védőtől igyekezzon elszakadni.
- Védekezésben a labdát birtokló ellenfélhez legközelebb álló védő azonnal fedezze le a támadót, zavarja őt a labda továbbításában, illetve a kapura lövésben.
- Sajátítsák el készségszinten a következő technikai elemeket: alapmozgások, egykezes felső átadás, kapura lövés.
- Kosárlabdában: tudjanak járás és futás közben mindkét kézzel irányváltoztatással labdát vezetni.
- Egy leütéssel fektetett dobást végrehajtani.
- Induljanak azonnal tovább, amint helyzetük a labdaátvételle, vagy kosárra dobáshoz kedvezőtlené válik.
- Sajátítsák el a kosárra dobást egy leütéssel;
- labdával indulást, megállást,
- irányváltoztatást, büntetődobást,
- sajátítsák el a technikai elemeket, játék közben alkalmazzák,
- ismerjék a védők, támadók feladatait.
- Röplabdában: legyenek tisztában az alapvető technikai, taktikai elemekkel;
- Játék két érintéssel.

- Labdarúgásban: játék a szabályok betartásával, tanult technika, taktika alkalmazásával.
- Ismerjenek és játsszanak legalább két sportjátékot.
- Vállalják a szabadtéri tevékenységet.
- Fiúk: a grundbirkózás szabályait ismerjék, alkalmazzák.
- Alkalmazkodjanak a növekvő terhelés elviselésére.

7. évfolyam

- Törekedjenek a gimnasztikában az esztétikus végrehajtásra.
- Alkalmazkodjanak a mozgás, a zene üteméhez.
- Mutassanak fejlődést 30-60-100 m-en, 800 m-en, 12 perces futásban.
- Mutassanak fejlődést ugrásban, dobásban.
- Saját teljesítményükhöz képest:
- Legyenek tudatában a helyes technikának és az eredményesség érdekében alkalmazzák azt.
- Sajátítsák el a súlylökést helyből.
- Ismerjék a magasugrásban az átlépő technikáét (ugródomb esetén) a flop technikát.
- Ismerjék a váltófutást egy, és két kezes váltással.
- Ismerjék készségi szinten talajon az alapelemeket.
- Lányok: zenére tudjanak bemutatni táncot, kéziszor gyakorlatot.
- Támaszugrásnál az alapugrást, ellökést.
- Gyűrűn az alaplendületeket.

- Gerendán a hely és helyzetváltoztatásokat.
- Ismerjék labdajátékokban a szabályokat.
- Kézilabdában:
 - egyéni védekezést,
 - támadásnál a védekezésbe való gyors visszarendeződést,
 - részekre helyezkedést,
 - kapura lövés, kapus játékát.
- Kosárlabdában tudjanak készségi szinten:
 - megállás futásból labda nélkül,
 - irányváltoztatás, cselezés labda nélkül,
 - egyéni védekezés lábmunkája,
 - megállás két leütéssel, labdavezetéssel,
 - kétkezes mellső átdobás futás közben,
 - támadás kettő egy ellen.
- Labdarúgásban teljesítményre törekedjen:
 - kapura lövés 9 m-ről,
 - álló és mozgó labda rúgása belsővel,
 - labdavezetés belsővel,
 - labdaátvétel lábbal.
 - Röplabdában tökéletesítsék tudásukat:
 - alsó, felső egyenes nyitásban,
 - nyitás fogadás,
 - feladás, leütés, sáncolás,
 - játék két, három, érintéssel.

- Ismerjenek és játsszanak legalább két vagy három sportjátékot.
- Küzdősportokban sajátítsák el a helyes eséstechnikát:
- nagy izomcsoportokra érkezzen,
- a fej sohasem érintheti a talajt,
- óvja a kezét, a térdet, könyököt.
- A szabadban végzett testedzés váljék számukra megszokottá, rendszeresen végezzék azt.
- Fiúk: a grundbirkózás szabályait ismerjék.

8. évfolyam

- Ismerjék az alaki formásokat elrendező vezényszavakat, pontosan, gyorsan hajtsák végre.
- Tudjon összeállítani gyakorlatot (8 üteműt) 4-5 gyakorlatelemből.
- Képes legyen társainak levezényelni, bemutatni az általa tervezett gyakorlatot.
- Lányok: zenére sajátítsanak el táncot, etűdöt, szabad kézi szergyakorlatot.
- Javuljon teljesítménye, valamint technikája a rövid-, közép-, hosszú távú futásokban.
- Javuljon az ugrásoknál, dobásoknál az ugró dobótechnika összhangja, valamint teljesítménye.
- Biztonságosan tudjon mászni.
- Egyensúlyozva járni talajon, szereken.
- Fejlesszék egyéni adottságukhoz képest lazaságukat, hajlékonyságukat, rugalmasságukat.

- Törekedjenek a labdajátékokban a technika javítására, taktikai szintjének emelésére (támadás-védekezés).
- Kézilabdában legyen készségszinten:
 - védekezés 5 : 1 felállásban (fegyelem),
 - támadó kísérése,
 - védelem széthúzás,
 - részekre helyezkedés,
 - bejátszás, átlövés.
- Kosárlabdában legyen készség szinten és mutassa be:
 - az egyéni védekezés helyes kar és lábmunkáját,
 - megállás szemből kapott labdával,
 - büntetődobást,
 - fektetett dobást kapott labdával,
 - labdavezetés irányváltoztatással,
 - átadás variációk,
 - támadás emberfogás ellen, helycserével,
 - egyéni védekezés, betörő, befutó játékosokkal szemben.
- Labdarúgásban a tanulók mutassák be minél magasabb szinten:
 - Álló, mozgó labda rúgását belsővel,
 - Labdavezetés belsővel,
 - Fejelés pároknak, dekázás váltott lábbal,
 - Labdaátvétel lábbal, mellel, fejjel,
 - Kapura lövés.

- Röplabdában tökéletesítse tudását:
- Alsó, felső egyenes nyitásban,
- Nyitás fogadásban,
- Feladásban, leütésben, sáncolásban,
- Játékban.
- Ismerjék a sportjáték szabályait és játék közben tartsák be.
- Legyenek sportszerűek játék közben (durvaság mellőzése).
- Ismerjen és játsszék legalább két vagy három sportjátékot.
- Sajátítsák el a helyes technikát a küzdősportoknál.
- Váljon szokássá az óvatosság, a bátor kiállás, a józan helyzetmegítélés.
- Küzdje le önmagában az elbizakodottságot, félelmet.
- Ismerje a szabadidős sporttevékenységet, váljon szokásává ez a tevékenység.

Ének–zene

1. évfolyam

- A gyermekdalhoz tartozó játékok ismerete, mozgásanyagának megfelelő ritmusú és tempójú előadása.
- Együttműködés a csoportos éneklésben.
- Egyenletes lüktetéshez alkalmazkodó éneklés, járás.
- Ismerjen néhány népi mondókát, népi játékot.

2. évfolyam

Éneklés

- 20 magyar népi mondóka, népi játék, népdal, műdal csoportos éneklése emlékezetből, egységes hangszínnel, helyes levegővétellel.

- A gyermekdalhoz tartozó játékok ismerete, mozgásanyagának megfelelő ritmusú és tempójú előadása.
- Együttműködés a csoportos éneklésben.
- A tanult népszokások ismerete.
- Kifejező, szöveghű éneklés, a dalok ritmusának, hangulatának megfelelően.
- Egyenletes lüktetéshez alkalmazkodó éneklés, járás.
- Dallammotívumok csoportos éneklése kézjelről.

Zenei ismeretek

- A tanult ritmusértékek felismerése, hangoztatása kottaképről.
- A vonalrendszer ismerete.
- Ritmusírás.

3. évfolyam

Éneklés

- A dalanyagból kiválasztott további 10 dal éneklése emlékezetből, a tanult technikai megoldások.

Zenehallgatás

- A megismert kórustípusok hallás utáni megnevezése.

Zenei olvasás-írás, zenei ismeretek

- Ritmusképletek elrendezése, értelmezése ütemmutató szerint.

4. évfolyam

Éneklés

- A dalanyagból kiválasztott további 10 magyar népdal, műdal közös éneklése emlékezetből.

- A Himnusz szöveghű éneklése.
- Az iskolai ünnepekhez kapcsolódó dalok éneklése.

Zenehallgatás

- A tanult népdalok felismerése zeneművekben, feldolgozásokban.

Zenei olvasás-írás, zenei ismeretek

- Tanult dalok szolmizálása tanítói segítséggel.
- Dalrészletek olvasása és kottába írása tanítói segítséggel.
- Az alsó tagozaton tanult ritmusértékek és ritmusképletek felismerése és megszólaltatása kottaképről.

5. osztály

Éneklés

- 20 szemelvény csoportos éneklése emlékezetből.
- A Szózat éneklése emlékezetből.
- Új stílusú népdalok éneklése alkalmazkodó ritmussal, legalább két versszakkal.

Zenehallgatás

- Többször hallgatott reneszánsz és barokk művek felismerése részleteik alapján.
- A népi hangszerek és a népi zenekar felismerése hallás után. Reneszánsz és barokk zeneszerzők megnevezése, életrajza.

Improvizáció

- Variációk szerkesztése 2-4 ütemes terjedelemben a tanult ritmusképletekkel.
- Kvintváltó dallam improvizálása (megadott formaképlet és kezdő sorok alapján).

Zenei olvasás-írás

- ABC-s hangok megnevezése / leírása G-kulcsban (C'-C'').

6. osztály

Éneklés

- További 10, az énekes tananyag felsorolt új rétegeiből választott szemelvény /népdal, műdal/ átélt, kifejező előadása emlékezetből.

Zenehallgatás

- Énekes és hangszeres népdalfeldolgozások felismerése, megnevezése.
- Többször meghallgatott klasszikus zeneművek felismerése, témáik alapján.
- A szimfonikus zenekar hangszercsoportjainak, hangszereinek megnevezése.
- A bécsi klasszicizmus zeneszerzői, néhány alkotásuk felsorolása.

Improvizáció

- Zenei kérdés-felelet szerkesztése (2x2 ütemes terjedelemben).

Zenei olvasás-írás

- Dúr és moll hangnemek kottaképről történő azonosítása 1# -1b-ig.
- A módosító jelek értelmezése kottakép alapján.
- Tanult dallamok éneklése betűkottáról és kottakép alapján. Lapról éneklés szolmizálva.

7. osztály

Éneklés

- Az énekes tananyag felsorolt rétegeiből választott szemelvény megszólaltatása emlékezetből. Verbunkos dallamok éneklése, népies műdalok éneklése szöveggel, emlékezetből.

Zenehallgatás

- A Magyar nemzeti romantika az évfolyamon tanult zeneszerzőinek és műveinek vázlatos ismertetése.
- A XIX. századi zeneművek megnevezése (szerző, cím) többször hallott részleteik alapján.
- A romantika stílusjegyeinek szóbeli megfogalmazása.
- A romantika jellegzetes műfajainak felsorolása.

Improvizáció

- Dallamalkotás a népdalok megtanult dallam- és formaalkotási törvényszerűségei alapján.

Zenei olvasás-írás

- Tájékozódás a kottában: zeneművek (témák, szólamok) követése kottából.
- Dúr és moll hangnemek azonosítása kottaképről 2 #-2b-ig.

8. osztály

Éneklés

- Részvétel a csoportos éneklésben, előadásban.
- Dalanyag bővítése 20 énekes szemelvénnel és 5 ballagási dallal.

Zenehallgatás

- Tudjon többször hallott zeneművet elhelyezni a megfelelő zenetörténeti korszakban.

Improvizáció

- Rögtönzési feladatok a tanult nép- és műzenei formák felhasználásával. Ritmikai, dallami, formai és népzenei stílusokra vonatkozó ismeretek alkalmazása.

Zenei olvasás-írás

- A leggyakoribb tempó- és dinamikai jelek alkalmazására való képesség a csoportos és egyéni éneklés során.
- A 8 év anyagának összefoglalásaként könnyű dallamok, ritmusok olvasása-írása.

Informatika

5. évfolyam

- Legyen képes kezelni a billentyűzetet és az egeret.
- Képes legyen ábrákat, rajzokat készíteni rajzoló programmal.
- Ismerje a számítógép részeinek és perifériáinak funkcióit, tudja azokat önállóan használni.
- Tudjon alapszinten kommunikálni az adott programokkal.
- Tudjon tájékozódni a számítógép könyvtárstruktúrájában.
- Ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait, legyen képes önállóan elvégezni a leggyakoribb karakter- és bekezdésformázásokat;
- Használja a szövegszerkesztő nyelvi segédeszközeit;
- Segítséggel tudjon használni tantárgyi, könyvtári, hálózati adatbázisokat, tudjon különféle adatbázisokban keresni;
- Tudjon különböző dokumentumokból származó részleteket saját munkájában elhelyezni.

6. évfolyam

- Tudjon használni néhány közhasznú információforrást.
- Tudjon mappákat és fájlokat létrehozni, másolni, törölni.

- Tudjon web helyekre látogatni, és ott adott információt megkeresni, menteni.
- Küldjön és fogadjon elektronikus leveleket.
- Ismerje a netikett szabályait, az adatvédelemmel és az informatikai biztonsággal kapcsolatos fogalmakat.
- Tudjon segítséggel használni multimédiás oktatóprogramokat.
- Legyen képes egyszerű, hétköznapi algoritmusokat értelmezni, illetve végrehajtani.
- Legyen képes összegyűjteni a problémamegoldáshoz szükséges információt.
- Tudjon egyszerű programot készíteni.
- A problémamegoldás során legyen képes együttműködni társaival.
- Ismerje egy vírusellenőrző program kezelését.
- Tudjon eligazodni az iskolai könyvtár szabadpolcos állományában. Tudja, hogy milyen könyvtári szolgáltatásokat nyújt az iskolai könyvtár. Tudjon irányítással információt keresni a segédkönyvekben és helyi adatbázisban. Legyen képes megkülönböztetni a főbb könyvtári médiumokat.
- Tudjon az iskolai hálózatba belépni, onnan kilépni, ismerje és tartsa be a hálózat használatának szabályait.

7. évfolyam

- A tanuló legyen képes a számítógép legfontosabb perifériáit kezelni.
- Tudjon tájékozódni a számítógép könyvtárstruktúrájában.
- Tudja használni a számítógép karbantartásához szükséges segédprogramok egyikét, vagy az operációs rendszer néhány szolgáltatását.
- Ismerje és kezelje a multimédia alapelemeit (szöveg, kép, mozgóképek, hang).
- Tudjon bemutatót készíteni.

- Legyen képes a választott forrásokat alkotóan és etikusan felhasználni a feladatmegoldásban.
- Ismerje az információforrások saját dokumentumokban való feltüntetésének módjait.
- Képes legyen egyszerű feladatokhoz (néhány utasításból álló) algoritmusokat készíteni. Ismerjen fel algoritmus-szerkezeteket (elágazás, ciklus).
- Legyen képes megkeresni, értékelni a weben talált információt.
- Tudja megkülönböztetni a publikussá tehető és védendő adatait.
- Használja a legújabb infokommunikációs technológiákat, szolgáltatásokat.
- Ismerje az informatikai biztonsággal és adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat.
- Ismerje az adatokkal való visszaélésekből származó veszélyeket és következményeket.
- Ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat.
- Ismerjen néhány elektronikus szolgáltatást.
- Ismerje a könyvtártípusokat. Tudja használni az elektronikus könyvtárat. Tudjon információt keresni a segédkönyvekben (szótár, lexikon, enciklopédia) és az interneten.

8. évfolyam

- Ismerje meg a különböző informatikai környezeteket.
- Tudja használni az operációs rendszer és a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait.
- Segítséggel legyen képes az adott feladat megoldásához alkalmas hardver- és szoftvereszközök kiválasztására.
- Legyen képes többféle formázást tartalmazó szöveges-rajzos- táblázatos dokumentumot készíteni.
- Tudjon adatokat táblázatos formában és diagramon megjeleníteni.

- Egyszerű témában legyen képes az információs problémamegoldás folyamatát önállóan végrehajtani.
- A könyvtár és az internet szolgáltatásait igénybe véve legyen képes önállóan releváns forrásokat találni konkrét tantárgyi feladataihoz.
- A választott forrásokat legyen képes alkotóan és etikusan felhasználni a feladatmegoldásban.

Rajz és vizuális kultúra

1. évfolyam

- Ismerje az évfolyam számára előírt eszközöket, és tudja azokat rendeltetésszerűen használni.
- Tudjon viszonyítani (kisebb-nagyobb).
- Ismerje fel a főszíneket, a fehéret és a feketét.
- Tudjon vonal, folt és színeképzéssel alkotást létrehozni.
- Fejlődjön esztétikai érzéke.

2. évfolyam

- Tudja személyes élményeit megjeleníteni képi formában.
- Tudjon mintázni, gyurmával plasztikát létrehozni.
- Legyen képes egyszerű lenyomat készítésére.
- Tudjon szabályos vonal, folt és színritmusra épített sor- és terülő díszet alkotni.
- Legyen képes egyszerű báb tervezésére.
- Tudjon egyszerűbb tárgyakat rajzolni modellezés után.

3. évfolyam

- Tudja, mi a kontraszt.
- Ismerje a fő- és mellékszíneket.
- Tudja a tempera és vízfesték jellemző fogásait alkalmazni.
- Tudjon valamely eseményt, élményt megfogalmazni.
- Tudjon valamely eseményt, élményt vizuálisan megjeleníteni.
- Legyen képes egyszerű bábokat tervezni, megalkotni.
- Legyen képes élmény befogadására saját és társai munkájának elemzése során.
- Legyen képes alkalmazni néhány kézműves-technikát.

4. évfolyam

- Legyenek képesek személyes élményeik életkoruknak megfelelő szinten történő megjelenítésére képen és plasztikában.
- Legyenek képesek a valóság téri viszonyait rajzukban takarással, feljebb-lejebb helyezéssel, nagyságviszonyuk érzékeltetésével kifejezni.
- Legyenek képesek tárgyak folyamatos megfigyelésére, megjelenítésére megfigyelés alapján.
- Legyenek képesek tárgyak különböző nézeti rajzának elkészítésére.
- Ismerjék a 12 tagú színek színeinek nevét, tudják kikeverni ezeket.
- Tudják a látványnak megfelelően meghatározni a rajzlap helyzetét.
- Tárgyalkotás során ismerjék és alkalmazzák a balesetvédelmi szabályokat.

5. osztály

- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során a vizuális emlékezet segítségével és megfigyelés alapján.
- Szöveg és kép együttes jelentésének értelmezése különböző helyzetekben és alkalmazása különböző alkotó jellegű tevékenység során

Legyen képes a tanuló:

- Néhány rajzi és tárgykészítési technika megfelelő használatára az alkotótevékenység során.
- A rajzeszközök és anyagok (grafitceruza, rajztoll, kréta, a szerkesztő rajz eszközei, tempera és akvarellfesték, ecset), a modellezőeszközök (papírvágó kés, olló, ragasztó) és a tanult kézműves technika eszközeinek célszerű, balesetmentes, készségszintű használatára.
- Tárgyakra, műalkotásokra vonatkozó információkat gyűjteni.
- Képeket, műalkotásokat szóban érthetően leírni, néhány szóval jellemezni, felismerni.
- Tárgyakat, felületeket dekoratív mintával díszíteni.
- Az anyagokkal gazdaságosan bánni.
- Párban, illetve csoportban dolgozni.
- A tanult művészettörténeti korok azonosítására.

6. osztály

Legyen képes a tanuló:

- tárgyak belső arányait helyesen megítélni
- tárgyakról vetületi képet készíteni
- a tárgyak lokálszínének hozzávetőlegesen helyes visszaadására
- szabályos tárgyakat látványszerűen szabadkézi rajzban megjeleníteni
- szóbeli információk alapján téri helyzeteket megjeleníteni
- műalkotásokat stílus, technika, műfaj alapján csoportosítani
- műveket összehasonlítani
- a tanult szakkifejezéseket megfelelően használni

- adott jelenséggel, látvánnyal kapcsolatosan önálló kérdéseket megfogalmazni
- a vizuális kifejezés eszközeit korosztályának megfelelő szinten, önállóan alkalmazni
- egyszerű, elképzelt tárgyat önállóan elkészíteni
- irodalmi, zenei, színházi élményre vizuális eszközökkel reflektálni
- megfogalmazni a problémamegoldás lépéseit
- saját munkájáról és mások munkájáról véleményt mondani

7. osztály

Legyen képes a tanuló:

- a közvetlen tapasztalás útján szerzett téri élmények elemző megfigyelésére, reprodukív képi értelmezésére
- az ismeretszerzés során az aktív befogadói magatartásra, a kutatásra és ennek vizuális megjelenítésére
- felismerni az évfolyamon tanult művészettörténeti korok legjellemzőbb stílusjegyeit, alkotásait, alkotóit, megkülönböztetni a legfontosabb művészeti ágakat és műfajokat
- a tantárgy aktualizált fogalomrendszerét megérteni; véleményét, elemzését szóban és írásban megfogalmazni
- képzeletét használni a szabad alkotó, és a tervező feladatokban
- bizonyos alkotói, kivitelezői problémák megoldásában alkalmazni ismereteit és képességeit;
- saját maga képességeit reálisan felmérni
- társaival együttműködni a csoportos feladatok megoldásában
- komplex módon értékelni a létrehozott, megismert műalkotásokat: az intuitív, szubjektív megnyilvánulások mellett törekedjen a tárgyilagosságra

- Ábrázolási rendszerekben történő szerkesztésre

8. osztály

Legyen képes a tanuló:

- az ismeretszerzés során az aktív befogadói magatartásra, a kutatásra, rendszerezésre és ezek vizuális megjelenítésére
- felismerni az évfolyamon tanult művészettörténeti korok legjellemzőbb stílusjegyeit, alkotásait, alkotóit, megkülönböztetni a legfontosabb művészeti ágakat és műfajokat, technikákat az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazására
- a tantárgy aktualizált fogalomrendszerét használni; véleményét, elemzését szóban és írásban szabatosan tudja kifejezni
- a vizuális közlések értelmezésére szóban és képalkotással
- a megismert művészi kifejezési eszközöket és technikákat új összefüggésben is alkalmazni
- bizonyos alkotói, kivitelezői problémák megoldásában önállóan alkalmazni ismereteit és képességeit
- komplex módon értékelni a létrehozott, megismert műalkotásokat: az intuitív, szubjektív megnyilvánulások mellett törekedjen a tárgyilagosságra, az esztétikai élmény tudatos átélésére.

Technika, életvitel és gyakorlat

1. évfolyam

- Életkori szintnek megfelelő probléma felismerés, problémamegoldás.
- Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete.
- Képlékeny anyagok, papír alakítása.

- Építés mintakövetéssel és önállóan.
- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.
- A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- A közlekedési veszélyforrások tudatosulása.

2. évfolyam

- A tulajdonságokkal kapcsolatos tapasztalatok felhasználása a megmunkálás során.
- Az elvégzendő munkákhoz szükséges eszközök és szerszámok biztos, balesetmentes használata.
- A rajzelemek helyes alkalmazása.
- A biztonságos gyalogos közlekedés szabályainak ismerete.
- A háztartás ismert feladatainak és veszélyforrásainak megnevezése.
- Példák sorolása az egészséges táplálkozásról és annak fontosságáról az ember életében.
- A takarékoság lehetőségének felismerése egyszerű problémaszituációban.

3. évfolyam

- Az anyag, a szerkezet, a forma, a funkció és az esztétikum összefüggéseinek érvényesítése a tárgykészítés folyamán.
- Szakszerű és biztonságos szerszámhasználat.
- Egyszerű makett irányított tervezése és elkészítése.
- Egyszerű ábra olvasása és értelmezése.
- Mérés centiméter pontossággal.
- A biztonságos gyalogos közlekedés és tömegközlekedési eszközhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása szituációs játékokban.

4. évfolyam

- Az anyagvizsgálatok elemi módszereinek ismerete és használata.
- A technológiai lépések helyes alkalmazása konkrét feladatokban.
- Az anyagok takarékos és célszerű felhasználása a munkadarab elkészítésekor.
- Önálló tervezés és kivitelezés az építésben és a tárgyalakításban. A tervek és elképzelések rajzi megjelenítése.
- Egyszerű makett készítése.
- A közlekedés szabályainak felhasználása problémahelyzetek megoldásához, elemzéséhez. A kerékpáros közlekedés szabályainak ismerete. Kulturált közlekedési magatartás modellezése szituációs játékokban, helyzetgyakorlatokban.
- Beszámoló egyszerű háztartási munkák elvégzéséről.
- A takarékoság fontosságának és lehetőségének felismerése konkrét helyzetekben.
- Időjáráshoz, évszakhoz, napszakhoz, alkalomhoz kapcsolódó életviteli szokások értelmezése, indoklása.

5. osztály

MODELLEZÉS

Tervezés: Megfigyelések rendszerezése, leírása. Egyszerű tervek, vázlatrajzok készítése. A mérési eredmények feljegyzése, leolvasása a rajzos ábrákról. Mérés mm pontossággal. Vetületi ábra értelmezése. Anyagok és alakításuk: Közvetlen környezetük alapvető anyagainak (papír, fa, fém) főbb tulajdonságai. Hasznos tárgyak készítése, természetes anyagokból.

KÖZLEKEDÉS

A gyalogos közlekedés, a tömegközlekedés, valamint a kerékpáros közlekedés szabályai.

HÁZTARTÁSTAN

Ruházkodás: Ruházatának karbantartása, ápolása. Egy-két öltésfajta ismerete.

6. osztály

MODELLEZÉS

Rövid algoritmusok leírása. A használt szerszámok célszerű, biztonságos és balesetmentes használata (famunka szerszámai). Épített, szerelt modellek: A környezetből vett tárgyak, eszközök működésének értelmezése és modellezése. Hajtások modellezése. Anyagok és alakításuk: a fa és a műanyag tulajdonságainak ismerete

KÖZLEKEDÉS

Elemi tájékozottság a közlekedési eszközök működésében. Tudjon utasítást közvetítő áramköröket építeni, és igazságtáblázatot elkészíteni. A gyalogos és kerékpáros közlekedés KRESZ szerinti szabályainak, valamint a tömegközlekedés szabályainak biztonságos alkalmazása. Ismerje a közúti közlekedés és tömegközlekedés szabályait és veszélyforrásait. Alkalmazza az utazással kapcsolatos helyes magatartásformákat.

HÁZTARTÁSTAN

Az ember közvetlen tárgyi környezetének megőrzésére, alakítására vonatkozó szükségletek felismerése, a tevékenységek és beavatkozások következményeinek előzetes, helyes felismerése, az azzal járó felelősség belátása. Gépek otthonunkban. A lakás helyiségei, bútorai. Hímzés, szövés

7. osztály

MODELLEZÉS

Tervezés: Kész terv értelmezése. Egyszerű tervnek megfelelő rajzi vázlat készítése, vetületi ábrázolás felhasználásával. Anyaguk és alakításuk: Anyagok célszerű alakítása, adott problémamegoldáshoz. Épített, szerelt gondolati modellek: Gépek modellezése. Közvetlen környezetünk technikai rendszereinek célszerű használata (a lakás elektromos hálózata, a háztartási gépei).

KÖZLEKEDÉS

A közúti közlekedés biztonságát befolyásoló tényezők. Tájékoztatottság a közlekedési környezetben. Tudatos közlekedési magatartás.

HÁZTARTÁSTAN

Ismerje a megújuló és nem megújuló energiahordozókat az otthon energia ellátásában. Tudjon az egészséges táplálkozás szabályai szerint étrendet összeállítani. Tudja a háztartási gépeket szakszerűen használni. Környezettudatosság a háztartási hulladékok kezelése során. Az ételkészítés menete, rendtartás a konyhában. Varrás.

Etika

1. osztály

A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival. Képes érzelmileg kötődni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez. A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait. Érzi a szeretetkapcsolatok fontosságát. Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki. Képes átélni a természet szépségét. Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális eszközökkel kifejezze.

2. osztály

Átlátja társas viszonyainak alapvető szerkezetét.

Képes kapcsolatba lépni és a partner személyét figyelembe véve kommunikálni környezete tagjaival, különféle beszédmódokat tud alkalmazni.

A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.

Érzi, hogy a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösségek életében.

Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.

Képes átélni a természet szépségét, és érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő élővilágért.

Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit mozgásos vagy szóbeli eszközökkel kifejezze.

Tisztában van vele és érzelmileg is képes felfogni azt a tényt, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint ő.

Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot.

3. osztály

A tanulónak életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól.

Oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.

Érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.

Érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására.

Érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.

Képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.

4. osztály

A tanulónak életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.

Képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik a kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.

Érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.

Érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.

Érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában.

Érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.

Képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.

Képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.

5. osztály

A tanuló tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért.

Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, elfogadja és értékeli a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket.

Gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik a megalapozott véleményalkotásra, illetve vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.

Gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.

Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával.

6. osztály

Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.

Nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat.

Érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és lehetőségéhez mértén szerepet vállal a rászorulóknak segítségében. Megbecsüli a neki nyújtott segítséget.

Tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.

Ismeri a modern technika legfontosabb előnyeit és hátrányait, s felismeri magán a függőség kialakulásának esetleges előjeleit.

Tisztában van vele, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekszenek, és kritikusan viszonyul a különféle médiaüzenetekhez.

Érti, hogy a világ megismerésének többféle útja van (különböző világképek és világnézetek), s ezek mindegyike a maga sajátos eszközeivel közelít ugyanahhoz a valósághoz.

7. osztály

A tanuló megérti, hogy az ember egyszerre biológiai és tudatos lény, akit veleszületett képességei alkalmassá tesznek a tanulásra, mások megértésre és önmaga vizsgálatára.

Érti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják.

Képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire.

Életkorának megfelelő szinten ismeri önmagát, hosszabb távú elképzeléseinek kialakításakor képes reálisan felmérni a lehetőségeit.

Képes erkölcsi szempontok szerint mérlegelni különféle cselekedeteket, és el tudja viselni az értékek közötti választással együtt járó belső feszültséget.

Képes ellenállni a csoportnyomásnak, és saját értékrendje szerinti autonóm döntéseket hozni.

Tisztában van vele, hogy baráti- és párkapcsolataiban felelősséggel tartozik a társaiért.

8. osztály

Ismerje a társadalmi együttélés alapvető szabályait. Legyen képes egyszerű társadalomismereti szöveg értelmezésére, jellemzőinek kiemelésére.

Az emberrel, a társadalommal és az erkölccsel kapcsolatos tudását, véleményét legyen képes kifejezni. Tudjon érvelni saját etikai meggyőződése mellett.

Kialakultak benne az európai identitás csírái.

Nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.

Érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak.

Van elképzelése saját jövőjéről, és tisztában van vele, hogy céljai eléréséért erőfeszítéseket kell tennie.

Életkorának megfelelő szinten tisztában van vele, hogy minden döntés szabadsága egyúttal felelősséggel is jár.

Fontosnak érzi a közösséghez tartozást, miközben törekszik személyes autonómiájának megőrzésére.

Képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.

Tisztában van a függőséget okozó szokások súlyos következményeivel.

Tudja, hogy ugyanazt a dolgot különböző emberek eltérő módon ítélik meg, ami konfliktusok forrása lehet.

Képességfejlesztő sakk

1. osztály

A tanuló

- képes a sakktáblák és a figurák korrekt felállítására;
- helyesen alkalmazza a lépéseket és az ütéseket;
- megérti az egyszerű szóbeli közléseket.

- Játszma előtt és után ellenfelével kezet fog, betartja a legfontosabb viselkedési szabályokat.

2. osztály

A tanuló

- alapszinten ismeri a megnyitások nevét, néhányat alkalmaz is.
- Képes felismerni és a szükséges idő alatt átgondolni, mi a teendője egy adott végjátékban.
- Képes egy szabályos barátságos sakkjátzma lejátszására.

3. osztály

A tanuló

- képes aktív, támadó, kezdeményező sakkra;
- képes az ellenfél gyenge királyállását kihasználni;
- szükség esetén tud védekezni;
- ismereteit képességeinek megfelelően önállóan tudja alkalmazni;
- Képes egy szabályos barátságos sakkjátzma lejátszására.

4. osztály

A tanuló

- képes ismereteit önállóan alkalmazni
- képes egy szabályos barátságos sakkjátzma lejátszására. képes fejben 1-2 lépéses változatok kiszámítására;
- ismeri a sakktörténet alapjait, a múlt és a jelenkor legnagyobb sakkozójának nevét

A vizsgatárgyak valamint a magasabb évfolyamba lépés részei és követelményei 2020. 09. 1-től felmenő rendszerben

Magyar nyelv és irodalom

1. évfolyam

A tanuló érthetően beszéljen, legyen tisztában a szóbeli kommunikáció alapvető szabályaival, alkalmazza őket. Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és a társai közléseit. A kérdésekre értelmesen válaszoljon. Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban. Használja a bemutatkozás, a felnőttek és kortársak megszólításának és köszöntésének udvarias nyelvi formáit. Követhetően számoljon be élményeiről. Szöveghűen mondja el a memoritereket.

Ismerje az írott és nyomtatott betűket, rendelkezzen életkorának megfelelő szókinccsel. Ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvasson fel. Tanítója segítségével emelje ki az olvasottak lényegét. Írása legyen rendezett, pontos.

Az értő olvasás fejlődésében fontos szerepe van a szöveggel való foglalkozásnak. A fejlesztés eredményeként elvárható, hogy a tanuló néma olvasás útján megértse tankönyvei szövegének, a feladatok utasításainak a lényegét.

A tanuló

- olvasási tevékenysége motivált, érdeklődő;
- ismeri a magyar ábécé nyomtatott kis és nagybetűit;
- rendelkezik az olvasásra, annak folyamatára vonatkozó szókinccsel, ismeretei az életkorának megfelelőek;
- biztonsággal, pontosan olvas szavakat, szószerkezeteket, mondatokat életkori sajátosságának megfelelő egyszerű, rövid szövegeket.
- ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra törekvően olvas fel;
- szükség esetén modellkövetéssel javítja olvasási hibáit;

- a szöveg megértését bizonyítja a következő tevékenységekkel: következtetés, lényegkiemelés, tartalommondás, események összefoglalása, egyszerű értékelése az életkornak megfelelő szinten;
- feladatvégzés során társaival együttműködik;
- írásbeli munkáját segítség.ggel vagy önállóan ellenőrzi, javítja.

2. évfolyam

Szóbeli és írásbeli közlések, utasítások megértése. Kérdésekre értelmes, rövid válaszadás. A mindennapi kommunikáció alapformáinak alkalmazása a szokás szintjén: köszönés, bemutatkozás, megszólítás, kérdezés, kérés, köszönetnyilvánítás. Feldolgozott szövegek megértésének igazolása: válaszadás kérésekre, tartalom elmondása tanítói segítséggel. A vers és a próza megkülönböztetése. A magyar ábécé ismerete. A magánhangzók és a mássalhangzók megkülönböztetése; az időtartam helyes jelölése a begyakorolt szókészletben. Szavak, szószerkezetek, két – három mondat helyes leírása másolással, tollbamondás után. A kiejtéssel megegyezően írt rövid szavak biztos helyes írása. 20 - 20 begyakorolt szóban a *j – ly* helyes jelölése. A szavak szótagolása, elválasztása. Szöveg tagolása mondatokra. A kijelentő és a kérdő mondat felismerése, megnevezése. A szótő és a toldalék felismerése.

A tanuló

- ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvas fel;
- felismeri, szükség esetén önállóan vagy tanítói segítséggel javítja hibáit;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ;
- a szöveg megértését bizonyítja a következő tevékenységekkel: következtetés, lényegkiemelés, tartalommondás, események összefoglalása, egyszerű értékelése az életkornak megfelelő szinten.

3. évfolyam

Egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések eseményeinek elmondása néhány összefüggő mondattal. A feldolgozott művek témájával kapcsolatos kérdések, válaszok megfogalmazása. Ismert feladattípusok szóbeli és írásbeli utasításainak megértése. Fél oldal terjedelmű, ismert témájú szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegek felolvasása felkészülés után. Öt-hat mondatból álló elbeszélő fogalmazás írása felkészülés után, ismert témákban. A fogalmazások tagolása. Egyéni tempójú, rendezett, tiszta íráskép. Az írásbeli munkák javítása tanítói segítséggel. Cselekvés, történés meghatározása a múltban, jelenben, jövőben. Tulajdonságokat kifejező szavak felismerése. Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevének felismerése. A személynevek, állatnevek, lakóhely nevének helyes leírása a gyakorolt szavakban. A begyakorolt szavak helyesírása a kiejtés szerint, a szóelemzés alapján. Egyszerű és összetett szavak elválasztása önállóan. További 25-30 begyakorolt szóban a *j/ly* helyes jelölése. A mondatfajták felismerése, megnevezése és megfelelő jelölése.

- ismer és alkalmaz néhány digitális olvasási technikát;
- élményeiről, olvasmányairól segítséggel vagy önállóan beszámol;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket;

4. évfolyam

Érthető, folyamatos beszéd a mindennapi kommunikációban. Az udvarias beszédfordulatok használata a mindennapi beszédhelyzetekben. Előzetes felkészülés után ismert tartalmú szöveg értelmes felolvasása. 15-20 soros szöveg önálló olvasása, a szövegértés igazolása feladatok megoldásával. Rendezett egyéni írás. A mondatfajták felismerése, megnevezése. 35 – 40 begyakorolt szóban a *j – ly* helyes jelölése. A szavakat megkülönbözteti jelentésük alapján. A szavak todalékos

alakjának leírása. Felismeri, jelentésük alapján csoportosítja és önállóan vagy segítséggel leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét. A több hasonló élőlény, tárgy vagy gondolati dolog nevét kis kezdőbetűvel írja. A személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le. A hibák javítása tanítói segítséggel, önellenőrzéssel.

- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- saját gondolkodási és nyelvi szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult élményt és képzetet;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ
- részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet;
- szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, népköltészeti alkotást, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet;
- szövegszerűen felidézi Kölcsey Ferenc: Himnusz, Vörösmarty Mihály: Szózat, Petőfi Sándor: Nemzeti dal című verseinek részleteit.

Magyar nyelv

5. évfolyam

- Fejlődjön tovább szövegértése, szövegalkotása, ismerjen meg újabb technikákat, stratégiákat.
- Fejlődjön igénye a pontos és szabályos nyelvhasználatra.
- Kifejezően, érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikáljon.
- Fejlődjön nyelvhasználat, kommunikációs készségei.
- Tudja felsorolni a beszélőszerveket.

- Ismerje a következőket: hangok felosztása, a magán-és a mássalhangzók felosztása.
- Ismerje a mély és magas magánhangzókat.
- Fordítson figyelmet a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd ritmusára.
- Tudatosítsa és alkalmazza a kommunikációs kapcsolat illemszabályait.
- Ismerje a kommunikáció nem nyelvi jeleit.
- Ismerje a kommunikáció tényezőit.
- Ismerje a nyelv zenei kifejezőeszközeit.
- Fejlődjön önálló véleményalkotási készsége.
- Ismerje a helyesírási alapelveket (kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés elve).
- Ismerje a nyelv szerkezeti egységeit.
- Ismerje a beszédhangokat.
- Ismerje a szavak szerkezetét.
- Ismerje a főbb szóelemeket.
- Ismerje az alapszófajokat (ige, főnév, melléknév, számnév, névmás).
- Ismerje a hangalak és a jelentés kapcsolatát.
- Az egyjelentésű, a többjelentésű, az azonos alakú, az ellentétes jelentésű szavak, a rokon értelmű szavak, a hasonló alakú szavak, a hangutánzó és a hangulatfestő szavak jelentését ismerje, azokat képes legyen felismerni.
- Tudja használni a digitális és/vagy nyomtatott szótárakat.
- Ismerjen különböző szövegtípusokat (feleletterv, felelet, szóbeli beszámoló, vázlat, elbeszélés, leírás, plakát, meghívó).
- Ismerkedjen a könyvtárak típusaival, jellemzőivel.
- Képes legyen szempontok alapján önálló gyűjtőmunkára a könyvtárban és digitális felületen.
- Fejlődjön hagyományos és digitális íráshasználata.

- Fejlődjön tovább szövegértése, szövegalkotó képessége.
- Tudjon fogalmazni különböző kommunikációs helyzeteknek megfelelő szóhasználatú és jelentésű szövegtípusokban.
- Folyamatosan fejlődjék íráskészsége, helyesírása.
- Anyanyelvét szóban és írásban színvonalasan, a szövegkörnyezetnek és korosztályának megfelelően használja.
- Képes legyen a kommunikáció nem nyelvi jeleinek megismerésére, alkalmazására, üzenetének felismerésére a mindennapi beszédhelyzetekben.
- Képes legyen a kommunikáció tényezőinek felismerésére.
- Képes legyen megismerni a helyesírási eseteket írott szövegekben.
- Képes legyen a nyelvhelyességi szabályok alkalmazására.
- Képes legyen az állandósult szókapcsolatok, szólások, közmondások értelmezésére.
- Ismerje meg a nyelv szerkezeti egységeit és azok funkcióit.
- Ismerje fel a szavak szerkezetét.
- Ismerje fel az alapszófajokat (ige, főnév, melléknév, számnév, névmás).
- Képes legyen az információkeresés, információgyűjtés alapvető technikáinak gyakorlására.
- Kevés hibával másoljon 8-10 soros szöveget vagy 15-20 nehéz szót.
- Tudja elkülöníteni a közneveket és a tulajdonneveket, ismereteit a helyesírása is tükrözze.
- Szöveges megnyilvánulásaiban, stílusában is jelenjen meg a szófajokról tanultak ismerete.
- Tudjon információkat gyűjteni a könyvtárban a korosztálya számára készült lexikonokból.

7. évfolyam

- Fejlődjön problémamegoldó gondolkodása, nyelvhasználati és kommunikációs készsége.

- Tudja alkalmazni a kommunikáció nem nyelvi jeleit mindennapi helyzetekben.
- Fejlődjön szövegértési készsége, szóbeli kifejezőkészsége.
- Képes legyen aktívan részt venni különböző kommunikációs helyzetekben.
- Sajátítsa el a közéleti megnyilatkozások alapjait (felszólalás, hozzászólás, alkalmi beszéd).
- Fejlődjön önálló véleményalkotási készsége.
- Ismerje meg a tömeg- és digitális kommunikáció jellemzőit.
- Ismerje meg a nyelv szerkezeti egységeit és azok funkcióit.
- Fejlődjön nyelvi elemzőkészsége, helyesírási készsége.
- Legyen képes a nyelv változásainak megfigyelésére.
- Ismerje fel az egyszerű mondat típusait, azokat legyen képes elemezni.
- Ismerje az összetett szavak helyesírásának alapvető szabályait.
- Ismerje meg és elemezze a mellérendelő és az alárendelő szószervezeteket.
- Ismerje meg a mondatrészeket (alany, állítmány, tárgy, határozók, jelzők).
- Ismerje a főbb szóalkotási módokat (szóösszetétel, szóképzés).
- Ismerje fel, hogy az anyanyelvre az állandóság és a változás egyaránt jellemző.
- Ismerje meg a nyelv főbb változatait (köznyelv, irodalmi nyelv, csoportnyelvek).
- Ismerjen meg néhány nyelvjárási jellegzetességet.
- Rendelkezzen a tanuló a 6. osztályban tanult nyelvtani ismeretekkel: főnév, melléknév, számnév, névmás, ige, névelő.
- Írása legyen olvasható és rendezett. Diktálás után írt szövegben legyen képes a hibáit javítani. Az alapvető és gyakran használt tulajdonneveket írja hibátlanul.

- Rendelkezzen a tanuló az előző években szerzett nyelvtani ismeretekkel.
- Fejlődjön problémamegoldó gondolkodása, nyelvhasználati és kommunikációs készsége.
- Fejlődjön helyesírási készsége, valamint szóbeli és írásbeli fogalmazási készsége.
- Írása legyen olvasható és rendezett. Diktálás után írt szövegben legyen képes a hibáit javítani. Az alapvető és gyakran használt tulajdonneveket írja hibátlanul.
- Legyen képes szöveghű, értő szövegolvasásra.
- Ismerje a tanult hangtani, alaktani tudnivalókat.
- Ismerje a szófajokat és mondatfajtaikat, ismerje fel a szövegben.
- Legyen képes az állandósult szókapcsolatok, a szólások, a közmondások, a szállóigék értelmezésére.
- Képes legyen a megtanult szövegtípusok jellemzőinek felismerésére és alkalmazására.
- Legyen képes különféle megjelenésű és típusú szövegek megértése és alkotása.
- Legyen képes a szövegtípusok műfaji, retorikai és stilisztikai jellemzőinek megismerése, áttekintése.
- Legyen képes a mondatfajta felismerésére a közlési szándék és szerkezet szerint.
- Ismerje az összetett mondatok típusait.
- Legyen képes az alárendelő és mellérendelő összetett mondatokat elkülöníteni.
- Ismerje a központosítást az összetett mondatban.
- Ismerje az idézés szabályait.
- Ismerje fel, hogy az anyanyelvre az állandóság és a változás egyaránt jellemző.
- Ismerje a nyelvújítás és a nyelvújítók néhány szóalkotási módját.
- Ismerje a magyar nyelv eredetét, a nyelvrokonság hipotézisét.

- Ismerje az iskolai könyvtárat, tudjon benne eligazodni.

Magyar irodalom

5. évfolyam

- Ismerje meg a családi és baráti kapcsolatok sokféleségét irodalmi szövegek által.
- Tudja tanulmányozni a különböző korokban keletkezett, különböző műfajú szövegek tematikus rokonságát.
- Fejlődjön tovább a korábban megismert műfajokhoz kapcsolódó elemzési szempontok alkalmazása területén.
- Képes legyen személyes véleményt megfogalmazni a szövegben előforduló problémákról.
- Képes legyen a magatartásformák megítélésére, az erkölcsi jó és rossz elkülönítésére.
- Képes legyen felismerni az epikai jellemzőket.
- Váljon képessé élménye, véleménye megosztására.
- Ismerje fel a poétikai eszközöket, azok szerepét (verselés, szóképek, alakzatok).
- Képes legyen az irodalmi atlasz vagy térkép használatára.
- Fejlődjön az önálló szövegfeldolgozás területén.
- Képes legyen egyes szereplők jellemzésére.
- Alapvető kérdésekre tudjon válaszolni az olvasott szövegből.
- Tudjon leírást készíteni tárgyról, személyről, tájról.
- Ismerje fel a nép- és műköltészet közti különbségeket.
- Tudjon tájékozódni a könyvtárban, ismerje a korosztálya számára készült szótárakat.

6. évfolyam

- Legyen képes a korábban megismert műfajokhoz kapcsolódó elemzései szempontok alkalmazására hasonló témájú szövegekben.
- Képes legyen a szövegek műfaji különbségeinek érzékelésére olvasói tapasztalatok megidézésével.
- Ismerje fel, hogy vannak gyakori témák, motívumok az irodalomban.
- Legyen képes megfigyelni a nyelv változó természetét különböző példák alapján.
- Képes legyen a különböző korszakokban született szövegek nyelvi eltéréseinek összevetésére.
- Fejlődjön szövegközeli olvasása, műértelmező képessége, szókincse.
- Ismerje fel az elbeszélői szerepeket, azokat értelmezni tudja.
- Legyen képes véleményét megfogalmazni az olvasott szöveg szereplőinek érzelmeiről, gondolatairól.
- Képes legyen szövegalkotásra az irodalmi alkotások egyes szereplőinek nézőpontjának megjelenítésével.
- Legyen képes az emberi magatartások megítélésére, értékelésére.
- Képes legyen az olvasottak önálló dokumentálására (jegyzetelés, vázlat, olvasónapló).
- Tudjon felolvasni különböző témájú és műfajú szövegeket értően és érthetően.
- Tudja elkülöníteni a lírai és epikai műveket.

7. évfolyam

- Ismerje meg a reneszánsz irodalom alkotóit, műfajait, jellegzetes motívumait.
- Képes legyen a reneszánsz irodalmi szövegeket olvasására, értelmezésére.
- Ismerje meg a barokk jellegzetes műfajait és stílusjegyeit.
- Ismerje meg a felvilágosodás és a romantika korának művelődéstörténeti és irodalmi programját.
- Legyen képes az irodalmi szövegekben megfogalmazott közösségi és egyéni erkölcsi dilemmák felismerésére, megvitatására.

- Tudjon lírai szövegeket elemezni (poétikai, retorikai, stilisztikai szempontból).
- Ismerje a következő fogalmakat: lírai én, én pozíció, hangulat, közösségi líra, helyzetdal, életkép, megszólító vers.
- Képes legyen felismerni az alapvető hangulatokat, attitűdöket (vidám, humoros, ironikus...).
- Ismerje a lírai műfajokat (dal, himnusz, epigramma, óda).
- Képes legyen felismerni a novella és a regény sajátosságait.
- Legyen képes egy regény cselekményében megjelenő élethelyzetek, konfliktusok azonosítására, véleményalkotásra.
- Ismerje az alábbi fogalmakat: egyenes vagy fordított időrend, késleltetés, összefoglalás, időbeli ugrások.
- A regény cselekményében megjelenő világ főbb jellemzőit tudja felsorolni (realista, romantikus, varázslatos, többszintű).

8. évfolyam

- A tanuló legyen képes a szöveg értő olvasását biztosító olvasásra, az olvasott szöveg tartalmának elmondására.
- Tudja elmondani, hogy mit tanultunk irodalomból 8. osztályban.
- Legyen képes felsorolni az írók költők nevét.
- Tudjon említeni a 8. évfolyam során tanult irodalmi alkotásokat.
- Ismerje a 20. század első felében megjelenő művelődéstörténeti és irodalmi programokat.
- Tudjon lírai szövegeket elemezni (poétikai, retorikai, stilisztikai szempontból).
- Legyen képes alapvető hangulatok, beszélői attitűdök felismerésére (vidám, humoros, ironikus...).
- Legyen képes szóképek felismerésére (pl.: hasonlat, megszemélyesítés, metafora, metonímia, szinesztézia, szimbólum).
- Ismerje a 20. század elejének epikai sokszínűségét.

- Legyen képes novellák és regényrészletek szövegközpontú elemzésére.
- Legyen képes a novella és az elbeszélés műfaji sajátosságainak felismerésére.
- Ismerje az alábbi fogalmakat: kisepika, novella, elbeszélés, humor, paródia.
- Ismerjen a nemzeti identitást meghatározó lírai szövegeket.
- Ismerje Trianon történelmi tragédiájának megjelenését irodalmi alkotásokban.
- Ismerje a lírai műfaj jellemzőit (lírai önéletrajz, népies dal).
- Ismerje a 20. század második felének epikai sokszínűségét, pl.: lírai szociográfia, egypercesek.
- Ismerje az alábbi fogalmakat: egyperces, groteszk, humor.
- Ismerje a színpadi hatáskeltés eszközeit.
- Legyen képes egy drámában a döntési helyzetek, motivációk, konfliktusok felismerésére, vizsgálatára, megvitatására.
- Legyen képes a dráma cselekményének megértése, rekonstruálása szerkezeti vázlat segítségével.
- Legyen képes monológ és a dialógus szerepének megkülönböztetése.
- Ismerje az alábbi fogalmakat: dráma mint műnem, tragédia, komédia, színház; a drámai szerkezet, alapszituáció, bonyodalom, konfliktus, tetőpont, megoldás; monológ, dialógus, tér- és időviszonyok.
- Tudjon példát mondani, hogyan jelent meg a 20. századi történelem az irodalomban.
- Legyen képes diktatúrák és áldozatok, erkölcsi dilemmák és konfliktusok felismerésére a hatalom és a kiszolgáltatott egyének között.
- Legyen tisztában az irodalmi művek alapján az egyes emberek erkölcsi felelősségével.
- Ismerje az alábbi fogalmakat: jellemfejlődés, szolidaritás, holokauszt, koncentrációs tábor, diktatúra, forradalom, szovjet megszállás, emigráció, emigráns irodalom.
- Legyen képes az eddigi irodalmi ismeretek alkalmazására a választott szórakoztató irodalom körébe tartozó mű értelmezésekor.

- Ismerje az alábbi fogalmakat: szórakoztató irodalom, manipuláció és hitelesség, krimi, detektívregény.

Történelem

5. évfolyam

I. Fogalmak:

- politikai: politika, állam, államszervezet, államforma, köztársaság, egyeduradalom, demokrácia, jog, törvény, birodalom;
- társadalmi: társadalom, társadalmi csoport, népcsoport, életmód;
- gazdasági: gazdaság, pénz, piac, mezőgazdaság, ipar, kereskedelem, adó, önellátás, árutermelés, falu, város;
- eszme- és vallástörténeti: kultúra, művészet, hit, vallás, egyház.

II. A tanuló:

- tudjon különbséget tenni a történelem forrásai (tárgyi, írásos, szóbeli) között.
- tudja, hogy a tanult történetek közül melyik történt előbb, melyik később
- tudja, hogy az egyes történetek eseményeihez milyen nevek, helyszínek kapcsolhatók
- tudjon tanult történetet elmondani kérdések alapján a kerettantervben megjelölt fogalmak felhasználásával.
- tudja a tanult történetek eseményeinek helyszíneit térképen megmutatni.
- tudjon kérdéseket feltenni a tanult történetekhez.
- tudjon különbséget tenni a történetek fikatív és valóságos eseményei között.
- tudjon elvégezni egyszerű kronológiai számításokat.

6. évfolyam

I. Fogalmak:

- politikai: politika, állam, államszervezet, államforma, monarchia, köztársaság, egyeduralom, demokrácia, önkormányzat, jog, törvény, birodalom;
- társadalmi: társadalom, társadalmi csoport, nemzet, népcsoport, életmód;
- gazdasági: gazdaság, pénz, piac, mezőgazdaság, ipar, kereskedelem, adó, önellátás, árutermelés, falu, város;
- eszme- és vallástörténeti: kultúra, művészet, hit, vallás, egyház, világkép.

II. A tanuló:

- tudja bemutatni a különböző korok életmódjának és kultúrájának főbb vonásait;
- ismerje a középkori és az újkori magyar történelem kiemelkedő alakjait, cselekedeteit;
- tudja felidézni a középkori és újkori magyar történelem legfontosabb eseményeit, jelenségeit, folyamatait és fordulópontjait;
- tudjon példákat hozni a hazaszeretet, önfeláldozás és hősiesség megnyilvánulásaira;
- ismerje a középkor és az újkor világképének főbb jellegzetességeit;
- ismerje a 18-19. századi modernizáció gazdasági, társadalmi és kulturális hatásait Magyarországon és a világban;
- ismerje a magyarság, illetve a Kárpát-medence népei együttélésének jellemzőit a középkorban és újkorban;

7. évfolyam

I. Fogalmak:

- politikai: politika, állam, államszervezet, államforma, monarchia, köztársaság, egyed-uralom, demokrácia, önkormányzat, jog, törvény, birodalom;

- társadalmi: társadalom, társadalmi csoport/réteg, nemzet, népcsoport, életmód;
- gazdasági: gazdaság, pénz, piac, mezőgazdaság, ipar, kereskedelem, adó, önellátás, ártermelés, falu, város;
- eszme- és vallástörténeti: kultúra, művészet, hit, vallás, egyház, világkép.

II. A tanuló:

- be tudja mutatni a különböző korok életmódjának és kultúrájának főbb vonásait és az egyes történelmi korszakokban élt emberek életét befolyásoló tényezőket;
- fel tudja idézni az újkori és jelenkori magyar és egyetemes történelem legfontosabb eseményeit, jelenségeit, folyamatait, és fordulópontjait a 1849-től 1953-ig;
- tisztában van a 19. és 20. század fontosabb politikai eszméivel és azok hatásaival;
- ismeri és be tudja mutatni a 19. és 20. századi modernizáció gazdasági társadalmi és kulturális hatásait Magyarországon és a világban;
- ismeri az első és a második világháború legfontosabb eseményeit, jellemzőit, valamint napjainkra is hatással bíró következményeit;
- fel tudja idézni az első és második világháború borzalmait, érveket tud felsorakoztatni a békére való törekvés mellett;
- ismeri a nemzetiszocialista és a kommunista diktatúrák főbb jellemzőit;
- felismeri a különbségeket a demokratikus és a diktatórikus berendezkedések között;
- ismeri a magyarság, illetve a Kárpát-medence népei együttélésének jellemzőit, beleértve a határon kívüli magyarság sorsát.

I. Fogalmak:

- politikai: politika, állam, államszervezet, államforma, monarchia, köztársaság, egyed-uralom, demokrácia, önkormányzat, jog, törvény, birodalom;
- társadalmi: társadalom, társadalmi csoport/réteg, nemzet, népcsoport, életmód;
- gazdasági: gazdaság, pénz, piac, mezőgazdaság, ipar, kereskedelem, adó, önellátás, árutermelés, falu, város;
- eszme- és vallástörténeti: kultúra, művészet, hit, vallás, egyház, világkép.

II. A tanuló:

- be tudja mutatni a 20-21. század életmódjának és kultúrájának főbb vonásait és az egyes történelmi korszakokban élt emberek életét befolyásoló tényezőket;
- ismeri az újkori és jelenkori magyar történelem kiemelkedő alakjait, cselekedeteiket;
- fel tudja idézni a modernkori magyar történelem legfontosabb eseményeit, jelenségeit, folyamatait, és fordulópontjait napjainkig;
- tisztában van a közelmúlt és napjaink fontosabb politikai eszméivel és azok hatásaival;
- ismeri és be tudja mutatni a 20-21. századi modernizáció gazdasági társadalmi és kulturális hatásait Magyarországon és a világban;
- ismeri a demokráciák és diktatúrák főbb jellemzőit;
- példákat tud felhozni arra, hogy a történelem során miként járultak hozzá a magyarok Európa és a világ kulturális, tudományos és politikai fejlődéséhez;
- ismeri a magyarság, illetve a Kárpát-medence népei együttélésének jellemzőit néhány történelmi korszakban, beleértve a határon kívüli magyarság sorsát, megmaradásáért folytatott küzdelmét;

- valós képet alkotva képes elhelyezni Magyarországot az újkorban és jelenkorban az európai történelmi folyamatokban, valamint napjaink globális folyamataiban;
- ismeri hazája államszervezetét.

Állampolgári ismeretek

8. évfolyam

I. Fogalmak:

- család; település, intézmény, szervezet; társadalmi csoport; nemzet, nemzetiség; állampolgár; társadalombiztosítás; közteherviselés; katonai szolgálat; demokratikus jogállam.

II. A tanuló:

- ismeri a család társadalmi szerepét és jellemzőit
- ismeri a családi háztartás összetevőit, a családi gazdálkodás alapvető tényezőit;
- ismeri lakóhelyének, településének, régiójának alapvető kulturális értékeit; az itt működő intézmények szerepét;
- tisztában van a nemzeti identitás jelentőségével az egyén és a közösség szempontjából egyaránt;
- ismeri és be tudja mutatni a magyar állam alapvető intézményeit és működésüket;
- ismeri a mindennapi ügyintézés során előforduló legfontosabb teendőket és a diákmunka feltételeit;
- tisztában van a fogyasztóvédelem alapvető céljaival, a fogyasztói jogok gyakorlásának lehetőségeivel;
- ismeri a nagy ellátórendszerek (oktatási, egészségügyi, szociális) feladatait.

Első élő idegen nyelv
(Angol és német nyelv)
3. évfolyam

Hallás utáni megértés:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témakörtől független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- megérti az előszóban elhangzó, ismert témákhoz kapcsolódó, verbális, vizuális vagy nonverbális eszközökkel segített rövid kijelentéseket, kérdéseket; egyszerűbb utasításokat
- a pedagógus, társai és hanghordozó által megfogalmazott kérdésre tudjon nonverbális választ adni, mozgással vagy egyéb cselekvéssel a kérést teljesíteni (TPR, teljes testi válasz);

Beszédképesség:

- A tanult verseket, mondókákat önállóan, hibátlanul el tudja mondani.
- Rövid mondatok alkotására kis nevelői segítséggel képes.
- A tanuló: a legalapvetőbb tanult kommunikációs szándékokat legyen képes kifejezni (a köszönés, bemutatkozás, megköszönés nyelvi formái);
- legyen képes a szerepjátékokban részt venni;

4. évfolyam

Hallás utáni megértés:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témakörtől független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- megérti az előszóban elhangzó, ismert témákhoz kapcsolódó, verbális, vizuális vagy nonverbális eszközökkel segített rövid kijelentéseket, kérdéseket; egyszerűbb utasításokat

- a pedagógus, társai és hanghordozó által megfogalmazott kérdésre tudjon nonverbális választ adni, mozgással vagy egyéb cselekvéssel a kérést teljesíteni (TPR, teljes testi válasz);
- beazonosítja az életkorának megfelelő szituációkhoz kapcsolódó, rövid, egyszerű hallott szövegben a tanult nyelvi elemeket;
- beazonosítja a célzott információt az életkorának megfelelő szituációkhoz kapcsolódó rövid, egyszerű, a nyelvtanításhoz készült, illetve eredeti szövegben;

Beszédkésztség:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témakörtől független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- képes a legalapvetőbb tanult kommunikációs szándékokat kifejezni
- képes a tanórai egyszerű interakciókban részt venni és ezekben rövid válaszokat adni;
- a tanult verseket, dalokat, mondókákat legyen képes reprodukálni;
- a tanult nyelvi elemeket legyen képes a megfelelő szituációkban használni és szerepjátékokban részt venni;
- tudjon egyszerű információkat adni és kapni saját közvetlen világáról
- a tanórán begyakorolt, nagyon egyszerű, egyértelmű kommunikációs helyzetekben a megtanult, állandósult beszédfordulatok alkalmazásával kérdez vagy reagál, mondanivalóját segítséggel vagy nonverbális eszközökkel kifejezi;

Olvasási készség:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témakörtől független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- képes a beazonosítani megérteni az egyszerű, rövid, írásos, akár autentikus, ismert témákhoz kapcsolódó, vizuális eszközökkel segített rövid kijelentéseket, kérdéseket;

- a célzott információt az életkorának megfelelő szituációkhoz kapcsolódó rövid, egyszerű, a nyelvtanításhoz készült, illetve eredeti szövegben;
- beazonosítja az életkorának megfelelő szituációkhoz kapcsolódó, rövid, egyszerű, a nyelvtanításhoz készült, illetve eredeti írott szövegben a tanult nyelvi elemeket;
- ismerje fel az idegen nyelvi ábécé betűit;
- ismerje fel a tanult szavak írott alakját;
- a tanult gyermekirodalmi alkotásokat tudja írott alakjukban követni;
- ismert nyelvi elemekből álló rövid mondatokat értsen meg;
- tegye meg a kezdő lépéseket az alapvető olvasási stratégiák kialakítására

Íráskészség:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témakörtől független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- legyen képes az idegen nyelvi ábécé betűinek leírására;
- legyen képes helyesen lemásolni ismert szavakat;
- legyen képes elkülöníteni az idegen nyelven és a magyar nyelven írott szövegeket

5. évfolyam

Hallás utáni megértés:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témakörtől független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- megérti az előszóban elhangzó, ismert témákhoz kapcsolódó, verbális, vizuális vagy nonverbális eszközökkel segített rövid kijelentéseket, kérdéseket; egyszerűbb utasításokat
- a pedagógus, társai és hanghordozó által megfogalmazott kérdésre tudjon nonverbális választ adni, mozgással vagy egyéb cselekvéssel a kérést teljesíteni (TPR, teljes testi válasz);
- beazonosítja az életkorának megfelelő szituációkhoz kapcsolódó, rövid, egyszerű hallott szövegben a tanult nyelvi elemeket;
- beazonosítja a célzott információt az életkorának megfelelő szituációkhoz kapcsolódó rövid, egyszerű, a nyelvtanításhoz készült, illetve eredeti szövegben;

Beszédkészség:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témakörtől független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- értse meg a tanár idegen nyelvű utasításait,
- a tananyaghoz kapcsolódó kérdéseit;
- ismeretlen szavakat nem tartozó beszélgetést,
- hanganyagot, abból tudjon információt kiszűrni

- Tudjon: helyes kiejtéssel, hangsúllyal, hanglejtéssel mondatokat mondani, ismételni;
- egyszerű információkat kérni, adni;
- néhány mondatban beszélni arról, amit maga körül lát (berendezés, emberek külseje, stb..)
- néhány mondatból álló szöveget elmondani memoriterként.

Olvasási készség:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témakörtől független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- tudjon a feldolgozott szöveget érthetően, kifejezően felolvasni;
- ismeretlen elemeket nem tartalmazó szöveget csendes olvasással önállóan megérteni, az ahhoz kapcsolódó egyszerű feladatokat megoldani.

Íráskészség:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témakörtől független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- legyen képes az ismert szavakból álló szöveget lemásolni, hallás után vagy emlékezetből leírni.

6. évfolyam

Hallás utáni megértés:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témakörtől független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- legyen képes értelmezni összefüggő, ismeretlen szavakat is tartalmazó szöveget, abból a szükséges információkat ki tudja szűrni;
- legyen képes a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni az ismeretlen szavak jelentését.

Beszédkészség:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témakörtől független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- tudjon információt kérni, adni;
- helyeket, tárgyakat egyszerűen leírni: összehasonlítani személyeket, dolgokat;
- a tanult témakörökhöz kapcsolódó képről néhány összefüggő mondatot mondani;
- egyszerű beszédhelyzetben párbeszédet folytatni.
- képet jellemez röviden, ismert nyelvi fordulatok segítségével, segítő tanári kérdések alapján;
- változatos, kognitív kihívást jelentő szóbeli és írásbeli feladatokat old meg önállóan vagy kooperatív munkaformában, a tanult nyelvi eszközökkel, szükség szerint tanári segítséggel;
- értelmezi az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő, egyszerű hangzószóvegben a tanult nyelvi elemeket;
- alkalmazza az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő hangzó szöveget a változatos nyelvórai tevékenységek és a feladatmegoldás során;
- nem értés esetén a meg nem értett kulcsszavak, vagy fordulatok ismétlését vagy betűzését kéri.

Olvasási készség:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témakörtől független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- értse meg az ismert nyelvi elemekből álló hosszabb szöveget;
- hangos olvasásnál a kifejező, helyesen tagolt olvasásra törekedjen;
- tudjon az olvasott szöveggel kapcsolatban igényesebb feladatokat megoldani;
- legyenek képesek használni a kétnyelvű szótárakat

Íráskészség:

- tudjon a tananyaghoz kapcsolódó feladatokat megoldani (szöveghez feltett kérdésre válaszolni); egyszerű eseménysort önállóan leírni.
- változatos, kognitív kihívást jelentő szóbeli és írásbeli feladatokat old meg önállóan vagy kooperatív munkaformában, a tanult nyelvi eszközökkel, szükség szerint tanári segítséggel;
- alkalmazza az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő hangzó szöveget a változatos nyelvórai tevékenységek és a feladatmegoldás során;
- A tanórán bekapcsolódik az interakciót igénylő nyelvi tevékenységekbe, abban társaival közösen vesz részt, a begyakorolt nyelvi elemeket tanári segítséggel a játék céljainak megfelelően alkalmazza;
- a tanórán bekapcsolódik az interakciót igénylő nyelvi tevékenységekbe, abban társaival közösen vesz részt, a begyakorolt nyelvi elemeket tanári segítséggel a feladat céljainak megfelelően alkalmazza.

7. évfolyam

Hallás utáni megértés:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témaköröktől független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- értse meg a természetes beszédtempót megközelítő, a tananyaghoz kapcsolódó szöveget,
- tudjon a szövegre reagálni (táblázatot kitölteni, kérdésekre válaszolni).
- az adott tématarományban megért egyszerű célnyelvi szöveget;
- értelmez életkorának megfelelő nyelvi helyzeteket hallott szöveg alapján
- kommunikációt kezdeményez egyszerű hétköznapi témában, a beszélgetést követi, egyszerű nyelvi eszközökkel fenntartja és lezárja
- tananyaghoz kapcsolódó összefoglalóbb jellegű kérdésekre válaszolni.

Beszédkésztség:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témakörtől független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- tudjon egyszerűen, röviden beszélni a vele, családjával történekről
- szerepjátékokban kezdeményezni, részt venni
- kifejezni, érzelmeit, véleményét, ezekről másoknál érdeklődni;
- tananyaghoz kapcsolódó összefoglalóbb jellegű kérdésekre válaszolni.
- kommunikációt kezdeményez egyszerű hétköznapi témában, a beszélgetést követi, egyszerű, nyelvi eszközökkel fenntartja és lezárja
- az életkorának megfelelő mindennapi helyzetekben a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket tesz fel, és válaszol a hozzá intézett kérdésekre;
- véleményét, gondolatait, érzéseit egyre magabiztosabban fejezi ki a tanult nyelvi eszközökkel
- a tanult nyelvi elemeket többnyire megfelelően használja, beszédszándékainak megfelelően, egyszerű spontán helyzetekben
- váratlan, előre nem kiszámítható eseményekre, jelenségekre és történésekre is reagál egyszerű célnyelvi eszközökkel, személyes vagy online interakciókban
- egyszerűen megfogalmazza személyes véleményét, másoktól véleményük kifejtését kéri, és arra reagál, elismeri vagy cáfolja mások állítását, kifejezi egyetértését vagy egyet nem értését;
- kifejez tetszést, nem tetszést, akaratot, kívánságot, tudást és nem tudást, szándékot
- kifejez kérést, javaslatot, meghívást, kínálást és ezekre reagálást;
- kifejez alapvető érzéseket, például örömet, sajnálkozást, bánatot, elégedettséget, elégedetlenséget;

Olvasási készség:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témakörtől független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- tudjon hosszabb szöveget jó kiejtéssel, helyes intonációval felolvasni;

- rövid, ismeretlen szöveget önállóan is megérteni, abból számára szükséges információt kikeresni;
- törekedjen arra, hogy ismeretlen szövegelemek jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztesse;
- rövid ismeretlen szöveg otthoni feldolgozása kétnyelvű szótár segítségével.
- értelmezi az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi szituációkhoz kapcsolódó, írott szövegekben megjelenő információkat
- megérti a nem kizárólag ismert nyelvi elemeket tartalmazó rövid írott szöveg tartalmát
- információt cserél, információt kér, információt ad.

Íráskészség:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témakörből független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- tudja a saját véleményét írásban megfogalmazni, indokolni
- Írjon fogalmazásokat különböző műfajokban, tudjon embereket, helyzeteket leírni, feladatai megoldásakor tudja használni a kétnyelvű szótárt

8. évfolyam

Hallott szöveg értése:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témakörből független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- tudjon egyszerű, természetes beszédtempójú szöveget megérteni, melyben számára ismeretlen nyelvi elemek is vannak;
- a szövegből kiszűrni a lényeget, fontos információt, az esetleg ismeretlen nyelvi elemek kitalálásával
- kísérelje meg a tananyaghoz kapcsolható rádió, TV műsorokat követni (pl. időjárás előrejelzés).
- tudjon a szövegre reagálni (táblázatot kitölteni, kérdésekre válaszolni).
- az adott témakörben megért egyszerű célnyelvi szöveget;

- értelmez életkorának megfelelő nyelvi helyzeteket hallott szöveg alapján

Beszédkészség:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témakörtől független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- tudja megfogalmazni, indokolni véleményét
- tudjon kezdeményezni és fenntartani rövid beszélgetést, és váratlan fordulatokra reagálni;
- legyen képes adott képről összefüggően 2-3 percig beszélni;
- tudjon idegen nyelven kommunikációs feladatokat végrehajtani (pl. vásárlás, útbaigazítás)
- kommunikációt kezdeményez egyszerű hétköznapi témában, a beszélgetést követi, egyszerű, nyelvi eszközökkel fenntartja és lezárja
- az életkorának megfelelő mindennapi helyzetekben a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket tesz fel, és válaszol a hozzá intézett kérdésekre;
- véleményét, gondolatait, érzéseit egyre magabiztosabban fejezi ki a tanult nyelvi eszközökkel
- a tanult nyelvi elemeket többnyire megfelelően használja, beszédszándékainak megfelelően, egyszerű spontán helyzetekben
- váratlan, előre nem kiszámítható eseményekre, jelenségekre és történésekre is reagál egyszerű célnyelvi eszközökkel, személyes vagy online interakciókban
- egyszerűen megfogalmazza személyes véleményét, másoktól véleményük kifejtését kéri, és arra reagál, elismeri vagy cáfolja mások állítását, kifejezi egyetértését vagy egyet nem értését;
- kifejez tetszést, nem tetszést, akaratot, kívánságot, tudást és nem tudást, szándékot
- kifejez kérést, javaslatot, meghívást, kínálást és ezekre reagálást;
- kifejez alapvető érzéseket, például örömet, sajnálkozást, bánatot, elégedettséget, elégedetlenséget;

Olvasott szöveg értése:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témakörtől független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- tudjon ismeretlen szöveget önállóan feldolgozni szótár segítségével
- gyakorolja az autentikus szövegeken való eligazodást; (használati utasítás, műsorfüzet, hirdetés)
- tudjon az olvasott szöveggel kapcsolatos igényesebb feladatokat végrehajtani;
- tudjon érthetően, megfelelő hanglejtéssel, kiejtéssel szöveget felolvasni.
- törekedjen arra, hogy ismeretlen szövegelemek jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztesse;
- rövid ismeretlen szöveg otthoni feldolgozása kétnyelvű szótár segítségével.
- értelmezi az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő célnyelvi szituációkhoz kapcsolódó, írott szövegekben megjelenő információkat
- megérti a nem kizárólag ismert nyelvi elemeket tartalmazó rövid írott szöveg tartalmát
- információt cserél, információt kér, információt ad.

Íráskészség:

A nevelési-oktatási szakasz végére, a továbbhaladás érdekében a következő, témakörtől független tanulási eredményeket kell elérni: a tanuló minden témakörben

- tudja saját véleményét írásban megfogalmazni, indokolni
- írjon fogalmazásokat változatos műfajokban (beszámoló);
- tudjon embereket, helyzeteket, környezetet leírni, jellemezni;
- írásbeli feladatai megoldásakor tudja használni a kétnyelvű szótárt

Minden évfolyamon:

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a tanórán bekapcsolódik az interakciót igénylő nyelvi tevékenységekbe, abban társaival közösen vesz részt, a begyakorolt nyelvi elemeket tanári segítséggel a játék céljainak megfelelően alkalmazza;
- a tanórán bekapcsolódik az interakciót igénylő nyelvi tevékenységekbe, abban társaival közösen vesz részt, a begyakorolt nyelvi elemeket tanári segítséggel a feladat céljainak megfelelően alkalmazza.
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő célnyelvi szórakoztató tartalmak megismerése (irodalom, film, társasjáték)
- Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő német nyelvű szövegek felhasználása szórakozás és játékos nyelvtanulás céljára
- Életkorának és nyelvi szintjének megfelelő hagyományos és digitális nyelvtanulási forrásokat használ (pl. internet, mobilalkalmazások), kiaknázza a tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségeket szórakozásra, főként ismerős, mindennapi helyzetekben történő kommunikációra, közvetítésre, ismeretszerzésre és tudásmegosztásra
- Egyre inkább érti a nyelvtanulás, illetve a nyelvtudás fontosságát.

Matematika

1. évfolyam

- Gondolkodási módszerek alapozása
 - tudjon tárgyakat, elemeket sorba rendezni, összehasonlítani, szétválogatni kettő tulajdonság alapján;
 - legyen képes a halmazok számosságának megállapítására;
 - használja helyesen a több, kevesebb, ugyanannyi szavakat, jeleket;
 - tudjon igaz-hamis állításokat alkotni; állítások helyességét eldönteni;
- Számtan, algebra

- tudja a halmazokat összehasonlítani számosságuk szerint;
- biztosan írja, olvassa, rendezze sorba nagyság szerint a számokat húszas számkörben;
- tudjon összeadni és kivonni húszas számkörben;
- ismerje fel a páros és páratlan számokat;
- tudja a számok szomszédjait;
- tudjon hozzátevést, elvételt tevékenységgel elvégezni, a műveletet szóban megfogalmazni;
- legyen képes csökkenő és növekvő számsorozatok szabályának felismerésére, a számsorozat folytatására;
- Geometria, mérés
 - ismerje fel, tudja kiválasztani az alakzatok közül a háromszöget, négyszöget és a kört;

2. évfolyam

- Gondolkodási módszerek alapozása
 - tudja halmazok számosságát megállapítani és összehasonlítani;
 - tudjon halmazokat képezni adott tulajdonság alapján;
 - tudja állítások igazságát eldönteni, igaz állításokat fogalmazni;
 - legyen képes tárgyakat, számokat sorba rendezni adott szempont szerint;
 - ismerje a szöveges feladat megoldásának menetét;
- Számtan, algebra
 - legyen képes számok képzésére és bontására helyi érték szerint;
 - pontosan ismerje és használja a matematikai jeleket: +, -, *, :, =, ()
 - ismerje a műveletek sorrendjét,
 - tudjon tárgyakat meg- és leszámolni egyesével, kettesével, ötösével, tízesével;
 - ismerje a számok nevét és jelét 100-as számkörben;

- tudjon számokat összehasonlítani nagyság szerint, sorba rendezni 100-as számkörben;
- legyen képes csökkenő és növekvő számsorozatok szabályának felismerésére, a számsorozat folytatására;
- találja meg a számok helyét a számegyenesen;
- tudja értelmezni az összeadást, kivonást, szorzást, osztást 100-as számkörben;
- végezze el az összeadást, kivonást, pótlást eszközhasználat nélkül 100-as számkörben;
- ismerje biztonságosan a kisegyszeregyet;
- tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatokat.
- Geometria, mérés
 - megkülönbözteti és szétválogatja szabadon választott vagy meghatározott geometriai tulajdonságok szerint a gyűjtött, megalkotott testeket, síkidomokat.

3. évfolyam

- Gondolkodási módszerek alapozása
 - tudjon elhelyezni elemeket adott tulajdonságú halmazokba;
 - állapítsa meg egyszerű sorozatok szabályát, tudja folytatni az elkezdett sorozatot,
 - tudjon megfogalmazni igaz, hamis állításokat, állítások igazságát eldönteni;
 - értelmezzen egyszerű szöveges feladatokat, tudja az adatokat lejegyezni, megoldási tervet készíteni;
 - Igaz-hamis állítások felismerése.
- Számтан, algebra
 - Tudjon biztosan tájékozódni 1000-es számkörön belül.

- Helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint.
 - Tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni.
 - Ismerje a számok egyes, tízes, százas szomszédait.
 - Tudja értelmezni, elvégezni a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást.
 - Tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal.
 - Legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 1000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás egyjegyű szorzóval).
 - Tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával.
- Geometria, mérés
 - Ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat, nevezze meg néhány tulajdonságukat.
 - Tudjon előállítani síkidomokat tevékenységgel
 - Tudjon megoldani egyszerű szám és szöveges feladatokat a tanult mértékegységekkel

4. évfolyam

- Gondolkodási módszerek alapozása
 - tudja halmazok számosságát megállapítani, összehasonlítani;
 - tudja eldönteni állítások igazságtartamát, igaz, hamis állításokat fogalmazni;
 - tudja megkeresni egyszerű nyitott mondatok igazsághalmazát;
 - ismerje és alkalmazza a szöveges feladatok megoldási algoritmusát;
 - tudjon folytatni számsorozatok a felismert szabály alapján;
- Számtan, algebra
 - tudjon biztosan tájékozódni a 10 000-es számkörön belül;
 - helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint;

- tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni;
 - ismerje a számok egyes, tízes, százaz, ezres szomszédait.
 - tudja értelmezni, megoldani a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást;
 - tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal, 1000-rel;
 - ismerje a helyes műveleti sorrendet több művelet esetén;
 - legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 10 000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás kétjegyű szorzóval, osztás egyjegyű osztóval);
 - A római számjelek közül az I, V, X jelek, valamint az ezekből képezhető számok írása, olvasása a hétköznapi helyzetekben, például: óra, keltezés, kerületek jelölése.
- Geometria, mérés
 - ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat;
 - ismerje fel az alakzatok geometriai tulajdonságait, válassza ki a megadott tulajdonságú alakzatokat;
 - helyesen használja a hosszúságmérés, az űrtartalommmérés és a tömegmérés szabványegységei közül a következőket: mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg;
 - ismeri az időmérés szabványegységeit: az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet;
 - ismer a terület és kerület mérésére irányuló tevékenységeket.

5. évfolyam

- Állítások és logikai értékek megválasztása
- Pénzügyi játékok
- Műveletek sorrendje, zárójelek alkalmazása
- Fejszámoláshoz, írásban végzendő műveleteken túl mutató számolási feladatokhoz és azok ellenőrzéséhez számológépet használunk
- Műveletek sorrendjének alkalmazása csoportmunkában

- Törtek (közönséges és tizedes törtek) összehasonlítása, ábrázolása, műveletek végzése, alkalmazásuk egyszerű szöveges feladatokban
- Tizedes törttel való osztás megtapasztalása mértékegység-átváltás segítségével
- Egyenes arányosság felismerése, alkalmazása
- Egyenes arányosság gyakorlati feladatainak adataiból grafikon készítése
- Téglatest, kockaalakú tárgyak felszínének, térfogatának kiszámítása
- Táblázatok adatainak értelmezése és ábrázolása – oszlopdiagramm
- Valószínűségi feladatok: játék dobókockával, pénzérmével

6. évfolyam

- Pénzügyi játékok
- Összetett számok prímtényezős felbontása 1000-es számkörben
- Oszthatósági feladatok
- Törtek (közönséges és tizedes törtek) összehasonlítása, ábrázolása, műveletek végzése, alkalmazásuk egyszerű szöveges feladatokban
- Tizedes törttel való osztás megtapasztalása mértékegység-átváltás segítségével
- Századrész és százalék párhuzamos használata gyakorlati helyzetekben
- Gazdasági területről vett egyszerű szöveges feladatok megoldása különféle módszerekkel
- Egyenes arányosság gyakorlati feladatainak adataiból grafikon készítése
- Téglatest, kockaalakú tárgyak felszínének, térfogatának kiszámítása
- Háromszögek, négyszögek, sokszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása
- Alakzatok tengelyes tükrképének megszerkesztése
- Táblázatok adatainak értelmezése és ábrázolása – oszlopdiagramm
- Valószínűségi feladatok: játék dobókockával, pénzérmével

7. évfolyam

- Konkrét elemek válogatása több adott tulajdonság szerint

- Igaz-hamis állítások
- Szituációk szemléltetése gráfokkal
- Prímszám, összetett szám fogalma, számok felbontása 1000-es számkörben
- Legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös fogalma és alkalmazása a törtek körében
- Egyenes és fordított arányosság felismerése és alkalmazása
- Osztálykirándulás költségvetésének megtervezése projektmunkával
- Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet megoldása mérlegelvvel
- Háromszögek és speciális négyszögek, sokszögek kerülete, területe
- Alakzatok középpontos és tengelyes tükröképe, elforgatása, eltolása
- Adatok táblázatba rendezése, ábrázolása diagrammon
- Játék dobókockával, pénzérmével, szerencsekerékkel

8. évfolyam

- Igaz-hamis állítások
- Prímszám, összetett szám fogalma, számok felbontása 1000-es számkörben
- Legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös fogalma és alkalmazása a törtek körében
- Banki ajánlatok – számlavezetéssel, hitelfelvétellel kapcsolatos feladatok megoldása
- Pénzügyi témájú szöveges feladatok megoldása egyenlettel
- Különböző grafikonok közül az egyenes és a fordított arányosság grafikonjának kiválasztása
- Pitagorasz-tétel ismerete és alkalmazása
- Alakzatok középpontos és tengelyes tükröképe, elforgatása, eltolása
- Kicsinyítés és nagyítás hétköznapi helyzetekben
- Tanult testek felszín és térfogat számítása
- A gömb, a Föld modellje – számítási feladatok
- Játék dobókockával, pénzérmével, szerencsekerékkel

Fizika

7. osztály

- A tanuló legyen képes egyszerű jelenségek, kísérletek irányított megfigyelésére, a látottak elmondására, egyszerű tapasztalatok életkorának megfelelő értelmezésére.
- Tudja értelmezni és használni a tanult fizikai mennyiségeknek (út, sebesség, tömeg, erő, hőmérséklet, energia, teljesítmény) a mindennapi életben is használt mértékegységeit.
- Ismerje fel a tanult halmazállapot-változásokat a mindennapi környezetben (pl. hó olvadása, vizes ruha száradása, stb.)
- Legyen tisztában az energia-megmaradás törvényének alapvető jelenőségével. Értse, hogy egyszerű gépekkel csak erőt takaríthatunk meg, munkát nem.
- Legyen képes a közlekedésben, a hétköznapi életben előforduló egyszerű mozgások jellemzésére. Ismerje a sebességváltozás és az erő kapcsolatát, tudja fizikai ismereteit felhasználni a járművek sebességváltozásakor fellépő jelenségek magyarázatára.
- Legyen képes kisebb csoportban, társaival együttműködve egyszerű kísérletek, mérések elvégzésére, azok értelmezésére.
- Aktív problémamegoldás. Korszerű fizikai ismeretek: hullámok, fénytan, csillagászat.
- Globális környezeti problémák, természeti erőforrások felelős felhasználása, természettudományos szemlélet kialakítása
- A digitális technológia használata, tudjon adatokat gyűjteni az internet segítségével.
- Korszerű berendezések működésének ismerete.
- Az ismereteket a gyakorlatban korszerűen alkalmazza.
- Ismerni kell a Föld és a Kozmosz alapvető elveit.

8. osztály

- A diák ismerje fel a tanult elektromos és fénytani jelenségeket, a tanórán és az iskolán kívüli életben egyaránt.
- Ismerje az elektromos áram hatásait és ezek gyakorlati alkalmazását.
- Ismerje és tartsa be az érintésvédelmi és baleset-megelőzési szabályokat. Legyen képes tanári irányítással egyszerű elektromos kapcsolások összeállítására, feszültség- és árammérésre. Tudja értelmezni az elektromos berendezéseken feltüntetett adatokat.
- Ismerje a háztartásokban, a közlekedésben alkalmazott energiahordozókat, értse az energiatakarékosság szükségességét, a fenntartható fejlődés fogalmát.
- Tudja az anyagokat csoportosítani elektromos és optikai tulajdonságaik szerint.
- Legyen tisztában a szem működésével és védelmével kapcsolatos tudnivalókkal, ismerje a szemüveg szerepét. Ismerje a mindennapi optikai eszközöket. Ismerje a hang és a fény jellemzőit, a hallás és látás fizikai hátterét. Ismerje fel a gyakorlati életben tapasztalható fény- és zajszennyezéseket. Ismerje az ultrahang gyakorlati jelentőségét.
- Ismerje a Naprendszer objektumait, legyenek ismeretei az Univerzum felépüléséről.
- Legyenek ismeretei az időjárási jelenségek, természeti katasztrófák fizikai hátteréről.
- Ismerje fel az ember környezetszennyező, természetkárosító tevékenységét.
- IKT ismereteit tudja alkalmazni fizika témájú információgyűjtésben, rendezésben, megjelenítésben. Legyen képes mérési adatok táblázatos és grafikus ábrázolására. Ismerje, és önálló tanuláshoz tudja használni a tanórák során megismert online tananyagbázisokat, enciklopédiákat, elektronikus könyvtárakat.
- Aktív problémamegoldás. Korszerű fizikai ismeretek: hullámok, fénytan, csillagászat.

- Globális környezeti problémák, természeti erőforrások felelős felhasználása, természettudományos szemlélet kialakítása
- A digitális technológia használata, tudjon adatokat gyűjteni az internet segítségével.
- Korszerű berendezések működésének ismerete.
- Az ismereteket a gyakorlatban korszerűen alkalmazza.
- Ismeri a Föld és a Kozmosz alapvető elveit.

Természettudomány

5. évfolyam

- felismeri és megnevezi a növények életfeltételeit, életjelenségeit;
- összehasonlítja ismert hazai természetű vagy vadon élő növényeket adott szempontok (testfelépítés, életfeltételek, szaporodás) alapján;
- felismeri és megnevezi a növények részeit, megfigyeli jellemzőiket, megfogalmazza ezek funkcióit;
- összehasonlítja ismert hazai természetű vagy vadon élő növények részeit megadott szempontok alapján;
- ismert hazai természetű vagy vadon élő növényeket különböző szempontok szerint csoportosít;
- azonosítja a lágyszárú és a fás szárú növények testfelépítése közötti különbségeket
- meghatározza az irányt a valós térben;
- érti a térkép és a valóság közötti viszonyt;
- tájékozódik a térképen és a földgömbön
- mágneses kölcsönhatásként értelmezi az iránytű működését;
- felismeri a felszínformák ábrázolását a térképen;
- megérti a méretarány és az ábrázolás részletessége közötti összefüggéseket;
- fő- és mellékégtájak segítségével meghatározza különböző földrajzi objektumok egymáshoz viszonyított helyzetét;

- felismeri és használja a térképi jelrendszert és a térképfajtákat (domborzati térkép, közigazgatási térkép, autós térkép, turistatérkép).

6. évfolyam

- felismeri a földrészeket és az óceánokat a különböző méretarányú és ábrázolásmódú térképeken;
- felismeri a nevezetes szélességi köröket a térképen;
- megfogalmazza Európa és Magyarország tényleges és viszonylagos földrajzi fekvését;
- ismeri a főfolyó, a mellékfolyó és a torkolat térképi ábrázolását;
- felismeri és megnevezi a legjelentősebb hazai álló- és folyóvizeket;
- bejelöli a térképen Budapestet és a saját lakóhelyéhez közeli fontosabb nagyvárosokat és a szomszédos országokattisztában van azzal, hogy az élő rendszerekbe történő beavatkozás káros hatásokkal járhat.
- felismeri és megnevezi az állatok életfeltételeit és életjelenségeit;
- összehasonlítja ismert hazai házi vagy vadon élő állatokat adott szempontok (testfelépítés, életfeltételek, szaporodás) alapján;
- felismeri és megnevezi az állatok testrészeit, megfigyeli jellemzőiket, megfogalmazza ezek funkcióit;
- az állatokat különböző szempontok szerint csoportosítja;
- azonosítja a gerinctelen és a gerinces állatok testfelépítése közötti különbségeket;
- megfigyeli hazánk erdei élőlénytársulásainak főbb jellemzőit;
- életközösségként értelmezi az erdőt.

Földrajz

7. évfolyam

- ismeri és értelmezi a társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségek leírására alkalmazott mutatókat;

- népesség- és településföldrajzi információk alapján jellemzőket fogalmaz meg, következtetéseket von le;
- foglalkoztatási adatokat értelmez és elemez, következtetéseket von le belőlük;
- bemutatja a nemzetközi szintű munkamegosztás és fejlettségbeli különbségek kialakulásának okait és következményeit;
- elkötelezett szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmi-gazdasági értékeinek megismerése és megőrzése iránt;
- ismeri a környezet- és a természetvédelem alapvető feladatait és lehetőségeit a földrajzi, környezeti eredetű problémák mérséklésében, megoldásában;
- híradásokban közölt regionális földrajzi információkra reflektál;
- reális alapokon nyugvó magyarság- és Európa-tudattal rendelkezik;
- nyitott más országok, nemzetiségek szokásainak, kultúrájának megismerése iránt.

8. évfolyam

- A Kárpát-medence térségében előforduló környezeti és természeti veszélyek kialakulásához vezető okok, összefüggések és következmények értelmezése
- A Kárpát-medence idegenforgalmi adottságainak, az idegenforgalom jelentőségének értékelése
- Kárpát-medence térségében meglévő területi fejlettségbeli különbségek okainak és következményeinek feltárása
- A medence mint társadalmi-gazdasági egység
- Medencejelleg és következményei a Kárpát-medencében
- A Kárpát-medence térségének nagytájai
- Természeti erőforrások, táji és kulturális értékek a Kárpát-medence térségében

7. osztály

- alapfokon alkalmazza a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, azonosítani tudja egy biológiai rendszer részeit, kapcsolatait és funkcióit, érti a csoportképzés jelentőségét, a tanult csoportokba besorolást végez;
- digitális eszközökkel képeket, videókat, adatokat rögzít, keres és értelmez, kritikus és etikus módon használ fel, alkotásokat készít;
- önállóan vagy másokkal együttműködve kivitelez tanulási projekteket.
- a biológiai problémák vizsgálatában figyelembe veszi az evolúciós fejlődés szempontjait, a földtörténeti időskálán el tudja helyezni ennek mérföldköveit, érti, hogy a mai emberi faj is az evolúció során alakult ki;
- értelmezi a rátermettségi és a természetes szelekció fogalmát, tudja, hogy azt a véletlenszerű események és az önszerveződés is befolyásolhatja;
- elfogadja, hogy minden ember egy fajhoz tartozik és a nagyraszok értékükben nem különböznek, a biológiai és kulturális örökségük az emberiség közös kincse.
- alaktani jellemzők összehasonlítása alapján felismer néhány fontosabb növény- és állatcsoportot, ezekbe besorolást végez;
- konkrét példák vizsgálata alapján összehasonlítja a gombák, a növények és az állatok testfelépítését, életműködéseit és életmódját, ennek alapján érvel az önálló rendszertani csoportba sorolásuk mellett.
- alapfokon ismeri a földrészek, óceánok legjellegzetesebb növény- és állatfajait;
- a földrészek természetes növényzetét ábrázoló tematikus térképek, fényképek, ábrák segítségével azonosítja bolygónk biotopjait;
- néhány jellegzetes faj példáján keresztül felismeri a kontinensek éghajlati övezetei, kialakult talajtípusai és az ott élő növényvilág közötti kapcsolatokat;
- néhány jellegzetes faj példáján keresztül felismeri a kontinensek jellegzetes növényei és az ott élő állatvilág közötti kapcsolatokat;
- néhány tengeri növény- és állatfaj megismerése során felismeri, hogy bolygónk legnagyobb életközössége a világtengerekben él.

- életközösségek vizsgálata, valamint ábrák, animációk alapján magyarázza az életközösségekben zajló anyagforgalom folyamatát, felismeri az élőlények közötti táplálkozási kapcsolatokat, táplálkozási piramist szerkeszt;
- leírások, filmek és saját megfigyelései alapján elemzi az állatok viselkedésének alaptípusait, ezek lényegi jellemzőit konkrét példák alapján bemutatja;
- érti és elfogadja, hogy az élő természet rendelkezik olyan értékekkel, amelyeket törvényi eszközökkel is védeni kell, ismeri ennek formáit, felhívja a figyelmet az általa észlelt természetkárosításra;
- az életformák sokféleségét megőrzendő értékként kezeli, felismeri a benne rejlő esztétikai szépséget, érvel a biológiai sokféleség veszélyeztetése ellen;
- tájékozódik a környezetében található védett fajokról, életközösségekről, ezek eszmei értékéről és biológiai jelentőségéről, ismeri a hazai nemzeti parkok számát, területi elhelyezkedését, bemutatja védendő életközösségeik alapvető jellemzőit;
- kritikusan és önkritikusan értékeli az emberi tevékenység természeti környezetre gyakorolt hatását, életvitelében tudatosan követi a természet- és környezetvédelem szempontjait;
- kritikusan vizsgálja a haszonállatok tartási módjai és a fajra jellemző igények közötti ellentmondásokat, ismeri és érti a nagyüzemi technológiák és a humánus állattartási módok közötti különbségeket;
- példák alapján elemzi a globális környezeti problémák gazdasági és társadalmi összefüggéseit, a megelőzés, a kárcsökkentés és az alkalmazkodás stratégiáit.

8. osztály

- alapfokon alkalmazza a rendszerszintű gondolkodás műveleteit, azonosítani tudja egy biológiai rendszer részeit, kapcsolatait és funkcióit, érti a csoportképzés jelentőségét, a tanult csoportokba besorolást végez;
- az emberi test megfigyelése alapján azonosítja a főbb testtájakat és testrészeket, elemzi ezek arányait és szimmetriaviszonyait;

- felismeri az emberi bőr, a csontváz és a vázizomzat főbb elemeit, ezek kapcsolódási módjait, értelmezi a mozgási szervrendszer felépítése és az ember mozgásképesége közötti összefüggéseket;
- alapvető mozgástípusok és egyes sportok esetében elemzi a mozgásszervrendszer működésének jellemzőit, igyekszik ezeket fizikai fogalmakkal és elvekkel magyarázni;
- tudja, hogy a testünk alapfelépítése az evolúciós fejlődés eredménye, de az öröklött adottságaink az egyedfejlődés során formálódnak egyénivé, ebben nagy szerepet játszik az életmódunk is;
- felismeri a gyakorolt sportok testi és lelki fejlesztő hatását és a velük járó terheléseket, baleseti veszélyeket, tanácsokat fogalmaz meg ezek elkerülésére
- ábrák, makettek alapján felismeri az ember anyagforgalmi szervrendszereinek fontosabb szerveit, a megismert külső és belső testkép alapján felidézi azok elhelyezkedését;
- szövegek, ábrák, folyamatvázlatok, videók és szimulációk alapján azonosítja a táplálkozási, keringési, légzési, kiválasztási szervrendszerek alapvető biológiai funkcióit, az életfolyamatok lépéseit;
- ismeri és megfelelő szempontok szerint értékeli az emberi szervezet állapotát, folyamatait jellemző fontosabb adatokat, azokat összefüggésbe hozza a testi és lelki állapotával, egészségével.
- ábrák, makettek alapján felismeri az ember ideg- és hormonrendszerének fontosabb szerveit, a megismert külső és belső testkép alapján felidézi azok elhelyezkedését;
- szövegek, ábrák, folyamatvázlatok, videók és szimulációk alapján azonosítja az ideg- és hormonrendszer alapvető biológiai funkcióit, értelmezi a szabályozás elvét;
- felismeri, hogy az immunrendszer is információkat dolgoz fel, azonosítja a rendszer főbb szerveit, sejtjes elemeit és kémiai összetevőit;

- ismeri és megfelelő szempontok szerint értékeli az emberi szervezet állapotát, folyamatait jellemző fontosabb adatokat, azokat összefüggésbe hozza a testi és lelki állapotával, egészségével.
- azonosítja az emberi egyedfejlődés főbb szakaszait, bemutatja az emberi nemek testi különbözőségének kialakulását, tisztában van a felelős szexuális magatartás ismérveivel, értékeli a szexualitás egyéni életviteli és párkapcsolati jelentőségét;
- értékeli a személyi és környezeti higiénia egészségmegőrzéssel kapcsolatos jelentőségét, ennek alapelveit személyes környezetében is igyekszik alkalmazni, egyéni képességeihez mérten tisztán, rendben tartja környezetét.
- az egészséget személyes és közösségi értéként értelmezi, érdeklődik az egészségmegőrzéssel kapcsolatos információk iránt, mérlegeli azok tudományos hitelességét, kritikusan kezeli a gyógyszerekkel, gyógyászattal kapcsolatos reklámokat;
- tényekkel igazolja a testi és lelki egészség közötti kapcsolatot, tud ennek egyéni és társadalmi összefüggéseiről, érvel az egészségkárosító szokások és függőségek ellen;
- ismeri a szív- és érrendszeri betegségek kockázati tényezőit, igyekszik tudatosan alakítani étkezési szokásait, törekszik az életmódjának megfelelő energia- és tápanyagbevitelre, a normál testsúly megőrzésére;
- ismeri a kórokozó, a fertőzés és a járvány fogalmait, megkülönbözteti a vírusos és bakteriális fertőző betegségeket, felismeri az antibiotikumok helyes használatának fontosságát;
- tudja, hogy a daganatos betegségek kialakulását az életmód és a környezet is befolyásolja, és hogy gyógyításuk esélyét a korai felismerés nagymértékben növeli;
- felméri a baleseti sérülések kockázatait, igyekszik ezeket elkerülni, a bekövetkezett balesetek esetében felismeri a sérülés, vérzés vagy mérgezés jeleit, ezekről megfelelő beszámolót tud adni;

- a bekövetkezett balesetet, rosszulletet felismeri, segítséget (szükség esetén mentőt) tud hívni, valamint a tőle elvárható módon (életkori sajátosságainak megfelelően) elsősegélyt tud nyújtani: a sérült vagy beteg személy ellátását a rendelkezésre álló eszközökkel vagy eszköz nélkül megkezdeni (sebellátás, vérzéscsillapítás, eszméletlen beteg ellátása, szabad légút biztosítása);
- tudja alkalmazni az alapszintű újraélesztést mellkaskompressziók és lélegeztetés (CPR) kivitelezésével, felismeri ennek szükségességét.

Kémia

7. évfolyam

- Tudjon különbséget tenni elem, vegyület és keverék között.
- Ismerje az adott anyag fizikai és kémiai tulajdonságait.
- Ismerje a legfontosabb elemek vegyjelét, vegyületek képletét.
- Ismerje a köznapi anyagok molekula- és halmazszerkezetét.
- Internetes források használata, fejlesztése.
- Alkotás digitális eszközzel.
- Periódusos táblázat biztos ismerete és használata.
- Periódusos rendszerrel kapcsolatos zeneművek meghallgatása.
- Ismerje a köznapi élet szempontjából legalapvetőbb kémiai reakciókat pl. égés, bomlás, fotoszintézis.
- Ismerje természeti környezetünk, légkörünk és természetes vizeink legalapvetőbb anyagait.
- Legyenek ismeretei a saját településének környezetvédelmi kérdéseiről.
- Savasesők épületkárosító hatásának megfigyelése.
- Természetes környezetünk szennyező anyagai.
- Az egészséges táplálkozás és az életmód szoros kapcsolata.
- Fertőtlenítés, takarítás természetes anyagokkal.

8. évfolyam

- Kiselőadás, poszter vagy digitális bemutató óra, pl. oldatokról, ötvözetekről, kristályokról.
- Ismerje a legfontosabb elemek vegyjelét, vegyületek képletét.
- Internetes források használata, fejlesztése.
- Alkotás digitális eszközzel.
- Periódusos táblázat biztos ismerete és használata.
- Égés tanulmányozása pl. rozsdásodás, korhadás, csillagszóró, gyufa égése.
- Savak, bázisok alkalmazása a mindennapi életünkben.
- Legyenek ismeretei a saját településének környezetvédelmi kérdéseiről.
- Poszter készítése a levegőszennyezés következményeiről.
- Esővíz kémhatásának vizsgálata.
- Természetes környezetünk szennyező anyagai.
- Lehetőség szerint látogatás hulladéklerakóban, szennyvíztisztítóban illetve üzemben.
- Élelmiszereink összetevői, káros szenvedélyek, vízkeménység.
- Az egészséges táplálkozás és az életmód szoros kapcsolata.
- Fertőtlenítés, takarítás természetes anyagokkal.

Környezetismeret

3. évfolyam

- Azonosítja az anyagok halmazállapotát, összehasonlítja azok alapvető jellemzőit.
- Felismeri és megnevezi a növény részeit.
- Megfogalmazza, mi a növényi részek szerepe a növény életében.
- Megnevezi az időjárás fő elemeit.
- Megfigyeli, felismeri, megnevezi az állat testrészeit. Megfogalmazza, ezek szerepét az állat életében.
- Felismeri az élettelen anyagokon és az élőlényeken a mérhető tulajdonságokat.
- Megfigyeli a halmazállapotváltozásokat.

- Hely- és helyzetváltoztató mozgás megkülönböztetése
- Felismeri a napszakok, évszakok változásait, valamint a Föld mozgásai közti összefüggéseket.

4. évfolyam

- Tudjon irányokat meghatározni a fő- és mellékvilágtájak segítségével;
- Megnevezi az érzékszerveket és azok szerepét a megismerési folyamatokban;
- Az egészségvédelem fontosságának ismerete.

Testnevelés és sport

1. évfolyam

- Legyen képes 3-4 percig folyamatosan futni.
- 1-2 fogás a kötélén.
- Tudjon az eszközökkel balesetmentesen bánni, azokat rendeltetésszerűen használni.
- Ismerje a vezényszavakat.
- Játéktevékenység közben a tanult szabályokat betartja.

2. évfolyam

- Legyen képes 6-8 percig folyamatosan futni.
- 2-3 fogás a kötélén.
- Bukfenc előre és hátra.
- Távolba dobás kislabdával.
- Labdavezetés pattogatással, labdafeldobás magasba és a labda elkapása.
- Távolugrás tanult technikával.
- Kötélhajtás.

3. évfolyam

- 8-10 perc folyamatos futás.
- 3-4 fogás a kötélén mászókulcsolással.
- Zsugorgfejállás kis segítséggel.
- Fellepegetés kézállásba bordásfalnál.
- Gurulóátfordulás előre, hátra.
- Labdavezetés kézzel, lábbal, adogatás, passzolás, labdaelkapás.
- Kislabda hajítás a tanult technikával.
- Távolugrás a tanult technikák végrehajtásával.

4. évfolyam

- 12 perc folyamatos futás.
- 5 -6 fogás a kötélén mászókulcsolással.
- Fejenállás kis segítséggel, fellendülés kézállásba a fal mellett.
- 2-3 részes svéd szekrényre felguggolás és homorított leugrás
- Gurulóátfordulás előre, hátra
- Labdavezetés kézzel, lábbal, adogatás, passzolás, labdaelkapás.
- Kislabda hajítás a tanult technikával.
- Távolugrás a tanult technikák végrehajtásával.
- Mozog a szabad levegőn, úgy, hogy felkészül az időjárás kellemetlen hatásainak elviselésére sportolás közben.

5. évfolyam

- A vezényszavakat pontosan ismerjék és használják.
- Tudjanak 6-8 gyakorlatot (4 ütemű) önállóan összeállítani és bemutatni.
- Legyenek képesek 10-12 percen át folyamatosan futni.
- Ismerjék az ugrásnak és nekifutásnak a lényegét és a légmunka legelemibb szabályait.
- Sajátítsák el a hajításnak a kar és a vállmozgásának összhangját,

- Tudjanak bemutatni több tanult elemből összeállított gyakorlatot; talajon, gyűrűn, gerendán, lányok: zenére etűdöt, táncot.
- Kézilabdában tudjon 3-5 m-es távolságra pontos átadásokat végrehajtani.
- Labdaátíveléshez való helyezkedésben törekedjen a védőtől elszakadni.
- A kosárlabdában rendelkezzen a fogás- és dobásbiztonsággal mozgás közben a társukkal végzett labdaadogatásban.
- Törekedjen a labdaátvételre a védőtől elszakadni, üres helyre futni.
- A labdarúgásban szerezzen biztonságot a labda megállításában, a labdavezetésben belsővel.
- Védekezésben, a támadó fedezésében.
- Támadásban a védőtől való elszakadásban üres helyre helyezkedésben.
- Röplabdában törekedjen a nyitás (alsó, felső) elsajátítására, érintés (korsár, alkar) helyes végrehajtására.
- Ismerjen és játsszék legalább két sportjátékot.
- Ismerjék meg a téli foglalkozások örömet és veszélyeit.
- Fiúk: a grundbirkózás szabályait ismerjék és alkalmazzák.
- Alkalmazkodjon a növekvő terhelés elviselésére.

6. évfolyam

- Tudjanak gyakorlatokat zenére, vezényszóra végezni.
- Tudjanak 6-8 gyakorlatot (4 ütemű) önállóan összeállítani (esetleg saját zenére).
- Legyen képes 12-15 percen át folyamatosan gimnasztikai gyakorlatot végezni.
- Sajátítsák el a váltófutásnál, lassú mozgás közben az egy és kétkézes váltást.
- Tudatosuljon bennük tapasztalataik alapján az energikus kar és láblendítés felugrásban, váljon kifejezetté ez a mozzanat ugrásciklusban.
- Tudatosuljon a dobószer minél hosszabb úton való gyorsításának módja.
- Törekedjenek az ugrások során támaszhelyzeteket követően második ívet létrehozni.

- Alakuljon ki a helyes ugródeszka használata.
- Mutasson be néhány gyakorlatelemből álló összefüggő gyakorlatot: talajon, gyűrűn, gerendán; lányok: etűdöt, táncot.
- Szekrényen: felbukfenc, átguggolás helyes végrehajtására törekedjen.
- Gyűrűn: sajátítsa el az alaplendületet, lebegőfüggést, hátsófüggést, fészek, leugrás.
- Kéziladbában: a védőtől igyekezzon elszakadni.
- Védekezésben a labdát birtokló ellenfélhez legközelebb álló védő azonnal fedezze le a támadót, zavarja őt a labda továbbításában, illetve a kapura lövésben.
- Sajátítsák el készségszinten a következő technikai elemeket: alapmozgások, egykezes felső átadás, kapura lövés.
- Kosárlabdában: tudjanak járás és futás közben mindkét kézzel irányváltoztatással labdát vezetni.
- Egy leütéssel fektetett dobást végrehajtani.
- Induljanak azonnal tovább, amint helyzetük a labdaátvételre, vagy kosárra dobáshoz kedvezőtlennek válik.
- Sajátítsák el a kosárra dobást egy leütéssel;
- labdával indulást, megállást,
- irányváltoztatást, büntetődobást,
- sajátítsák el a technikai elemeket, játék közben alkalmazzák,
- ismerjék a védők, támadók feladatait.
- Röplabdában: legyenek tisztában az alapvető technikai, taktikai elemekkel;
- Játék két érintéssel.
- Labdarúgásban: játék a szabályok betartásával, tanult technika, taktika alkalmazásával.
- Ismerjenek és játsszanak legalább két sportjátékot.
- Vállalják a szabadtéri tevékenységet.
- Fiúk: a groundbirkózás szabályait ismerjék, alkalmazzák.
- Alkalmazkodjanak a növekvő terhelés elviselésére.

7. évfolyam

- Törekedjenek a gimnasztikában az esztétikus végrehajtásra.
- Alkalmazkodjanak a mozgás, a zene üteméhez.
- Mutassanak fejlődést 30-60-100 m-en, 800 m-en, 12 perces futásban.
- Mutassanak fejlődést ugrásban, dobásban.
- Saját teljesítményükhöz képest:
- Legyenek tudatában a helyes technikának és az eredményesség érdekében alkalmazzák azt.
- Sajátítsák el a súlylökést helyből.
- Ismerjék a magasugrásban az átlépő technikáét (ugródomb esetén) a flop technikát.
- Ismerjék a váltófutást egy, és két kezes váltással.
- Ismerjék készségi szinten talajon az alapelemeket.
- Lányok: zenére tudjanak bemutatni táncot, kéziszer gyakorlatot.
- Támaszugrásnál az alapugrást, ellökést.
- Gyűrűn az alaplendületeket.
- Gerendán a hely és helyzetváltoztatásokat.
- Ismerjék labdajátékokban a szabályokat.
- Kézilabdában:
 - egyéni védekezést,
 - támadásnál a védekezésbe való gyors visszarendeződést,
 - részekre helyezkedést,
 - kapura lövés, kapus játékát.
 - Kosárlabdában tudjanak készségi szinten:
 - megállás futásból labda nélkül,
 - irányváltoztatás, cselezés labda nélkül,
 - egyéni védekezés lábmunkája,
 - megállás két leütéssel, labdavezetéssel,

- kétkezes mellső átdobás futás közben,
- támadás kettő egy ellen.
- Labdarúgásban teljesítményre törekedjen:
 - kapura lövés 9 m-ről,
 - álló és mozgó labda rúgása belsővel,
 - labdavezetés belsővel,
 - labdaátvétel lábbal.
 - Röplabdában tökéletesítsék tudásukat:
 - alsó, felső egyenes nyításban,
 - nyítás fogadás,
 - feladás, leütés, sáncolás,
 - játék két, három, érintéssel.
- Ismerjenek és játsszanak legalább két vagy három sportjátékot.
- Küzdősportokban sajátítsák el a helyes eséstechnikát:
 - nagy izomcsoportokra érkezzen,
 - a fej sohasem érintheti a talajt,
 - óvja a kezét, a térdet, könyököt.
- A szabadban végzett testedzés váljék számukra megszokottá, rendszeresen végezzék azt.
- Fiúk: a grundbirkózás szabályait ismerjék.

8. évfolyam

- Ismerjék az alaki formásokat elrendező vezényszavakat, pontosan, gyorsan hajtsák végre.
- Tudjon összeállítani gyakorlatot (8 üteműt) 4-5 gyakorlatelemből.
- Képes legyen társainak levezényelni, bemutatni az általa tervezett gyakorlatot.
- Lányok: zenére sajátítsanak el táncot, etűdöt, szabad kézi szergyakorlatot.
- Javuljon teljesítménye, valamint technikája a rövid-, közép-, hosszú távú futásokban.

- Javuljon az ugrásoknál, dobásoknál az ugró dobótechnika összhangja, valamint teljesítménye.
- Biztonságosan tudjon mászni.
- Egyensúlyozva járni talajon, szereken.
- Fejlesszék egyéni adottságukhoz képest lazaságukat, hajlékonyságukat, rugalmasságukat.
- Törekedjenek a labdajátékokban a technika javítására, taktikai szintjének emelésére (támadás-védekezés).
- Kézilabdában legyen készségszinten:
 - védekezés 5 : 1 felállásban (fegyelem),
 - támadó kísérése,
 - védelem széthúzás,
 - részekre helyezkedés,
 - bejátszás, átlövés.
- Kosárlabdában legyen készség szinten és mutassa be:
 - az egyéni védekezés helyes kar és lábmunkáját,
 - megállás szemből kapott labdával,
 - büntetődobást,
 - fektetett dobást kapott labdával,
 - labdavezetés irányváltoztatással,
 - átadás variációk,
 - támadás emberfogás ellen, helycserével,
 - egyéni védekezés, betörő, befutó játékosokkal szemben.
- Labdarúgásban a tanulók mutassák be minél magasabb szinten:
 - Álló, mozgó labda rúgását belsővel,
 - Labdavezetés belsővel,
 - Fejelés pároknak, dekázás váltott lábbal,
 - Labdaátvétel lábbal, mellel, fejjel,
 - Kapura lövés.
 - Röplabdában tökéletesítse tudását:

- Alsó, felső egyenes nyitásban,
- Nyitás fogadásban,
- Feladásban, leütésben, sáncolásban,
- Játékban.
- Ismerjék a sportjáték szabályait és játék közben tartsák be.
- Legyenek sportszerűek játék közben (durvaság mellőzése).
- Ismerjen és játsszék legalább két vagy három sportjátékot.
- Sajátítsák el a helyes technikát a küzdősportoknál.
- Váljon szokássá az óvatosság, a bátor kiállás, a józan helyzetmegítélés.
- Küzdje le önmagában az elbizakodottságot, félelmet.
- Ismerje a szabadidős sporttevékenységet, váljon szokásává ez a tevékenység.

Technika és tervezés

1. évfolyam

- Életkori szintnek megfelelő probléma felismerés, problémamegoldás.
- Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete.
- Képlékeny anyagok, papír alakítása.
- Építés mintakövetéssel és önállóan.
- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.
- A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- A közlekedési veszélyforrások tudatosulása.

2. évfolyam

- A tulajdonságokkal kapcsolatos tapasztalatok felhasználása a megmunkálás során.

- Az elvégzendő munkákhoz szükséges eszközök és szerszámok biztos, balesetmentes használata.
- A rajzelemek helyes alkalmazása.
- A biztonságos gyalogos közlekedés szabályainak ismerete.
- A háztartás ismert feladatainak és veszélyforrásainak megnevezése.
- Példák sorolása az egészséges táplálkozásról és annak fontosságáról az ember életében.
- A takarékoság lehetőségének felismerése egyszerű problémaszituációban.
- Szelektíven gyűjti a hulladékot.
- Törekszik a takarékos anyagfelhasználásra.
- Ismeri a környezetében fellelhető szakmák, hivatások jellemzőit.

3. évfolyam

- Az anyag, a szerkezet, a forma, a funkció és az esztétikum összefüggéseinek érvényesítése a tárgykészítés folyamán.
- Szakszerű és biztonságos szerszámhasználat.
- Egyszerű makett irányított tervezése és elkészítése.
- Egyszerű ábra olvasása és értelmezése.
- Mérés centiméter pontossággal.
- A biztonságos gyalogos közlekedés és tömegközlekedési eszközhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása szituációs játékokban.

4. évfolyam

- Az anyagvizsgálatok elemi módszereinek ismerete és használata.
- A technológiai lépések helyes alkalmazása konkrét feladatokban.
- Az anyagok takarékos és célszerű felhasználása a munkadarab elkészítésekor.
- Önálló tervezés és kivitelezés az építésben és a tárgyalakításban. A tervek és elképzelések rajzi megjelenítése.
- Egyszerű makett készítése.

- A közlekedés szabályainak felhasználása problémahelyzetek megoldásához, elemzéséhez. A kerékpáros közlekedés szabályainak ismerete. Kulturált közlekedési magatartás modellezése szituációs játékokban, helyzetgyakorlatokban.
- Beszámoló egyszerű háztartási munkák elvégzéséről.
- A takarékoság fontosságának és lehetőségének felismerése konkrét helyzetekben. Pénzügyi tudatosság, tudatos vásárlás.
- Időjáráshoz, évszakhoz, napszakhoz, alkalomhoz kapcsolódó életviteli szokások értelmezése, indoklása.

5. évfolyam

- megérti a munkatevékenység értékteremtő lényegét;
- felismeri a környezeti tapasztalások, megfigyelések ok-okozati összefüggéseit;
- felismeri az egyes műveletek baleseti veszélyeit;
- elemi műszaki rajzi ismereteit alkalmazza a tervezés során;
- alkalmazza a vetületi ábrázolást.
- megismeri a méretmegadás elemeit;
- felismeri a méretarányos kicsinyítés, nagyítás feladatát, jelentőségét;
- ismeri a vetületi ábrázolást;
- irányítással, egyszerűbb anyagvizsgálati módszerekkel információkat szerez a modellezés során felhasznált anyagok tulajdonságairól, például természetes és mesterséges faanyagok, műanyagok, fémek, papírok, textilek, képlékeny anyagok.
- ismeri a legfontosabb településfajtákat, azok jellemzőit;
- összehasonlítja a különböző településtípusokhoz kötődő életformákat, azonosságokat, különbségeket fogalmaz meg;
- összehasonlítja a különböző életformákhoz kötődő lakó- és gazdasági épületeket;
- ismereteket gyűjt a saját településéről;

- elemzi a lakóépületek és a természeti környezet közötti kapcsolatot;
- átlátja a lakóház tervezésének szempontjait – alaprajz, tájolás, épület alakja;
- lakóépületet tervez megadott szempontok és méretarány alapján;
- lakóépület-makettet épít egyszerű geometrikus testek felhasználásával.
- azonosítja a lakóház részeit – alap, tartószerkezet, falazat, nyílászárók, homlokzat, tető;
- ismereteket gyűjt a régi korok épületeiről, építőanyagairól, a hagyományos népi építészet épületeiről, építőanyagairól;
- információkat gyűjt építőanyagokról, építőipari szakmákról;
- megtervezi a lakóépület közvetlen környezetét – kert, gazdasági épületek;
- modellezi a lakóépületek környezetét.
- megnevezi a településeken található legfontosabb középületeket, közintézményeket;
- egy adott terület helyszínrajzát értelmezi, összeveti a valósággal, például nyomtatott, interneten elérhető térképek, fényképek alapján;
- eligazodik egyszerű építészeti vázlatokon;
- a társakkal együttműködve településmodellt tervez;
- felismeri a közlekedési hálózatok szerepét, fontosságát a települések kialakulásában, fejlődésében, a település lakóinak életminőségében.

6. évfolyam

- a társakkal együttműködve megtervezi a lakás berendezését;
- felismeri a lakás alaprajza és a lakás berendezhetősége közötti kapcsolatot;
- ismeri a lakás helyiségeinek jellemző bútorait;
- információkat gyűjt a bútorok történetéről;
- ismeri az ergonómiai, esztétikai szempontokat a bútorok kiválasztása, elhelyezése során;
- felismeri a lakás berendezése és a lakók eltérő igényei, szokásai közötti kapcsolatot;

- ismeri a világítás, a színek, az anyagok és minták, a tárgyak és díszek szerepét a lakberendezésben;
- információkat gyűjt a régi magyar konyhák berendezéseiről, eszközeiről;
- ismeri a modern konyhával szemben támasztott követelményeket;
- a konyhatervezés során használja a kialakítás, berendezés higiéniai, munkaszervezési, ergonómiai szempontjait.
- tevékenysége során tapasztalatokat szerez a háztartás műszaki jellegű rendszereinek felépítéséről, működéséről.
- tevékenységének tervezésénél és értékelésénél figyelembe veszi a környezeti szempontokat
- jártasságot szerez a gyakorlati problémamegoldás feltételeinek és lépéseinek meghatározásában;
- terveit a műszaki kommunikáció alkalmazásával, esetleg rajzoló- vagy tervezőprogram segítségével készíti el és osztja meg;
- megérti a munkatevékenység értékteremtő lényegét.
- a munkavégzési szabályokat betartja;
- felismeri az egyes műveletek balesetveszélyeit, a védőeszközök használatának szükségességét;
- csoportmunkában, feladata szerint dolgozik, a szabályokat betartatja, betartja.

7. évfolyam

- célzottan szerez információt megfigyelés, vizsgálat, adatgyűjtés útján, és a kapott adatokat értékeli, rendszerezi, elemzi;
- holisztikus szemlélettel rendelkezik, az összefüggések megértésére törekszik;
- az egyes részfeladatokat rendszerszinten szemléli;
- felismeri a technikai fejlődés és a társadalmi, gazdasági fejlődés kapcsolatát;
- egészség- és környezettudatosan dönt és tevékenykedik;
- tisztában van a saját, a családi és a társadalmi erőforrásokkal és az azokkal való hatékony és tudatos gazdálkodás módjaival;

- érti a társadalmi munkamegosztás lényegét, az egyes foglalkoztatási ágazatok jelentőségét.
- célzottan szerez információkat a tevékenységekhez, feladatokhoz kapcsolódó műszaki útmutatókból, használati leírásokból;
- érti és értékeli a globális változásokat érintő lehetséges megoldások és az emberi tevékenység szerepét, jelentőségét;
- felismeri saját felelősségét életvezetése megtervezésében és megszervezésében, tudatosan gazdálkodik a rendelkezésre álló anyagi és nem anyagi erőforrásokkal;
- ismeri a témakörhöz kapcsolódó foglalkozások jellemzőit, ezekkel kapcsolatban megfogalmazza saját preferenciáit.
- azonosítja a legfontosabb üzemeltetési, karbantartási feladatokat, a leggyakoribb hibákat és azok okait;
- a megismert szerszámokat és eszközöket önállóan, az újakat tanári útmutatással használja;
- részt vesz a munkavégzési szabályok megalkotásában, betartja azokat;
- adott szempontok mentén értékeli saját és mások munkáját;
- példákat mond az energiapazarlásra;
- példákat mond takarékosági lehetőségekre az elektromosáram-fogyasztás, a vízfogyasztás, a fűtési és más hőenergia területén.
- holisztikus szemlélettel rendelkezik, az összefüggések megértésére törekszik;
- döntéseit tudatosság jellemzi, alternatívákat mérlegel;
- felsorolja az egészséges, élhető település kritériumait;
- megnevezi a településeken található legfontosabb középületeket, közintézményeket és azok szerepét a településen lakók életében;
- régi térképek, fényképek alapján nyomon követi egy adott terület változásait;
- alkalmazza a forma és funkció összefüggéseit, önállóan választ szerszámot, eszközt;
- alkalmazkodik a változó munkafeladatokhoz, szerepelvárásokhoz; vezetőként tudatosan vezeti a csoport döntési folyamatát.

Etika

1. évfolyam

- meggyőződik róla, hogy a hiányosságok javíthatók, a kitűzött célok teljesíthetők;
- felismeri, milyen tevékenységeket, helyzeteket kedvel, vagy nem kedvel, azonosítja saját viselkedésének jellemző elemeit.
- felismeri és megnevezi a szűkebb és a tágabb családtagjait, a rokonsági szinteket
- azonosítja a családi szerep- és felelősségvállalást
- átéli a különböző családi események fontosságát
- megérti, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket, és törekszik az ünnepek előkészületeinek aktív résztvevőjévé válni; felismeri a családtagokkal és barátokkal kapcsolatos pozitív és negatív érzéseit, törekszik ezek okainak feltárására;
- felméri az osztályközösségben elfoglalt helyét és feladatait; érdeklődésének és tudásának megfelelő feladatot vállal a közös munkában;
- megkülönbözteti a tiszteletteljes és sértő közlési módokat hagyományos környezetben, véleményét másokat nem bántó módon fejezi ki;
- felismeri az együttműködést segítő, vagy akadályozó tevékenységeket, és saját szerepét az együttműködésben;
- ismeri az állami, nemzeti és vallási ünnepeket, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket,
- felismeri a kiközösítés jeleit, és erkölcsi érzékenységgel reagál ezekre;
- ismer néhány, a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó, alapvető kulturális és természeti értéket;
- felismeri a természet esztétikus rendjét

- megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének fejlesztésére.

2. évfolyam

- átlátja társas viszonyainak alapvető szerkezetét.
- képes kapcsolatba lépni és a partner személyét figyelembe véve kommunikálni környezete tagjaival, különféle beszédmódokat tud alkalmazni.
- a beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.
- érzi, hogy a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösségek életében.
- törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- képes átélni a természet szépségét, és érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő élővilágért.
- képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit mozgásos vagy szóbeli eszközökkel kifejezze.
- tisztában van vele és érzelmileg is képes felfogni azt a tényt, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint ő.
- meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot.
- rendelkezik megfelelő kommunikációs eszköztárral ahhoz, hogy barátsággá alakuló kapcsolatokat kezdeményezzen;
- ismeri az állami, nemzeti és vallási ünnepek jelentését, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét;
- felismeri és megnevezi a szűkebb és a tágabb családtagjait, a rokonsági szinteket
- azonosítja a családi szerep- és felelősségvállalást
- átéli a különböző családi események fontosságát
- megérti, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket, és törekszik az ünnepek előkészületeinek aktív résztvevőjévé válni;
- felismeri a családtagokkal és barátokkal kapcsolatos pozitív és negatív érzéseit, törekszik ezek okainak feltárására, kezelésük érdekében erőfeszítéseket tesz.

3. évfolyam

- ismeri a család testi, lelki -védelemmel kapcsolatos feladatait
- motivált az őt érintő problémák megoldáskeresésében;
- saját maga is keres módszereket a stresszhelyzetben keletkezett negatív érzelmek, gondolatok és tettek kezeléséhez;
- életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól.
- oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.
- érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására.
- érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.
- képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.
- a verbális és-nonverbális kommunikációs elemek azonosítása, az együttérzés kifejezése
- a kortárs kapcsolatok minőségének meghatározása, a barátságok jellemzőinek felismerése
- ismeri az állami, nemzeti és vallási ünnepek jelentését, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét;
- felismeri a közösségek működésének feltételeit, a kiközösítés jeleit, és erkölcsi érzékenységgel reagál ezekre;
- ismeri a testi és érzelmi biztonságra vonatkozó gyermekjogokat
- főbb nemzetiségek és hagyományaik a lakókörnyezetben
- ismerkedés más népek életmódjával, szokásaival
- a tárgyak és technológiák szerepe az életmódban

- az újítás és a kreativitás, mint a teremtetett értékek megőrzésének, fejlesztésének alapja
- felismeri az ökológiai, ökonómiai egyensúly hétköznapi szükségességét.

4. évfolyam

- a tanulónak életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik a kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.
- érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.
- érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.
- érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában.
- érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.
- képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.
- képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.
- ismeri a család testi, lelki -védelemmel kapcsolatos feladatait
- motivált az őt érintő problémák megoldáskeresésében;
- saját maga is keres módszereket a stresszhelyzetben keletkezett negatív érzelmek, gondolatok és tettek kezeléséhez;
- felméri az osztályközösségben elfoglalt helyét és feladatait; érdeklődésének és tudásának megfelelő feladatot vállal a közös munkában
- megkülönbözteti a sértő és tiszteletteljes közlési módokat hagyományos és digitális környezetben egyaránt; saját érdekeit és véleményét másokat nem bántó módon fejezi ki;

- felismeri az együttműködést segítő vagy akadályozó tevékenységeket és saját szerepét az együttműködésben.
- Az élet védelmének és a felelősségvállalás etikai elvének megismerése
- A környezetszennyezés és a fajok pusztulása közötti összefüggés felismerése.

5. évfolyam

- reálisan értékeli helyzetét, fejlődési célokat fogalmaz meg és a célok megvalósítását szolgáló terveket készít;
- felismeri a tudásszerzés módjait, különös tekintettel a forrás hitelességére;
- felismeri a helyzethez illeszkedő érzelmeket és kifejezőmódjukat, és ennek megfelelően viselkedik/cselekszik
- a családjában és ismeretségi körében talál olyan mintákat, amelyek példaként szolgálnak számára;
- képes a problémák elemzésére és a megoldási alternatívák alkotására, a probléma megoldása érdekében, önmaga motiválására;
- döntései meghozatalakor figyelembe veszi a saját értékeit is;
- megfigyeli, hogy saját érzelmi állapota és viselkedése milyen következményekkel járhat, és milyen hatást gyakorolhat a társas kapcsolatainak alakítására;
- képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére;
- megfogalmazza, hogy a szeretetnek, a bizalomnak, tiszteletnek milyen szerepe van a családban, a barátságokban és a párkapcsolatokban;
- megfelelő döntéseket hoz arról, hogy az online térben, milyen információkat oszthat meg önmagáról.
- a tanuló tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért.
- tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, elfogadja és értékeli a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket.

- gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik a megalapozott véleményalkotásra, illetve vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.
- gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.
- képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával.

6. évfolyam

- fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.
- nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat.
- érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és lehetőségéhez mértén szerepet vállal a rászorulóknak segítésében.
- megbecsüli a neki nyújtott segítséget.
- tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.
- ismeri a modern technika legfontosabb előnyeit és hátrányait, s felismeri magán a függőség kialakulásának esetleges előjeleit.
- tisztában van vele, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekszenek, és kritikusan viszonyul a különféle médiaüzenetekhez.
- érti, hogy a világ megismerésének többféle útja van (különböző világképek és világnézetek), s ezek mindegyike a maga sajátos eszközeivel közelít ugyanahhoz a valósághoz.

- rendelkezik érzelmi kifejezőképességekkel a konfliktusok megelőzésére és megoldási javaslatokkal a konfliktusok megoldására;
- különbséget tesz a valóságos és a virtuális identitás között, felismeri a virtuális identitás jellemzőit
- értékeli az etikus és nem etikus cselekvések következményeit;
- ismeri a nemzeti identitást meghatározó kulturális értékeket, és indokolja, hogy miért fontos ezek megőrzése;
- azonosítja a nemzeti és európai értékek közös jellemzőit, az európai kulturális szemlélet meghatározó elemeit.
- megismeri a természeti erőforrások felhasználására, a környezetszennyezésre, a globális és társadalmi egyenlőtlenségek problémájára vonatkozó etikai felvetéseket.

7. évfolyam

- a tanuló megérti, hogy az ember egyszerre biológiai és tudatos lény, akit veleszületett képességei alkalmassá tesznek a tanulásra, mások megértésre és önmaga vizsgálatára.
- érti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják.
- képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire.
- életkorának megfelelő szinten ismeri önmagát, hosszabb távú elképzeléseinek kialakításakor képes reálisan felmérni a lehetőségeit.
- képes erkölcsi szempontok szerint mérlegelni különféle cselekedeteket, és el tudja viselni az értékek közötti választással együtt járó belső feszültséget.
- képes ellenállni a csoportnyomásnak, és saját értékrendje szerinti autonóm döntéseket hozni.
- tisztában van vele, hogy baráti- és párkapcsolataiban felelősséggel tartozik a társaiért.
- megfelelő döntéseket hoz arról, hogy az online térben milyen információkat oszthat meg önmagáról;

- reálisan értékeli helyzetét, fejlődési célokat fogalmaz meg és a célok megvalósítását szolgáló terveket készít;
- feltárja pályaérdeklődését és továbbtanulási céljait;
- célok és döntések meghozatalakor figyelembe veszi a személyes értékeit;
- egyéni cselekvési lehetőségeket fogalmaz meg az erkölcsi értékek érvényesítésére.
- azonosít néhány, a családban előforduló konfliktust, felismeri a család életében bekövetkező nehéz helyzeteket, és megfogalmazza, hogy milyen módon kezelhetők ezek;
- azonosítja az egyéni, családi és társadalmi boldogulás feltételeit.
- ismerje a társadalmi együttélés alapvető szabályait. képes a saját véleményétől eltérő véleményekhez tisztelettel viszonyulni, a saját álláspontja mellett érvelni; kölcsönös megértésre törekszik.

8. évfolyam

- az emberrel, a társadalommal és az erkölccsel kapcsolatos tudását, véleményét legyen képes kifejezni.
- tudjon érvelni saját etikai meggyőződése mellett.
- kialakultak benne az európai identitás csírái. Nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.
- érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak.
- van elképzelése saját jövőjéről, és tisztában van vele, hogy céljai eléréséért erőfeszítéseket kell tennie.
- életkorának megfelelő szinten tisztában van vele, hogy minden döntés szabadsága egyúttal felelősséggel is jár.

- fontosnak érzi a közösséghez tartozást, miközben törekszik személyes autonómiájának megőrzésére.
- képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.
- tisztában van a függőséget okozó szokások súlyos következményeivel.
- tudja, hogy ugyanazt a dolgot különböző emberek eltérő módon ítélik meg, ami konfliktusok forrása lehet.
- érzelmileg, társas-lelkületileg azonosul az állami, nemzeti és egyházi ünnepkörök jelentőségével, értelmezi a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét;
- értékeli az etikus és nem etikus cselekvések lehetséges következményeit.
- azonosítja a valós és virtuális térben történő zaklatások különböző fokozatait és módjait, van terve a zaklatások elkerülésére és kivédésére; tudja, hogy hová fordulhat segítségért;
- értelmezi a szabadság és az önkorlátozás, a tolerancia és a szeretet megjelenését és határait egyéni élethelyzeteiben;
- fizikai vagy digitális környezetben információt gyűjt és megosztja tudását a sport, tudomány, technika, művészetek vagy a közélet területén a magyar nemzet és Európa kultúráját meghatározó kiemelkedő személyiségekről és tevékenységükről;
- ismeri a rá vonatkozó gyermekjogokat, ezek fő szabályozó dokumentumait, értelmezi kötelezettségeit, részt vesz szabályalkotásban;
- ismeri az alapvető emberi jogokat és vizsgálja ezek érvényesülését különböző embercsoportok esetében;
- megismeri a hátrányos helyzetű személyek érdekében szervezett programokban való részvétel lehetőségeit;
- értékeli, értelmezi az ökológiai, ökonómiai egyensúly hétköznapi szükségességét;
- értelmezi a fenntartható fejlődés és a legfontosabb társadalmi problémák megoldása érdekében javasolt stratégiákat, cselekvési lehetőségeket.

- értelmezi az európai, a nemzeti kultúra közös eredetét, forrását azonosítja a számára fontos közösségi értékeket, indokolja, hogy ezek milyen szerepet játszanak a saját életében;
- feltárja, hogyan jelenik meg a hétköznapiak során a tárgyalt világvallásoknak az emberi életre vonatkozó erkölcsi tanításai;
- a megismert vallások erkölcsi tanításait összeveti személyes véleményével.

Hon- és népismeret

5. osztály

- megtapasztalja a legszűkebb közösséghez, a családhoz, a lokális közösséghez való tartozás érzését;
- megismeri a közvetlen környezetében található helyi értékeket, felhasználva a digitálisan elérhető adatbázisokat is.
- nyitottá válik a családi és közösségi értékek befogadására;
- megbecsüli szűkebb lakókörnyezetének épített örökségét, természeti értékeit, helyi hagyományait;
- önálló néprajzi gyűjtés nyomán, digitális archívumok tanulmányozásával bemutatja szülőföldje hagyományos értékeit.
- megismeri a gazdálkodó életmódra jellemző újrahasznosítás elvét, és saját életében is törekszik ennek megvalósítására.
- tevékenyen részt vesz a kooperatív csoportmunkában zajló együttműködő alkotási folyamatban, digitális források közös elemzésében;
- megbecsüli az idősebb családtagok tudását, nyitott a korábbi nemzedékek életmódjának, normarendszerének megismerésére, elfogadására;
- ok-okozati összefüggést állapít meg az eltérő természeti környezet és a különböző tájakon élő emberek eltérő életmódja között.
- megállapításaiban rámutat a néphagyományok közösségformáló, közösségmegtartó erejére;

- szöveges és képi források, digitalizált archívumok elemzése, feldolgozása alapján önálló előadásokat hoz létre, csoportos szerepjáték során reprodukálja a megismert szokásokat;
- helyszínekhez kötött példákat tud mondani hazánk természeti értékeire, épített örökségekre;
- nyitottá válik a hazánkban élő nemzetiségek kultúrája iránt.
- meglátja az összefüggést a szülőföldhöz kötődés kialakulása és a lokális értékek megismerése között
- életkorának megfelelő önálló alkotás keretében megjeleníti a magyar tudomány és kultúra eredményeit, a hungarikumokat;
- tiszteletben tartja más kultúrák értékeit.

Digitális kultúra

5. évfolyam

Algoritmizálás és blokkprogramozás

- érti, hogyan történik az egyszerű algoritmusok végrehajtása a digitális eszközökön;
- egyszerű algoritmusokat elemez és készít;
- ismeri a kódolás eszközeit;
- adatokat kezel a programozás eszközeivel.

Online kommunikáció

- ismeri, használja az elektronikus kommunikáció lehetőségeit, a családi és az iskolai környezetének elektronikus szolgáltatásait;
- ismeri és betartja az elektronikus kommunikációs szabályokat.

Szövegszerkesztés

- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges dokumentumokat.

6. évfolyam

Robotika

- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- adatokat gyűjt szenzorok segítségével;
- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

Bemutatókészítés

- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat;
- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

Multimédiás elemek készítése

- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
- digitális képeken képkorrekciót hajt végre.

Az információs társadalom, e-Világ

- ismeri a digitális környezet, az e-Világ etikai problémáit;
- ismeri az információs technológia fejlődésének gazdasági, környezeti, kulturális hatásait.

A digitális eszközök használata

- célszerűen választ a feladat megoldásához használható informatikai eszközök közül;
- önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.

7. évfolyam

Online kommunikáció

- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.

Szövegszerkesztés

- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat;
- ismeri és kritikusan használja a nyelvi eszközöket (például helyesírás-ellenőrzés, elválasztás);
- a szöveges dokumentumokat többféle elrendezésben jeleníti meg papíron, tisztában van a nyomtatás környezetre gyakorolt hatásaival;
- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.

Multimédiás elemek készítése

- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót;
- digitális képeken képkorrekciót hajt végre.

Az információs társadalom, e-Világ

- ismeri az információs társadalom múltját, jelenét;

- ismeri az információkeresés technikáját, stratégiáját és több keresési szempont egyidejű érvényesítésének lehetőségét;
- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;
- védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér.

8. évfolyam

Algorimizálás és blokkprogramozás

- megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;
- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven;
- tapasztalatokkal rendelkezik az eseményvezérlésről;
- vizsgálni tudja a szabályozó eszközök hatásait a tantárgyi alkalmazásokban.

Robotika

- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;
- adatokat gyűjt szenzorok segítségével;
- mozgásokat vezérel szimulált vagy valós környezetben.

Bemutatókészítés

- ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít;
- bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít.

Táblázatkezelés

- cellahivatkozásokat, matematikai tudásának megfelelő képleteket, egyszerű statisztikai függvényeket használ táblázatkezelő programban;
- az adatok szemléltetéséhez diagramot készít;
- tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról.

A digitális eszközök használat

- tapasztalatokkal rendelkezik az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használatában;
- z informatikai eszközöket önállóan használja, a tipikus felhasználói hibákat elkerüli, és elhárítja az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat;
- értelmezi az informatikai eszközöket működtető szoftverek hibajelzéseit, és azokról beszámol;
- tapasztalatokkal rendelkezik a digitális jelek minőségével, kódolásával, tömörítésével, továbbításával kapcsolatos problémák kezeléséről;
- ismeri a térinformatika és a 3D megjelenítés lehetőségeit.

Ének – zene

1. évfolyam

- A gyermekdalhoz tartozó játékok ismerete, mozgásanyagának megfelelő ritmusú és tempójú előadása.
- Együttműködés a csoportos éneklésben.
- Egyenletes lüktetéshez alkalmazkodó éneklés, járás.
- Ismerjen néhány népi mondókát, népi játékot.

2. évfolyam

Éneklés

- 20 magyar népi mondóka, népi játék, népdal, műdal csoportos éneklése emlékezetből, egységes hangszínnel, helyes levegővétellel.
- A gyermekdalhoz tartozó játékok ismerete, mozgásanyagának megfelelő ritmusú és tempójú előadása.
- Együttműködés a csoportos éneklésben.
- A tanult népszokások ismerete.
- Kifejező, szöveghű éneklés, a dalok ritmusának, hangulatának megfelelően.
- Egyenletes lüktetéshez alkalmazkodó éneklés, járás.
- Dallamotívumok csoportos éneklése kézjelről.

Zenei ismeretek

- A tanult ritmusértékek felismerése, hangoztatása kottaképről.
- A vonalrendszer ismerete.
- Ritmusírás.

3. évfolyam

Éneklés

- A dalanyagból kiválasztott további 10 dal éneklése emlékezetből, a tanult technikai megoldások.

Zenehallgatás

- A megismert kórustípusok hallás utáni megnevezése.

Zenei olvasás-írás, zenei ismeretek

- Ritmusképletek elrendezése, értelmezése ütemmutató szerint.

4. évfolyam

Éneklés

- A dalanyagból kiválasztott további 10 magyar népdal, műdal közös éneklése emlékezetből.
- A Himnusz szöveghű éneklése.
- Az iskolai ünnepekhez kapcsolódó dalok éneklése.

Zenehallgatás

- A tanult népdalok felismerése zeneművekben, feldolgozásokban.

Zenei olvasás-írás, zenei ismeretek

- Tanult dalok szolmizálása tanítói segítséggel.
- Dalrészletek olvasása és kottába írása tanítói segítséggel.
- Az alsó tagozaton tanult ritmusértékek és ritmusképletek felismerése és megszólaltatása kottaképről.

5. évfolyam

Éneklés

- 20 szemelvény csoportos éneklése emlékezetből.
- A Szózat éneklése emlékezetből.
- Új stílusú népdalok éneklése alkalmazkodó ritmussal, legalább két versszakkal.
- Régi-és új stílusú népdalok felismerése, megkülönböztetése sorszerkezete és dallama alapján.

Zenehallgatás

- Többször hallgatott reneszánsz és barokk művek felismerése részleteik alapján.
- A népi hangszerek és a népi zenekar felismerése hallás után. Reneszánsz és barokk zeneszerzők megnevezése, életrajza.
- Népi hangszerek által előadott népdalok felismerése hallás után. Barokk- és reneszánsz zene felismerése stílusjegyek alapján.

Improvizáció

- Variációk szerkesztése 2-4 ütemes terjedelemben a tanult ritmusképletekkel.
- Kvintváltó dallam improvizálása (megadott formaképlet és kezdő sorok alapján).
- Improvizáció=rögtönzés, ritmuselemekhez dallam rögtönzése.

Zenei olvasás-írás

- ABC-s hangok megnevezése / leírása G-kulcsban (C'-C'').

6. osztály

Éneklés

- 5.-6. osztályban tanult népdalok előadása, legalább két versszakkal, emlékezetből.

Zenehallgatás

- Énekes és hangszeres népdalfeldolgozások felismerése, megnevezése.
- Többször meghallgatott klasszikus zeneművek felismerése, témáik alapján.
- A szimfonikus zenekar hangszercsoportjainak, hangszereinek megnevezése.
- A bécsi klasszicizmus zeneszerzői, néhány alkotásuk felsorolása.

Zenetörténet

- Zenetörténeti korok közül a bécsi klasszicizmus zeneszerzőinek rövid életrajzának elmondása.

Improvizáció

- Zenei kérdés-felelet szerkesztése (2x2 ütemes terjedelemben).

Zenei olvasás-írás

- Dúr és moll hangnemek kottaképről történő azonosítása 1# -1b-ig.
- A módosító jelek értelmezése kottakép alapján.
- Tanult dallamok éneklése betűkottáról és kottakép alapján. Lapról éneklés szolmizálva.

- Rövid dallam vonalra helyezése betűkottáról (egy kereszt, egy bé)
- A hallás utáni daltanulás mellett egyszerűbb dallamok kottakép utáni szolmizálása.

7. osztály

Éneklés

- Verbunkos dallamok éneklése, népies műdalok éneklése szöveggel, emlékezetből.
- 30 népdal (5. 6. 7. osztályos) éneklése kotta nélkül két versszakkal. Stílusjegyek alapján csoportosítani régi-és új stílusú népdalokat.

Zenehallgatás

- A Magyar nemzeti romantika az évfolyamon tanult zeneszerzőinek és műveinek vázlatos ismertetése.
- A XIX. századi zeneművek megnevezése (szerző, cím) többször hallott részleteik alapján.
- A romantika stílusjegyeinek szóbeli megfogalmazása.
- A romantika jellegzetes műfajainak felsorolása.

Zenetörténet

- A romantika külföldi képviselőinek felsorolása.
- Erkel Ferenc és Liszt Ferenc rövid életrajza.
- Népies műdalok éneklése stílusjegyeinek megkülönböztetése a magyar népdalokétól.
- El kell tudni igazodni az egyszerűbb zeneművek partitúrájában.

Improvizáció

- Dallamalkotás a népdalok megtanult dallam- és formaalkotási törvényszerűségei alapján.

Zenei olvasás-írás

- Tájékozódás a kottában: zeneművek (témák, szólamok) követése kottából.
- Dúr és moll hangnemek azonosítása kottaképről 2 #-2b-ig.
- Kottázás hallás után két kereszt, két bé.

8. osztály

Éneklés

- Részvétel a csoportos éneklésben, előadásban.
- Dalanyag bővítése 20 énekes szemelvénnel és 5 ballagási dallal.
- 40 népdal éneklése 5-8. osztályig két versszakkal, kívülről.

Zenehallgatás

- Tudjon többször hallott zeneművet elhelyezni a megfelelő zenetörténeti korszakban.

Zenetörténet

- A zenetörténeti korok felsorolása kronológiai sorrendben, évszámmal.
- Zeneművek csoportosítása a zenetörténeti korok szerint.

Improvizáció

- Rögtönzési feladatok a tanult nép- és műzenei formák felhasználásával. Ritmikai, dallami, formai és népzenei stílusokra vonatkozó ismeretek alkalmazása.

Zenei olvasás-írás

- A leggyakoribb tempó- és dinamikai jelek alkalmazására való képesség a csoportos és egyéni éneklés során.
- A 8 év anyagának összefoglalásaként könnyű dallamok, ritmusok olvasása-írása.
- Dallam leírása betűkottáról, ritmus-és dallam leírása hallás után.

Dráma és színház

6. évfolyam

- A tanuló ismerje és alkalmazza a különböző verbális és nonverbális kommunikációs eszközöket.
- Ismerje és alkalmazza a drámai és színházi kifejezés formáit.
- Legyen képes társaival együttműködni, vegyen részt többféle dramatikus tevékenységben tanári irányítással.
- Tudja megfogalmazni egy színházi előadásról alkotott véleményét, gondolatát.
- Legyen képes értelmezni a tárgyi világ jelenségeit, tudja felidézni a látott, hallott hatásokat.
- Legyen képes önmagát értelmezni a csoport részeként, a csoportos tevékenységek alkotó résztvevőjeként.
- Alkotótevékenysége során tudja használni a megismert kifejezési formákat.
- Legyen képes használni a tér sajátosságaiban rejlő lehetőségeket.
- Fedezze fel az együtt játszásban rejlő lehetőségeket, a kapcsolatok létrehozásának és fenntartásának technikáit.
- Ismerje fel a színházi élmény fontosságát, erejét.
- Ismerje fel a problémahelyzeteket és azok lehetséges megoldási alternatíváit.
- Tudja értelmezni és rendszerezni a dráma- és színháztörténeti, dráma- és színházelméleti, a kortárs színházra vonatkozó ismereteit és élményeit.
- A látott előadásokban képes legyen felismerni és azonosítani a dráma és a színház formanyelvi sajátosságait.
- Legyen képes tudatosan irányítani és összpontosítani figyelmét a környezete jelenségeire.
- Ismerje fel az empátia jelentőségét.
- Ismerje fel és alkalmazza a választott előadóművészeti műfajok jellemző eszköztárát.

Képességfejlesztő sakk

1. évfolyam

A tanuló

- képes a sakktáblák és a figurák korrekt felállítására;
- helyesen alkalmazza a lépéseket és az ütéseket;
- megérti az egyszerű szóbeli közléseket.

- Játszma előtt és után ellenfelével kezet fog, betartja a legfontosabb viselkedési szabályokat.

2. osztály

A tanuló

- Alapszinten ismeri a megnyitások nevét, néhányat alkalmaz is.
- Képes felismerni és a szükséges idő alatt átgondolni, mi a teendője egy adott végjátékban.
- Képes egy szabályos barátságos sakkjátszma lejátszására.

3. osztály

A tanuló

- képes aktív, támadó, kezdeményező sakkra;
- képes az ellenfél gyenge királyállását kihasználni;
- szükség esetén tud védekezni;
- ismereteit képességeinek megfelelően önállóan tudja alkalmazni;
- Képes egy szabályos barátságos sakkjátszma lejátszására.

4. osztály

A tanuló

- képes ismereteit önállóan alkalmazni;
- képes egy szabályos barátságos sakkjátszma lejátszására. képes fejben 1-2 lépéses változatok kiszámítására;
- ismeri a sakktörténet alapjait, a múlt és a jelenkor legnagyobb sakkozójának nevét.

Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Ha az adott osztály létszáma engedi, a szülő kérésére –elsősorban a tanév befejezése után –biztosítjuk a más iskolába járó tanulók számára az iskolaváltás lehetőségét. Az átvételről az intézményvezető dönt az érintett osztályfőnök véleményének kikérésével.

Az átvétel eljárásrendje:

- Ha az intézményvezető engedélyezi a tanuló átvételét, a két iskola által tanított tantárgyak összehasonlítása alapján dönt arról, hogy a tanuló számára el kell-e rendelnie különbözeti vizsgát.
- Ha a tanulónak nem kell különbözeti vizsgát tennie, az intézményvezető tanév közben is engedélyezheti az átvételét, ebben az esetben írásbeli befogadó nyilatkozatot küld a tanuló iskolájának. A tanuló akkor iratkozhat be iskolánkba, ha az „Értesítés iskolaváltoztatásról” dokumentumot kézhez kaptuk.
- Ha a tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie, csak annak eredményes teljesítése után iratkozhat be iskolánkba, ezért a tanköteles tanulónak eredeti iskolájában fenn kell tartania a tanulói jogviszonyát.
- Az évközi átvételnél a különbözeti vizsga előzetes letételétől eltekinthet az intézményvezető, ha a tanuló eddigi eredményei, illetve a hiányzó tantárgy nehézségi foka alapján biztosítotttnak látja a különbözeti vizsga eredményességét.
- Évközi vizsgát kizárólag a fenti esetben tartunk, egyébként általában az augusztusi vizsgaidőszakban szervezzük meg.
- Évközi átvételnél a tanuló érdemjegyeit a volt iskolája által megküldött hiteles dokumentumok alapján az osztályfőnök átvezeti az osztályozási naplóba.
- Az átvett tanulónak az esetleges tudásbeli hiányosságait a szaktanárok segítségével és útmutatásai szerint pótolnia kell.

b) Az iskolaváltás elutasítása:

- Ha a két iskola tantervei között nem nagyok a különbségek, nem zárkozunk el a tanulási kudarccal küzdő, gyengébb eredményű tanulók átvételétől, de az iskolaváltást kizárja, ha a tanuló magatartásával komoly gondok vannak, vagy ha

sokat mulasztott igazolatlanul. Ennek megállapítására a tanulónak az átvétel kérelmezésekor be kell mutatnia az ellenőrzőjét.

A felvételi eljárás különös szabályai

Sorsolás

Ha az általános iskola az összes körzeten kívüli jelentkező felvételi kérelmét helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt.

A sorsolás lebonyolításával kapcsolatban a közoktatásról szóló törvény megköveteli, hogy a sorsolásra a felvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni.

A sorsolással eldöntendő felvétel szabályozása:

- A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 49 § -51§
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 22.-25.§ (R)

A felvétel rendje:

Ha az intézményünk a kötelező felvételi kötelezettsége után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, akkor az alábbi rend szerint veszünk fel tanulókat R:24.§

- halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat
- sajátos nevelési igényű tanulókat
- különleges helyzetű tanulókat ha
 - szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő
 - testvére az adott intézmény tanulója
 - munkáltatói igazolás alapján a szülőjének munkahelye az iskola körzetében található vagy
 - az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található

Abban az esetben, ha az intézmény vezetője valamennyi különleges helyzetű tanuló fölvételi, átvételi kérelmét helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, azt a tanulót kell előnyben részesíteni, aki a különleges helyzetek közül legalább két pontban érintett. Azonos számú föltétel esetén sorsolás útján kell a döntést meghozni.

A különleges helyzetű gyermekek felvételének teljesítése után a szabad férőhelyekre további felvételi kérelmeket is teljesíthetünk. Ha több a jelentkezési kérelem, mint a szabad férőhelyek száma, akkor a felvételtől sorsolással döntünk.

A sorsolás időpontja:

A beiratkozást követő

A sorsolás helyszíne:

A sorsolásban közreműködők:

- A sorsolás az érintett szülők számára nyilvános.
- A Sorsolási Bizottság tagjai: az alsós munkaközösség vezetője, az intézmény Szülői Szervezetének képviselője, a leendő elsős tanítók, az intézmény vezetője vagy helyettese, jegyzőkönyvvezető

A sorsolás menete:

A sorsolás lebonyolításának menetéről, a megtörtént cselekményekről jegyzőkönyv készül, amit a Sorsolási Bizottság tagjai aláírnak.

A sorsolás megkezdése előtt a szülők tájékoztatása a sorsolás menetéről, valamint arról, hogy kik közül kell sorsolni, mennyi a jelentkező és mennyi férőhelyre. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell, hogy kik vannak jelen és kik maradtak távol.

Az intézmény vezetőjéhez érkezett kérelmek jelölés nélküli, zárt borítékban a jelenlevők előtt behelyezésre kerülnek a sorsolási urnába. Az urnából a jelenlévő szülők közül önként vállalkozók, ennek hiányában a sorsolási bizottság 1 tagja 1-1

borítékot kiemel, majd jól hallhatóan felolvassa a kérelmező szülő gyermekének nevét, mely azonnal jegyzőkönyvezésre kerül.

Mindez addig folytatódik, amíg a rendelkezésre álló férőhelyek be nem töltődnek.

A megfelelő számú kihúzott név után ismertetni kell azoknak a nevét, akiket kihúztak, ill. azoknak a nevét, akiket nem húztak ki (fel kell olvasni a névsorokat), majd ezeket is rögzíteni kell a jegyzőkönyvben. Meg kell kérdezni a jelenlevőket, hogy észleltek-e szabálytalanságot. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell, hogy volt-e bármilyen zavaró esemény, észrevétel, hozzászólás, felvetés a sorsolás lebonyolítása során.

Értesítési kötelezettség:

A kérelmező szülőket az iskola bejáratánál elhelyezett hirdető táblán, az iskola honlapján, ill. a beiratkozáskor értesítjük a sorsolás időpontjáról, helyszínéről.

A szülőket írásban (tértivevényes levélben) értesítjük a sorsolás eredményéről.

Az elutasítással kapcsolatos döntést HATÁROZAT-ba kell foglalni. Abban fel kell tüntetni a sorsolás eredményét és a köznevelési törvény megfelelő hivatkozását.

A jogorvoslat rendje:

A felvételi ügyekben másodfokon a fenntartó képviselője hoz döntést.

(Köznevelési tv. 37.§ 38.§ és 40.§)

A szabályzat közzététele:

A szabályzatot az érintettekkel a következő módon ismertetjük:

- Hirdető táblán való közzététel
- Beiratkozáskor, a kérvény beadásakor való figyelemfelhívás, bemutatás
- A honlapon való közzététel

Az intézmény helyi tanterve

Helyi tantervek a helyi sajátosságoknak, az iskola arculatának megfelelően kialakított, a kerettantervekben meghatározottakat figyelembe vevő tanterv.

A választott kerettanterv megnevezése

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Fizika	A változat
Kémia	A változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat

A kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
A.) Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
B.) Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3

C.) /A+B/ Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
D.) Többsletóra keret	2	2	2	2
E.) /C+D/ Maximális, túl nem léphető időkeret	27	27	27	29
F.) Tervezhető további időkeret egyéb foglalkozásokra	25	25	25	26
G.) /E+F/ Osztályok számára engedélyezett időkeret	52	52	52	55
H.) Nkt. 27.§ (5) tehetséggond., felzárkóztatásra.	1	1	1	1

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam

A.) Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1

Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
B.) Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
C.) /A+B/ Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
D.) Többletóra keret	3	3	4	4
E.) /C+D/ Maximális, túl nem léphető időkeret	31	31	35	35
F.) Tervezhető további időkeret egyéb foglalkozásokra	20	20	21	21
G.) /E+F /Osztályok számára engedélyezett időkeret	51	51	56	56
H.) Nkt. 27.§ (5) tehetséggond.,felzárkóztatásra	1	1	1	1

A választott kerettantervek feletti óraszám

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7 + 1	7 + 1	6 + 1	6 + 1
Idegen nyelvek			1	2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2

Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	4+1	4+1	4+1	4+1
Képességfejlesztő sakk	1	1	1	1
<i>Osztályfőnöki</i>				1
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4 +1	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3+1	3+1	3 +1
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	1	1+1	1+1	1+1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	4+1	4+1	4+1	4+1
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A kerettantervi rendeletben szereplő tantárgyak kerettantervei kétéves ciklusokra bontva tartalmazzák a tematikai - fejlesztési egységeket. Tantestületünk döntése értelmében ezt iskolánkban tanévekre bontjuk, és a tantárgyi kötelező óraszámok 10%-áról a következő döntést hozzuk:

Ezen óraszámok az egyes tematikai egységek közötti eloszlással az elmélyítést, gyakorlást, képességfejlesztést szolgálják.

A kerettantervekben jelölt választhatóság az ismeretek, fejlesztési követelmények között a mindenkor szaktanár kompetenciája.

A Nemzeti Alaptanterv kötelező és maximális heti óraszámai 2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben bevezetendő tantárgyakhoz, a korábbi óraszámokkal kiegészítve, összehasonlítva

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020								
Heti óraszám/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Első élő idegen nyelv				2	3	3	3	3
Fizika							1	2
Kémia							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Természettudomány					2	2	2	2
Környezetismeret			1	1				
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Hon- és népismeret					1			
Dráma és színház					1			
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen:	22	22	22	23	27	26	28	28
Kötelező óraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30
A régi maximális órakeret	26	26	26	27	29	30	32	32
Heti óraszám csökkenése	2	2	2	2	1	2	2	2

⁴ https://www.petroczigabor.hu/cikkek/igazgato_kollegaknak/modositott_nat_bevezetese.html

Intézményünk által kialakított, 2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben bevezetendő óraháló terv

Óraháló terv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7 + 1	5	5
Első élő idegen nyelv			1	2
Matematika	4	4	4	4
Etika/ hit és erkölcsan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Digitális kultúra			1	1
<i>Képességfejlesztő sakk</i>	1	1	1	1
<i>Osztályfőnöki</i>				1
Óraszám összesen	24	24	24	25
Óraháló terv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Első élő idegen nyelv	3	3+1	3+1	3+1
Matematika	4	4	3+1	3+1
Etika/ hit és erkölcsan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2		
Fizika			1	2
Kémia			1	2

Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház		1		
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Óraszám összesen	28	28	30	30

A mindennapos testnevelés szervezése

Az alsó tagozatban heti 4 órát az órarendbe iktatva osztálykeretben szervezünk, további egy óra az alábbiak közül választandó:

- a tanulók által választott, a délutáni időszakban biztosított sportágban /futball, kézilabda, szertorna / illetve gyógytestnevelés foglalkozáson történő részvétellel,
- a külső szakosztályokban igazolt, versenyszerűen sportoló tanulók számára a szakosztályban történő sportolással – a köznevelési törvényben meghatározott tartalommal beszerzett igazolás benyújtásával,
- heti 1 óra tömegsport, játékos sportfoglalkozás,
- heti 1 óra néptánc/táncos mozgásforma szakkör biztosításával, mely foglalkozás csak megfelelő feltételek és fenntartóval való egyeztetés, fenntartói jóváhagyás megléte esetén indítható.
- A felső tagozatban 4 testnevelés órát biztosítunk, órarendbe beépítve, a további egy óra az alábbiak közül választandó:

- a tanulók által választott, a délutáni időszakban biztosított sportágban /futball, kézilabda, szertorna/ illetve gyógytestnevelés foglalkozáson történő részvétellel,
- a külső szakosztályokban igazolt, versenyszerűen sportoló tanulók számára a szakosztályban történő sportolással – a köznevelési törvényben meghatározott tartalommal beszerzett igazolás benyújtásával,
- heti 1 óra tömegsport, játékos sportfoglalkozás,
- heti 1 óra néptánc/táncos mozgásforma szakkör biztosításával mely foglalkozás csak megfelelő feltételek és fenntartóval való egyeztetés, fenntartói jóváhagyás megléte esetén indítható.

A testnevelés órák fentiek szerinti tervezését a tornaterem kapacitása indokolja.

A tanév során tömbösített formában úszásoktatást szervezünk.

A sportfoglalkozások megtartásához szükséges óraszámot a kötelező órák keretéből oldjuk meg. Biztosítjuk tanulóink számára az országos és a megyei, valamint a városi sportversenyeken, a diákolimpián történő részvétel feltételeit.

Együttműködünk a közeli városban működő úszó, atlétika, kosárlabda és sakk szakosztályokkal.

Intézményünk a gyógytestnevelési ellátást szakos tanár megléte és fenntartói jóváhagyás birtokában biztosítja.

A nyelvoktatás megszervezése

Két idegen nyelvet, angolt és németet oktatunk osztályonként, csoportbontásban. A nyelvválasztás szempontjai: a tanuló érdeklődése, a családtagok által tanult idegen nyelv, a csoportalakítás arányai.

A képességfejlesztő sakk

Az alsó tagozatban a heti egy óraszámban történő beemelése a tantervbe a logikus, problémamegoldó gondolkodást, a kreativitás fejlesztését szolgálja.

A sakk, mint oktatási eszköz kerettanterve a megújult nevelésközpontú iskola, s ezen belül egy kompetenciaalapú nevelési-oktatási folyamat része, amely biztosítja a sakkozás intézményesen szervezett tanítását-tanulását.

A sakk, mint oktatási eszköz bevezetésének elsődleges célja a személyiségfejlesztés, a tehetséggondozás, a kritikai gondolkodás fejlesztése intézményi keretek között, heti rendszerességgel, tanítási idő keretében.

További célok:

- a sakk táblajáték alapismeretek nyújtása,
- a logikus, kritikai gondolkodás képességének kialakítása,
- önálló döntéshozás kialakítása,
- összefüggések, globális folyamatok felismerése,
- önálló tapasztalatgyűjtés, adatfeldolgozás gyakorlatának kialakítása,
- gyakorlatias szemlélet kialakítása,
- a kreativitás növelése,
- viselkedésszavaros tanulók megsegítése az oktatásba való beilleszkedésben,
- memóriafejlesztés.

Sakkozás közben a gyermek észrevétlenül, játékos formában, készségszinten sajátítja el a tanulási folyamathoz szükséges gondolkodást: fejleszti az analízáló és szintetizáló képességet, emlékezőtehetséget, elvont (absztrakt) és logikus gondolkodást, a megosztott figyelem képességét, produktív képzeletet, összefüggések felismerésének képességét, a gondolkodás divergens (széttartó, több megoldást nyújtó) jellegét, az összpontosítás képességét, kreativitást, elvonatkoztatási és általánosítási képességet, problémaérzékenységet, kombinatív képességet, a módszeres és hatékony gondolkodást, a tanulási képességet.

A sakkozás személyiségformáló hatása tág lehetőséget kínál az erkölcsi nevelésre: becsületességre, a következmények vállalására, önuralomra, helyzetértékelésre,

gyors megítélésre és döntésre nevel, felelősségérzetre, versenyszellemre, a versenytárs tiszteletére, kitartásra, önbizalomra, a kudarcok elviselésére, lényeglátásra, barátságra, rendszeres és pontos munkavégzésre, fegyelmezett viselkedésre, a szabályok, normák, és törvények tiszteletben tartására stb. nevel.

A nemzeti öntudat kialakulását, a hazafias nevelést is elősegíti, hiszen Magyarország több mint másfél évszázada a sakkozás nagyhatalmai köze tartozik.

A sakk, mint oktatási eszköz kerettanterv-tartalma értékteremtő tevékenységével az állampolgárságra, a demokráciára nevelés egyik lehetséges eszköze, mivel a diák képessé válik egyszerű közösségi szabályok követésére, bekapcsolódik közös tevékenységekbe és ezáltal követi a közösségi hagyományokat. A sakkban a szabályok tisztelete nem előzménye, hanem elengedhetetlen feltétele a játéknak, és e kötelek néhány más mozzanattal társulva egyfajta jogkövető magatartásra ösztönöznek.

A sakk jelentős mértékben képes növelni a tanuló belső motivációját. A lehetőségek közüli választás során mindig a legjobb lépést, a legjobb stratégiát igyekszik kiválasztani. Állandó fejlődésre való törekvésre ösztönöz. A játék során a tanuló képes az együttműködésre, az empátiára.

Kompetenciákat fejleszt:

Az anyanyelvi kompetenciák fejlesztése - A tanuló tevékenysége során törekszik a mások számára érthető és kifejező beszédre. Figyelemmel tud követni szóbeli történetmondást, magyarázatot. Fel tudja idézni, el tudja mondani sakkozással kapcsolatos élményeit. Részt vesz a beszélgetésben és vitában, meg tud fogalmazni saját véleményét. Megismeri és alkalmazza az anyaggyűjtést és elrendezést, elsajátítja a számítógép, az internet használatát, s megtanulja, hogyan kezelje, szelektálja és rögzítse az óriási adathalmazt. Érveket gyűjt lépései előtt, reflektál döntéseiről.

Az információs társadalomban nélkülözhetetlen az ún. *digitális írástudás*: az információs és kommunikációs technika eszközeinek használata és módszereinek ismerete mind a munka világában, mind a szabadidő értelmes eltöltésében.

A kerettanterv bevezetésével a tanuló a tanulás iránti attitűdje pozitívvá válik. Egyre gyakorlottabb *figyelme összpontosításában*. Tanítói, oktatói segítséggel képes saját

tanulását megszervezni, segítséggel képes *csoporthmunkában aktívan részt venni*, a sok pozitív visszajelzés hatására ezt egyre magabiztosabban teszi.

A sakk mint oktatási eszköz alkalmazása kialakítja a tanulóknban az *önfejlesztés igényét, a hatékony, önálló tanulás iránti motivációt, a logikus gondolkodás képességét, a problémaérzékenységet és a lehető legjobb megoldás igényét, kreativitást, eredetiséget*, amely szükséges minden tantárgy tanulásakor és a mindennapi életben.

A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

Alapvető követelmény, hogy a legjobb megoldást alakítsuk ki a különböző pedagógiai szakaszokban folyó nevelő-oktató munka elvégzésére. A megbízatásoknál a képesítési előírás, a rátermettség és az eredményesség a meghatározó.

Az alsó tagozatban az osztálytanító tanítja 1-4. osztályig a tantárgyak zömét. Kivételt képez az idegen nyelvek, a néptánc, és egyes készségtárgyak oktatása.

Az 5-től 8-ig törekszünk a szakos ellátottságot az ideálshoz közelíteni.

A nyelvtanítás csoportbontásban történik.

Választható tantárgyként az angolt illetve a németet kínáljuk. A nyelvválasztás szempontjai: a tanuló érdeklődése, a családtagok által tanult idegen nyelv, a csoportalakítás arányai.

A tehetséggondozást szolgálják

- **szakköreink:** sakk, furulya, citera, énekkar,
rejtvényfejtő, háztartási szakkörök;
futball-, kézilabda-, tömegsport foglalkozások,
- **versenyre felkészítő tevékenységek,**
- **kirándulások** szervezése: évente egy- egy napos országjárás,

Határtalanul: pályázati lehetőség szerint évente.

A szakkörökre jelentkezés rendje:

- Május végéig a szokásos módon és helyen közzé tesszük a szakköri kínálatot, a választás rendjét, a szakkörökről történő hiányzás szabályozását.
- Szeptember 15-ig a tanulók választása alapján a szülők megerősítik a felvételi kérelmet a szakköri foglalkozásra.
- Az eljárásrend az intézményvezetővel történt egyeztetés után a szaktanár visszajelzésével fejeződik be.

A felzárkóztató és fejlesztő foglalkozásokon kötelező a részvétel, ha a diákot arra valamilyen jogszabály, illetve osztályfőnöke /a szülővel történt előzetes egyeztetés után/ utasítja.

A fejlesztés, felzárkóztatás

Tanórán kívül megvalósuló formái: felvételi előkészítő matematikából, logopédiai foglalkozások, a tanulási nehézséggel küzdők számára fejlesztő foglalkozások, korrepetálás.

A hagyományőrzést

a néptánc oktatása és/vagy
a hagyományőrző szakkör biztosítja.

A NAT alapján kidolgozott helyi tantervek tartalmazzák az alapkövetelményeket, a választott tantervünk követelményeit elfogadjuk, azt csupán kiegészítjük, aktualizáljuk saját viszonyainkra.

Az anyanyelvi nevelés leghangsúlyosabb területe a helyesírási készség fejlesztése, az értelmes, szép beszéd, az olvasás és az írás eszközszintű használatának- az ehhez szükséges alapvető képességeknek és készségeknek-kifejlesztése. Feladatunknak

tartjuk az anyanyelvi kultúra és az irodalmi műveltség megalapozását, az olvasási kedv felébresztését, igényes olvasási magatartás és választékos ízlés kialakítását.

Az **informatikai ismeretek** megtanítása a számítástechnika, könyv-és könyvtárhasználat, a jól szervezett könyvtári órák és foglalkozások keretében.

Az **idegen nyelvek** oktatásánál szeretnénk elérni, hogy a tanulók egy része a 8. osztály végére a nyelvi alapkészségek, az ismeretek, a szókincs és a nyelvi technikák alkalmazásával olyan szintre jussanak el, hogy a tanult témakörökön belül mind szóban, mind írásban kommunikálni tudjanak.

A **társadalmi, történelmi, állampolgári nevelés** terén hangsúlyozzuk a következőket: a személyiség tiszteletére nevelés, a szociális érzékenység, a társadalmi problémákkal szembeni nyitottság, a környezetért érzett felelősség, más népekkel és kultúrákkal szembeni tolerancia, a nemzeti-és magyarságtudat erősítése, felkészítés a demokratikus közéletben való aktív részvételre.

A megvalósítás területei:

- példaképállítás; történelmi személyiségek kiemelkedő tulajdonságainak bemutatása
- kiselőadások, prezentációk készítése a helyi tantervben meghatározott témakörökben
- múzeumlátogatás: tágabb és szűkebb környezetünk jelenének és múltjának megismerése (saját település falumúzeuma, településtörténete, illetve a közeli települések múltjának ismerete)
- dokumentumok, forrásmunkák vizsgálata (korbeli levelezés, levéltári iratok)
- a közéleti munkában résztvevő emberek meghívása a történelem órára (polgármester, jegyző, képviselő, bíró)

A **természettudományos nevelésben** előtérbe állítjuk a korszerű természettudományos műveltség megalapozását. Ez magában foglalja az alapvető

ismeretek, összefüggések és törvények elsajátítását biológiából, kémiából és fizikából. A fizika alaptudomány, a természetismeret része, saját keretei között kialakított alapelvei és fogalmai vannak.

Olyan, alkalmazni képes ismeretanyagot kell biztosítanunk, amely elősegíti az embernek és környezetének harmonikus kölcsönhatását, tájékozódását a térben, időben, illetve a társadalmi, természeti, technikai és információs környezetben.

E nevelés középpontjában az életkornak megfelelő megismerési módszereknek megtanulását és azok folyamatos gyakorlását állítjuk.

A természetismeret sajátos nevelési és képzési feladatainak teljesítésével szeretnénk hozzájárulni a természet megszerettetéséhez és megóvásához, a tudomány eredményeinek a mindennapi életben való felhasználásához.

A matematikatanítás alapvető feladata a szám- és műveletfogalom megalapozása, a szóbeli és írásbeli eljárások megtanítása, a számolási rutin fejlesztése. Évről évre bővebb számkörben, nehezebb ismeretanyagra épülnek a tevékenységek.

A matematika tantárgy sajátossága, hogy szinte minden műveltségi területtel kapcsolatban van. A szöveges feladatok értelmezése, a lényegkiemelés, a szóbeli és írásbeli kifejezés a magyar nyelvvel való koncentrációra utal. A természetismerettel való kapcsolatát az élőlények, élettelen tárgyak térbeli, mennyiségi jellemzőinek megfigyelése, a becslések, mérések bizonyítják. A tanulók megismerik a mérőeszközöket és azok használatát. A technikában fontos szerepet játszik a mérés, az egyes modellek elkészítésénél a mérték megadása, leolvasása.

Technikai nevelés terén érvényesül iskolánk egyik fő célkitűzése, a népi mesterségek és hagyományok ápolása. Tanulóink megismerkednek a szövés és a gépi kötés alapjaival. A háztartási ismeretek tanítására rendelkezésre áll egy önálló épületrész konyhával, étkezővel, mely lehetőséget nyújt a kulturált étkezési szokások kialakítására és elsajátítására.

Esztétikai nevelés minden műveltségi terület feladata. Nevelési értékeink közül hangsúlyt kap mások értékeinek felismerése és befogadása, igényesség önmagunkkal és másokkal szemben. Szeretnénk elérni, hogy a szépet a rúttól, az esztétikailag értékeset az értéktelentől meg tudják különböztetni tanítványaink.

Az ének-zenei nevelésben kiemelt feladat a zene megszerettetése. Szeretnénk elérni, hogy tehetségesebb tanítványaink megtanuljanak valamilyen hangszeren játszani. (furulya, zongora)

Képzőművészeti nevelés keretein belül fontos a képzőművészeti alkotások elemzésében való jártasság kialakítása, művészettörténeti áttekintés, a manuális készségek fejlesztése, személyes élmények, érzelmek kifejezésének képessége, a művekről alkotott élmény megfogalmazása.

A dramatikus nevelés a színházismeret, színháztörténet, dramatizáció, a drámai műfajok, a színjátszás alapelveiben való jártasság, a szituációs játékok, a vers- és prózamondás, bábjáték, bábkészítés területeire terjedjen ki. Elengedhetetlen a rendszeres színházlátogatás.

A mozgásművészeti nevelés, a ritmus, -esztétikai érzék fejlesztését szolgálja a zenés mozgásképzés, a népi-, a társastánc ritmikus sportgimnasztika tanítása. Iskolánkban mindez megvalósítható: szervezett táncházakon, társastánc tanfolyamokon, táncszakkörön, aerobik bemutatókon, valamint táncsoportban való szereplés alkalmával.

Szomatikus nevelés terén követelmény

- a mozgás-, játék-és sportkultúra fejlesztése,
- az alapvető fizikai képességek, teherbíró képesség, edzettség fejlesztése,
- az igény kialakítása a szellemi és fizikai harmóniára,
- az egészséges életmód alapkövetelményeinek ismerete és gyakorlása (helyes táplálkozás, öltözködés, napirend)
- a személyi és környezeti higiénia való nevelés,

- az elsősegélynyújtás,
- a diáksportkör
- a különböző szintű versenyeken való részvétel.

Differenciálás

Programunkban mind a hátrányos helyzetű, lemaradó gyerekek felzárkóztatására, mind a tehetségesek kellő terhelésére, fejlesztésére figyelmet fordítunk.

Arra törekszünk, hogy minden gyermeket minden tevékenységéből a neki megfelelő tempójú tanulásra készítsünk. Ugyanakkor lehetővé tesszük a kimagasló teljesítmény elérését.

A differenciálás klasszikus formái közül előtérbe helyezzük az osztályon belüli tanulmányi szint szerinti csoportbontást, az osztályon belüli csoportszervezést német és angol nyelvből, anyanyelv-és irodalomból, matematikából.

A gyerekek fejlesztése érdekében a képességek szerint a tananyag minőségével, nehézségi fokával is differenciálunk. Ez történhet tanórán és tanórán kívül.

A differenciált oktatást tanórai keretben, tanórán kívül a tehetséggondozás, a felzárkóztatás szellemében szervezzük és végezzük. Legfőbb formának a tanórát, a szakkört, a tanulmányi versenyt, a vetélkedőket, a korrepetálást, az egyéni foglalkoztatást tekintjük.

A differenciálás a magyar nyelv- és irodalom, és matematika órákon valósítható meg az alsó tagozatban a legnagyobb mértékben. Erre nagy szükség van a tehetséges tanulók fejlesztése és a gyengébbekkel való foglalkozás érdekében.

AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

A kiválasztás alapvető szempontjai a tanítandó és tanulandó tananyag feldolgozásának minősége, a tanulhatóság, a kivitel, a tartósság.

Az oktató munka az alsó tagozatban lehetőség szerint egy tankönyvcsalád alkalmazásával történjen. Legyen meg a folytonosság az alsó és a felső tagozatos tankönyvek között. Minden tantárgy taneszközeit, köztük a tankönyveket a

szaktanárok választják ki a piaci kínálatból. Meghatározóak a tanulói, nevelői segédletek és a tantárgy jellegéhez megfelelő egyéb eszközök.

A szükséges taneszközöket helyi tantervünkben kijelöljük és rögzítjük.

A tanulói segédletek közé soroljuk a műveltségi területenkénti és a tantárgyankénti tankönyveket, munkafüzeteket, térképeket.

Az iskolai könyvtárban rendelkezésre áll mintegy 10 ezer kötetes könyvállomány, ahol fellelhetők gyermekenciklopédiák, gyermeklexikonok, szépirodalmi és ismeretterjesztő könyvek, egyéb kiadványok, verses mesekönyvek, ifjúsági regények és jelentős számú videotéka.

Nevelői segédletek: a kézikönyvek, tankönyvek, lexikonok, szótárak, szakkönyvek, folyóiratok, módszertani kiadványok, tantárgyi bibliográfiák, fóliák, filmek, CD-k, falitáblák, esetleg számítógépes programok, feladatlapok, eszközkészlet a tanári kísérletezéshez, a tantárgyankénti szemléltető eszközök, a különböző gyűjtemények, modellek.

A tantárgyi és iskolai eszközök körébe tartozónak tartjuk a műveltségi területenként és tantárgyanként használatos kirakható kártyákat, képes betűtáblákat, applikációs készleteket, falitérképeket, földgömböt, hangképeket, hanglemezeket, kazettákat, gyakorlókönyveket, feladatlapokat, videó filmeket, transzparenszeket, térképeket, kísérleti és mérési eszközöket, audiovizuális eszközöket, számítógépeket a szükséges kiegészítőkkel, munkaasztalokat, a hozzátartozó gépeket.

A tankönyv feleljen meg az életkori sajátosságoknak. Segítse az adott téma sokoldalú megközelítését. Szolgálja a kompetencia alapú oktatást.

Meghatározóak a tanulói és nevelői segédletek és a tantárgy jellegéhez megfelelő egyéb eszközök.

Nagy hangsúlyt fektetünk a sokoldalú szemléltetésre, így lépést tartunk az IKT eszközök fejlődésével. Az egyes témákat osztálymunkában, csoportmunkában,

projektmódszerekkel vagy egyénileg dolgoztatjuk fel. Ezek megfelelő alkalmat adnak a lassabban haladók felzárkóztatására, és a tehetséges tanulók fejlesztésére is. Az idegen nyelv oktatása csoportbontásban történik. Az eredményes oktatást segíti a nyelvi labor, az XClass rendszer és idegen nyelvű oktatóanyagok használata. Az informatika oktatását korszerű számítógépek és internet hozzáférés segítik. A könyvtárállomány bővítésénél figyelembe vesszük a tantárgyi követelményeket, a nevelési célkitűzéseket.

A NEMZETI ALAPTANTERV BEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

Az alsó tagozatban folyó nevelő-oktató munka célja és feladatai

Az alsó tagozatban a tanítás egytanítós rendszerben, az oktatási törvényben meghatározott óraszámban folyik.

Ez a szakasz az iskolába lépő kisgyermekben továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést. Átvezeti a kisgyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fogékonnyá teszi a gyermeket a saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt.

Az alsó tagozat tanítási-nevelési tevékenységeivel kielégíti a gyermek játék- és mozgás iránti vágyát, segíti természetes fejlődését.

Ez a szakasz kíváncsiságra és érdeklődésre épít, és ezáltal fejleszti a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, valamint előmozdítja érzelmvilágának gazdagodását.

Mintákat ad az ismeretszerzéshez, megalapozza a tanulási szokásokat.

Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, feltételeket teremt a tanulási nehézségek leküzdéséhez.

A kisiskolás korosztály nevelése a családi és az óvodai nevelés eredményeire épül, annak szerves folytatása.

A pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése áll.

Tantervünk fontos pedagógiai célnak tekinti a játékoság fokozását a bevezető és kezdő szakaszban. Pedagógiai módszereinket és tanmeneteinket olyan irányban módosítjuk, hogy a tanulók iskolai motivációját ezzel az eszközzel is növelhessük. Szükségesnek tartjuk ennek a játékoságnak a révén megkönnyíteni az átmenetet az óvoda és az iskola között, és a tanulás okozta nehézségek oldására is figyelmet kívánunk fordítani ebben az érzékeny és meghatározó életkorban.

Célok

- Az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődés és nyitottság fenntartása és továbbfejlesztése
- A játékközpontú tevékenységekből az iskolai tanulás tevékenységeibe való fokozatos átvezetés
- A tanuló saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a társadalom magasabb értékei iránti fogékonnyá tétele
- A tanuló játék- és mozgás iránti vágyának tér- és lehetőség biztosítása
- A tanuló természetes fejlődésének, érésének segítése
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismeretek közvetítése, alapvető képességek és alapkészségek fejlesztése

Sikerkritériumok

- A tanulók szeretnek iskolába járni
- Érdeklődőek, nyitottak és motiváltak a tanulás iránt
- Fogékonyak a természet, a társas kapcsolatok és a közvetített értékek iránt, elfogadják és betartják az iskola szabályait
- Alapvető képességeik, készségeik önmagukhoz mérten fejlődnek
- A továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítik

Feladatok

Az 1-4. évfolyamon folyó nevelő – oktató munkánk feladata

- A tanulók megismerése, motivált környezet kialakítása, játéklehetőségek biztosítása.
- Játékba ágyazott tanulási tevékenységek kínálata, megvalósítása.
- Olyan valós helyzetek teremtése, amelyben lehetőségük adódik saját környezetük és a társas kapcsolatok megtapasztalására.
- Megfelelő arány megteremtése a tanulás, játék, mozgás és szabadidő között.
- Az alapozó időszak megnyújtása, az óvodában megkezdett fejlesztések folytatása.
- A fejlesztő értékelés, pozitív megerősítés, a tanulók teljesítményének árnyalt szöveges értékelése, a kudarcmentes iskolakezdés segítése.
- Az életkori sajátosságoknak megfelelő tananyag tartalmak kiválasztása, tervezése a kulcskompetenciák fejlesztésének figyelembe vételével. Ezen tartalmak közvetítése változatos oktatásszervezési és munkaformák alkalmazásával. Tanulási szokások alapozása.

Az 5-8. évfolyamban folyó nevelő-oktató munka célja és feladatai

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Célok

- A bevezető szakasz nevelő-oktató munkájának, a képességek, készségek fejlesztésének, az alkalmazóképes továbbépíthető tudás elsajátíttatásának folytatása
- A tanulók ismeretszerzési folyamatában figyelembe vesszük, hogy a 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz, ill. a 13-14 éves tanulók ismeretszerzési folyamatában megjelenik az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás.
- A különböző érdeklődésű, képességű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyermekek együtt neveljük, készítjük fel a továbbtanulásra és a társadalomba való majdani beilleszkedésre.

- A tanulók érdeklődésének, képességének és tehetségnek megfelelő felkészítése a társadalomba való majdani beilleszkedésre
- A jogok és kötelességek törvényes gyakorlására való felkészülés megalapozása
- A tanulók továbbtanulásra való felkészítése a kulcskompetenciák fejlesztésével. A sikeres munkaerőpiaci alkalmazkodáshoz szükséges az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése
- A digitális írástudás alkalmazása
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában figyelembe vesszük, hogy az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiailag elkülöníthető periódusra tagolódik.

Sikerkritériumok

- A szülők nagyobb hányada oktató nevelő munkánkat eredményesnek tartja
- A továbbhaladáshoz szükséges követelményeket az egyéni képességüknek megfelelően teljesítik.
- Az iskolából kikerült tanulók a következő iskolafokon megállják helyüket, a középiskola első félévében tanulmányi átlaguk nem romlik 0,5-nél többet
- Képesek együttműködésre, az ön- és csoportértékelés gyakorlati alkalmazására, segítőkészek, szolidárisak csoporttársaikkal.
- Az infokommunikációs technológia lehetőségeinek és eszközeinek használata az élethosszig tartó tanulás során.
- Beiratkozott diákjaink „elvándorlása” nem éri el az 5%-ot
- A hagyományos tanulmányi és sportversenyeken eredményesen szerepelnek tanulóink
- Kompetenciamérések eredményei eléri és meg is haladják az országos átlagot

Feladatok

- Alapvető ismeretek nyújtása, ahol az ismeretek elsajátítása eszköz legyen a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeinek kialakításához, fejlesztéséhez.
- A gyermeki személyiség fejlődésének eredményes irányítása érdekében figyelembe kell venni
 - a gyermek életkori sajátosságait,
 - a gyermek egyéni sajátosságait,
 - a gyermeki egyéniség tiszteletét.
- A tanulók bevonása saját tanulási folyamataikba alkotó jellegű feladatok biztosítása, az eredményes tanulási stratégiák, módszerek elsajátíttatása.
- A tantárgyak közti merev határrendszer csökkentésével – projektek, témahetek, moduláris oktatás, műveltségterületi oktatás – a komplex fejlesztés megvalósítása, élet közeli tanulási környezet kialakítása.
- A környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolatokhoz szükséges készségek és képességek fejlesztése, alkalmazásuk gyakoroltatása, környezettudatos magtartás kialakítása.
- A tanulási tevékenységek közben olyan valós helyzetek teremtése, amelyekben a tanulók gyakorolhatják a következőket: önismeret, kritikai gondolkodás, együttműködési készség, segítőkészség, szolidaritásérzés, empátia, konfliktuskezelés, életvitel.
- Oktató- és nevelőmunkánk egészét hassa át az erkölcsi, etikai értékek – erkölcs, becsület, tisztesség- és a helyes magatartási, viselkedési normák – tolerancia, empátia, szeretet, nyitottság, udvariasság – közvetítése.
- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése
- Tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon lehetőséget kell teremteni a tehetséges gyermekek magas szintű fejlesztésére, és a lemaradók felzárkóztatására.
- Az infokommunikációs technológia használatának biztosítása, a társadalmi elvárásoknak megfelelő magasabb szintű számítástechnikai és élő idegen nyelvi ismeretek nyújtása.
- Az egészséges életmód, egészségvédelem technikájának elsajátíttatása, a testi

képességek fejlesztése, mozgáskészségek kialakítása.

- Ismerjék meg a tanulóink a szabadidő hasznos eltöltésének módjait.
- Szülőföldünk, hazánk kultúrájának, hagyományainak, történelmi emlékeinek megismertetése, megőrzése, ápolása, tiszteletben tartása.
- Európai közös kultúra megismerése.

A sportfoglalkozások megtartásához szükséges óraszámot a kötelező órák keretéből oldjuk meg. Biztosítjuk tanulóink számára az országos és a megyei, valamint a városi sportversenyeken, a diákolimpián történő részvétel feltételeit.

A benyújtott jelentkezések alapján a sportköri foglalkozást választó diákok számára a heti két órás foglalkozás kötelező.

Együttműködünk a városban működő úszó, atlétika, kosárlabda és sakk szakosztályokkal.

Az iskola és a diáksportkör vezetése közötti kapcsolattartás alapja a diáksportkör munkaterve, amelyet az intézmény vezetője a tanév munkatervének elkészítése előtt beszerez. A feladatok megoldásához figyelembe veszi a diáksportkör munkatervét, biztosítja a szükséges erőforrásokat és a megvalósításhoz szükséges feltételeket. A diáksportkör elnöke a tanév végén beszámol a sportkör tevékenységéről, az eredményekről listát készít, amelyet az iskola vezetése beemel a tanévről szóló beszámolóba, megjelenít az iskola weblapján. Egyebekben a diáksportkör vezetőjével napi operatív kapcsolatot tart az intézmény vezetője.

A tanítási órán kívüli egyéb foglalkozások

Az iskola jól bevált tevékenységi formáit megtartjuk.

A tehetséggondozást szolgálják

szakköreink: sakk, furulya, citera, énekkar, háztartási szakkörök; futball, kézilabda, kosárlabda, tömegsport foglalkozások,

versenyre felkészítő tevékenységek,
kirándulások szervezése /országjárás, Határtalanul/.

A fejlesztés, felzárkóztatás tanórán kívül megvalósuló formái:

logopédiai foglalkozások, a tanulási nehézséggel küzdők számára fejlesztő foglalkozások, korrepetálás.

Célunk a hagyományörzés erősítése is. Ezt szolgálja a népi játékok, népszokások, néptánc tanítása, citera zenekar működtetése, a szövés és a nyári alkotótáborok.

Diákjaink számára színházlátogatást, úszásoktatást szervezünk. Kirándulásokat évente egyszer szervezünk. Élünk a Határtalanul program kínálta lehetőséggel.

Tanulóink rendszeres látogatói a pápai Jókai Művelődési Központ bérletes előadásainak.

A hitoktatást az igényeknek és a törvényi előírásnak megfelelően segíti az iskola.

A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Az iskolában a nevelés alapelve a gyermek jogainak, egyéni különbözőségeinek tiszteletben tartása.

A HH/HHH gyermekek érdekében szoros kapcsolatot kell ápolni az óvodával, a védőnővel és a családsegítő intézménnyel.

- El kell készíteni az iskolába járók szociális térképét, kimutatva a hátrányos helyzetű családokból érkezőket.
- A hátrányos helyzet csökkentését pedagógiai tevékenységgel, egyéni foglalkozással, szülőkkel és egyéb szakemberekkel, a gyermekjóléti szolgálattal való együttműködéssel is segítjük. A munkánkat segítve dolgozik fejlesztőpedagógus is. A gyermekek így helyben kapják a szükséges segítséget.
- A nevelőtestület folyamatosan informálja a szülőket a legújabb gyermekvédelmi intézkedésekről és szociális támogatásokról.

Az eddigi gyakorlatnak megfelelően nyomon követjük a gyermekek fejlődését, egyéni fejlesztési tervek alapján. Biztosítjuk az egyéni képességfejlesztést, az iskolai tanuláshoz szükséges készségek kialakulását, a komplex személyiségfejlesztést.

- Az eltérő fejlődésű gyermek segítése, támogatása, a másság elfogadása már eddig is szerepet kapott programunkban.
- A differenciált bánásmód alkalmazása minden területen áthatja munkánkat.
- A speciális bánásmódot igénylő gyermekek ellátása csak szakemberek segítségével vállalható fel.

AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI

A tanulók tudásának ellenőrzése és értékelése a tanítás-tanulás folyamatának alapvető didaktikai feladata.

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a tanulók tényleges teljesítményei hogyan viszonyulnak a velük szemben támasztott követelményekhez. Az ellenőrzött tanulói teljesítményeket a tantervi követelményekkel kell összevetnünk, és ennek alapján történik az értékelés, osztályozás.

Az értékelésnek különböző funkciói vannak: motiválás, minősítés, pályaorientáció.

Olyan ellenőrzési, számonkérési eljárást kell alkalmazni, ami a tanulók tanulási kedvét, munkakedvét fokozza, hogy ezt a tanulók:

- érzelmileg pozitívan fogadják,
- őket minden külső kényszer nélkül további munkára sarkallja,
- tegye lehetővé és fejlessze önismeretüket,
- az osztályozás nevelőerővé válják.

Az ellenőrzésnél, értékelésnél a köznevelési törvény szellemében figyelembe vesszük a szóbeli, írásbeli teljesítményeket, (egyéb tevékenységeket (rajz, ének, technika, sport, tánc...) produktumait.

Feladatunk minden iskolai tevékenység ellenőrzése, értékelése, felmérése, feleltetés, számba vesszük a tanórai aktivitást, a versenyeken való szereplést, a tanórákon kívüli munka eredményességét.

Az ellenőrzés didaktikai feladatai

A tanulók tudásának ellenőrzése:

Az ellenőrzés a tanítás-tanulás folyamatának olyan sajátos formája, amikor kérdések és feleletek útján nem új ismeretek, jártasságok és készségek kialakítására, hanem a már feltételezett, kialakult jártasságok és készségek felfrissítésére, megszilárdítására törekszünk.

A tanuló tájékozódik saját munkájáról, a tanár lemérheti saját tevékenységének eredményét.

A folyamatos, következetes ellenőrzés, értékelés elengedhetetlen, hisz a gyermeknek még olyan fejlett önkontrollja nincsen, hogy feladataikat e nélkül is hiánytalanul elvégezzék.

A tanulók tudása ellenőrzésének formái és módszerei:

- a) A tanuló munkájának folyamatos figyelése
- b) A tanuló szóbeli ellenőrzése (beszélgetés, szóbeli felelet)
- c) Írásbeli ellenőrzés

A tanuló munkájának folyamatos figyelése (figyelme, aktivitása, megértette-e a tanított anyagot, részvétel a közösségi munkában, időre készíti-e el feladatait, önálló feladatmegoldás, szorgalom, hozzászólás).

Írásbeli feladatok a tanuló értékelésére

- **Felmérő dolgozat**

Megmutatja a tanuló önállóságának fokát, lehetővé teszi, hogy rövid idő alatt minden tanuló ismereteit ellenőrizzük. A dolgozatokat gondosan kell kijavítani, a típushibákat össze kell gyűjteni és kielemezni, megbeszélni a tanulókkal.

Célja a tanulók tudásszintjének megállapítása, tanulságait a tanítás-tanulás folyamatában értékesíthetjük.

A témazáró dolgozatoknak van a legnagyobb súlya, pirossal kerül be a jegy a naplóba és az ellenőrző könyvbe is.

- **Röpdolgozat**

Rövid, néhány kérdést tartalmazó, lényegre tapintó ellenőrzési forma.

- **Feladatlap** (tantárgytesztek, ismerettesztek)

1. "igaz-hamis" próbán alapuló teszt
2. feleletválasztásos teszt
3. feleletalkotásos teszt (a megadott kérdésre maga a tanuló maga dolgozza ki)
4. felelet-kiegészítő teszt (a tanuló a megkezdett választ folytatja, kiegészíti)
5. rajzkiegészítő teszt (a tanuló a feladatlapon lévő rajzot részletezi, ill. saját rajzával egészíti ki)
6. hibakereső teszt

- **Házi dolgozat**

Előny, hogy több idő van az elkészítésére, a tanuló a saját tempójában dolgozhat, több forrásból. A házi dolgozatok annál hasznosabbak és a tanulók annál nagyobb gonddal törődnek velük, minél gyakrabban és minél alaposabban ellenőrizzük és értékeljük azokat.

- **Gyakorlati tevékenység ellenőrzése** (feladatmegszabás, felkészülés, feladat végrehajtása)

Mentességet vagy kedvezményt az a tanuló kaphat az írásos beszámoló alól, akinek erről szakember által kiállított írásos engedélye van.

Szóbeli értékelés:

A tanuló szóbeli ellenőrzése (beszélgetés, szóbeli felelet). Kérdésekkel felmérhetjük, hogy a tanulók értik-e a tanult anyagot, érdeklődést kelthetünk bennük, dolgok és jelenségek értékelésére készíthetjük őket, meggyőződhetünk a tanulók készségének fokáról. Arra ösztönözzük tanítványainkat, hogy tudásukat egészítsék ki egyéni élményeikkel, gyakorlati tapasztalataikkal, ismereteikkel és önálló véleményükkel. A tanár minden tanítási óráján bármely tanítványát feleltetheti. Kivételt képez, ha a tanuló legalább egy hetet hiányzott olyan tantárgyról, amelyből heti két óra van az adott osztályban, ekkor a pedagógus haladékat ad számára a tananyag bepótlására. A felelet értékelésének elsősorban az előző óra tananyagára kell irányulnia. A tanulónak lehetőséget kell adni, hogy önállóan összefüggően mondhasza el amit megtanult. Kérdések feltevésére ezt követően kerülhet sor, amennyiben indokolt. A kérdéseknek segítő szándékúaknak kell lennie.

A tanulók tudásának értékelése

A folyamatos, fejlesztő célzatú, értékelések a legfontosabbak. Feltétlenül értékelendő a gyerekek önálló kutató- és gyűjtőmunkája, szorgalmi feladatai. Naponta megmértetik, lehetőséget kap képességeinek megmutatására a tanuló. A

jól végzett munkát dicsérni, jutalmazni kell, hisz a pozitív megerősítés növeli az önbizalmat. A helyes önértékelés kialakításában jelentős szerepe van. Iskolánkban a pedagógusok formális, segítő értékelést adnak diákjaiknak - ill. a tanulók szüleinek - teljesítményükről. Mint leggyakrabban alkalmazott értékelési eljárás, ez visszajelzést ad a tanulónak az aktuális tudásáról, megerősíti, illetve korrekcióra készíteti. Célja az eredményes tanulás elősegítése, a tanítási - tanulási folyamat optimalizálása.

Alapelveink a tanulók értékelése során:

- legyen objektív, érvényes és megbízható, sokoldalú,
- személyre szóló, fejlesztő, ösztönző legyen,
- az adott teljesítményről szóljon,
- egységes elvek alapján, ill. a tanulók által is ismert szempontrendszer szerint történjen,
- gondos pedagógiai mérlegelés előzze meg,
- az osztályzatok áttekinthetőek legyenek (témazáró dolgozat, szóbeli felelet, stb. – eltérő színnel jelöljük a naplóban, tájékoztató füzetben és ellenőrző könyvben),
- tisztázza az alulteljesítés okait,
- adjon visszajelzést a tanuló fejlődéséről, és jobb munkára ösztönözze,
- az egyszeri értékelés nem előfeltételezi a többit, folyamatos legyen,
- valamely részképesség-zavar esetén lehetőséget kell adni más módon a javításra;
- az iskolai követelményrendszerre épüljön,

- tantárgytól függetlenül minden pedagógus kiemelt figyelmet fordítson – az értékelés során is- a szép, helyes magyar beszéd tanítására,
- formái:
 - szóban,
 - írásban (szöveggel),
 - numerikusan (számjegyekkel)

A tanulók numerikus értékelése

Osztályozás: a tantervi követelmények, és a tanulói teljesítmények viszonyát fejezi ki érdemjegy formájában. A tanuló tudását értékelő osztályzatok a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Az értékelés során nevelőtestületünk munkaközösségeként, egységesen a következő százalékos határokat érvényesíti és alkalmazza:

ALSÓ TAGOZAT

0 - 40 %	elégtelen (1)
41 – 60 %	elégséges (2)
61 – 80 %	közepes (3)
81 – 90 %	jó (4)
91 – 100 %	jeles (5)

FELSŐ TAGOZAT

0 - 39 %	elégtelen (1)
40 – 55 %	elégséges (2)
56 – 70 %	közepes (3)
71 – 85 %	jó (4)
86 – 100 %	jeles (5)

Amennyiben a számonkérés minimum követelményeket tartalmaz, az értékelés 90 % alatt elégtelen. Elengedhetetlenül fontos anyagrészek számonkérésénél a százalékolás arányait a szaktanár, tanító megváltoztathatja, melyről az intézmény vezetését is előzetesen tájékoztatja, erről előzetesen egyeztet.

Szöveges értékelés esetén nevelőtestületünk egységesen a következő százalékos határokat érvényesíti és alkalmazza:

0 - 39 %	felzárkóztatásra szorul
40 – 59 %	gyengén teljesített
60 – 84 %	megfelelően teljesített
85 – 99 %	jól teljesített
100 %	kiválóan teljesített

A tantárgyi követelményeket, illetve az értékelés és a minősítés szempontjait, formáit a tanárok a tanév elején részletesen ismertetik a tanulókkal és a szülőkkel.

Az osztályfőnökök az első szülői értekezleten tájékoztatják a szülőket a számonkérés formáiról, a félévi és az év végi minősítés szempontjairól.

Az értékelés és a minősítés szempontjait, illetve nevelőtestületünk döntését alapul véve általában az a tanuló

jeles (5),aki

- a tantervi követelményeknek a számonkéréskor kifogástalanul eleget tesz, a tananyagot ismeri, érti, önállóan tudja alkalmazni,
- a tantárgy szaknyelvét használja, annak megfelelően fogalmaz;

jó (4),aki

- a tantervi követelményeknek a számonkéréskor megbízhatóan, kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget,
- az ismereteit kis tanári segítséggel tudja alkalmazni;

közepes (3), aki

- a tananyagot csak pontatlanul vagy hiányosan képes felidézni,
- gyakran szorul a számonkérés során tanári segítségre;

elégséges (2), aki

- a számonkéréskor folyamatos tanári segítségre szorul,
- a továbbhaladáshoz csak a szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik,
- önálló feladatvégzésre nem képes;

elégtelen (1), aki

- számonkéréskor a tantervi minimumot folyamatos tanári segítséggel sem képes teljesíteni.

A képességfejlesztő sakkot kivéve osztályzatokkal minősítjük a tanulók teljesítményét, szorgalmát és magatartását, minden tantárgyból évközben, félévkor és év végén.

Az 1. évfolyam tanulói félévkor és év végén, illetve 2. osztályos tanulóink az első félév végén a törvény szerint szöveges értékelést kapnak.

Az etika/hit-és erkölcstan tantárgyból is osztályzattal értékeljük a tanulók teljesítményét.

A tanulók minden tantárgyból havonta minimum egy érdemjegyet kapnak. Az egyes érdemjegyeket azok keletkezésekor az e-naplóba írjuk be, és közöljük a tanulóval, illetve az elektronikus ellenőrző könyvön keresztül a szülőkkel is.

A szaktanár ill. a tanító – a pedagógiai szempontok mérlegelésével – biztosíthatja a javító dolgozat írásának lehetőségét, s mivel a javító dolgozat íratása, értékelése stb. tantárgyanként és tananyagonként különböző lehet, a szaktanár egyéni módszereket alkalmazhat.

Elektronikus napló és elektronikus ellenőrző

Közoktatási intézményünk a tanulókról rendszeres írásbeli tájékoztatást ad az e-naplón keresztül.

Félévkor a félévi bizonyítvány dokumentálja a tanuló előmenetelét, az e-napló felületén, melyet a szülő részére kinyomtatott formában is megküldünk.

Tájékoztatjuk a szülőket továbbá az intézményi élet kiemelkedő eseményeiről és a szükséges aktuális információkról is, az intézmény honlapján és közösségi oldalának felületén, valamint az elektronikus naplóban küldött üzenetek útján.

A pedagógusok kötelesek a tanulókra vonatkozó minden értékelést, érdemjegyet és írásos bejegyzést az e-naplóban rögzíteni. A szóbeli feleletet aznap, az írásos számonkérés eredményét a feladat kiosztása napján kell beírni.

Az osztályfőnök havonta köteles az osztályára vonatkozó e - napló bejegyzéseit ellenőrizni.

Külön szülői kérésre az intézmény havonta egyszer papír alapú ellenőrző oldalt nyomtat az adott tanuló érdemjegyeiről.

A félévi és év végi jegyek megállapításának szabályai:

1,8 felett a tanuló elégséges osztályzatot kap, 1,6 alatt elégtelent. 1,6-1,8 között tanári döntés születik a tanuló teljesítménye alapján.

A többi érdemjegynél 5 tizedig a rosszabb, 7 tizedtől a jobb érdemjegyet kapja a tanuló, a kettő között a tanár dönt a tanuló teljesítménye alapján.

Rendszeres mérés

- Az első évfolyam végén szintfelmérés olvasásból, írásból és matematikából.
- A 2 - 8. osztályban egy-egy témakör feldolgozása folyamán szóbeli tájékozódás, befejezésekor szintfelmérés történik. Motiváló erő a piros-fekete pontok, illetve más jutalmazási-büntetési módok használata.
- Év elején és év végén szaktanárok által összeállított mérőlapok alapján tudásszint mérését végezzük.

- Testnevelésből év elején és év végén a kiadott próbák elvégzése során százalékos szintfelmérés történik.
- DIFER mérés 1. osztályban
- Országos kompetenciamérés; idegen nyelvi mérés: matematika és szövegértés 6. és 8. osztályban.

A mérések összesített eredményeit és feldolgozását a szaktanárok elemzik, és felhasználják a fejlesztés irányának meghatározásában.

A diagnosztikus célú és a külső méréseket legfeljebb a tanulók tájékoztatása vagy motiválása céljából osztályozzuk.

AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA

Tanítványaink csak akkor tudnak megfelelni a tudásalapú társadalom kihívásainak, ha képessé tesszük őket az önálló ismeretszerzésre, ha felkészítjük őket az élethosszig tartó tanulás követelményére.

A tanulási képesség fejlesztése valamennyi tantárgy együttes feladata, ezért:

- pedagógiai munkánkban hangsúlyos elem magának a megismerésnek a folyamata és a tanulás módja, az önálló tanulás hatékony módszereinek elsajátíttatása;
- törekszünk arra, hogy a tanuláshoz szükséges alapkészségek fejlesztése során a tanulók egyéni képességeihez differenciáltan viszonyuljunk;
- a házi feladat, mint irányított egyéni tanulás a tanítási - tanulási folyamatnak a tanítási órával egyenrangú része.

A tanulási képesség fejlesztése csak a személyiség egészének fejlesztésével együtt vezethet eredményre, ezért:

- ki kell alakítanunk a tanulóknak a feladat-és a kötelességtudatot, erősíteni a motivációt,
- fejleszteni kell a tanulók koncentrációképességét és monotonizálását, ugyanakkor a kreativitást és a divergens gondolkodást is;
- tudatosítani kell bennük, hogy az optimális tanulási idő egyénenként különböző, de ez nemcsak kognitív képességeiktől függ, hanem attól is, hogy figyeltek-e, és aktívan dolgoztak-e a tanítási órán;
- a ráfordított időnél jobban befolyásolja a rögzítés mélységét és tartósságát, hogy milyen módszerekkel történik a tanulás, ezért törekedjenek az egyéni tanulási stratégia kialakítására, s ebben mi is segítsük őket, különösen az alsó tagozaton.

ALAPELVEINK A HÁZI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁBAN ÉS A SZÁMONKÉRÉSÉBEN

- A tanulás eredményességének és tartósságának alapfeltétele a rendszeresség, s a kampányszerű tanulásról úgy szoktathatjuk le tanulóinkat, ha lehetőleg minden órára kapnak házi feladatot.
- Törekszünk a tanulók arányos terhelésére, ezért az életkori sajátosságokon kívül arra is ügyelünk, hogy a házi feladat ne legyen teljesíthetetlen mennyiségű, illetve ne szorítsa háttérbe más tantárgyak tanulását.
- A házi feladat kijelölése legyen előre tervezett, tudatos, pontosan körülhatárolt, és csak a feladott anyagrészeket kérjük számon.
- Legyen rendszeres a számonkérés, illetve az írásbeli házi feladat ellenőrzése, megbeszélése, javítása, értékelése, a hiányok pótlásának megkövetelése.
- Az otthoni felkészülés és az órai munka elengedhetetlen része a megfelelő felszerelés, ezért megköveteljük, hogy a tanulók ezeket magukkal hozzák az

iskolába, hogy minden tantárgyhoz külön füzetet vezessenek, és ügyeljenek annak rendezettségére, áttekinthetőségére.

- A tanév elején a szaktanár tájékoztatja a tanulókat és a szülőket a tantárgyi követelményekről, az otthoni (szóbeli és írásbeli) felkészülés ellenőrzésének, értékelésének és minősítésének módszereiről, a szorgalmi munkák beszámításáról, illetve az írásbeli házi feladat hiányának szankcióiról.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több alsó tagozatos diák esetében 1-1,5 óránál, felső tagozatos tanítványaink esetében 1,5-2 óránál.
- A szóbeli és az írásbeli házi feladatokat –egyik óráról a másikra –úgy jelöljük ki, hogy egy átlagos képességű tanuló számára tantárgyanként (vagy tanóránként) fél óránál többet lehetőleg ne vegyen igénybe a teljesítésük.
- A sok munka-és időráfordítást igénylő írásbeli házi feladatokra (például házi dolgozat, esszé stb.), illetve a hosszabb vers megtanulására legalább egy hét határidőt adunk.
- A nevelőtestület döntése értelmében az írásbeli házi feladat hiánya abban az esetben minősíthető teljes értékű elégtelen osztályzattal, ha
 - a munkát egyébként is osztályzattal értékeltük volna,
 - a tanár előre bejelentette, hogy a házi feladat hiánya elégtelent von maga után,
 - a tanítási óra nagyobb része a házi feladatra épül, és a tanuló annak hiánya miatt nem tud bekapcsolódni az órai munkába.

Írásbeli feladatok értékelése

Szóbeli értékelés:

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.

A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, a tanórai felzárkóztató foglalkozásokat, és a fejlesztő foglalkozásokat. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

A csoportba sorolás szempontjai:

- a tanuló teljesítménye, magatartása;
- felzárkóztatás, tehetséggondozás;
- továbbtanulás, pályaválasztási szándék;
- érdeklődés;
- a tanuló leterheltsége.

A tanórán kívüli foglalkozások választását a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

A tanulók fizikai állapotának mérésére szolgáló próbák eredménye megfelelő képet ad a tanulók általános fizikai teherbíró képességéről, funkcionális állapotáról.

Az itt szereplő próbákkal évente két alkalommal – a tanév elején és a tanév végén – szükséges mérni.

A tanulók általános fizikai teherbíró-képességének eredménye nem lehet eszköz a testnevelő tanár számára a tanulók teljesítményének, a heti tanórai mozgásanyag hatásának objektív mérésére.

A tanulók testnevelési osztályzatának kialakításában részjegyként szerepelhet, kiemelt figyelemmel az önmagához mért fejlődésre! A mérések eredményeit tanulónként az összesített adatlapon rögzítjük.

A feldolgozott mérési eredmény ismerete lehetőséget biztosít a saját intézményen belüli, valamint az ország különböző területein lévő nevelési-oktatási intézmények mérési eredményeinek összehasonlítására. A mérés során feltérképezhetők a kondicionális képességek során mutatkozó hiányosságok.

Mindez kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi felzárkóztató programok elkészítéséhez, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére. El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése életre szóló motivációs tényezőként hasson a tanulókra.

Kikerülve az iskolából, életvitelükbe helyet kapjon a rendszeres testedzés, a mozgás, a sport.

Az egységes mérésre és értékelésre szolgáló próbák

I. Aerob állóképesség mérésére szolgáló: Cooper teszt

II. Az erő és állóképesség mérése

1. Helyből távolugrás
(Az alsó végtag dinamikus erejének mérése)
2. Hason fekvésből törzsemelés
(A hátizom erő-állóképesség mérése)
3. Hanyatt-fekvésből felülés (térdérintéssel)
(A csípő hajlító és hasizom erő-állóképesség mérése)
4. Fekvőtámaszban karhajlítás
(A vállöv és kar erejének, erő-állóképesség mérése)

Általános mérési szempontok

1. A fizikai teljesítmény mérést az Oktatási Minisztérium által elkészített „Mérési útmutató” alapján kell végezni.
2. A mérés megkezdése előtt a tanulóknak tisztában kell lenni a mérés céljával, gyakorlati hasznosságával és az elvégzendő feladatokkal.
3. Valamennyi próbát tornateremben valamint sportudvaron tornaruhában, sportöltözetben célszerű végezni.
4. A mérést mindig előzze meg az általános és speciális bemelegítés.
5. A feldolgozásra alkalmas próbákkal egyszerűen, objektíven mérhető, értékelhető a tanulók fizikai állapota.
6. Az általános testi erő, erő-állóképesség mérésére alkalmazott próbák elvégzésekor (minden próbában minimum 3 kísérleti lehetőség megadásával) a legjobb teljesítményt kell nyilvántartásba venni, és a megfelelő pontértékeket, (a megadott táblázat segítségével) meghatározni.
7. Az általános fizikai teherbíró-képesség közös mérése és értékelése során el kell érni, hogy a tanulók elméletben és gyakorlatban is megszerezzék azokat az alapvető élettani, egészségtani és edzéselméleti ismereteket, amelyek

elengedhetetlenül szükségesek a fizikai állapotunk szinten tartásához, szükség esetén fejlesztéséhez, valamint szintjének ellenőrzéséhez.

8. A teljesítmény mérésére, értékelésére alkalmas próbákat azzal a tanárral legcélszerűbb elvégeztetni, aki a tanulók testi nevelésével foglalkozik.
9. A próbák mérése és értékelése a (testnevelő) tanár irányítása mellett, a tanulók önállóan végzik.
10. A tanulók általános fizikai teherbíró képességének fokozatos fejlesztése, mérése, az iskolai testnevelés részévé, kiemelkedő feladatává kell, hogy váljék.

Egy-egy próbán a legjobb teljesítményt vesszük nyilvántartásba.

A részleges felmentéssel rendelkező tanulók az alól a felmérés alól mentesülnek, amelyre a felmentésük vonatkozik.

AZ ÁLTALÁNOS FIZIKAI TEHERBÍRÓKÉPESSÉG MINŐSÍTÉSE

01-20.5 pont **igen gyenge**

Gyenge fizikai állapota miatt, a mindennapi tevékenységének maradéktalan elvégzése, legtöbb esetben olyan fizikai-szellemi megterhelést jelent, hogy rendszeresen fáradtnak, kimerültnek érzi magát.

(A figyelem terjedelmének, tartósságának növeléséhez, közérzetének – átmeneti – javításához igen gyakran különféle élénkítő szerek, esetenként gyógyszerek fogyasztására van szükség. Hajlamos a gyakori megbetegedésre. Immunrendszerének a kisebb fertőzések, könnyebb megbetegedések leküzdése is igen gyakran komoly megterhelést jelent.)

21-40.5 pont **gyenge**

Az egésznapos tevékenységétől gyakran elfárad, a nap végén levertnek, kimerültnek, rosszkedvűnek érzi magát, egyik napról a másikra, nem tudja kipihenni fáradalmát.

41-60.5 pont **elfogadható (2)**

A rendszeres, mindennapi tevékenységtől már ritkán fárad el, de a tartós, váratlan többletmunka már erősen igénybe veszi.

61-80.5 pont **közepes (3)**

Elérte azt a szintet, amely elegendő ahhoz, hogy egészsége stabil maradjon, azaz tartósan kiegyensúlyozottan, jó közérzettel élhessen. E szint megtartásához is, heti 2-3 órás időtartamú, rendszeresen végzett testedzés szükséges. Az egészség megőrzése érdekében a továbbiakban, (a későbbi élete folyamán) is törekedni kell legalább e szint megtartására.

81-100.5 pont **jó (4)**

Ezt a szintet általában azoknak sikerül elérni, akik valamilyen sportágban alacsonyabb szintű szakosztályban, ill. amatőr szinten rendszeresen edzenek, versenyeznek.

(E szintet elérők, amennyiben élsportolókká szeretnének válni, minél előbb kezdjenek hozzá az alapvető kondicionális képességeik magasabb szintre emeléséhez, fejlesztéséhez).

101-120.5 pont **kiváló (5)**

E szintet elérők, már fizikailag jól terhelhetők, az általuk választott sportágban (élsportolóként) is kiváló eredményeket érhet el.

A próbák leírása

I. Cooper teszt (futással, kocogással)

Törekedni kell arra, hogy a próba elvégzésének időpontjáig fizikailag, pszichikailag és technikailag úgy készítsük fel a tanulókat, hogy ne szorongjanak, és ne szenvedjenek futás közben.

Feladat: beszélgetés nélkül, mindenki tőle telhető legnagyobb intenzitással fusson, kocogjon 12 percig, közel azonos sebességgel.

Ehhez kapcsolódik a pulzusmérés, amit minden gyermeknek el kell sajátítania.

Hogy a 12 percet mérni tudjuk, megfelelő megalapozásra van szükség. Fokozatosan kell eljutnunk oda, hogy a tanulók képesek legyenek 12 percet egyfolytában lefutni.

Első osztály év végére el kell érünk, hogy 6 perc folyamatos, egyenletes sebességgel történő futásra legyenek alkalmasak tanulóink.

II. Erő és állóképesség mérése

Az első osztályt alapozó, mozgások elsajátítását elősegítő időszaknak tekintjük.

A 2. osztálytól mérünk.

1. Helyből távolugrás (cm)

Feladat: térdhajlítás – lendületszerzés – majd erőteljes páros lábú elrugaszkodás és elugrás előre.

Értékelés: Az utolsó nyom és az elugróvonal közötti távolságot mérjük.

2. Hason fekvésből törzsemelés folyamatosan (db) (max. idő 4 perc)

Feladat: a vizsgált személy

1. ütemre törzsemelést végez
2. ütemre összeérinti könyökét az álla alatt
3. ütemre visszanyit
4. ütemre visszafekszik a földre

Értékelés: A szabályosan végrehajtott törzsemelések száma.

3. Hanyatt fekvésből felülés folyamatosan (db) (max. idő: 4 perc)

Feladat: felüléssel, könyökével érintse meg az azonos oldalon levő combokat, majd vissza hanyattfekvésbe.

Értékelés: Szabályosan végrehajtott felülések száma

4. Fekvőtámaszban karhajlítás folyamatosan (db) (max. idő: lányok: 2 perc, fiúk: 4 perc)

Feladat: mellső fekvőtámaszból karhajlítás és nyújtás

Értékelés: Szünet nélkül szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI

Az iskolai egészségnevelési és környezeti nevelési program célkitűzései

A környezet- és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet-környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket és programjainkkal a szülők és a környezet lakóinak környezet- és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

Az egészségnevelés és környezeti nevelési program a Nemzeti Alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai között szerepel. Ennek értelmében át kell hatnia az iskolai oktatás valamennyi elemét erősítését, a tanítás-tanulás szemléleti egységet, a tanulók személyiségének fejlődését.

Az egészségnevelés elvei

Az iskola az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere.

A gyerekek és fiatalok hosszú éveket töltenek az iskolákban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását.

Az iskolának a gyerekekre gyakorolt hatása többretegű, komplex kommunikáció. Egyrészt létezik egy nyíltan megfogalmazott oktatási-nevelési terv, másrészt ezzel összefüggésben vagy ettől függetlenül, illetve ezt gyengítő, vagy erősítő módon ható ún. „rejtett tanterv”, mely az iskolai mindennapok hozadéka, amelyben az iskola tárgyi környezete, az emberi viszonyok minősége egyaránt tükröződik.

Az iskola, más társadalmi intézményekkel és szereplőkkel állandó kölcsönhatásban létezik, hatást gyakorol szűkebb és tágabb környezetének kapcsolatrendszerére, a környezet viselkedésére.

Mindezeket figyelembe véve tehát, az iskola és az óvoda, a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

A prevenció területei

A WHO meghatározása szerint az elsődleges megelőzés a betegség első megjelenésének megakadályozására, az egészség megőrzésére irányul.

Az elsődleges vagy primer prevenció a betegségeket előidéző tényezők korai felismerésére és elkerülésére irányuló tevékenység, ami a veszélyeztetett emberekre irányul.

Az egészségfejlesztés, és annak egyik megvalósulási formája a korszerű egészségnevelés az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik például az egészséges táplálkozás, az aktív szabadidő eltöltés, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és élelmiszer biztonság megvalósítása.

Az iskolának e fenti primer prevencióban van jelentős szerepe, így az egészségnevelési feladatok meghatározásánál is e területekre kell a hangsúlyt fektetni.

A másodlagos prevenció körébe tartoznak az egészséges emberek között végzett időszakos vizsgálatok, amelyeknek az a célja, hogy felfedezzük a még panaszt nem okozó kóros állapotokat, és betegségeket.

Az iskolaorvos és a védőnő egészségnevelésre az iskolai szűrővizsgálatokat, oltásokat, betegellátást, valamint a védőnői előadásokat használhatja fel.

Az iskolaorvos és a védőnő számos olyan ismerettel rendelkezik, amelyet fel lehet használni az iskolai egészségnevelésben. Ilyenek pl.:

Az életmód és a betegségek összefüggéseinek pontos ismerete

A tanulók egészségi állapotának ismerete

Környezet-egészségügy tevékenységet folytat, amely kiterjed a tárgyi körülményeken kívül az iskola pszichoszociális jellemzőire. Tapasztalatait folyamatosan vissza tudja jelezni a pedagógusoknak

Az iskolát övező település olyan lehetőségeinek ismerete, amelyek bevonhatók, segítségül hívhatók az iskola tanulóinak és az egész iskola egészségének javításába.

A serdülőkor, a serdülőkori változások ismerete, amely azért különösen fontos, mert az életnek ebben a periódusában alakul ki a felnőttkori egészséget is befolyásoló magatartás.

A gyermekek az orvostól vagy védőnőtől bizonyos szintű egészségügyi önellátást is tanulhatnak.

Testi és lelki egészség

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a **pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak** a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés – leggyakoribb, egészséget, testi épséget

veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait. Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek – különösen a serdülőknek a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakulásának megelőzésében. Segítsék a krízishelyzetbe jutottakat. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítson a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre.

Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

Környezeti nevelés

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók **környezettudatos magatartásának**, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és **a társadalmak fenntartható fejlődését**.

A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.

Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományos gondolkodásmódjának fejlesztésére. Ha a tanulók érzékenyebbé válnak környezetük állapota iránt, képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet

természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására.

A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív környezeti következményeit.

A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Mottó:

Olyan intézményben kívánunk tanulni és tanítani:

- ♥ ahol az iskola tárgyi környezete, az emberi kapcsolatok minősége egészségtámogató, egészségbarát;
- ♥ ahol az egészségnevelési és környezeti nevelési tevékenység átfogó, integráns részévé válik az iskolai nevelésnek és oktatásnak;
- ♥ ahol valamennyi tantárgyat áthatja, átszövi az iskola mindennapjait, az iskola szerves részévé válik az egészségnevelés és környezeti nevelés;
- ♥ ahol az egészségnevelési és környezeti nevelési iskolai tevékenység bevonja a családokat, a lakóhely polgárait és hatni tud a családokra és környezetükre.

Általános célok, értékek a környezeti és egészségügyi nevelésben

Az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve a élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt.

A Föld egészséges folyamatainak visszaállítása, harmóniára törekvés

A bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése

A testi-lelki egészség megőrzése

Hosszú távú pedagógiai célok

az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi esztétikai és erkölcsi megalapozása

az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése

rendszerszemléletre nevelés

holisztikus szemléletmód kialakítása

fenntarthatóságra nevelés

a környezetetika hatékony fejlesztése

érzelmi és értelmi környezeti nevelés

tolerancia kialakítása

a környezettudatos magatartás és életvitel segítése

az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése

Helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések

Problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség

Globális összefüggések megértése

A családi életre nevelés fejlesztése

Az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztés

Konkrét célok és feladatok

Természeti – épített - szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése

Helyi értékek és problémák feltérképezése

Helyi célok megfogalmazása (pl. faültetés, madárvédelem, hulladékgyűjtés, energiatakarékosság)

A lakóhely megismerése (értékek, gondok – a megoldás módjai)

Hagyományok védelme: család – iskola – település - nemzet szinteken

A szülőkkel, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése

A legalapvetőbb egészségvédelmi ismeretek megismertetése

Mindennapi testedzés:

A.) Testnevelés órák

B.) Napközis szabadidő, óráközi szünetek, uszodai programok, diáksportköri programok, mint lehetőségek

A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSI ELVEI

A tanulók személyiségfejlődését, magatartásuk, viselkedésük és szorgalmuk alakulását az osztályfőnökök folyamatosan szóban – és az elektronikus ellenőrző könyvön keresztül írásban – értékelik.

A tanuló személyiségfejlődését, magatartásuk, viselkedésük és szorgalmuk alakulását, a magatartás és szorgalom félévi és év végi osztályzatot az osztályfőnök az osztályban tanító tanárok véleménye alapján állapítja meg, vitás esetben az osztályfőnök dönt.

A félévi és év végi minősítések az elektronikus naplóba és elektronikus ellenőrzőbe, illetve a bizonyítványba kerülnek.

Magatartás értékelése:

Példás (5)

Szívesen és önállóan tevékenykedik a közösségért, az iskolai házirendet betartja.

Tanáraival, a felnőttekkel, társaival szemben tisztelettudó, udvarias. Iskolai és iskolán kívüli viselkedése példamutató.

Segíti társait a közösségi és tanulmányi munkában.

Minden megnyilatkozásában kulturált hangnemet használ.

Vállalt feladatait felelősségtudattal látja el.

Nincs intője, megrovása. Késésekért nincs figyelmeztetője.

Jó (4)

A házirend követelményeit betartja.

Tanórai és órán kívüli viselkedése általában kifogástalan.

Fegyelmezett, de társai körében nem kezdeményező.

Tevékenységevel, magatartásával segíti a közösséget.

Nincs intője, megrovása.

Változó (3)

Az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be.

Tanórai és iskolán kívüli magatartásával kapcsolatban többször merül fel kifogás.

Esetenként társai munkáját is károsan befolyásolja.

Osztályfőnöki intője van.

Rossz (2)

A házirend előírásait rendszeresen megsérti.

Magatartásával a közösség fejlődését súlyosan hátráltatja, a közösséget bomlasztja.

Fegyelmezetlen az óra alatt és az órán kívül is.

Több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

Tanulmányi óráról 1-nél többször igazolatlanul hiányzik.

A magatartás évközi elbírálásakor a felsorolt szempontok közül egy teljesülése minősíti a tanulót. A félévi és év végi minősítést a nevelőtestület módosíthatja.

Iskolán kívüli rendezvényeken, helyszíneken (kirándulás, színház, táborok, utca, busz, ebédlő, kiállítások, stb.) tanúsított viselkedés megítélésében az évente felülvizsgált házirend követelményei az irányadóak.

Szorgalom értékelése:

Példás (5)

Képességeinek megfelelő, egyenletes teljesítményt nyújt.

Tanulmányi feladatait minden tárgyból rendszeresen elvégzi.

A tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat.

Munkavégzése pontos, megbízható.

Önként vesz részt tanórán kívüli programon, versenyeken.

Írásbeli munkáinak, rajzainak külalakját az igényesség jellemzi.

Jó (4)

Képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes teljesítményt nyújt.

Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

Önálló munkára könnyen motiválható.

Óra alatt nem mindig aktív.

Írásbeli munkáinak esztétikuma megfelelő.

Változó (3)

Tanulmányi eredménye elmarad képességeitől.

Tanulmányi munkája ingadozó, nem kitartó.

Feladatai elvégzését esetenként elmulasztja, s nem is igyekszik azok pótlására.

Felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik.

Érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja.

Önálló munkájában figyelmetlen, tanórán csak figyelmeztetésre dolgozik.

Írásbeli munkáinak külalakja változó.

Hanyag (2)

Tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen, feladatait rendszeresen nem végzi el.

Felületesség, érdektelenség jellemzi.

Öntevékenysége alacsony szinten áll.

Órákon a tananyagból a minimumot sem hajlandó elsajátítani, a tanári segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül.

Félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

Azt a tanulót, aki az egész tanévben:

- példamutató magatartást tanúsít
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el
- rendszeresen végez jó közösségi munkát
- tanulmányi, sport, kulturális versenyeken jó eredményt ér el,

az iskola jutalomban részesítheti.

Tanév végén, a tanévzáró ünnepélyen könyvjutalmat és oklevelet kapnak.

A tanév végén a kitűnő tanulmányi eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyeket az iskola közössége előtt vehetnek át.

A szaktanárok, az osztályfőnök és a diákönkormányzat javaslatára a nevelőtestület dönt „Az év embere” cím odaítéléséről, melyet 8. osztályos tanuló kaphat.

A tanév közben elért eredmények elismeréseként a következő dicséreteket adjuk:

- szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói, nevelőtestületi dicséret, amely adható egyénnek, osztálynak, közösségnek.

Az iskolai szintű versenyek helyezettjei oklevelet kapnak. Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön eredményesen szereplő tanulók dicséretben, könyvjutalomban részesülnek.

Az iskola azokat a tanulókat, akik a belső szabályzatokat nem tartják be, fegyelmező intézkedések révén figyelmezteti. A kötelességmulasztás, kötelességszegés mértékétől függ ezen intézkedések súlyossága.

A figyelmeztetés, büntetés nem lehet megtorló, a személyiséget megalázó, személyiségi jogokat sértő.

A figyelmeztető intézkedések formái:

- szóbeli és írásbeli figyelmeztetés

- intés

- megrovás

Fokozatai:

- nevelői, szaktanári

- osztályfőnöki

- igazgatói

- nevelőtestületi

A figyelmeztető intézkedések során a formák esetében a fokozatosság, a fokozatok esetében a hatáskör elvét érvényesítjük.

Fegyelmi büntetés: ha a tanuló tanárainak, társainak tudatosan kárt okoz, /pl. fizikai erőszak, lopás/

Könyvtárpedagógiai program

Ihász Gábor Általános Iskola
8542 Vaszar, Fő utca 9.

Készítette:
Zsédenyi Anna
2013

Átdolgozta:
Gönczy Ágnes
2019

Részletek a Pedagógiai Programból:

„Iskolai könyvtár. A könyvtár az iskola szellemi bázisa és forrásközpontja.

Segíti a tanulók egyéni tanulását, önképzését, tanulmányi versenyekre való felkészülését. A tanulókat a különböző típusú információforrások használatára, a szellemi alkotások tiszteletére, az olvasás szeretetére neveli.”

Kb. 10 ezer kötetes, jól működő könyvtárunk van. Annak folyamatos fejlesztése napirenden lévő feladat.

A tehetségek kibontakoztatását és a gyengék felzárkóztatását egyaránt „segíti az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata”

I. Helyzetelemzés

Vaszaron az oktatás kezdete legalább 300 évre nyúlik vissza. 1905-ben adták át az emeletes iskolát, amelyhez a 60-as években tornaterem, a 80-as években alsó tagozatos osztályterem és politechnika terem kapcsolódtak. A felső tagozatban szaktantermi rendszerben tanultak a diákok. Az iskolai könyvtárat 1975-ben alakították ki egy tanteremből és egy szertárból, azóta is itt működik. A kezdetektől 1996-ig főállású könyvtáros látta el az iskolai és községi könyvtárosi teendőket. 1996-tól a könyvtáros csak az iskolai könyvtárban dolgozik.

A könyvtár helyisége, a könyvek elhelyezése

A könyvtár az iskola földszintjén, a főbejáráshoz közel található. Könnyen megközelíthető az épület minden pontjáról, az alsó tagozatosok az udvar felől vagy a tornatermen át tudnak jönni.

Alapterülete kb. 50 m², kb. 42 m² a kölcsönzői tér, a raktárhelyiség pedig 16 m². A tanórai munkára alkalmas rész 20 fő számára elegendő ülőhellyel, asztallal rendelkezik. A kézikönyvtár nem határolódik el a kölcsönzői tértől. A könyvtárosi munkahely egy terjedelmes íróasztalból áll.

Dokumentum-állomány

Könyvállomány:

10.000 kötet (ebből közel 1.000 db tankönyv és segédlet), szabadpolcos elhelyezésben – megfelelő összetételű kézikönyvtári állománnyal.

Egyéb dokumentumtípusok:

Periodikák (folyóiratok) – a tanári szobában elhelyezett polcon tárolva.

Kb. 800 AV és elektronikus dokumentum: videokazetták, hangzó anyagok, CD-ROM-ok, DVD-k.

Számítástechnikai felszereltség:

2 db számítógép tanulóinak használatára Internet eléréssel,
1 db számítógép a könyvtáros használatában ugyancsak multimédiás felszereltséggel, Internettel.

II. A könyvtár gyűjtőköre , állományának fejlesztése

„Az iskolai könyvtár alapfeladata, hogy biztosítsa tanulóinak és nevelőinek jogon az iskola alaptevékenységéhez nélkülözhetetlen forrásokhoz és információkhoz való hozzáférést ...” (Dán Krisztina)

Az általános iskolai könyvtárak gyűjtőköre alapszinten az ismeretek minden ágára kiterjed.

„Az iskolai könyvtár gyűjtőkörét az intézmény pedagógiai programja határozza meg. A gyűjtőköri szabályzatnak megfelelően könyvtári állomány eszközül szolgál a pedagógiai program megvalósításához.” (Gyűjtőköri szabályzat, Ihász Gábor Általános Iskola)

Gyűjteményünket lehetőségeink szerint folyamatosan gondozzuk és fejlesztjük:

Nyomtatott dokumentumokkal: tartós tankönyv, tanulói- és tanári segédkönyvek, kézikönyvek, kötelező olvasmányok, gyermek- és ifjúsági szépirodalom, ismeretterjesztő könyvek ;

Az iskola történetének kéziratos, nyomtatott és elektronikus dokumentumaival;

Nem nyomtatott ismerethordozókkal – hang és- videokazetta, audio-CD (főleg hangoskönyv), CD-ROM, DVD.

A nélkülözhetetlen információforrások közé soroljuk a kézi-, illetve a segédkönyveket, a kötelező és ajánlott olvasmányokat, az újabb gyermek- és ifjúsági irodalmi műveket, munkáltató eszközként használatos műveket stb.

Tankönyvtárunkból elegendő mennyiségű tankönyv és segédkönyv kölcsönözhető egész évre.

A nem nyomtatott dokumentumok közül a számítógéppel olvashatókat használhatják a könyvtárban. Az egyéb ilyen jellegű dokumentumokat a pedagógusok kölcsönözhetik és a szaktantermekben rendelkezésre álló technikai felszerelésekkel közvetíthetik a gyerekek számára.

A könyvtár állománya gyarapítható:

 ajándékozás útján

 vásárlás útján

Ajándékként csak olyan dokumentum fogadható el, amely megfelel az iskola gyűjtőkörének.

III. Adminisztráció

Leltárkönyvek

Az új könyvek állományba vétele: a leltárkönyvbe egyedi nyilvántartással.

Címleltár:

Tankönyvtár: 2012-ig a Brosúra egyedi nyilvántartásban, 2013-tól külön tankönyvjegyzékbe.

A kölcsönzések nyilvántartása

Olvasók és kölcsönzések nyilvántartása füzetben osztályonként.

Selejtezési jegyzőkönyvek

A selejtezési jegyzőkönyvek készítése állományellenőrzések után.

A könyvtár állományának feltárása

Könyvtárunk folyamatosan feldolgozza és feltárja gyűjteményét az érvényes könyvtári szabályok szerint.

A könyvtár nyitvatartási ideje

A heti kölcsönzési időt a tantárgyfelosztás szabályozza. Megvalósul a mindennapos nyitva tartás, erről tájékoztató a könyvtár ajtaján, az alsó és felső tagozatos nevelői szobában, ill. az intézményvezető helyettesnél olvasható.

Személyi feltételek

A könyvtáros-tanár informatikus könyvtáros és magyar szakos tanár.

IV. Olvasáspedagógiai tevékenység

Könyvtárhasználat

„Az iskolai könyvtár alapfeladata...., hogy olyan tanulási környezetet biztosítson, amely korszerű információhasználati, könyvtárhasználati tudást, szokásokat generál.” (Dán Krisztina)

A könyvtárismeret tanítása magyar nyelv és irodalom valamint egyes évfolyamokon informatika óra keretében történik.

Átfogó követelmény:

- Könyvtárhasználati igények felkeltése és szokások kialakítása.
- Eligazodás a könyvtár szolgáltatásaiban és dokumentumaiban.
- Az olvasási kedv felkeltése a könyvtári foglalkozásokon.

Könyvtárhasználat tanítási órán

A könyvtárhasználati óráknak két típusa ismert. Az egyik, amelynek célja a könyvtárhasználati eszköztudás elsajátíttatása a gyerekekkel. Ezt a könyvtárostanártartja meg az alábbiakban kidolgozott tanterv szerint, magyar nyelv és irodalom és informatika órák keretében.

A másik típus: a könyvtári szakóra, melyet szaktanár tart, és saját tantárgyának könyvtári ismereteit tanítja meg a tanulóknak. Tanterve az adott tantárgy tantervében, tanmenetében szerepel.

Könyv- és könyvtárhasználati órák

Befogadó tárgy: Magyar nyelv és irodalom

<i>Belépő tevékenységformák</i>	<i>Tartalom</i>	<i>A továbbhaladás feltételei</i>
1. évfolyam		
Évi óraszám: 4		
• Látogatás az iskolai könyvtárban • Válogatás a korosztálynak készült könyvekből: leprellők, képeskönyvek, mesekönyvek • A könyvtárban elvárt viselkedési szabályok tanulása • Szavak magyarázata gyermeklexikon használatával	• A könyvtár terei, szolgáltatásai. A könyvkölcsönzés módja • Olvasási szokások alakítása a könyvtárban • Gyermeklexikon használata	
2. évfolyam		
Évi óraszám: 4		
• Gyermekkönyvek válogatása megadott témához, egyéni érdeklődés szerint. Kölcsönzés • Eligazodás a könyvekben tartalomjegyzék alapján • Tájékozódás a gyermeklexikon betűrendjében • Ismerkedés gyermeklapokkal • Gyermekkönyv tartalmának megállapítása a kép és a szöveg együttes értelmezésével	• A könyvtárhasználat szabályai • A könyv tartalmi és formai elemei, főbb adatai • Gyermeklexikon szerkezete, használata • Gyermeklapok	• Felismeri a könyv főbb formai és tartalmi elemeit, meg tudja állapítani szerzőjét és címét • Gyermekkönyv témájának megállapítása a cím és az illusztrációk segítségével • Segítséggel keresni tud a gyermeklexikon betűrendjében

3. évfolyam

Évi óraszám: 4

• Könyvek keresése a szabadpolcon szerző és cím szerint • Szépirodalmi és ismeretterjesztő művek témájának megállapítása (cím és tartalomjegyzék alapján) és csoportosításuk a főbb állományrészek szerint • Ismeretlen szavak értelmezése gyermeklexikon és értelmező szótár segítségével. A magyar helyesírási szótár használata	• A könyvtár terei és állományrészei • A könyvek tartalmi csoportjai: szépirodalom, ismeretterjesztő irodalom • A szótárak szerkezeti jellemzői, használata • Adatok, információk gyűjtésének, célszerű elrendezésének módja	• Eligazodás a könyvtár tereiben és a gyermekkönyvek között • A könyv témájának megállapítása a főbb tartalmi és formai elemek segítségével • Az ismeretterjesztő és szépirodalom megkülönböztetése • Címszavak keresése a gyermeklexikon és szótár betűrendjében
4. évfolyam Évi óraszám: 6		
• Látogatás a lakóhelyi gyermekkönyvtárban. Mesegyűjtemények, gyermekek részére készült verseskötetek válogatása a szabadpolcon • Megadott szempontok alapján a könyvtár megfigyelése, a tapasztalatok feljegyzése • Az iskolai és gyermekkönyvtárról szerzett tapasztalatok összehasonlítása, hasonlóság, különbség rögzítése írásban rajzban • Ismeretlen fogalmak, szavak keresése lexikon-ban, szótár betűrendjében • Fogalmak, nevek, téma-körök keresése enciklopédiában a mutatók és a tartalomjegyzék alapján	• A lakóhelyi gyermekkönyvtár (terek, állományrészek, szolgáltatások) • Gyermekek részére készült gyermeklapok, gyermekrovat • Az enciklopédia jellemzői, gyermekenciklopédiák • A nem nyomtatott dokumentumok alaptípusai • Szaktárgyi feladatok megoldása a megismert dokumentumokkal	• Könyvek tartalmi és formai elemeinek (pl. tartalomjegyzék, fűlszöveg) felhasználása a tartalom megállapításához • Tájékozódás szótárakban, gyermeklexikonokban, segítséggel enciklopédiában • Gyűjtőmunka megadott segédkönyvből segítséggel, beszámoló a megtalált információról

• Azonos fogalmak kere-sése az alapvető segéd-könyv-típusokban; hasonlóságának és kü-lönbiségének megállapítása • Tények és adatok gyűjtése segédkönyvek-ből tantárgyi témához. A szerzett ismeretekről jegyzet, vázlat segítségével beszámoló		
---	--	--

Az alapfokú nevelés-oktatás záró szakasza 5–8. évfolyam

Általános fejlesztési követelmények

Igazodjon el a könyvtár tereiben, állományrészeiben, tudja igénybe venni szolgáltatásait. Használja rendszeresen az iskolai könyvtárat. Ismerje és alkalmazza a könyvtárhasználat szabályait és kövesse a könyvtárban való viselkedés normáit.

A dokumentumtípusok formai és tartalmi sajátosságainak ismeretében legyen képes önálló használatukra. Lásza, hogy a technika fejlődésével az információk folyamatosan változó ismerethordozókon jelennek meg, és szerezzon tapasztalatokat ezek használatában.

Ismerje a kézikönyvtár szerepét a tájékozódásban. Iskolai feladatai megoldásához és mindennapi tájékozódásához tudja önállóan kiválasztani és használni a megfelelő segédkönyveket. Tudjon különböző szempontok szerint dokumentumokat keresni a könyvtár katalógusaiban, adatbázisaiban.

Tudjon feladataihoz forrásokat választani, megadott szempontok alapján belőlük információkat szerezni, és elvégzett munkájáról beszámolni. Tudjon a dokumentumokból szabályosan idézni és a forrásokra hivatkozni.

Tapasztalatai alapján lássa a könyvtárnak az ismeretszerzésben, a szabadidő tartalmas eltöltésében betöltött szerepét. Az iskolai könyvtár rendszeres igénybevételén túl ismerje meg és használja a lakóhelyi közkönyvtárat is. Szerezzon tapasztalatokat arról, hogy az új technológiákon alapuló informatikai eszközök kibővítik a hagyományos könyvtári tájékozódás kereteit.

5. évfolyam

Befogadó tárgy: magyar nyelv és irodalom Évi óraszám: 5		
Belépő tevékenységformák	Tartalom	A továbbhaladás feltételei
• A könyvtár tereinek és állományrészeinek megkülönböztetése • Szöveges és képi információk értelmezése • Könyvek tartalmának megállapítása és ismertetése formai és tartalmi elemeik felhasználásával • Könyvek keresése különböző tantárgyak megadott témáihoz • Segédkönyvek használata ismeretlen fogalmak, kifejezések, eseményekhez, személyekhez kapcsolódó adatok kereséséhez, nyelvhelyességi önellenőrzéshez • A felhasznált források azonosítása a dokumentumok főbb adatainak megnevezésével	• A könyvtár raktári rendje • Dokumentumtípusok: könyv, időszaki kiadvány, sajtótermék, évkönyv • Segédkönyvek: szótár, lexikon, enciklopédia	• Könyvtári gyűjtőmunka különféle tantárgyak megadott témáihoz • Szótárak, gyermek-lexikonok használata

6. évfolyam

Befogadó tárgy: informatika Évi óraszám: 4		
Belépő tevékenységformák	Tartalom	A továbbhaladás feltételei
• Megadott művek keresése és tematikus gyűjtőmunka a könyvtár szabadpolcos állományában a feliratok és a raktári jelzet segítségével	• Raktári rend, raktári jelzet • Szépirodalom: betűrend • Ismeretközlő irodalom: szakrend • Dokumentumtípusok	• Tudjon eligazodni az iskolai könyvtár szabadpolcos állományában

• Különböző típusú és témájú dokumentumok formai, tartalmi és használati jellemzőinek megállapítása • Azonos művek keresése különböző ismerethordozókon • A katalóguscédula értelmezése. Tájékozódás dokumentumokról a szerző, cím és egyéb szempontok szerint a betűrendes leíró katalógus segítségével	- nyomtatott (könyv, sajtótermékek) - nem nyomtatott (audiovizuális és számítógéppel olvasható) • Betűrendes leíró katalógus szerkezete, használata	• Legyen képes megkülönböztetni a főbb dokumentumtípusokat • Tudjon szerző és cím szerint keresni a betűrendes leíró katalógusban
--	---	--

Befogadó tárgy: magyar nyelv és irodalom

Évi óraszám: 4

<i>Belépő tevékenységformák</i>	<i>Tartalom</i>	<i>A továbbhaladás feltételei</i>
• Különböző sajtótermékek megismerése • Tematikus gyűjtőmunka folyóiratokból • A gyűjtött anyag feldolgozása (jegyzetkészítés, rendszerezés, vázlatkészítés, felhasználás) • Segédkönyvek használata különböző szövegtípusok feldolgozásában • Segédkönyvek csoportosítása. Azonos fogalmak keresése és értelmezése szótárban, lexikonban és enciklopédiában • Nem szöveges információk (képek, ábrák jelek) értelmezése	• Sajtótermékek jellemzői: - formai - tartalmi • Nyomtatott dokumentumok információi - szövegtípusok - illusztráció • Az adatfeldolgozás alapvető ismeretei	• Anyaggyűjtés segédkönyvekből, sajtótermékekből • Jegyzet és vázlat készítése • Vizuális információk szerepének megértése

7. évfolyam

Befogadó tárgy: informatika Évi óraszám: 3		
Belépő tevékenységformák	Tartalom	A továbbhaladás feltételei
• A kézikönyvtár összetételének és tájékozódásban betöltött szerepének megismerése • A kézikönyvtár jellemző könyvtípusainak használata szaktárgyi feladatok megoldásában • Különböző típusú könyvtárak megismerése könyvtárlátogatással, ill. közvetett forrásokból	• Kézikönyvtár: könyvtípusok, használati jellemzőik • Könyvtártípusok: nemzeti könyvtár, szak-, köz- és iskolai könyvtár	• Tudja, hogy milyen könyvtípusok tartoznak a kézikönyvtárhoz • Tudjon információt keresni segédkönyvekben (szótár, lexikon, enciklopédia) • Szerezzen tapasztalatokat a lakóhelyi közművelődési könyvtárban • Tudja, hogy hazánk nemzeti könyvtára az Országos Széchényi Könyvtár
Befogadó tárgy: magyar nyelv és irodalom Évi óraszám: 4		
Belépő tevékenységformák	Tartalom	A továbbhaladás feltételei
• Önálló tájékozódás a könyvtárban • Anyaggyűjtés különböző tantárgyak témáihoz • Egyszerűbb témák önálló feldolgozása a könyvtár dokumentumainak (segédkönyv, kézikönyv, ismeretterjesztő könyv, folyóirat stb.) felhasználásával • A forrásfeldolgozás lépéseinek alkalmazása: a téma pontos megfogalmazása, problémafelvetés, forrásválasztás és -feldolgozás segítséggel (jegyzetelés,	• A könyvtár dokumentumainak felhasználása különféle témák feldolgozásában	• A kézikönyvtár funkciójának ismerete • Gyűjtőmunka segédkönyvekből • Jegyzet és vázlat készítése • Beszámoló megadott forrásból

rendszerezés, vázlatkészítés), beszámoló (szóban vagy írásban), hivatkozás a forrásra		
---	--	--

8. évfolyam

Befogadó tárgy: informatika		
Évi óraszám: 3		
Belépő tevékenységformák	Tartalom	A továbbhaladás feltételei
• Források keresése szaktárgyi feladatokhoz tárgyi katalógusok segítségével • A keresett téma kifejezése tárgyszóval, ill. szakjelzettel • A tematikus keresés lépéseinek felismerése, gyakorlása	• Tárgyi katalógusok: szakkatalógus, tárgyszó katalógus	• Tudja, hogy a tárgyszó, ill. szakjelzet a könyv tartalmát fejezi ki • Tudjon a szakjelzet alapján a szabadpolcon ismeretterjesztő műveket keresni • Legyen képes – segítséggel – egyszerű keresési feladatokat megoldani a tárgyi katalógus felhasználásával
Befogadó tárgy: magyar nyelv és irodalom		
Évi óraszám: 4		
Belépő tevékenységformák	Tartalom	A továbbhaladás feltételei
• Forráskeresés tantárgyi vagy közhasznú problémák megoldásához a könyvtár tárgyi katalógusaiban • A kiválasztott források lényegének rögzítése cédulázással • Szóbeli vagy írásbeli beszámoló készítése többféle forrás felhasználásával	• Tárgyi katalógus • Forrásjegyzék • Cédulázás	• A könyvtár tájékoztató eszközeinek használata (kézikönyvtár, katalógusok) • Keresés segítséggel a könyvtár tárgyi katalógusaiban • Témafeldolgozás egy-két forrással

Könyvtárhasználat tanítási órán kívül

A délutáni időszakban a gyerekek egyéni jelentkezéssel vagy csoportosan (pl. szakköri vagy napközis csoporttal) különböző könyvtári foglalkozásokon, eseményeken vehetnek részt. A könyvtár lehetőségei alkalmasak arra, hogy sokszínű, változatos szabadidős programokat szervezzünk. E programok célja a könyvtár gyűjteményének, eszközeinek használata, a könyvek sokoldalú, játékos felhasználása, s ezáltal a tanulók könyvtárhasználati kompetenciáinak fejlesztése.

Hagyományos, évről-évre visszatérő szabadidős programok a könyvtárban:

A könyvtár helyet ad a diákönkormányzat által opcionálisan szervezett kiállításoknak /hobbikiállítás, macikiállítás, stb./ illetve az ásványkiállításnak, esetenként a nyelvművelő versenynek.

A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

I. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGI IDEJE

1. Az iskola 2020. szeptember 1. napjától szervezi meg először nevelő és oktató munkáját e pedagógia program alapján.
2. A pedagógiai program felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

II. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSA

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
 - az intézmény vezetője;
 - a nevelőtestület bármely tagja;
 - a nevelők szakmai munkaközössége;

- a szülői munkaközösség;
 - az iskola fenntartója.
2. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az intézményvezető jóváhagyásával válik érvényessé. A pedagógiai program elfogadása előtt ki kell kérni a Szülői Szervezet véleményét.
3. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.
4. A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától az első és az ötödik évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben kell bevezetni.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
2. Elolvasható az iskola honlapján. Az iskolai honlap internet címe:
www.sulivaszar.hu
4. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
- az iskola honlapján;
 - az iskola fenntartójánál;
 - az iskola irattárában;
 - az iskola könyvtárában;
 - az intézményvezetőnél.

Záró rendelkezések

1. sz. Melléklet

az Ihász Gábor Általános Iskola Pedagógiai Programjához,
a Helyi tanterv kiegészítéséhez

Szakaszzáró kimeneti mérés
Magyar nyelv és irodalom tantárgyból az alsó tagozaton
(az oktatási szakaszok – 2. és 4. évfolyam – végén)

a 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet alapján

2. osztály

Matematika:

100-as számkörben

- ❖ ismerje a számok nevét, jelét, helyiértékét,
- ❖ tudja a számokat növekvő, csökkenő sorrendbe állítani,
- ❖ tudja megállapítani a számok egyes, tízes számszomszédait,
- ❖ tudja értelmezni az összeadás, kivonás, szorzás, osztás fogalmát,
- ❖ tudjon elvégezni összeadást, kivonást, szorzást, osztást eszközhasználat nélkül,
- ❖ tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot

Magyar nyelv és irodalom:

Olvasás

Rövid, életkorának megfelelő szöveg olvasása előzetes felkészülés után.

Az értékelés szempontjai: folyamatosság, pontosság, hangsúlyozás, hangerő.

Szövegértés

Mese vagy rövid történet megismerése után szövegértési feladatok megoldása

- ❖ Szereplők
- ❖ Helyszín
- ❖ Időpont
- ❖ Időrend

Írás, íráskép

- ❖ Az írott kis- és nagybetűk, azok kapcsolásának biztos ismerete.
- ❖ Egyéni sajátosságaihoz mérten az íráskép rendezettsége, áttekinthetősége.

Helyesírás

A tanult helyesírási ismereteket önálló alkalmazása:

- ❖ A hangjelölés megismert szabályainak helyes alkalmazása a tanult és begyakorolt szókészlet szavaiban.
- ❖ A mondat nagybetűvel való kezdése.
- ❖ A mondatvégi írásjel alkalmazása.
- ❖ A szavakat külön írása a mondatban.
- ❖ Szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leírása másolás vagy diktálás után.

Nyelvtani ismeretek

- ❖ A kis és nagybetűs ábécé biztos ismerete.
- ❖ Azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorolása.
- ❖ A magánhangzók és a mássalhangzók felismerése, időtartamuk szerinti megkülönböztetése.
- ❖ Biztos szótagolás.
- ❖ Kérdésre adott válaszában a szavak helyes toldalékolása.
- ❖ A kijelentő és kérdő mondat felismerése.
- ❖ A kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában a helyesírás szabályainak követése.
- ❖ A kiejtéstől eltérő ismert szavak megfelelő leírása megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával.
- ❖ Begyakorolt szavak segítségével.
- ❖ Ellentétes és rokon értelmű kifejezéseket gyűjtése.

4. osztály

Matematika:

10000-es számkör

Gondolkodási módszerek alapozása:

- ❖ halmazok számosságának megállapítása, összehasonlítása;
- ❖ tudjon igaz, hamis állításokat megfogalmazni, eldönteni állítások igazságtartamát;
- ❖ egyszerű nyitott mondatok megoldása;
- ❖ ismerje egyszerű szöveges feladatok megoldási algoritmusát;
- ❖ felismert szabály alapján tudjon folytatni szám sorozatokat.

Számтан, algebra

- ❖ biztos tájékozódás a 10000-es számkörön belül,
- ❖ tudja olvasni helyesen a számokat és tudjon helyiérték szerint bontani,
- ❖ biztosan tudja a számok szomszédait,
- ❖ tudja sorba rendezni, és összehasonlítani a számokat,
- ❖ tudja értelmezni és megoldani a szóbeli műveleteket 10000-es számkörben,
- ❖ tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal, 1000-rel,
- ❖ ismerje a helyes műveleti sorrendet,
- ❖ legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 10000-es számkörben.

Geometria, mérés

- ❖ egyszerű geometriai alakzatok felismerése,
- ❖ ismerje a geometriai alakzatok tulajdonságait,
- ❖ tudja kiszámítani a négyzet és a téglalap kerületét, területét.

Magyar nyelv és irodalom:

Olvasás

- ❖ Kifejező hangos olvasás előzetes felkészülés után
- ❖ Az értékelés szempontjai: folyamatosság, pontosság, hangsúlyozás, hangerő

Szövegértés

Életkorának megfelelő szöveg néma vagy hangos elolvasása, és a szöveghez kapcsolódó feladatok megoldása:

- ❖ Szereplők, helyszín

- ❖ Szereplők tulajdonságai
- ❖ Válaszadás a szöveg tartalmával kapcsolatban
- ❖ Hiányos vázlat kiegészítése
- ❖ Következtetések levonása

Helyesírás

- ❖ A hangjelölés szabályainak alkalmazása a begyakorolt szavakban.
- ❖ Mondatkezdés, mondatvégi írásjelek.
- ❖ Egyelemű tulajdonnevek helyes leírása.

Nyelvtani ismeretek

- ❖ Az ábécé ismerete, betűrend.
- ❖ Magán-, és mássalhangzók megkülönböztetése.
- ❖ Szótő és toldalék leválasztása, a szavak helyes toldalékolása kérdésekre.
- ❖ Szavak biztos szótagolása, elválasztása.
- ❖ A szavak csoportosítása szófajuk szerint, valamint a szófajokkal kapcsolatos tudnivalók ismerete: köznév és tulajdonnév, igeidők, fokozás.
- ❖ Rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavak gyűjtése.
- ❖ A tanult mondatfajták felismerése.

Vaszar, 2021. 07. 05.